УРБАНПРОЕКТИНГ

Друштво за проектирање, трговија и инженеринг – ДООЕЛ Велес

Адреса: *ул."Никола Оровчанец" бр: 1, 1400 Велес, Р.Македонија*

Тел./Фах. *043/222-744; 070/222-848*

Mail: *urbanproekting@yahoo.com*

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ГП 3 СО НАМЕНА Е1.13-ПОВРШИНСКИ СОЛАРНИ И ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРАНИ (ГРАДБИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА ОД ОБНОВЛИВИ ИЗВОРИ – ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО КАПАЦИТЕТ ПОГОЛЕМ ОД 1MW), НА КП 2330, КП 2331 И КП 2332, КО ЛОПАТЕ-ВГР, ОПШТИНА КУМАНОВО

JORGO SHUNDOVSKI

Digitally signed by JORGO SHUNDOVSKI
Date: 2023.05.29 12:45:01 +02'00'

Biljana Taseva

Digitally signed by Biljana Taseva
DN: c=MK, ou=VAT - 4004007121369, 2.5.4.97=NTRMK-6229123, o=DPTI URBAN PROEKTING DOOEL Veles, serialNumber=172590, title=upravitel, sn=Taseva, givenName=Biljana, cn=Biljana Taseva
Date: 2023.05.23 15:21:55 +02'00'

Технички број: 67/22 Мај 2023 година

Проект:
Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате - вгр, Општина Куманово

Место:
КО Лопате-вгр, Општина Куманово

Технички број:
67/22

Нарачатели:
Мартин Кочков
Владимир Ацевски

Содржина:

- Општ дел

1. Регистрација на проектантското претпријатие
2. Лиценци и овластување на носителот на проектна документација
3. Писма и информации од јавни институции

I. ДОКУМЕНТАЦИОНА ОСНОВА НА УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ – Текстуален дел

1. Површина и опис на границите на проектен опфат со географско и геодетско одредување на неговото подрачје
2. Историјат на планирањето и уредувањето на подрачјето во близина на проектниот опфат и неговата непосредна околина
3. Податоци за природните чинители кои можат да влијаат на развојот на подрачјето во рамки на проектниот опфат, на проектни решенија и на нивното спроведување: географски, геолошки, геомеханички, сеизмички, климатолошки, хидрографски, хидролошки податоци, природни ресурси, заштитени екосистеми и друго
4. Податоци за создадените вредности и чинители кои ја синтетизираат состојбата на начинот на човековата употреба на земјиштето во рамките на планскиот опфат: културно, историски, демографски, економски, стопански, сообраќајни, социјални и други чинители
5. Инвентаризација на: земјиштето во проектниот опфат, изградениот градежен фонд, вкупната физичка супраструктура и инсталации во рамки на проектниот опфат
6. Инвентаризација на градби со режим на заштита на културно наследство, постојни споменички целини, културни предели и друго
7. Инвентаризација на изградената комунална инфраструктура: сообраќајните, електричните, канализациските, водоводните, поштенските, гасоводните, топловодните, телефонските и другите водови и објекти
8. Други податоци од субјектите од член 47 од Законот за урбанистичко планирање, релевантни за подрачјето во планскиот опфат

ПРИЛОЗИ КОН ТЕКСТУАЛЕН ДЕЛ

1. Полномошно од нарачателот
2. Имотни листови
3. Податоци и информации од државните органи, институции, установи и правни лица кои вршат јавни услуги

ГРАФИЧКИ ДЕЛ

1. Услови за планирање на просторот
2. Прегледна карта
3. Ажурирана геодетска подлога со нанесена граница на проектен опфат
4. Карта на изградениот градежен фонд и изградената комунална инфраструктура

II. ПЛАНСКИ ДЕЛ НА УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ – Текстуален дел

1. Проектна програма
2. Опис и образложение на проектниот концепт на урбанистичкото решение на градежната парцела, во која е утврден простор определен со градежни линии
    - 2.1 Дејности и активности кои се одвиваат во градбите во градежната парцела со нумерички показатели на урбанистичките параметри за секоја градба поединечно
    - 2.2 Внатрешни сообраќајници, и начин на обезбедување на потребен број на паркинг места
    - 2.3 Партерно решение со хортикултура
    - 2.4 Водови и инсталации на инфраструктурите
3. Детални услови за проектирање и градење
4. Мерки за заштита
    - 4.1 Мерки за заштита на животната средина
    - 4.2 Мерки за заштита и спасување
    - 4.3 Мерки за обезбедување на пристапност за лица со инвалидност
    - 4.4 Мерки за заштита на културното наследство

ГРАФИЧКИ ДЕЛ

1. Урбанистичко решение за проектниот опфат 1:500
2. Урбанистичко решение на сообраќај и нивелманско решение 1:500
3. Урбанистичко решение на приклучни точки за сите водови и градби на инфраструктура и партерно уредување 1:500
4. Синтезен план 1:500
5. Ситуационо решение со фотоволтаични панели од идеен проект 1:500

III. ПРОЕКТЕН ДЕЛ

Идејна техничка документација

Број: 0805-50/155020230023393

Датум и време: 7.3.2023 г. 12:58:54

Дигитално потпишан од: CRRSM
Централен Регистар на Република Северна Македонија
Датум и час на потпишување: 07.03.2023 во 12:59:05
Издавач на сертификатот: KIBSTrust Issuing Qseal CA G2
Сертификатот е валиден до: 07.11.2024
Документот е дигитално потпишан и е правно валиден

/Електронски издаден документ/

Т Е К О В Н А С О С Т О Ј Б А

ПОДАТОЦИ ЗА СУБЈЕКТОТ	
ЕМБС:	6229123
Целосен назив:	Друштво за проектирање, трговија и инженеринг УРБАН ПРОЕКТИНГ ДООЕЛ Велес
Кратко име:	ДПТИ УРБАН ПРОЕКТИНГ Велес
Седиште:	НИКОЛА ОРОВЧАНЕЦ бр.1 ВЕЛЕС, ВЕЛЕС
Вид на субјект на упис:	ДООЕЛ
Датум на основање:	16.5.2007 г.
Времетраење:	Неограничено
Деловен статус:	Активен
***Вид на сопственост:**	Приватна
ЕДБ:	4004007121369
Големина на субјектот:	мал
Организационен облик:	05.4 - друштво со ограничена одговорност основано од едно лице
Надлежен регистар:	Трговски Регистар

ОСНОВНА ГЛАВНИНА	
Паричен влог EUR:	0,00
Непаричен влог EUR:	5.000,00
Уплатен дел EUR:	5.000,00
Вкупно основна главнина EUR:	5.000,00

СОПСТВЕНИЦИ	
Име и презиме/Назив:	БИЉАНА ТАСЕВА
Адреса:	БЛАГОЈ НЕЧЕВ бр.69 ВЕЛЕС, ВЕЛЕС
Тип на сопственик:	Основач/сопственик
Паричен влог EUR:	0,00
Непаричен влог EUR:	5.000,00
Уплатен дел EUR:	5.000,00
Вкупен влог EUR:	5.000,00
Вид на одговорност:	Не одговара

ДЕЈНОСТИ	
Приоритетна дејност/ Главна приходна шифра:	71.11 - Архитектонски дејности
ОПШТА КЛАУЗУЛА ЗА БИЗНИС	
Евидентирани се дејности во надворешниот промет	

ОВЛАСТУВАЊА	
Управител	
Име и презиме:	БИЉАНА ТАСЕВА
Адреса:	БЛАГОЈ НЕЧЕВ бр.69 ВЕЛЕС, ВЕЛЕС
Овластувања:	Управител без ограничување, занимање:Дипломиран инженер архитект
Тип на овластување:	Неограничени овластувања во внатрешниот и надворешниот промет
Овластено лице:	Управител

ДОПОЛНИТЕЛНИ ИНФОРМАЦИИ	
КОНТАКТ	
E-mail:	urbanproekting@yahoo.com

Напомена:
Во тековната состојба прикажани се само оние податоци за кои има запишана вредност.

*Видот на сопственоста се определува врз основа на својството на основачот/содружникот /сопственикот и служи исклучиво за статистички цели на Државниот завод за статистика на Република Северна Македонија

Правна поука: Против овој реален акт може да се изјави приговор до Централниот регистар на Република Северна Македонија во рок од 8 дена од денот на приемот.

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ
СКОПЈЕ

Врз основа на член 68 став (2) од Законот за просторно и урбанистичко планирање, Министерството за транспорт и врски издава

Л И Ц Е Н Ц А

ЗА ИЗРАБОТУВАЊЕ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ

на

Друштво за проектирање, трговија и инженеринг
УРБАН ПРОЕКТИНГДООЕЛ Велес
ВЛАДИМИР НАЗОР бр.2 ВЕЛЕС, ВЕЛЕС
ЕМБС: 5217849

(назив, седиште, адреса и ЕМБС на правното лице)

СО ДОБИВАЊЕ НА ОВАА ЛИЦЕНЦА ПРАВНОТО ЛИЦЕ СЕ СТЕКНУВА СО ПРАВО ЗА ИЗРАБОТУВАЊЕ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ И УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТИ

Лиценцата се издава на НЕОПРЕДЕЛЕНО ВРЕМЕ и важи се додека правното лице ги исполнува условите за издавање на лиценцата пропишани со овој закон.

Број: 0054
12.05.2021 година
(ден, месец и година на издавање)

МИНИСТЕР ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ

Благој Бочварски

Врз основа на Законот за урбанистичко планирање (Сл.весник на Р.С.Македонија со бр. 32/20), Правилник за урбанистичко планирање (Сл.Весник на Р.С.Македонија со бр. 225/20, 219/21 и 104/22), а во врска со изработка на **Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр, Општина Куманово**, **УРБАНПРОЕКТИНГ дооел – Велес** го издава следното

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ НА ПЛАНЕРИ

За изработка на **Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр, Општина Куманово**, со технички бр. 67/22, како планери се назначуваат:

БИЉАНА ТАСЕВА диа, овластување бр. 0.0367

Планерите се должни планската документација да ја изработат согласно Законот за урбанистичко планирање (Сл.весник на Р.С.Македонија со бр. 32/20), Правилник за урбанистичко планирање (Сл.Весник на Р.С.Македонија со бр. 225/20, 219/21 и 104/22), како и другите важечки прописи и нормативи од областа на урбанизмот.

УПРАВИТЕЛ:
Биљана Тасева

Република Северна Македонија
КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ
И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ

Врз основа на член 67, став (10) од Законот за урбанистичко планирање,
(„Службен весник на Република Северна Македонија" бр. 32 од 10 февруари 2020 г.)
Комората на овластени архитекти и овластени инженери издава

ОВЛАСТУВАЊЕ

ЗА ИЗРАБОТУВАЊЕ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ

на

БИЉАНА ТАСЕВА

дипломиран инженер архитект (NQF VII-1)

Овластувањето се издава на НЕОПРЕДЕЛЕНО ВРЕМЕ и важи се додека лицето носител на овластувањето ги исполнува условите пропишани во овој закон и во статутот на комората

Број: **0.0367**

Издадено на: 01.07.2020 год.

Претседател на
Комората на овластени архитекти
и овластени инженери

Проф. д-р Миле Димитровски
дипл.маш.инж.

I. ДОКУМЕНТАЦИОНА ОСНОВА НА УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ

Текстуален дел

1. Површина и опис на границите на проектен опфат со географско и геодетско одредување на неговото подрачје

Просторот кој е предмет на изработка на **Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр, Општина Куманово** и во тие граници зафаќа површина од 35051м^2 или 3,50ха.

Предметниот проектен опфат ги зафаќа катастарските парцели КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр, Општина Куманово;

Предмет на изработка ќе биде оформување на една градежна парцела согласно стандардите и нормативите за урбанистичко планирање, одредување на катноста на градбите, површините за градба, компатибилните и комплементарните намени и сообраќајните пристапи, согласно стандардите и нормативите за урбанистичко планирање за ваков тип на објекти.

Пристапот до локацијата за моторни возила ќе се планира преку постојниот пристапен пат од источна страна на проектниот опфат.

Границата на предметната **Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр, Општина Куманово** е со следниве координати:

N	X	Y	N	X	Y	N	X	Y
1	7554417,96	4665045,89	10	7554485,25	4665000,69	19	7554622,88	4665158,36
2	7554414	4665043,04	11	7554556,88	4665035,23	20	7554618,01	4665156,67
3	7554370,98	4665017,36	12	7554579,63	4665043,57	21	7554599,92	4665150,88
4	7554329,94	4664988,31	13	7554611,6	4665055,28	22	7554583,96	4665144,93
5	7554323,75	4664946,45	14	7554657,2	4665071,38	23	7554541,18	4665121,69
6	7554317,31	4664895,59	15	7554684,73	4665081,5	24	7554516,6	4665109,59
7	7554376,86	4664937,08	16	7554730,03	4665186,78	25	7554481,88	4665088,71
8	7554409,54	4664959,5	17	7554690,03	4665177,21	26	7554433,2	4665056,17
9	7554463,43	4664987,31	18	7554645,81	4665165,31			

2. Историјат на планирањето и уредувањето на подрачјето во близина на проектниот опфат и неговата непосредна околина

Предметната локација за изработка **Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр, Општина Куманово** е опфатена во рамките на урбаниот опфат на Просторниот План на Република Македонија, според кој се изработени условите за планирање на просторот од страна на Агенцијата за планирање на просторот - Скопје, Република Македонија, со технички број Y52622 од Ноември 2022, за кои Услови е

добиено Решение од Министерството за животна средина и просторно планирање со бр. УП 1-15 2315/2022 од 27.12.2022 година.

3. Податоци за природните чинители кои можат да влијаат на развојот на подрачјето во рамки на проектниот опфат, на проектни решенија и на нивното спроведување: географски, геолошки, геомеханички, сеизмички, климатолошки, хидрографски, хидролошки податоци, природни ресурси, заштитени екосистеми и друго

Природните карактеристики на едно подрачје претставуваат збир на вредности и обележја создадени од природата, без учество и влијание на човекот. Тие ги опфаќаат: географската и геопрометната положба на подрачјето, рељефните карактеристики, геолошки, педолошки, хидрографски, сеизмички, климатски и др.

Во условите за планирање на просторот од страна на Агенцијата за планирање на просторот - Скопје, Република Македонија, со технички број Y52622 од Ноември 2022, за кои Услови е добиено Решение од Министерството за животна средина и просторно планирање со бр. УП 1-15 2315/2022 од 27.12.2022 година спаѓа и проектниот опфат кој е предмет на оваа планско-проектна документација - Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр, Општина Куманово.

Природни и климатски карактеристики

Природните карактеристики на едно подрачје претставуваат збир на вредности и обележја создадени од природата без учество и влијание на човекот. Тие ги опфаќаат географската и геопрометната положба на подрачјето, рељефните карактеристики, геолошките, педолошките, хидрографските, сеизмичките, климатските и др.

Предметната локација во КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово се наоѓа северозападно од населеното место Љубодраг на надморска височина од 415-425 метри.

Подрачјето се карактеризира со умерено континентална клима, со модифицирани летни температури условени од северните континентални влијанија и со распоред на поголеми врнежи преку зимскиот период, како резултат од медитеранскиот плувиометриски режим.

Просечната годишна температура на воздухот е 11.7°C. Годишната амплитуда на температурата изнесува 22,2°C. Максималната просечна годишна температура е 17.6°C, а минималната е 6.1°C. Разликата помеѓу апсолутно максималната (39,5°C) и апсолутно минималната (-23,1°C) изнесува 62,6°C. Во овој простор има интензивна инсолација со времетраење од 2204 часа сончев сјај годишно или 6.3 часа дневно. Бројот на ведри денови е 102 дена, облачни има 161 ден и тмурни 101 ден.

Релативната влажност на воздухот просечно годишно изнесува 72%. Најголема влажност има во декември и јануари од 85%, февруари 83%, а најмала влажност во јули и август по 60%. Како резултат на ниските темератури во регионот должината на

мразниот период изнесува 166 дена просечно годишно и има 20 дена со снег и 38 дена со град, а доста се чести појави на магла особено во зимските месеци. Просечно годишно се магловити 30 дена. Поројните дождови се појавуваат просечно 6,7 дена во годината. Според врнежите (дожд, снег и град) подрачјето е со релативно мали временски нееднакво распределени врнежи. Тие варираат како по годишните сезони, така и од година во година. Просечно годишно врнежите изнесуваат 506,8тт., со максимум во мај (68,9тт.) ноември (53,6тт) и јуни (52,3тт) и минимум во август (26,6тт), јануари (32,6тт) и февруари (32,9тт).

Според воздушните струења овој простор припаѓа во релативно ветровити подрачја, бидејќи просечно годишниот број на тишините изнесува 306‰. Доминантен е северниот ветер кој дува преку цела година со просечна честина од 331‰ и просечна брзина од 3.2т/sek. Најголема честина има во јуни, јули и јануари. Изразити по честина се северозападниот 105‰, југозападниот 69‰, јужниот ветер 68‰, североисточниот 58‰, југоисточниот 43‰, западниот со честина од 13‰ и источниот ветар со честина од 7‰.

Податоците се од мерната станица Куманово.

4. Податоци за создадените вредности и чинители кои ја синтетизираат состојбата на начинот на човековата употреба на земјиштето во рамките на планскиот опфат: културно, историски, демографски, економски, стопански, сообраќајни, социјални и други чинители

Просторот кој е предмет на разработка на овој Урбанистички проект се наоѓа на терен кој е градежно неизграден.

Проектниот опфат е надвор од граници на донесен Урбанистички план за што се добиени и услови за планирање на просторот. Урбанистичкиот проект ќе се изработи во согласност со Условите за планирање на просторот, имотните листови, проектната програма, увидот на лице место, ажурираната геодетска подлога, податоците и информациите од јавните претпријатија, а се во согласност со Законот за урбанистичко планирање (Сл.Весник на РСМ бр.32/20), Правилникот за урбанистичко планирање (Сл.Весник на РСМ бр. 225/20, 219/21 и 104/21).

За просторот потребно е дооформување и дополна со осовременување на инфраструктурните системи со што потребно е да се постигне повисок стандард во однос на:

- површини;
- квалитет на градба;
- употреба на материјали;
- повисоки естетски вредности;
- соодветна комунална инфраструктура;
- обезбедување на сите сообраќајни услови за проточност и безбедност на сообраќајот и комплексно решавање на сообраќајот во мирување;
- поврзување со сите градски инфраструктурни системи, како и можност од реализација на нови системи;

Земјиштето во граници на проектниот опфат е неизградено и не постојат објекти.

5. Инвентаризација на: земјиштето во проектниот опфат, изграденият градежен фонд, вкупната физичка супраструктура и инсталации во рамки на проектниот опфат

За целосно согледување на постојната состојба, во границите на опфатот извршени се детални истражувања на просторот.

Истражувањата на локалитетот се извршени по пат на:

- директен увид на теренот и
- директна комуникација со корисниците на просторот.

При увидот на лице место, согледано е дека просторот е градежно неизграден и затоа треба програмски да се осмисли и испланира за реалните потреби.

На геодетската подлога, изработена од овластена фирма ажурирана е состојбата на просторот, со сите свои параметри на поставеност, димензии и висински точки на предметната локација и нејзината околина.

До локалитетот има обезбедено пристап преку постојниот земјен некатегоризиран пат од источната и западна страна до проектниот опфат кој е предмет на овој **Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр, Општина Куманово**. Сообраќаен пристап со простор за манипулација на теренско возило за интервенции на истата се потребни само за време на изведбата на објектот. Предметниот проектен опфат е со површина од 35051м^2 (3,50ха) со намена:

Н3 – Неизградено земјиште

ПОСТОЈНА СОСТОЈБА			
КП	**Вкупна површина на проектен опфат м^2**	**Намена на површини**	**површина по намена м^2**
КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр	35051 m2	Н3 - Неизградено земјиште	35051 m2
Вкупно:	**35051 m2**	**-**	**35051 m2**

6. Инвентаризација на градби со режим на заштита на културно наследство, постојни споменички целини, културни предели и друго

Во своето милениумско постоење, човековата цивилизација од праисторијата до денес, на територијата на нашата држава, оставила значајни траги од вонредни културни, историски и уметнички вредности кои го потврдуваат постоењето, континуитетот и идентитетот на македонскиот народ на овие простори.

Според Просторниот план на Република Македонија, најголем број на цели се однесуваат на третманот и заштитата на културното наследство во плановите од пониско ниво.

При изработка на документацијата од пониско ниво, да се утврди точната позиција на утврдените локалитети со културно наследство и во таа смисла да се применат плански мерки за заштита на недвижното наследство:

- задолжителен третман на недвижното културно наследство во процесот на изработката на просторните и урбанистичките планови од пониско ниво заради обезбедување на плански услови за нивна заштита, остварување на нивната културна функција, просторна интеграција и активно користење на спомениците на културата за соодветна намена, во туристичкото стопанство, во малото стопанство и услугите, како и во вкупниот развој на државата;
- планирање на реконструкција, ревитализација и конзервација на најзначајните споменички целини и објекти и организација и уредување на контактниот, околниот споменичен простор заради зачувување на нивната културно - историска димензија и нивна соодветна презентација;
- измена и дополнување на просторните и урбанистичките планови заради усогласување од аспект на заштитата на недвижното културно наследство.

Културното недвижно наследство во просторните и урбанистички планови треба да се третира на начин кој ќе обезбеди негово успешно вклопување во просторното и организационо ткиво на градовите и населените места или пошироките подрачја и потенцирање на неговите градежни, обликовни и естетски вредности.

Согласно добиени податоци и информации од Управата за заштита на културно наследство – Министерство за култура на РСМ (бр. 17-2719/2 од 14.11.2022 година) во граници на проектниот опфат нема заштитени добра ниту добра за кои основано се претпоставува дека претставуваат културно наследство.

Доколку при реализација на планот се појави археолошко наоѓалиште треба да се постапи во согласност со одредбите од член 65 од Законот за заштита на културното наследство (Сл.Весник на РМ бр. 20/04, 71/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18 и 20/19).

7. Инвентаризација на изградената комунална инфраструктура: сообраќајните, електричните, канализациските, водоводните, поштенските, гасоводните, топловодните, телефонските и другите водови и објекти

Во постапка бр. 46478 на електронскиот систем е-урбанизам се побарани податоци и информации од надлежни институции и добиени се следните:

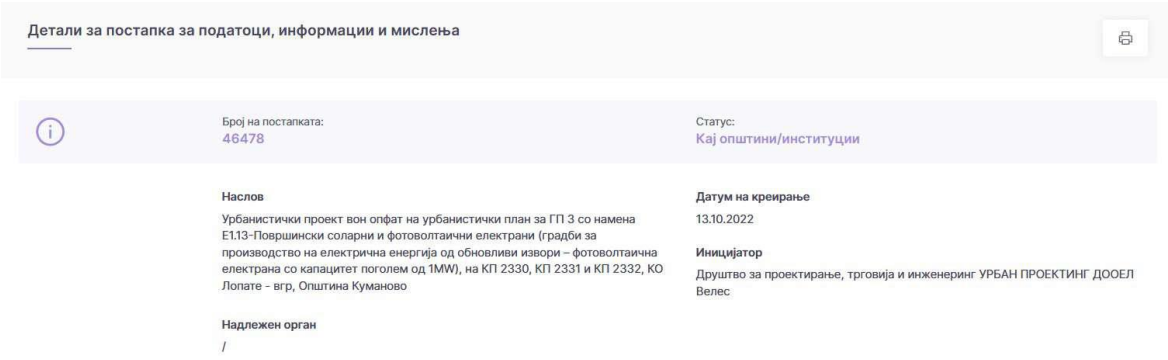

Детали за постапка за податоци, информации и мислења

Број на постапката:
46478

Статус:
Кај општини/институции

Наслов

Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате - вгр, Општина Куманово

Датум на креирање

13.10.2022

Иницијатор

Друштво за проектирање, трговија и инженеринг УРБАН ПРОЕКТИНГ ДООЕЛ Велес

Надлежен орган

/

Сообраќај

- Согласно добиеното писмо од Јавно претпријатие за државни патишта со бр 10-10109/2 од 19.10.2022 година констатирано е дека приложениот проектен опфат не граничи со државен пат кој е во надлежност на ЈПДП.
  До проектниот опфат кој е предмет на работа од источна и западна страна води постојан нерегулиран земјен пат, кој ќе се користи за пристап до градежната парцела.
- Согласно дописот од Агенција за цивилно воздухопловство со бр.12-8/1117 од 13.10.2022 година планираниот Урбанистички проект и објектите во него може да се планираат без посебни услови и ограничувања од аспект на безбедноста на воздушниот сообраќај.
- Согласно допис бр. 2001-4624/2 од 26.10.2022 година Јавното претпријатие за железничка инфраструктура Железници информира дека проектниот опфат се наоѓа надвор од заштитен појас на железничка пруга.

Комунална инфраструктура

- Согласно допис со арх.бр. 10-23/5-330 од 01.11.2022 година, од Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје, покрај предментиот проектен опфат НЕМА постојни инсталации во нивна надлежност.
  - **Напомена:** Приклучувањето на објектот на дистрибутивната електроенергетска мрежа се врши во согласност со мрежните правила за дистрибуција на електрична енергија. По направена првична анализа, нема можност за приклучок на производителот.
- Согласно допис со арх.бр. 11-5585/1 од 18.10.2022 година, од АД МЕПСО, во и покрај предметниот проектен опфат НЕ СЕ ПРЕСЕКУВА со ЕЕ Објекти во сопственост на АД МЕПСО.
- Согласно допис со арх.бр. 1404-2997/2 од 21.10.2022 година, од Агенција за електронски комуникации, покрај предметниот проектен опфат не постојат електронски комуникациски мрежи;
- Согласно добиеното писмо од ЈП Куманово – гас Кумановосо Известување бр. 03-4/183 од 18.10.2022 година во предметниот опфат нема изведена-реализирана ниту планирањња дистрибутивна гасоводна мрежа.

- Согласно допис со арх.бр. 15-2970/2 од 25.10.2022 година, од Национални Енергетски Ресурси Скопје, покрај предметниот проектен опфат нема изградено и не е планирано изградба на гасоводна мрежа;
- Согласно допис со арх.бр. 09-2299/1 од 26.12.2022 година, од ЈПК „Водовод" – Куманово, со бр. 10-2235/2 од 18.10.2022 година покрај предметниот проектниот опфат нема изведени водоводни и канализациони линии;
- Согласно добиените податоци и информации од Македонски Телеком АД со Бр. 46478 во граници на планскиот опфат нема постојна МКТ инфраструктура.

Останати релевантни институции

- Податоци и информации со архивски бр. 09-380/2 од 14.октомври.2022 година се добиени од Дирекција за заштита и спасување, Подрачно одделение Куманово
- Согласно добиени податоци и информации од Управата за заштита на културно наследство – Министерство за култура на РСМ (бр. 17-2719/2 од 14.11.2022 година) во граници на проектниот опфат нема заштитени добра ниту добра за кои основано се претпоставува дека претставуваат културно наследство.
  Доколку при реализација на планот се појави археолошко наоѓалиште треба да се постапи во согласност со одредбите од член 65 од Законот за заштита на културното наследство (Сл.Весник на РМ бр. 20/04, 71/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18 и 20/19).
- Согласно Сектор за природа при Министерството за животна средина со арх.бр. 11-7499/4 од 04.11.2022 година предметниот простор се наоѓа надвор од границите на заштитено подрачје во РСМ.
- Согласно Сектор за води при Министерството за животна средина со арх.бр. 11-437/1 од 13.01.2023 година има доставувено Известување од аспект на заштита на водите кои се вградени во планско – проектниот дел од оваа документација.
- Согласно допипс од страна на МЗШВ-ПО Куманово со бр.40-11001/4 од 06.12.2022 година, за катастарските парцели немаат склучено договор за закуп со физичко или правно лице;
- Останати писма и дописи релевантни за проектниот опфат не се добиени.

8. Други податоци од субјектите од член 47 од Законот за урбанистичко планирање, релевантни за подрачјето во планскиот опфат

Извод од план од повисоко ниво

За предметниот локалитет како показател користени се одредбите од Условите за планирање на просторот изработени од Агенцијата за планирање на просторот - Скопје, Република Македонија, со технички број 52622 од Ноември 2022, за кои Услови е добиено Решение од Министерството за животна средина и просторно планирање со бр. УП 1-15 2315/2022 од 27.12.2022 година.

Условите за планирање на просторот, содржат општи и посебни одредби, насоки и решенија од планската документација од повисоко ниво и графички прилози, или прилози кои ги прикажуваат решенијата на планот.

Во конкретниот случај Условите за планирање на просторот ја опфаќаат површината во рамки на **Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр, Општина Куманово**. Предметната локација зафаќа површина од 3,50ха.

Условите за планирање треба да претставуваат влезни параметри и смерници при планирањето на просторот и поставување на планските концепции и решенија по сите области релевантни за планирањето на просторот, обработени во согласност со Просторниот план на Република Македонија.

Прилози кон текстуален дел

1. Полномошно од нарачателот
2. Имотни листови

3. Податоци и информации од државните органи, институции, установи и правни лица кои вршат јавни услуги – бр. на постапка **46478** и **50807**

ПОЛНОМОШНО

Јас долупотпишаниот Мартин Кочков со адреса на живеење на, ул.6 бр.148, Бардовци - Скопје и ЕМБГ 1810986450152 ја овластувам фирмата УРБАН ПРОЕКТИНГ ДООЕЛ Велес со седиште на ул.Никола Оровчанец бр.1, 1400 Велес и лицето Билјана Тасева да во мое име и за моја сметка а без мое присуство ме застапува пред Министерството за транспорт и врски и сите потребни релевантни институции и во мое име ја води постапката за одобрување на

Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате - вгр, Општина Куманово

со целокупната документација потребна за одобрување на истиот.

Именуваните лица се овластуваат да ги превземат сите потребни дејствија во текот на постапката за одобрување на **Урбанистички проект (УП)** се до негово правосилно завршување.

Полномошното важи неограничено, се до негово отповикување.

Датум:

Инвеститор:
Мартин Кочков

Јас, НОТАР Андријана Ѓорѓеска

за подрачјето на основните судови Скопје, Бул. Видое Смилевски Бато бр.22/1-3

Потврдувам дека
Мартин Кочков, ул. 6 бр.148,Бардовци, Скопје, во мое присуство своерачно го потпиша писменото, Владимир Ацевски, ул. 11-ти Октомври бр.44/3-4, Скопје, во мое присуство своерачно го потпиша писменото,
Идентитетот на учесникот го утврдив самиот врз основа на лична карта бр.: М0135020 Издадена од МВР Скопје и врз основа на лична карта бр.: А1868058 издадена од МВР Скопје

Потписот - ракознакот на писменото е втиснат.

Согласно чл. 86 став (4) од Законот за нотаријатот, учесниците се известени дека нотарот не е одговорен за содржината на писменото ниту е должен да испитува дали учесниците се овластени за таа правна работа.

Нотарската такса за заверка по тарифен број 10 т. 2 од Законот за судски такси во износ од 100 денари наплатена и поништена на примерокот кој останува за архивирање.

Нотарската награда е пресметана во износ од 200 денари.

Број УЗП 12036/2022

Во Скопје 13.10.2022

НОТАР

Андријана Ѓорѓеска

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
ЗАМЕНИК - НОТАР
ЈАСМИНА ПЕТРОВСКА
за подрачјето на основните судови на градот Скопје

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
за подрачјето на основните судови на градот
НОТАР
АНДРИЈАНА ЃОРЃЕСКА
СКОПЈЕ

ПОЛНОМОШНО

Јас долупотпишаниот Владимир Ацевски со адреса на живеење на, ул.11-ти Октомври бр.44-3/4 - Скопје и ЕМБГ 2611977420004 ја овластувам фирмата УРБАН ПРОЕКТИНГ ДООЕЛ Велес со седиште на ул.Никола Оровчанец бр.1, 1400 Велес и лицето Билјана Тасева да во мое име и за моја сметка а без мое присуство ме застапува пред Министерството за транспорт и врски и сите потребни релевантни институции и во мое име ја води постапката за одобрување на

Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате - вгр, Општина Куманово

со целокупната документација потребна за одобрување на истиот.

Именуваните лица се овластуваат да ги превземат сите потребни дејствија во текот на постапката за одобрување на **Урбанистички проект (УП)** се до негово правосилно завршување.

Полномошното важи неограничено, се до негово отповикување.

Датум:

Инвеститор:
Владимир Ацевски

Јас, НОТАР Андријана Ѓорѓеска

за подрачјето на основните судови Скопје, Бул. Видое Смилевски Бато бр.22/1-3

Потврдувам дека
Владимир Ацевски, ул. 11-ти Октомври бр.44/3-4, Скопје, во мое присуство своерачно го потпиша писменото,
Идентитетот на учесникот го утврдив самиот врз основа на лична карта бр.: А1868058 издадена од МВР Скопје

Потписот - ракознакот на писменото е втиснат.

Согласно чл. 86 став (4) од Законот за нотаријатот, учесниците се известени дека нотарот не е одговорен за содржината на писменото ниту е должен да испитува дали учесниците се овластени за таа правна работа.

Нотарската такса за заверка по тарифен број 10 т. 2 од Законот за судски такси во износ од 50 денари наплатена и поништена на примерокот кој останува за архивирање.

Нотарската награда е пресметана во износ од 100 денари.

Број УЗП 12037/2022

Во Скопје 13.10.2022

НОТАР

Андријана Ѓорѓеска

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗАМЕНИК - НОТАР ЈАСМИНА ПЕТРОВСКА за подрачјето на основните судови на градот Скопје

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА за подрачјето на основните судови на градот НОТАР АНДРИЈАНА ЃОРЃЕСКА СКОПЈЕ

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ
1105-27410/2022 од 30.09.2022 10:13:51

1105-27410/2022

ИМОТЕН ЛИСТ број: 1152 ИЗВОД
Катастарска општина: ЛОПАТЕ-ВОНГРАД

ЛИСТ А: ПОДАТОЦИ ЗА НОСИТЕЛОТ НА ПРАВОТО НА СОПСТВЕНОСТ

Ред. бр.	ЕМБГ / ЕМБС	Име и презиме / Назив	Адреса / Седиште	Дел на недвижност	Правен основ на запишување	Бр. на пред. по кој е извршено запишување	Датум и час на запишување
1	***	ВЛАДИМИР АЦЕВСКИ	11-ТИ ОКТОМВРИ 44/3/4, СКОПЈЕ-О.ЦЕНТАР	1/2	ДОГОВОР ЗА КУПОПРОДАЖБА НА НЕДВИЖЕН ИМОТ ОДУ.БР. 418/22 НА 23.09.2022.ГОД.ОД НОТАР МАРЈАН КОЦЕВСКИ	1112-6383/2022	26.09.2022 10:17:00
2	***	МАРТИН КОЧКОВ	БАРДОВЦИ,УЛ.6 148, СКОПЈЕ-КАРПОШ	1/2	ДОГОВОР ЗА КУПОПРОДАЖБА НА НЕДВИЖЕН ИМОТ ОДУ.БР. 418/22 НА 23.09.2022.ГОД.ОД НОТАР МАРЈАН КОЦЕВСКИ	1112-6383/2022	26.09.2022 10:17:00

ЛИСТ Б: ПОДАТОЦИ ЗА ЗЕМЈИШТЕТО (КАТАСТАРСКА ПАРЦЕЛА) И ЗА ПРАВОТО НА СОПСТВЕНОСТ

Број на катастарска парцела		Викано место/улица	Катастарска			Површина во м2	Сопственост / сосопственост / заедничка сопственост	Право преземено при конверзија на податоците од стариот ел.систем	Бр. на евид. лист	Бр. на пред. по кој е извршено запишување	Датум и час на запишување
основен	дел		култура		класа						
2332		САРИМЕША	зз	н	3	14181	СОСОПСТВЕНОСТ			1112-6383/2022	26.09.2022 10:17:00

Легенда на внесени шифри и кратенки:

Шифра	Опис
зз	Плодните земјишта
н	Нива

Тип	Опис
Извод	Дел од содржината на имотниот лист за избраните парцели или згради

М.П.

Овластено лице:
Енес Имери
име и презиме, потпис

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ
1105-27411/2022 од 30.09.2022 10:15:32

1105-27411/2022

ИМОТЕН ЛИСТ број: 1152 ИЗВОД
Катастарска општина: ЛОПАТЕ-ВОНГРАД

ЛИСТ А: ПОДАТОЦИ ЗА НОСИТЕЛОТ НА ПРАВОТО НА СОПСТВЕНОСТ

Ред. бр.	ЕМБГ / ЕМБС	Име и презиме / Назив	Адреса / Седиште	Дел на недвижност	Правен основ на запишување	Бр. на пред. по кој е извршено запишување	Датум и час на запишување
1	***	ВЛАДИМИР АЦЕВСКИ	11-ТИ ОКТОМВРИ 44/3/4, СКОПЈЕ-О.ЦЕНТАР	1/2	ДОГОВОР ЗА КУПОПРОДАЖБА НА НЕДВИЖЕН ИМОТ ОДУ.БР. 418/22 НА 23.09.2022.ГОД.ОД НОТАР МАРЈАН КОЦЕВСКИ	1112-6383/2022	26.09.2022 10:17:00
2	***	МАРТИН КОЧКОВ	БАРДОВЦИ,УЛ.6 148, СКОПЈЕ-КАРПОШ	1/2	ДОГОВОР ЗА КУПОПРОДАЖБА НА НЕДВИЖЕН ИМОТ ОДУ.БР. 418/22 НА 23.09.2022.ГОД.ОД НОТАР МАРЈАН КОЦЕВСКИ	1112-6383/2022	26.09.2022 10:17:00

ЛИСТ Б: ПОДАТОЦИ ЗА ЗЕМЈИШТЕТО (КАТАСТАРСКА ПАРЦЕЛА) И ЗА ПРАВОТО НА СОПСТВЕНОСТ

Број на катастарска парцела		Викано место/улица	Катастарска			Површина во м2	Сопственост / сосопственост / заедничка сопственост	Право преземено при конверзија на податоците од стариот ел.систем	Бр. на евид. лист	Бр. на пред. по кој е извршено запишување	Датум и час на запишување
основен	дел		култура		класа						
2331		САРИМЕША	ш	ш	3	1893	СОСОПСТВЕНОСТ			1112-6383/2022	26.09.2022 10:17:00

Легенда на внесени шифри и кратенки:

Шифра	Опис
ш	Шуми

Тип	Опис
Извод	Дел од содржината на имотниот лист за избраните парцели или згради

МП

Овластено лице:
Енес Имери
име и презиме, потпис

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ
1105-27412/2022 од 30.09.2022 10:17:45

1105-27412/2022

ИМОТЕН ЛИСТ број: 1152 ИЗВОД
Катастарска општина: ЛОПАТЕ-ВОНГРАД

ЛИСТ А: ПОДАТОЦИ ЗА НОСИТЕЛОТ НА ПРАВОТО НА СОПСТВЕНОСТ

Ред.бр.	ЕМБГ / ЕМБС	Име и презиме / Назив	Адреса / Седиште	Дел на недвижност	Правен основ на запишување	Бр. на пред. по кој е извршено запишување	Датум и час на запишување
1	***	ВЛАДИМИР АЦЕВСКИ	11-ТИ ОКТОМВРИ 44/3/4, СКОПЈЕ-О.ЦЕНТАР	1/2	ДОГОВОР ЗА КУПОПРОДАЖБА НА НЕДВИЖЕН ИМОТ ОДУ.БР. 418/22 НА 23.09.2022.ГОД.ОД НОТАР МАРЈАН КОЦЕВСКИ	1112-6383/2022	26.09.2022 10:17:00
2	***	МАРТИН КОЧКОВ	БАРДОВЦИ,УЛ.6 148, СКОПЈЕ-КАРПОШ	1/2	ДОГОВОР ЗА КУПОПРОДАЖБА НА НЕДВИЖЕН ИМОТ ОДУ.БР. 418/22 НА 23.09.2022.ГОД.ОД НОТАР МАРЈАН КОЦЕВСКИ	1112-6383/2022	26.09.2022 10:17:00

ЛИСТ Б: ПОДАТОЦИ ЗА ЗЕМЈИШТЕТО (КАТАСТАРСКА ПАРЦЕЛА) И ЗА ПРАВОТО НА СОПСТВЕНОСТ

Број на катастарска парцела		Викано место/улица	Катастарска			Површина во м2	Сопственост / сосопственост / заедничка сопственост	Право преземено при конверзија на податоците од стариот ел.систем	Бр. на евид. лист	Бр. на пред. по кој е извршено запишување	Датум и час на запишување
основен	дел		култура		класа						
2330		САРИМЕША	зз	н	3	10827	СОСОПСТВЕНОСТ			1112-6383/2022	26.09.2022 10:17:00
2330		САРИМЕША	зз	н	4	8150	СОСОПСТВЕНОСТ			1112-6383/2022	26.09.2022 10:17:00

Легенда на внесени шифри и кратенки:

Шифра	Опис
зз	Плодните земјишта
н	Нива

Тип	Опис
Извод	Дел од содржината на имотниот лист за избраните парцели или згради

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ
1106-3127/2022 од 30.09.2022 10:26:29

Податоци за сертификатот на овластеното лице
Сертификатот е издаден на: ЕНЕС ИМЕРИ + СЕРИАЛНУМБЕР
Издавач: Makedonski Telekom CA
Сериски број: 5f2561b5
Важи од: [illegible] до: [illegible]
Документот е дигитално потпишан и е правно валиден

1106-3127/2022

ИЗВОД ОД КАТАСТАРСКИ ПЛАН

Размер на планот	1 : 1000
Катастарска општина	558 ЛОПАТЕ-ВОНГРАД
Катастарска парцела	2330/0

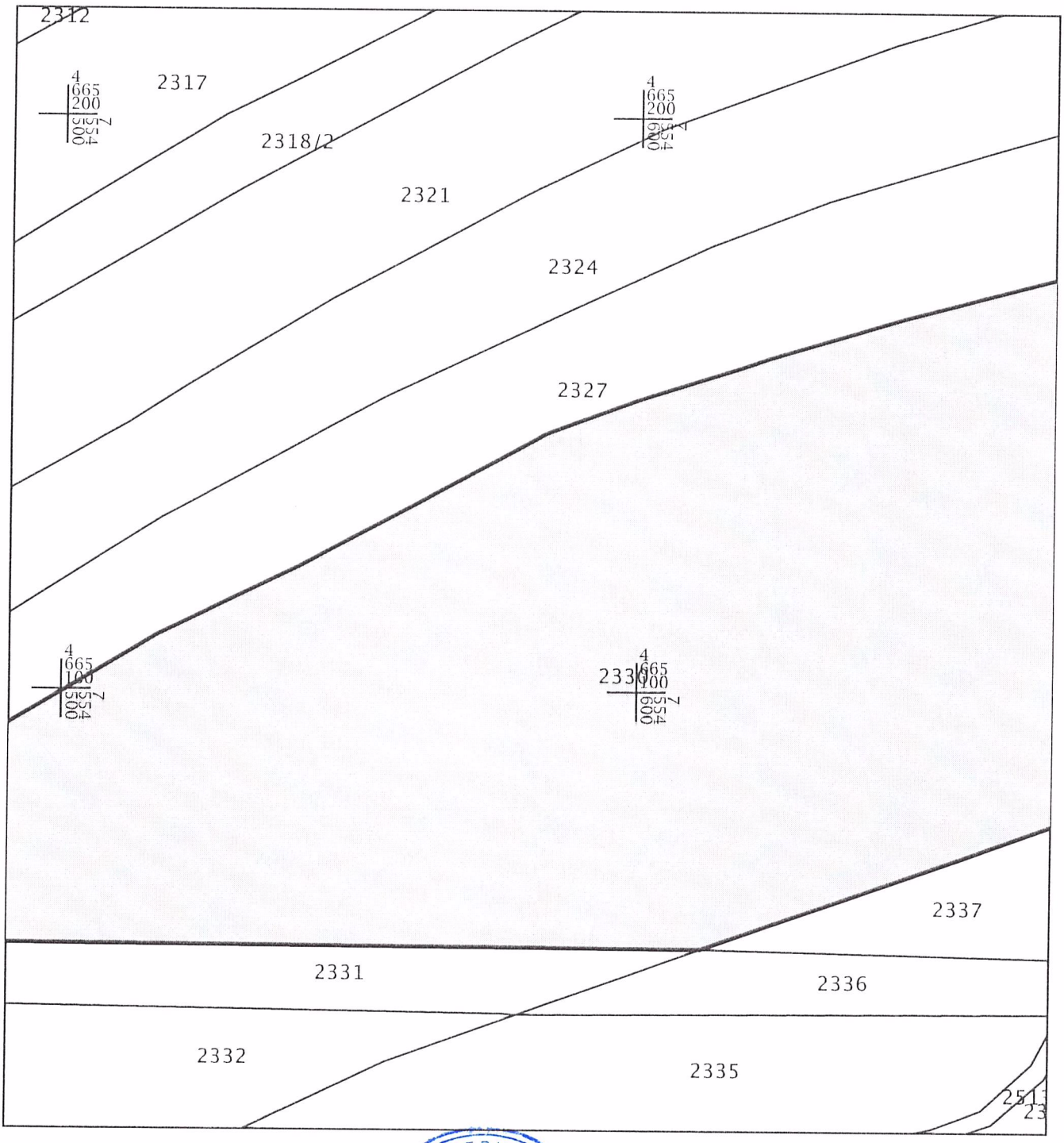

М.П.

Овластено лице

Енес Имери

(име, презиме и потпис)

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ
1106-3126/2022 од 30.09.2022 10:24:08

Податоци за сертификатот на овластеното лице
Сертификатот е издаден на: ЕНЕС ИМЕРИ + СЕРИАЛНУМБЕР
Издавач: Makedonski Telekom CA
Сериски број: 5f2561b5
Важи од: [illegible] 2022 до: [illegible]
Документот е дигитално потпишан и е правно валиден

1106-3126/2022

ИЗВОД ОД КАТАСТАРСКИ ПЛАН

Размер на планот 1 : 1000

Катастарска општина 558 ЛОПАТЕ-ВОНГРАД

Катастарска парцела 2331/0

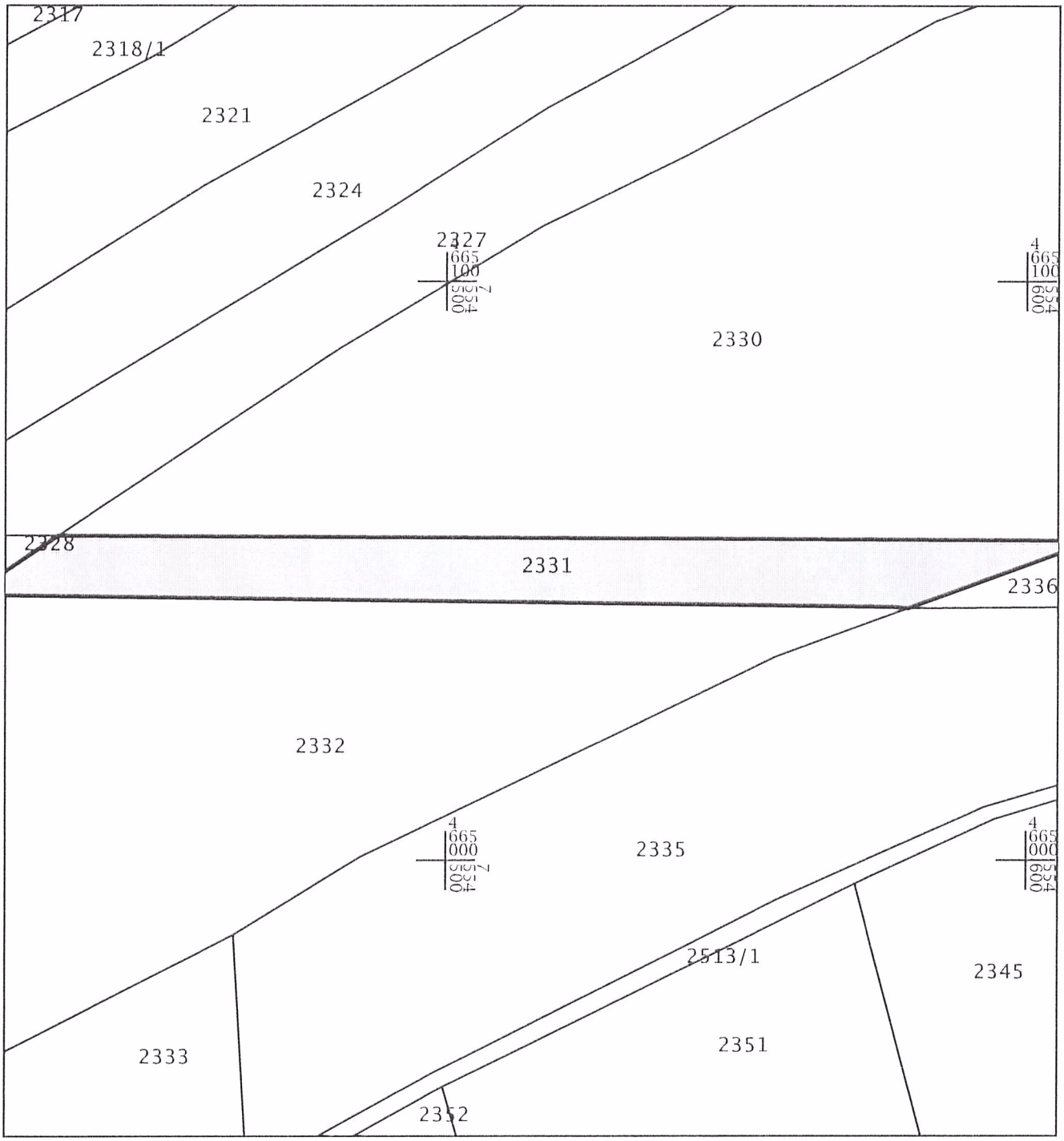

МП

Овластено лице

Енес Имери

(име, презиме и потпис)

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ
1106-3125/2022 од 30.09.2022 10:22:15

Податоци за сертификатот на овластеното лице
Сертификатот е издаден на: ЕНЕС ИМЕРИ + СЕРИАЛНУМБЕР
Издавач: Makedonski Telekom CA
Сериски број: 5f2561b5
Датум и време на потпишување: 30.09.2022 10:22:53
Документот е дигитално потпишан и е правно валиден

1106-3125/2022

ИЗВОД ОД КАТАСТАРСКИ ПЛАН

Размер на планот 1 : 1000

Катастарска општина 558 ЛОПАТЕ-ВОНГРАД

Катастарска парцела 2332/0

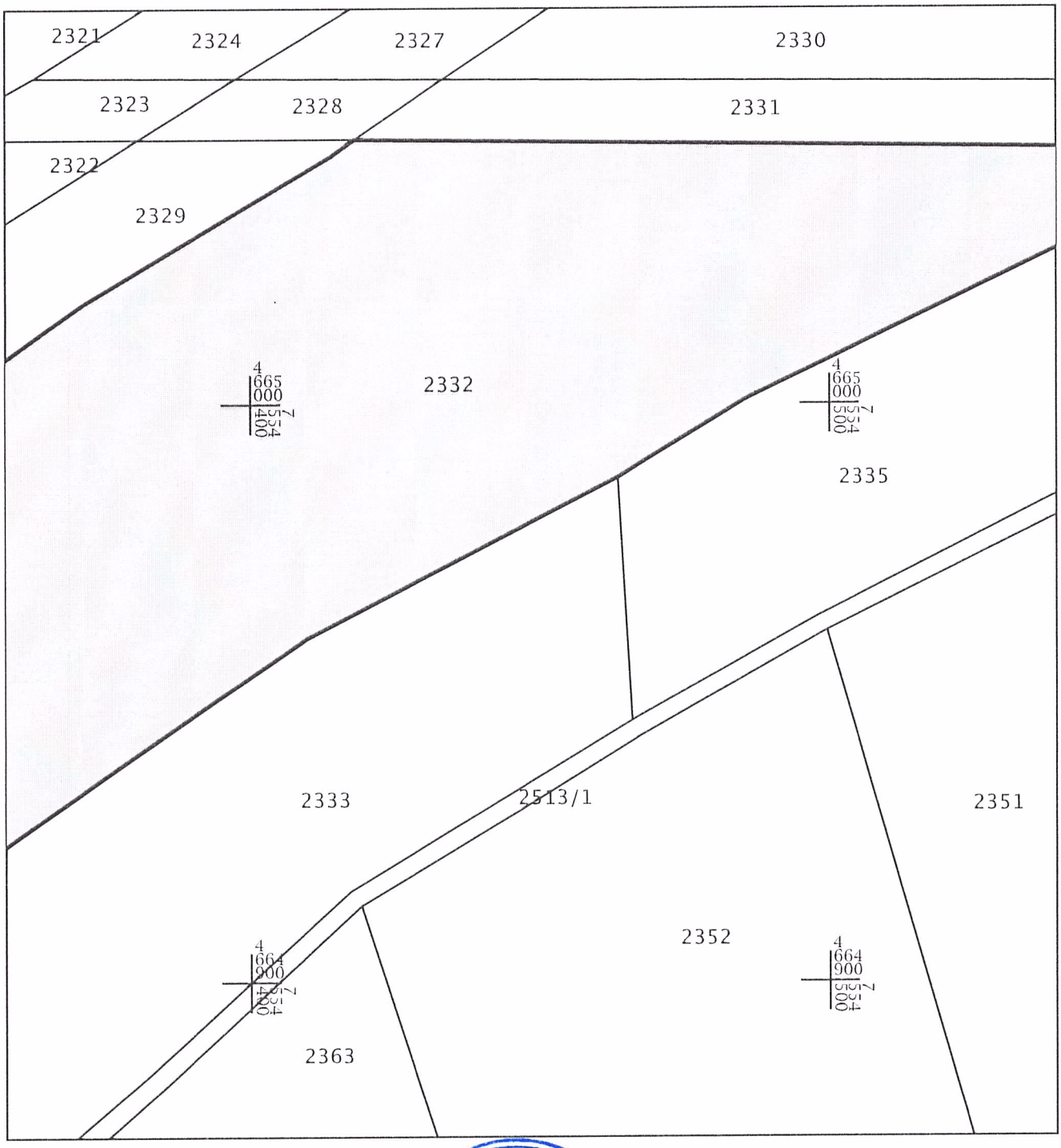

М.П.

Овластено лице

Енес Имери

(име, презиме и потпис)

Детали за постапка за податоци, информации и мислења

Број на постапката:
46478

Статус:
Кај општини/институции

Наслов

Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате - вгр, Општина Куманово

Надлежен орган

/

Датум на креирање

13.10.2022

Иницијатор

Друштво за проектирање, трговија и инженеринг УРБАН ПРОЕКТИНГ ДООЕЛ Велес

Институции

Додади институција

Пребарај

Надворешна институција	Датум на испраќање	Датум на одговор	Мислење	Испратено
ЕЛЕМ	25.03.2023	/		☑
Јавно Претрпијатие за стопанисување со шумите во држа вна сопственост „Национални шуми"-Скопје	25.03.2023	/		☑
ЈП.Македонски шуми Скопје	25.03.2023	/		☑
Управа за заштита на културно наследство	13.10.2022	/		☑
МИНИСТЕРСТВО ЗА КУЛТУРА	13.10.2022	/		☑
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА	13.10.2022	/		☑
Министерство за Внатрешни работи	13.10.2022	/		☑
Министерство за земјоделие, шумарство и водостопансво	13.10.2022	20.02.2023		☑
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОДБРАНА	13.10.2022	/		☑
АГЕНЦИЈА ЗА ЦИВИЛНО ВОЗДУХОПЛОВСТВО	13.10.2022	13.10.2022		☑

Институции

Додади институција

Пребарај

Надворешна институција	Датум на испраќање	Датум на одговор	Мислење	Испратено
ЈП Македонски Железници Инфраструктура	13.10.2022	/		☑
Јавно претпријатие за државни патишта	13.10.2022	19.10.2022		☑
ДЗС Куманово	13.10.2022	17.10.2022		☑
ЈП Водовод, Куманово	13.10.2022	18.10.2022		☑
ЈП Куманово Гас	13.10.2022	19.10.2022		☑
Македонски енергетски ресурси	13.10.2022	/		☑
АД ГАМА	13.10.2022	/		☑
МЕПСО АД Скопје	13.10.2022	/		☑
ЕВН_издавање_податоци_и_мислења_планови	13.10.2022	01.11.2022		☑
Македонски Телеком АД-Скопје	13.10.2022	18.10.2022		☑

Институции

Додади институција

Пребарај

Надворешна институција	Датум на испраќање	Датум на одговор	Мислење	Испратено
Агенција за електронски комуникации	13.10.2022	01.11.2022		☑
А1 Македонија ДООЕЛ Скопје	13.10.2022	/		☑

← Претходни 1 2 3 Следни →

Прикажани 21 - 22 од 22 ставки

Општини

Додади општина

Пребарај

Општина	Датум на испраќање	Датум на одговор	Мислење	Испратено
КУМАНОВО	13.10.2022	/		☑

← Претходни 1 Следни →

Прикажани 1 - 1 од 1 ставки

АГЕНЦИЈА ЗА ЦИВИЛНО ВОЗДУХОПЛОВСТВО

До: **УРБАН ПРОЕКТИНГ ДООЕЛ Велес**

бр. 12-8/1117

Скопје, 13.10.2022 година

Предмет: Доставување на податоци и информации

Врска: Ваш бр. 67/22 од 13.10.2022 година
e-urbanizam, постапка бр. 46478

Почитувани,

Врз основа на вашето барање, а согласно Законот за урбанистичко планирање, ве известуваме дека стручните служби во Агенцијата за цивилно воздухопловство ја разгледаа приложената документација за изработка на

Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате - вгр, Општина Куманово

при што утврдија дека во предметниот опфат нема објекти, инсталации, уреди или било какви структури од областа на цивилното воздухопловство, а градбите во планскиот опфат не претставуваат препрека и нема да влијаат на безбедноста на цивилниот воздушен сообраќај, поради што истиот **може да се планира без посебни услови и ограничувања** од аспект на безбедноста на воздушниот сообраќај.

За дополнителни информации може да не контактирате на телефон 02/3181-609, секој работен ден од 7.30-15.30 часот.

Ви благодариме на соработката.

Со почит,

изработил: Х.Караџенеми

Билјана Јованова
(по овластување од Директорот бр.02-537/1 од 18.05.2022 година)

Biljana Jovanova

Digitally signed by Biljana Jovanova
DN: c=MK, ou=VAT - 4080010516712, 2.5.4.97=NTRMK-6648649, o=Agencija za civilno vozduhoplovstvo, serialNumber=168951, title=vozduhoploven inspektor, sn=Jovanova, givenName=Biljana, cn=Biljana Jovanova
Date: 2022.10.13 14:45:38 +02'00'

ул. „Даме Груев" број 1, 1000 Скопје, Република Северна Македонија
т.: + 389 2 3114 – 046 ф.: + 389 2 3115 – 708 ЕМБС: 6648649
info@caa.gov.mk www.caa.gov.mk

Наш број: 1404-2997/2
Скопје: 21.10.2022 г.

ДО:
ДПТИ „УРБАН ПРОЕКТИНГ“ ДООЕЛ Велес
Ул.„Никола Оровчанец“ бр. 1
1400 Велес

Предмет: Одговор за барање за податоци за ТК инсталации
Врска: Ваш број : 67/22 преку е-урбанизам

Согласно вашето барање за доставување на податоци за изградени електронски комуникациски мрежи, а во врска со изработка на **Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате - вгр, Општина Куманово,** према доставената ситуација, ве известуваме дека на посочената локација Агенцијата за електронски комуникации нема податоци за изградени јавни електронски комуникациски мрежи и системи.

Сектор за телекомуникации

Изработил: Б.Илиоска 19.10.2022г
Раководител на сектор:Борис Арсов
Советник на директорот: Игор Бојаџиев

ДИРЕКТОР:
Jeton Akiku

АЕК-401.03

ул.Кеј Димитар Влахов 21
1000 Скопје
тел.: 02 32 89 200
факс: 02 32 24 611
е-пошта: contact@aec.mk

14 октомври, 2022 година

Архивски број: 09-380/2
Врска: Барање со тех бр. 67/22 од 13.10.2022 год.

До: ДПТИ „УРБАН ПРОЕКТИНГ" ДООЕЛ Велес

Врз основа на член 47 став (1) од Законот за урбанистичко планирање (Сл. весник на РСМ бр. 32/20), **Подрачното одделение за заштита и спасување Куманово** дава

Податоци и информации

За: **Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори-фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1 MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате в. гр., Општина Куманово**

1.На опфатот нема постоечки и/или планирани објекти/инсталации <u>во сопственост или користење</u> на Дирекцијата за заштита и спасување. Немаме сознанија за присуство на неексплодирани убојни и други експлозивни средства.

Развојни проекции, предлози и мислења што (<u>помеѓу друго</u>) се неопходни за изработување на урбан. планови, согласно член 47 ст. 1 од Закон за урбанистичко планирање:

2.Заштита и спасување од пожари

Опфатот е во селско подрачје, без градби на него и во непосредната околина. Од сите страни граничи со обработливи површини.

3.Заштита и спасување од поплави

На и близу опфатот, нема речни текови. Теренот е релативно рамен, со пад кон север.

4. Заштита и спасување од урнатини

Опфатот се наоѓа во сеизмоген извор-подрачје од **втор ред** (случени земјотреси со М=4,5°-5-7°, односно очекувани земјотреси со јачина од 5,5° до 6,0° по Рихтер, односно 8° по Меркалиј-Канцани-Зиберг), па во склад со овие бројки треба да се предвидат и конкретните мерки за отпорноста на градбите и инсталациите.

5.ПОЗС Куманово не издава никакви претходни услови бидејќи таква категорија не е предвидена во ниеден пропис во надлежност на Дирекцијата. Условите кои треба да бидат вградени во планско-проектната документација се наоѓаат **<u>во важечките прописи</u>**, кои изработувачот на планот/проектот треба да ги познава. Барателот нема обврска да бара претходни услови, а ДЗС нема основ да ги издава ни да инсистира на истите.

Изработил/одобрил: Слаѓан Антевски

РАКОВОДИТЕЛ/UDHËHEQËS
Sokol Asllani

Дирекција за заштита и спасување
Подрачно одделение Куманово
Drejtoria për mbrojtje dhe shpëtim
Njësia rajonale Kumanovë

ул. „11-ти Октомври" б.б.1300 Куманово
Република Северна Македонија
Rr. "11 Tetori " pn 1300 Kumanovë
Republika e Maqedonisë së Veriut

+389 31 495 269
www.dzs.gov.mk
kumanovo@dzs.gov.mk

ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА ДООЕЛ Скопје
Друштво за дистрибуција на електрична енергија
Бр. 10-23/5-330 од 01.11.2022
Скопје

Одговорно лице: Цветомир Јованоски

Контакт телефон: 072/ 932-596

Предмет: Издавање на податоци за електроенергетски објекти и инфраструктура од ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА ДООЕЛ, Скопје

Почитувани,

Во врска со Вашиот допис, со кој барате да Ви издадеме податоци за електроенергетски објекти и инфраструктура од ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА ДООЕЛ, Скопје за изработка **Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП З со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате - вгр, Општина Куманово,** Ве известуваме дека во согласност со податоците од службената евиденција, располагаме со следните податоци

☐ 110(35)kV Трафостаница
☐ 110kV Подземна мрежа
☐ 110kV Надземна мрежа
☐ 35kV Подземна мрежа
☐ 35kV Надземна мрежа

☐ 10(20)/0.4kV Трафостаница
☐ 10(20)kV Подземна мрежа
☐ 10(20)kV Надземна мрежа

☐ 0.4kV Подземна мрежа
☐ 0.4kV Надземна мрежа

☒ Друго Во бараниот опфат, а во согласност со податоците од службената евиденција, ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА ДООЕЛ, Скопје, НЕМА свои електроенергетски објекти и инфраструктура.

Составен дел на овој одговор е и прилог – графички приказ (подлога во pdf и dwg формат со соодветно обележани леери) со вцртани електроенергетски објекти и инфраструктура според податоците од службената евиденција.

НАПОМЕНА: Податоците кои ви ги даваме се од наша службена евиденција и постои можност да има отстапување во точноста на координатите на електроенергетските објекти на терен. Задолжително да се изготви ажурирана геодетска подлога која треба точно да ги претставува положбените и висинските податоци за сите видливи природни и изградени објекти под и над површината на земјата во рамки на опфатот.

Приклучувањето на објектот на дистрибутивната електроенергетска мрежа се врши во согласност со Мрежните правила за дистрибуција на електрична енергија. По направена првична анализа, нема можност за приклучок на производителот на постојната дистрибутивна мрежа.

Задолжително да се предвиди заштитен појас на електроенергетските објекти согласно Мрежните правила за дистрибуција на електрична енергија

При постоење на подземна инфраструктура во дадениот опфат, потребно е да се обратите до најблискиот Корисничко Енерго Центар, за проценка дали е потребно присуство на стручен вработен на лице место при реализирањето на активностите во предметниот опфат.

Потврдата е од ограничено времетраење во рок од 3 месеци од датумот на нејзиното издавање.

Со почит,

Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје
Оддел Мрежен Инженеринг

Cvetomir Jovanoski Digitally signed by Cvetomir Jovanoski
Date: 2022.11.01 08:58:11 +01'00'

Датум: 14.10.2022

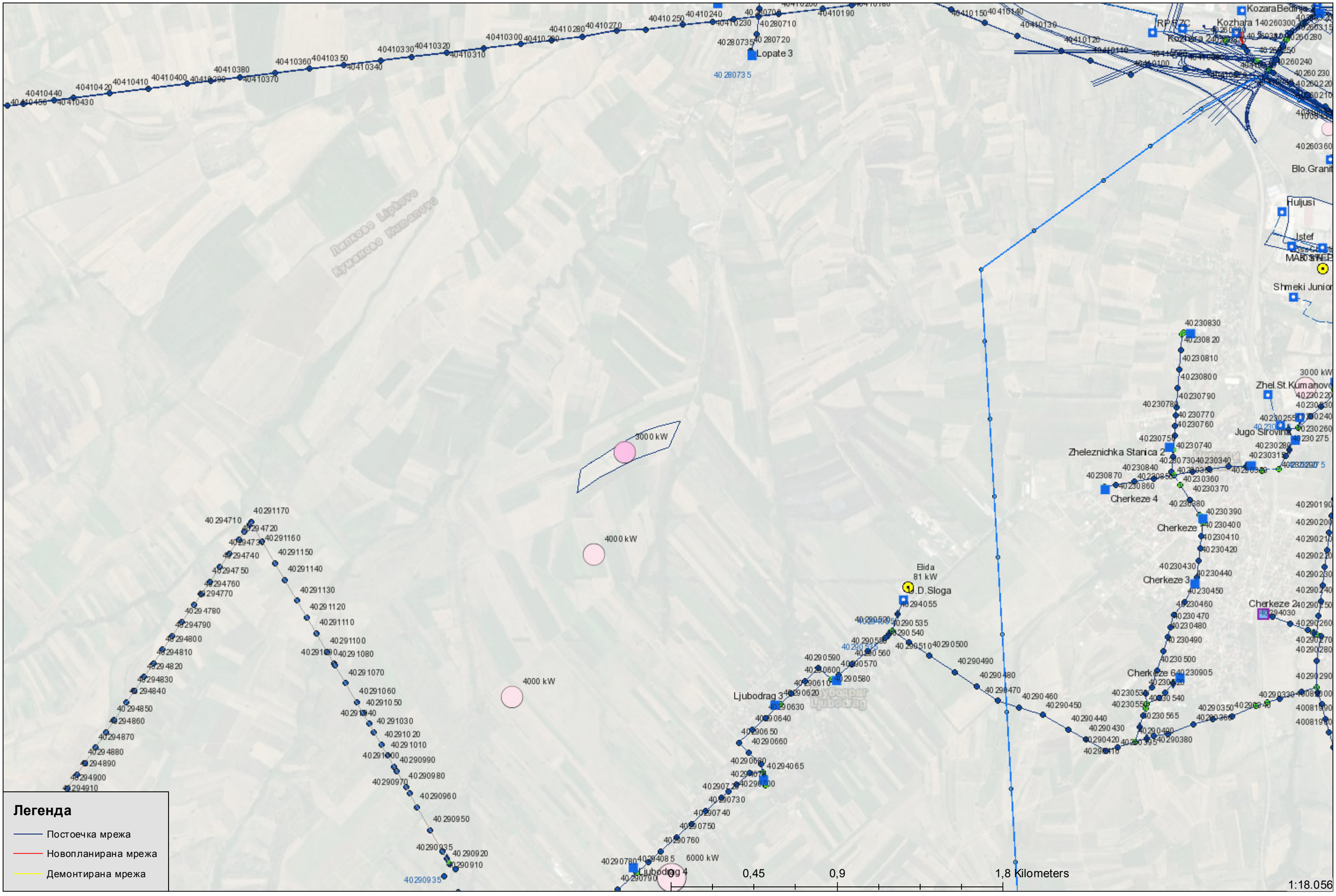

Република Македонија
Општина Куманово

ЈП"ВОДОВОД"КУМАНОВО

[redacted]

Бр. Nr. 10-2236/2
Дата : 18.10.2022 година.vite

ЈП "ВОДОВОД" Куманово
NP "VODOVOD" Kumanovë

Ул "Фетка Наскова" 22,
1300 Куманово
Тел. 031/475-540,
Факс 031/475-541,
e-mail:kuvod@t-home.mk
www.vodovod-kumanovo.com.mk

Одд за водоснабдителни објекти
ул."11Октомври" бр.бб
Тел. 031/427-848

Одд пречистителна станица
с.Добрашане
Тел. 031/453-311

До

ДПТИ "УРБАН ПРОЕКТИНГ"ДООЕЛ ВЕЛЕС
ул."Никола Оровчанец" бр.1, 1400, Велес, Р.Македонија

Предмет : Одговор - достава на податоци и информации

Почитуван

Одговор на писмо **бр.67/22 од 13.10.2022 год.** согласно член 35, став (3) од Закон за просторно и урбанистичко планирање (Сл.весник на РМ бр.199/14; 44/15; 195/15; 31/16; 163/16) доставено е барање за достава на податоци и информации, поради отпочната постапка за:

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ГП 3 СО НАМЕНА Е.1-13-ПОВРШИНСКИ СОЛАРНИ И ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРАНИ (ГРАДБИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА ОД ОБНОВЛИВИ ИЗВОРИ - ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО КАПАЦИТЕТ ПОГОЛЕМ ОД 1MW) НА КП 2330; КП 2331; КП 2332; КО ЛОПАТЕ-ВГР, ОПШТИНА КУМАНОВО

Во врска со Вашето барање Ве информираме дека на горенаведената локација не постојат наши инсталации. За постоечка подземна инсталација (водоводна мрежа, фекална канализација) изградена од месно население не располагаме со детални технички податоци.

Изработил : геод. инж. Снежана Тасковска _____
/Тех. во одд. за ГИС проектирање/

Одобрил : диа Дарко Петковски _____
/Технички раководител/

ЈП"Водовод"Куманово
В.Д. Директор
Оливер Стојмановски

_____

М.П

ВОДОВОД ц.о. VODOVOD с.о. Куманово-Kumanovë

Бр/Nr. 10-10109/2

Скопје/Shkup 19 -10- 2022 година/viti

ДО УРБАН ПРОЕКТИНГ дооел
ул. Никола Оровчанец бр.1
1400 Велес

Предмет:Податоци и информаци

Почитувани,

Врз основа на Вашето Барање број 67/22 од 13.10.2022год. за добивање податоци и информации за постоечки и планирани објекти и инсталации потребни за изработка на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори-фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр, општина Куманово, Ве известуваме:

Стручната служба при Јавното претпријатие за државни патишта, го разгледа пристигнатиот прилог, заверен со евиденциски број на Јавното претпријатие 10-10109/1 од 18.10.2022 година:

- Ажурирана геодетска подлога со означени граници на предметниот проектен опфат.

Од доставениот и разгледан прилог констатирано е дека педметниот проектен опфат не граничи со државен пат кој е во надлежност на Јавното претпријатие за државни патишта.

Со почит,

Директор
Ejup Rustemi

Изработил: Драгица Гашпарова
Контролирал: Зоран Велков
Одобрил: d-r Ejup Latifi

Република Северна Македонија

Министерство за култура

УПРАВА ЗА ЗАШТИТА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

ДО
УРБАН ПРОЕКТИНГ дооел - Велес

ул. Никола Оровчанец бр. 1
1400 Велес

Бр. 17 – 2719/2
14.11.2022 година
Скопје

Предмет: Доставување на податоци и информации
Врска: 67/22 од 13.10.2022 година.

Во врска со вашето барање за **Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13 – Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1 MW), на КП 2330, 2331 и 2332, КО Лопате - вгр, Општина Куманово,** Управата за заштита на културно наследство врз основа на доставената и постојана документација, констатира дека во границите на проектниот опфат нема заштитени добра, ниту добра за кои основано се претпоставува дека претставуваат културно наследство.

Доколку во процесот на реализација на проектот бидат откриени објекти, односно предмети (целосно зачувани или фрагменти) од материјалната култура на Р. Македонија, изведувачот е должен веднаш да ги прекине работите и да ја извести Управата за заштита на културното наследство, во смисла на член 65 од Законот за заштита на културното наследство („Службен весник на Република Македонија" бр. 20/04, 71/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18 и 19/20).

Со почит,

в.д. Директор,
Арлиан Асланај

Изработил: м-р А. Илиевски
Проверил/Одобрил: м-р Б. Јовановска

Управа за заштита на културното наследство
Directorate for Protection of Cultural Heritage

ул. „Павел Шатев " бр. 3, Скопје; П.Фах 220
contact@uzkn.gov.mk
+389 2 5517 700
www.uzkn.gov.mk

ОПШТИНА КУМАНОВО

ЈП КУМАНОВО-ГАС КУМАНОВО
NP KUMANOVE-GAZ KUMANOVE

Јавно претпријатие за изградба на инфраструктурни објекти
КУМАНОВО- ГАС КУМАНОВО Ц.О
Ndermarrja publike per ndertim te objekteve
KUMANOVE-GAZ KUMANOVE
Ул. Фетка Naскова бр.22 1300 Куманово
Тел/фах. 031/433-331
Меил: kumanovogas@gmail.com
Ж-ска: 210060809440142
ЕДБ: MK4017006157178
Депонент: Тутунска Банка-Скопје

Бр.Nr. 03-4/183
18.10. 2022 год. vib.
К УМАНОВО – KUMANOVO

До
ДПТИ "УРБАН ПРОЕКТИНГ" ДООЕЛ Велес
ул. Никола Оровчанец бр.1
1400 Велес

ИЗВЕСТУВАЊЕ

Од Ј.П."Куманово - Гас", Куманово, ул."Братство Единство", бр.20

Во врска со Вашето Барање бр.67/22 од 13.10.2022 год., наш бр.03-3/182 од 13.10.2022 год., за добивање на податоци за постојна и планирана гасоводна мрежа, кои ќе се користат за изработка на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13 – Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1 MW), на КП 2330, КП 2331, КП 2332, КО Лопате - вгр, Општина Куманово, Ј.П."Куманово - Гас", Куманово Ве известува дека на предметниот опфат нема изведена-реализирана ниту планирана дистрибутивна гасоводна мрежа.

Со почит.

Во Куманово 18.10.2022 год.

Изготвил:
Марина Давидовска, дги

ЈП КУМАНОВО-ГАС КУМАНОВО
ВД Директор

Марко Митровски, дипл.маш.инж.

МЕПСО

Максим Горки бр.4, 1.000 Скопје

Т: Кабинет на генерален директор
+ 389 (0) 2 3 149 811

Подружница ОЕПС
+ 389 (0) 2 3 149 814

Подружница ОПМ
+ 389 (0) 2 3 149 813

Ф: + 389 (0) 2 3 111 160

www.mepso.com.mk

До

Урбан Проектинг
ул.Никола Оровчанец, бр.1
1400, Велес

Бр.11-5585/1

18.10.2022

Предмет: Податоци за постојни и планирани електроенергетски објекти

Врз основа на Вашето барање бр. 67/22 од 13.10.2022 година, (наш број 11-5585 од 17.10.2022 година) за податоци и информации потребни за изработка на **Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате - вгр, Општина Куманово**, Ве известуваме дека предметниот плански опфат **НЕ СЕ ПРЕСЕКУВА** со ЕЕ Објекти во сопственост на АД МЕПСО.

Изработил: Ангела Георгиевска

Проверил: Јасмина Ставрова

Eli Popovska

Digitally signed by Eli Popovska
Date: 2022.10.18 13:07:49 +02'00'

по овластување од Генерален директор
бр.02-10/112 од 06.03.2019 год.
Раководител на Служба за ГИС
и геодетски работи

Република Северна Македонија
Министерство за животна средина и просторно планирање

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor

УПРАВА ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА - DREJTORIA PËR MJEDIS JETËSOR

СЕКТОР ЗА ПРИРОДА - SEKTORI I NATYRËS

Арх. Бр./Nr.Arh. 11-7499/4
Дата/Data: 04 -11- 2022 год./viti

ДО/DERI TE: ДПТИ УРБАН ПРОЕКТИНГ ДООЕЛ

ул. Никола Оровчанец бр.1

1400 Велес

ПРЕДМЕТ/LENDA: Известување

Почитувани,
I nderuar,

Во врска со доставениот допис со акт бр. 11-7499/1 од 17.10.2022 година доставено од страна на ДПТИ Урбан Проектинг ДООЕЛ од Велес кое се однесува на барање на податоци и информации за Урбанистички проект вон опфат на за ГП 2 со намена Е1.13- Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновли извори- фотоволтаична електтрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате – вгр, Оптштина Куманово, Република Северна Македонија.

Секторот за природа при Управата за животна средина како орган во состав на Министерството за животна средина и просторно планирање од аспект на своите надлежности од областа на заштита на природата и увидот на доставената документација, Ве известува за следното:

Врз основа на приложената документација од Ваша страна – Ажурирана геодетска подлога со нанесен проектен опфат и мислењето од страна на Службата за просторен информативен систем (допис бр. 16-7499/3 од 02.11.2022 година), констатирано е дека просторот на горенаведената предметната локација се наоѓа надвор од границите на заштитените подрачја во Република Северна Македонија.

Со почит,
Me respekt

Управа за животна средина/Drejtoria për mjedis jetësor
Директор /Drejtor
Hisen Xhemaili

Изработил/Përpiloi: Isuf Fetai
Контролирал/Kontrolloi: м-р Сашко Јованов
Одобрил/Aprovoi: М-р Влатко Трпески

УПРАВА ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА - DREJTORIA PËR MJEDIS JETËSOR
СЕКТОР ЗА ВОДИ - DEPARTMENTI I UJËRAVE

Арх.бр./Nr.Arh. ~~11-7510/~~ 11-437/1

Дата/Data: 13-01-2023

ДО/DERI TE: ДПТИ Урбан Проектинг Дооел Велес
ул.Никола Оровчанец бр.1, 1400 Велес

ПРЕДМЕТ/LËNDA: Известување од аспект на заштита на водите.

Почитувани,
Të nderuar,

Во врска со Вашето барање бр.67/21 од 13.10.2022 година за доставување на податоци и информации потребни во постапката за изработка на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1 MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате – вгр, Општина Куманово. Ве известуваме следното:

Од увидот во доставениот прилог - проектен опфат во електронски dwg формат и извршената просторна идентификација од страна на Службата за просторен информативен систем при Министерството за животна средина и просторно планирање, утврдено дека предметната локација се граничи со река. Локацијата на предметниот опфат не е во рамки на предвидените акумулации согласно Водостопанската основа од Просторниот План на Република Македонија 2002-2020.

Воедно, ве информираме дека согласно Законот за води (Службен весник на Република Македонија бр. 87/08, 06/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15 и 52/2016) при изработка на проектната документација треба да бидат исполнети следните критериуми:

1. Заради заштита и одржување на природните и уредените речни корита и бреговите на водотеците, забрането е, освен со дозвола или согласност, изградба на постројки и објекти во заштитениот крајбрежен

Министерство за животна средина и просторно планирање
на Република Северна Македонија
Плоштад „Пресвета Богородица" бр. 3, Скопје
Република Северна Македонија

Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit hapësinor
e Republikës së Maqedonisë së Veriut
Bul. "Presveta Bogorodica" nr. 3, Shkup
Republika e Maqedonisë së Veriut

+389 2 3251 403
www.moepp.gov.mk

појас во широчина од 50 метри зад линијата на допирањето на педесетгодишната вода кај нерегулираните водотеци, односно зад ножицата на насипот кај регулираните водотеци, а во населените места ширината на крајбрежниот појас ја определува советот на општините и советот на градот Скопје на предлог на градоначалникот на општината, по претходна согласност на органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животна средина.

2. Заради заштита на коритата и бреговите на природните водотеци, езерата и акумулациите се забранува освен со дозвола или согласност издадена врз основа на закон:

- да се менува правецот на водотекот;
- да се врши градба или зафат кои што би имале негативно влијание врз протокот на водотекот;
- да се градат напречни насипи, прегради, други објекти и насади во коритата на водотеците кои го влошуваат режимот на течението на водите;
- да се сечат дрвја, грмушки и друга вегетација во речните корита и бреговите на водотеците, езерата и акумулациите;
- да се вади чакал, песок и камен од корита и бреговите на површински водни тела за да не дојде до влошување на постојниот режим на водите и се предизвикуваат процеси на ерозија или оневозможува користењето на водите;
- да се изгради брана, насип или слична препрека која би имала негативно влијание на протокот на водотекот;
- да се копаат и дупчат бунари на растојание помало од 20 метри од ножицата на одбранбените насипи;
- да се копаат прокопи и канали по должината на насипот на коритото поблиску од 10 метри од внатрешната страна и 10 метри од надворешната страна на ножицата на насипот;

Министерство за животна средина и просторно планирање
на Република Северна Македонија
Плоштад „Пресвета Богородица" бр. 3, Скопје
Република Северна Македонија
Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit hapësinor
e Republikës së Maqedonisë së Veriut
Bul. "Presveta Bogorodica" nr. 3, Shkup
Republika e Maqedonisë së Veriut
+389 2 3251 403
www.moepp.gov.mk

- да се фрлат отпаден материјал (комунален, индустриски и др.), земја, градежен шут, јаловина и слично;

- да се вршат други активности со кои се оштетуваат речните корита и бреговите на водотеците, езерата и акумулациите.

3. Заради заштита и спречување на оштетување на водостопански објекти и постројки, се забранува да се изведуваат градби или да се вршат работи со кои се оштетуваат објектите и постројките.

4. Изведувањето на водостопанските објекти и постројки, да се врши во согласност со прифатени современи техники и стандарди, прилагодени на научно – техничкиот развој на начин кој нема да предизвика негативно влијание врз режимот на водите и врз корисниците.

5. Пристапот до крајбрежниот појас на водотеците, езерата и акумулациите за спорт, рекреација и слични активности е слободен.

6. Да се спроведат сите неопходни технички мерки за спречување на индиректно испуштање на масла и загадувачки материи и супстанции.

Согласно Законот за води Министерството за животна средина и просторно планирање издава Водостопанска согласност, заради изградба на нови или реконструкција или доградба на постојни објекти, кои се наоѓаат во или покрај површинските води, објекти коишто поминуваат преку или под површинските води или пак објекти кои се сместени во близина на површинските води или крајбрежните земјишта, а кои можат да влијаат врз режимот на водите. Исто така издава дозвола за користење вода и дозвола за испиштање на отпадни води.

Во однос на постојните водостопански објекти во склоп на системите за наводнување и системите за одводнување, надлежен правен субјект кој управува со истите е А.Д. Водостопанство на Република Северна Македонија.

Министерството за животна средина и просторно планирање не може да се произнесе по однос на местоположбата на постоечките или планирани водоводни и канализациони инсталации на планираниот опфат, затоа што не располага со таков вид на податоци и не управува со истите. Според одредбите од Законот за регистрација на подземни и надземните инфраструктурни објекти и придружни инсталации (Сл.Весник на Република Македонија бр.6/12) општините, општините во градот Скопје и градот Скопје се одговорни да водат евиденција и

да воспостават Регистар на подземни и надземни инфраструктурни објекти и придружни инсталации секоја за своето подрачје.

Со почит,
Me respekt,

Управа за животна средина/Drejtoria për mjedis jetësor
Директор /Drejtor
Hisen Xhemaili

Изработил/Përpiloi:Nazmije Idrizi
Контролирал/Kontrolloi: Снежана Мартулкова
Согласен/Miratoi: Ylber Mirta

Министерство за животна средина и просторно планирање
на Република Северна Македонија
Плоштад „Пресвета Богородица" бр. 3, Скопје
Република Северна Македонија

Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit hapësinor
e Republikës së Maqedonisë së Veriut
Bul. "Presveta Bogorodica" nr. 3, Shkup
Republika e Maqedonisë së Veriut

+389 2 3251 403
www.moepp.gov.mk

СЕКТОР ЗА РЕГИСТРИРАЊЕ, УПРАВУВАЊЕ, УНАПРЕДУВАЊЕ
И ПРОДАЖБА НА ЗЕМЈОДЕЛСКО ЗЕМЈИШТЕ ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ

06.12. 2022

АРХИВСКИ БРОЈ: 40 - 11001 /4

ДО: ДПТИ „УРБАН ПРОЕКТИНГ“ ДООЕЛ ВЕЛЕС
ул. Никола Оровчанец бр. 1 - Велес

ПРЕДМЕТ: Одговор на Барање податоци и информации

Почитувани,

Во врска со Вашето Барање на податоци и информации со Ваш Бр. 67/22 од 13.10.2022 година, во прилог е одговорот од Подрачна единица КУМАНОВО со Арх. Бр. 40-11001/ 3 од 25.11 2022 година.

Со почит,

Помошник раководител на Сектор

Аднан Алиу

Изработил: Стевче Тополчанец
Контролирал: Анѓе Симоновска
Одобрил: Розе Димовска

Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанствона Република Северна Македонија
Ул. „Аминта Трети“ бр. 2, Скопје Република Северна Македонија
+389 2 3134 477
www.mzsv.gov.mk
МКД СЕРТИФИКАТ
МКС EN ISO 9001:2015

Република Северна Македонија

Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство

Republika e Maqedonisë së Veriut

Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И ВОДОСТОПАНСТВО
MINISTRIA E BUJQËSISË, PYLLTARISË DHE EKONOMISË SË UJËRAVE
СКОПЈЕ - SHKUP

Примено: Pranuar: 25.11.2022			
Орг. единица Nj. Organizative	Број Numri	Прилог Shtojca	Вредност Vlera
40	11001/3		

21 Ноември 2022

АЕСВУТ

АРХИВСКИ БРОЈ: 72-434/2

ДО: **Сектор за регистрирање, управување, унапредување и продажба на земјоделско земјиште во државна сопственост**

ПРЕДМЕТ: Известување по барање на информација

ВРСКА: Ваш допис бр 40-11001/2 од 12.11.2022 година

Почитувани,

Согласно Вашето барање од страна на ,,УРБАН ПРОЕКТИНГдооел Велес'' , информација за закуп на катастарски парцели од Ваша страна, а потребна за изработување и одобрување на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГПЗ за Е1.13 површински соларни и фотоволтаични електрани со моќност поголем од 1MW,(градба за производство на електрична енергија од обновливи извори –фотоволтаична електрана) на КП бр.2330,2331,2332,КО Лопате- вгр, Општина Куманово.

Ве информираме дека за наведените КП 2330,2331,2332. КО Лопате- вгр - Општина Куманово, Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство нема склучено договор за закуп или плодоуживање со ниту едно физичко или правно лице.

Раководител на П.Е

Куманово

М-р Насер Даути

Изработил: Слаѓана Антиќ

Контролирал: Ферид Џеладини

Спгласен: Жаклина Сибиновска

Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанствона Република Северна Македонија
Republika Veriore e Maqedonisë
ул.,,11ти Октомври'' бб, Куманово Република Северна Македонија
+389 031 426 727
email:pe.kumanov@mzsv.gov.mk

МКД СЕРТИФИКАТ
МКС EN ISO 9001:2015

Акционерско друштво за вршење на енергетски дејности
НАЦИОНАЛНИ ЕНЕРГЕТСКИ РЕСУРСИ Скопје во државна сопственост

бул. Климент Охридски бр.58 б, Скопје
тел. 02 6090-137
факс 02 6090-437
contact@mer.com.mk
www.mer.com.mk
ЕМБС: 6664903

До:
УРБАН ПРОЕКТИНГ ДООЕЛ Велес

Предмет: Одговор на барање

Бр. Nr. 15-2970/2
25.10. 2022 год. год.
Скопје-Shkup

Врска: Барање податоци и информации, со ваш бр. 67/22 од 13.10.2022 г.

Согласно вашето Барање за податоци и информации за Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате - вгр, Општина Куманово,

НЕР АД Скопје, Ве известува дека на наведениот плански опфат, нема изградено и не е планирано изградба на гасоводна мрежа.

Со почит,

Изработил:
Александар Апостолоски
2431

НЕР АД Скопје
По овластување на директорот,
Раководител на Сектор
за изградба на гасоводен систем

Оливера Костанчева

Јавно претпријатие за железничка инфраструктура
Железници на Република Северна Македонија - Скопје
Ndërmarrja Publike për Infrastrukturë Hekurudhore
Hekurudhat e Republikës së Maqedonisë së Veriut - Shkup

Јавно претпријатие за железничка инфраструктура
Железници на Република Северна Македонија-Скопје
Ndërmarrja Publike për Infrastrukturë Hekurudhore
Hekurudhat e Republikës së Maqedonisë së Veriut-Shkup
БР /Nr. 2001-462/2
12-6-10-2022 20 год./vit
Shkup

До

ДПТИ „УРБАН ПРОЕКТИНГ" ДООЕЛ - ВЕЛЕС

ул. „Никола Оровчанец" бр. 1, 1400, Велес

Предмет: Одговор на барање

Во врска со вашето барање со бр. 67/22, од 13.10.2022 годинна и број на постапка 46478 од е-урбанизам со кое барате мислење за изработка на **Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате - вгр, Општина Куманово,** Ве известуваме за следното:

По разгледување на Вашето барање и доставената Ажурирана геодетска подлога, констатиравме дека проектниот опфат се наоѓа надвор од заштитниот појас на железничката пруга, на предметната локација нема планирани и постојни инсталации и објекти кои се во сопственост на ЈП ЖРСМ Инфраструктура-Скопје.

Со почит,

Пом. Директор за пруги

Driton Rusi

Изработил: Ленче Груевска, д.г.

Согласен: Весна Стеваноска, д.г.и.

Македонски Телеком АД, Кеј 13-ти Ноември бр. 6, 1000 Скопје

Бр: 46478
Дата: 17.10.2022

До
ДПТИ УРБАН ПРОЕКТИНГ ДООЕЛ
Ул. Никола Оровчанец бр. 1 , 1400 Велес

Ваше упатување Барање на податоци и информации

Наше контакт лице Перо Ѓорѓески, Елизабета Манева

Телефон +389 70 200 736; +389 70 200 571

Во врска со Известување за планирани и постојни тк инсталации

Почитувани,
Во врска со Вашето Барање, добиено преку системот е-урбанизам, со кое што барате податоци за изработка на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате - вгр, Општина Куманово, Ве известуваме дека во границите на планскиот опфат нема постојна МКТ инфраструктура.

Напомена: Информациите содржани во овој документ се доверливи и тие се наменети за користење само од страна на примателот. Примателот е обврзан да превземе разумно ниво на грижа заради заштита на доверливите информации содржани во документот. Воедно, примателот е обврзан документот или било кој дел од неговата содржина да не го открива или дистрибуира на трети лица кои не се засегнати со актуелниот предмет, а заради спречување на можни злоупотреби.

Со почит,

Македонски Телеком АД Скопје

По овластување на

Директор на сектор за пристапни мрежи

Васко Најков

NIKOLChE TASEVSKI Digitally signed by NIKOLChE TASEVSKI Date: 2022.10.18 10:21:44 +02'00'

АГЕНЦИЈА ЗА ЦИВИЛНО ВОЗДУХОПЛОВСТВО

бр. 12-8/491

Скопје, 06.04.2023 година

До: **МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ**

Предмет: **Мислење**

Врска: Ваш бр. 67-677/7 од 03.04.2023 година
(e-urbanizam, постапка бр. 50948)

Почитувани,

Врз основа на вашето барање ве известуваме дека стручните служби на Агенцијата за цивилно воздухопловство ја разгледаа доставената техничка документација:

Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр, Општина Куманово

изработен од УРБАН ПРОЕКТИНГ ДООЕЛ Велес со тех.бр. 67/22 од Март 2023 година,

при што констатирано е дека забелешките дадени од наша страна со допис бр. 12-8/1117 од 13.10.2022 година, а кои се однесуваат на безбедноста на воздушниот сообраќај се запазени/вградени во доставената проектна документација.

Врз основа на горе наведеното издаваме **ПОЗИТИВНО МИСЛЕЊЕ** за предметната документација од аспект на безбедноста на воздушниот сообраќај.

Мислењето се издава врз основа на *член 68 од Законот за воздухопловство ("Службен весник на РМ" бр. 48/2020 – пречистен текст).*

За дополнителни информации може да не контактирате на телефон 02/3181-609, секој работен ден од 7.30-15.30 часот.

Ви благодариме на соработката.

Со почит,

изработил: Х.Караџенеми

Билјана Јованова
(по овластување од Директорот бр.02-27/2 од 10.01.2023 година)

ул. „Даме Груев" број 1, 1000 Скопје, Република Северна Македонија
т.: + 389 2 3114 – 046 ф.: + 389 2 3115 – 708 ЕМБС: 6648649
info@caa.gov.mk www.caa.gov.mk

Друштво за комуникациски услуги
А1 Македонија ДООЕЛ Скопје
Бр. 11-7998/1
06-04-2023
Скопје

До: Друштво за проектирање, трговија и инженеринг
УРБАН ПРОЕКТИНГ ДООЕЛ Велес

Скопје, 06.04.2023 год.

Предмет: Мислење

Почитувани,

Во врска со Вашето барање за доставување на мислења од општини/институции поднесено преку системот Е-Урбанизам со број на постапка 50948 креирано на 28.03.2023 година и наслов 'Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр, Општина Куманово' доставено до А1 Македонија ДООЕЛ Скопје, Ве известуваме дека издаваме **позитивно мислење**.

Напомена: Доколку има потреба од дислокација на постојната телекомуникациска инфраструктура, планерот е должен да постави новопланирана траса во рамките на експропријационата линија во консултација со сопственикот на постоечката инфраструктура - А1 Македонија ДООЕЛ Скопје. Трошоците за дислокација на постојната телекомуникациска инфраструктура ги сноси инвеститорот на проектот.

Лице за контакт:
Симона Тодоровска тел. 077/772-972

Срдечен поздрав,

За А1 Македонија ДООЕЛ Скопје,
Симона Тодоровска
Помлад специјалист за дизајн и планирање на мрежа

Друштво за комуникациски услуги
А1 Македонија ДООЕЛ Скопје

39

Акционерско друштво за вршење на енергетска дејност пренос на природен гас НОМАГАС Скопје во државна сопственост

ул. Булевар Свети Климент Охридски бр.54, Скопје,
поштенски фах: 583
тел. 02 6090-137, 02 3117 555
e-mail: contact@nomagas.com.mk
www.nomagas.com.mk
ЕМБС: 7649401

Акционерско друштво за вршење на енергетска дејност пренос на природен гас НОМАГАС Скопје во државна сопственост, Shoqëria Aksionare për ushtrimin e veprimtarisë energjetike përçimi i gazit natyror NOMAGAS Shkup në pronësi shtetërore
Бр.-Nr. 15-1839/2
06.04 2023 год.viti.
Скопје-Shkup

До: **Република Северна Македонија**
Министерство за транспорт и врски
Сектор за уредување на простор

Предмет: **Одговор на барање**

Врска**: Барање на мислење,** ваш бр. 67-677/7 од 03.04.2023 година

Согласно вашето Барање на на мислење, ваш бр. 67-677/7 од 03.04.2023 година, за изготвување на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр, Општина Куманово.

НОМАГАС АД Скопје ве известува дека дава позитивно мислење

Со почит,

Изработил:
Сашо Јовчески, 50948

НОМАГАС АД Скопје
По овластување на директорот,
Раководител на Сектор
за изградба на гасоводен систем
Оливера Костанчева

Македонски Телеком АД, Кеј 13-ти Ноември бр. 6, 1000 Скопје

Бр. 50948

Датум: 07.04.2023

До
ДПТИ УРБАН ПРОЕКТИНГ ДООЕЛ
Ул. Никола Оровчанец бр. 1 , 1400 Велес

Предмет: Доставување на мислење

Согласно Вашето Барање за Мислење добиено преку информацискиот систем е-урбанизам за Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр, Општина Куманово, Ви доставуваме ПОЗИТИВНО МИСЛЕЊЕ.

Лице за контакт: Николче Тасевски, тел. 070/200-176.

Со почит,

Македонски Телеком АД Скопје

По овластување на

Директор на сектор за пристапни мрежи

Васко Најков

ОПШТИНА КУМАНОВО

ЈП КУМАНОВО-ГАС КУМАНОВО
NP KUMANOVE-GAZ KUMANOVE

Јавно претпријатие за изградба на инфраструктурни објекти
КУМАНОВО- ГАС КУМАНОВО Ц.О
Ndermarrja publike per ndertim te objekteve
KUMANOVE-GAZ KUMANOVE
Ул. Фетка Naскова бр.22 1300 Куманово
Тел/фах. 031/433-331
Меил:kumanovogas@gmail.com
Ж-ска: 210060809440142
ЕДБ: МК4017006157178
Депонент: Тутунска Банка-Скопје

Бр.Nr. 03-4/80

06.04.2023 год.vib.
К УМАНОВО – KUMANOVE

До

УРБАН ПРОЕКТИНГ дооел Велес
ул. "Никола Оровчанец" бр.1
1400 Велес

МИСЛЕЊЕ

Од Ј.П."Куманово –Гас ", Куманово, ул."Братство Единство", бр.20

Во врска со вашето барање бр. 67/22 од 30.03.2023 год., наш бр, 03-3/81 од 06.04.2023 год., за добивање на Одобрение за Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП3 со намена Е1.13 – Поршински соларни и фотоволтаични електрани (градби на електрична енергија со обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1 MW) на КП 2330 и КП 2331 и КП 2332, КО Лопате - вгр, Општина Куманово, Ј.П."Куманово-Гас", Куманово, Ве известува дека дава позитивно мислење.

Со почит.

Во Куманово 06.04.2023 год.
Изготвил:
Марина Давидовска, дги

ЈП КУМАНОВО-ГАС КУМАНОВО
ВД Директор

Марко Митровски, дипл.маш.инж.

ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА ДООЕЛ Скопје
Друштво за дистрибуција на електрична енергија
Бр.10-22/5-205 од 11.04.2023
Скопје

Одговорно лице: Цветомир Јованоски

Контакт телефон: 072/ 932-596

Предмет: Издавање на мислење за електроенергетски објекти и инфраструктура од ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА ДООЕЛ, Скопје

Почитувани,

Во врска со Вашиот допис – Барање за мислење за **Урбанистички проект вон опфат на Урбанистички план за ГПЗ со намена Е-инфраструктура Е1.13-површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште) со моќност до 10 MW на КП 2331 и 2332, КО Лопате вгр - Општина Куманово,** Ве известуваме дека **немаме** забелешки за постојните и новопланираните електроенергетски објекти и инфраструктура и Ви даваме **ПОЗИТИВНО** мислење.

Напомена: **Приклучувањето на објектот на дистрибутивната електроенергетска мрежа се врши во согласност со Мрежните правила за дистрибуција на електрична енергија. По направена првична анализа, нема можност за приклучок на производителот на постојната дистрибутивна мрежа**.

При планирање, согласно пресметките за потребната едновремена моќност на планираните објекти, според вид, намена и сл. препорачуваме да се предвидат нови маркици за трафостаници со определена, дефинирана градежна парцела.

Услов е кај сите вкрстувања и приближувања до електроенергетски објекти и инфраструктура, да се запазуваат законските прописи и работни норми.

Задолжително да се почитуваат заштитните појаси на електроенергетските објекти согласно Мрежните правила за дистрибуција на електрична енергија.

Доколку во опфатот е потребна промена или дислокација на електроенергетските објекти и инфраструктура, потребно е да се предвиди локација/траса за дислокација на објектите и инфраструктурата и инвеститорот е должен да ги надомести трошоците за дислокација.

Со почит,

Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје
Оддел Мрежен Инженеринг

Република Северна Македонија
Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave

СЕКТОР ЗА РЕГИСТРИРАЊЕ, УПРАВУВАЊЕ, УНАПРЕДУВАЊЕ И ПРОДАЖБА НА ЗЕМЈОДЕЛСКО ЗЕМЈИШТЕ ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ

11.04. 2023

АРХИВСКИ БРОЈ: **40 – 4229 / 2**

ДО: **МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ**

ПРЕДМЕТ: **Мислење**

Почитувани,

Во врска со Вашето **Барање на мислење со Ваш Арх.Бр. 67-677/7 од 03.04.2023 година**, согласно Законот за урбанистичко планирање („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.32/20), за **Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГПЗ со намена Е1.13 - Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори - фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW) на КП 2330, КП 2331 и КП 2332 КО Лопате-вгр - општина Куманово,** Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство Ве известува со следното:

Според Законот за земјоделското земјиште („Службен весник на Република Македонија“ бр.135/07, 18/11, 148/11, 95/12, 79/13, 87/13, 106/13, 164/13, 39/14, 130/14, 166/14, 72/15, 98/15, 154/15, 215/15, 7/16, 39/16 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.161/19 и 178/21) се уредуваат користењето, располагањето, заштитата и пренамената на земјоделското земјиште. Целите на овој закон се: - рационално користење на земјоделското земјиште како ограничен природен ресурс, - заштита на земјоделското земјиште и - обезбедување правна сигурност на сопствениците и корисниците на земјоделското земјиште.

Согласно доставената документација и увидот во истата констатирано е дека:

- Според Имотниот лист бр.1152 за КО Лопате-вонград, предметното земјиште на КП 2330, викано место Саримеша, катастарска култура нива, катастарска класа 3 и 4, е во приватна сосопственост;

Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанствона Република Северна Македонија
Ул. „Аминта Трети“ бр. 2, Скопје Република Северна Македонија
+389 2 3134 477
www.mzsv.gov.mk
МКД СЕРТИФИКАТ
МКС EN ISO 9001:2015

СЕКТОР ЗА РЕГИСТРИРАЊЕ, УПРАВУВАЊЕ, УНАПРЕДУВАЊЕ
И ПРОДАЖБА НА ЗЕМЈОДЕЛСКО ЗЕМЈИШТЕ ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ

- Според Имотниот лист бр.1152 за КО Лопате-вонград, предметното земјиште на КП 2332, викано место Саримеша, катастарска култура нива, катастарска класа 3, е во приватна сосопственост.

Воедно напоменуваме дека меѓу приоритетите на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство е заштитата на земјоделското земјиште, а особено ограничување на трансформацијата на земјиштето од 1-4 катастарска класа за неземјоделско користење, како и зачувување на квалитетот и природната плодност на земјиштето.

Со почит,

Министер,

Љупчо Николовски

Изработил: Борче Лозановски

Контролирал: Момчило Петровски

Одобрил: Аднан Алии

Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанствона Република Северна Македонија
Ул. „Аминта Трети“ бр. 2, Скопје Република Северна Македонија
+389 2 3134 477
www.mzsv.gov.mk
МКД СЕРТИФИКАТ
МКС EN ISO 9001:2015

Република Македонија
Општина Куманово

ЈП"ВОДОВОД"КУМАНОВО

Бр. Nr. 10-861/2
Дата : .04.2023 година.vite

ЈП "ВОДОВОД" Куманово
NP "VODOVOD" Kumanovë

Ул "Фетка Наскова" 22,
1300 Куманово
Тел. 031/475-540,
Факс 031/475-541,
e-mail:kuvod@t-home.mk
www.vodovod-kumanovo.com.mk

Одд за водоснабдителни објекти
ул."11Октомври" бр.бб
Тел. 031/427-848

Одд пречистителна станица
с.Добрашане
Тел. 031/453-311

До

Министерство за транспорт и врски
Сектор за уредување на простор
Скопје

Предмет : Одговор - мислење

Почитуван

Одговор на писмо **бр.67-677/7 од 03.03.2023 год.** согласно член 35, став (3) од Закон за просторно и урбанистичко планирање (Сл.весник на РМ бр.199/14; 44/15; 195/15; 31/16; 163/16) доставено е барање за достава на мислење поради отпочната постапка за:

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ГПЗ СО НАМЕНА Е1.13 -ПОВРШИНСКИ СОЛАРНИ И ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРАНИ (ГРАДБИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТИРЧНА ЕНЕРГИЈА ОД ОБНОВЛИВИ ИЗВОРИ - ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО КАПАЦИТЕТ ПОГОЛЕМ ОД 1MW) НА КП 2330, КП 2331; КП 2332, КО КУМАНОВО- ОПШТИНА КУМАНОВО

Во врска со Вашето барање Ве информираме дека на горенаведената локација не постојат наши инсталации. За постоечка подземна инсталација (водоводна мрежа, фекална канализација) изградена од месно население не располагаме со детални технички податоци.

Изработил : геод. инж. Снежана Тасковска _____

Консултирал: дипл.град.инг. Христе Мишевски _____

Консултирал: дипл.град.инг. Весна Тамиџиќ _____

Одобрил : диа Дарко Петковски _____
/Технички раководител/

ЈП"Водовод"Куманово
В.Д. Директор
Оливер Стојмановски

М.П _____

ДО: Министерство за транспорт и врски

ПРЕДМЕТ: Мислење за утврдена состојба

Бр. / Nr. 0939-5072/2
Дата: / Me datë: 18.4.2023
Скопје / Shkup

Трифун Хаџи Јанев бр.4
/ Trifun Haxhi Janev nr.4
1000 Скопје / Shkup
Тел. / Tel. (02) 3204 801
Факс: / Fax. (02) 3171 668
Е-пошта: / Posta e-: info@katastar.gov.mk
Сајт: / Faqja: www.katastar.gov.mk

Врска:Број на постапка во Е-Урбанизам за **УП** (член 58 став 6):**50948**
Ваш бр. 67-677/7 од 03.04.2023 год.
Наш бр. 0939-5072/1 од 06.04.2023 год.

Почитувани,

До Агенцијата за катастар на недвижности, иницирате постапка за мислење за утврдена состојба по извршено преклопување на податоците од Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр, Општина Куманово, изработен од „*УРБАН ПРОЕКТИНГ*“ *ДООЕЛ* од Велес, со тех.бр. 67/22 од март 2023 год. со податоците од катастарскиот план, врз основа на член 47 став 8 од Законот за урбанистичко планирање („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 32/2020).

Агенцијата за катастар на недвижности по извршениот увид на доставената документација и Електронскиот запис со кој се потврдува дека урбанистичкиот проект го исполнува квалитетот од тематски и тополошки аспект ве известува дека се исполнети условите за издавање на позитивно мислење.

Прилог: Извештај од утврдена состојба по извршено споредување

Со почит,

Изработил: м-р Елизабета Кузманова, помлад соработник
Контролирал/Одобрил: м-р Билјана Ајтарска, в.д. раководител на одделение

Директор

д-р Борис Тунџев

Место за Дигитални потписи

Изработил Контролирал Одобрил Согласен Директор

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ
ЛОПАТЕ-ВОНГРАД

ИЗВЕШТАЈ ОД УТВРДЕНА СОСТОЈБА ПО ИЗВРШЕНО СПОРЕДУВАЊЕ

ПОДАТОЦИ ЗА НОСИТЕЛИТЕ НА НЕДВИЖНОСТИТЕ						ПОДАТОЦИ ЗА ГРАДЕЖНАТА ПАРЦЕЛА												
Реден број	Презиме, татково име и име (за граѓански лица) Точно име на правното	Место на живеење	Улица	Куќен број	Катастарска општина	Број на имотен лист	Број на парцела		Катастарска			Површина			Број на градежна парцела	Технички број	Забелешка	Товар
							Основен	Дел	Култура		Класа	x	a	м2				
1	СПАСОВСКИ ЈОВИЦА	ЛОПАТЕ		61	17558	73	2327	0	,	н	04-03-23			**0**	3	67/22		П
														7016.57				
	СПАСИЌ БОРКО	С.ЛОПАТЕ																
2	СПАСОВСКИ ЈОВИЦА	ЛОПАТЕ		61	17558	73	2328	0		ШУМА	3			**0**	3			
														380.54				
	СПАСИЌ БОРКО	С.ЛОПАТЕ																
3	СПАСИЌ БОРКО	С.ЛОПАТЕ			17558	73	2329	0		НИВА	4			**0**	3			
														1608.16				
	СПАСОВСКИ ЈОВИЦА	ЛОПАТЕ		61														
4	ВЛАДИМИР АЦЕВСКИ	СКОПЈЕ-О.ЦЕНТАР	11-ТИ ОКТОМВРИ	44	17558	1152	2330	0	зз,зз	н	04-03-23			**18977.42**	3			
														0				
	МАРТИН КОЧКОВ	СКОПЈЕ-КАРПОШ	БАРДОВЦИ,УЛ.6	148														
5	ВЛАДИМИР АЦЕВСКИ	СКОПЈЕ-О.ЦЕНТАР	11-ТИ ОКТОМВРИ	44	17558	1152	2331	0	зз	н	3			**1892.53**	3			
														0				
	МАРТИН КОЧКОВ	СКОПЈЕ-КАРПОШ	БАРДОВЦИ,УЛ.6	148														
6	МАРТИН КОЧКОВ	СКОПЈЕ-КАРПОШ	БАРДОВЦИ,УЛ.6	148	17558	1152	2332	0	зз	н	3			**14180.91**	3			
														0				
	ВЛАДИМИР АЦЕВСКИ	СКОПЈЕ-О.ЦЕНТАР	11-ТИ ОКТОМВРИ	44														
7	МИХАЈЛОВСКИ ИГОР	ГЕРМАНИЈА	ОБЕРБИЛКЕР АЛЕЕ	235	17558	754	2333	0		НИВА	4			**0**	3			
														8772.17				
	МИХАЈЛОВСКА ВЕСЕЛИНКА	ГЕРМАНИЈА	ОБЕРБИЛКЕР АЛЕЕ	235														
	МИХАЈЛОВСКИ ДАЛИБОР	ГЕРМАНИЈА	ОБЕРБИЛКЕР АЛЕЕ	235														
8	БАЈРАМИ АМЕТ	С.ЛОПАТЕ			17558	956	2335	0		НИВА	4			**0**	3			
														7283.57				
	БАЈРАМИ ЗИЈА	С.ЛОПАТЕ																
	БАЈРАМИ БАШКИМ	С.ЛОПАТЕ																
	АСИПИ АСИП	С.ЛОПАТЕ																
	БАЈРАМИ АРСИМЕ	С.ЛОПАТЕ																
9	БАЈРАМИ АМЕТ	С.ЛОПАТЕ			17558	956	2336	0		ШУМА	3			**0**	3			
														862.41				
	БАЈРАМИ БАШКИМ	С.ЛОПАТЕ																
	БАЈРАМИ ЗИЈА	С.ЛОПАТЕ																
	АСИПИ АСИП	С.ЛОПАТЕ																
	БАЈРАМИ АРСИМЕ	С.ЛОПАТЕ																
10	ФАЗЛИЕВСКА МЕРЕМА	С.ЛОПАТЕ			17558	934	2337	0		ШУМА	3			**0**	3			
														909.99				
11	РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА				17558	261	2513	1		п	0			**0**	3			
														17856.81				
12	РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА				17558	261	2515	0	гз	зпио	0			**0**	3			
														10782.85				
													Меѓузбир:	35050.86				

										ВКУПНО				**35050.86**				

Датум на генерирање на извештајот:

13-04-2023

Изработил:

Агенција за Катастар на Недвижности

15 мај, 2023 година

Архивски број: 09-211/2
Врска: Барање со технички број **67/21** од 09.05.2023 год.,

До: ДПТИ „УРБАН ПРОЕКТИНГ" ДООЕЛ Велес

Врз основа на член 47 став (7) од Законот за урбанистичко планирање (Сл. весник на РСМ бр. 32/20), а согласно член 1 и чл. 88 од Закон за општата управна постапка (Сл. весник на РМ бр. 124/15, 65/18),
Подрачното одделение за заштита и спасување Куманово дава

М И С Л Е Њ Е
за застапеност на мерките за заштита и спасување

Во: **Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е 1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори-фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1 MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332 КО Лопате-в.гр. Општина Куманово:**

-Во горенаведениот документ целосно се застапени мерките за заштита и спасување.

Правна поука: Против овој акт може да се изјави жалба согласно член 14 став (2), член 105, член 106 и член 107 став (1) од Закон за општата управна постапка (Сл.весник на РМ бр. 124/15) до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен, **или** согласно чл. 107 став (2) до Дирекцијата за заштита и спасување-ПОЗС Куманово во рок од 15 дена од приемот. Жалбата се таксира со 250 денари административни марки, согласно Закон за административни такси (Сл.весник на РМ бр. 17/93...151/21).

Изработил/одобрил: Слаѓан Антевски

РАКОВОДИТЕЛ/UDHËHEQËS
Sokol Asllani

Дирекција за заштита и спасување
Подрачно одделение Куманово
Drejtoria për mbrojtje dhe shpëtim
Njësia rajonale Kumanovë

ул. „11-ти Октомври" б.б.1300 Куманово
Република Северна Македонија
Rr. "11 Tetori " pn 1300 Kumanovë
Republika e Maqedonisë së Veriut

+389 31 495 269
www.dzs.gov.mk
kumanovo@dzs.gov.mk

Графички дел

СЕКТОР ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Арх.бр. УП1-15 2315/2022

Дата: .....
27 -12- 2022

Врз основа на член 88 од Законот за општа управна постапка ("Службен весник на Република Македонија" бр. 124/15), како и врз основа на член 42, став 1 и став 9 од Законот за урбанистичко планирање ("Службен весник на Република Македонија" бр. 32/20), а во врска со член 4, став 3 од Законот за спроведување на Просторниот план на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 39/04), министерот за животна средина и просторно планирање, го донесе следното:

Р Е Ш Е Н И Е
за Услови за планирање на просторот

1. Со ова Решение на Министерството за транспорт и врски му се издаваат **Услови за планирање на просторот за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори - фотоволтаична електрана), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате, вон г.р., Општина Куманово.**
Предвидената моќност на фотоволтаичните електрани е од 1 MW до 4 MW.
Вкупната површина на планскиот опфат изнесува 3,5 ха.
2. Условите за планирање на просторот од точка 1 на ова Решение, изработени од Агенцијата за планирање на просторот со **тех. бр. Y52622** се составен дел на Решението.
3. Условите за планирање на просторот за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори - фотоволтаична електрана), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате, вон г.р., Општина Куманово содржат општи и посебни одредби, насоки и решенија и **заклучни согледувања со обврзувачка активност** од планската документација од повисоко ниво и графички прилози кои претставуваат Извод од планот.
4. Со цел да се обезбеди заштита и унапредување на животната средина при изработка на планската документација потребно е да се почитуваат одредбите пропишани во Законот за животна средина ("Службен весник на РМ" бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18) како и подзаконските акти донесени врз основа на истиот.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

Министерството за транспорт и врски, врз основа на член 42, став 1 од Законот за урбанистичко планирање ("Службен весник на Република Македонија" бр. 32/20), поднесе барање преку е-урбанизам, со број на постапка УПП 46578 од 18.10.2022 год., до Агенцијата за планирање на просторот за издавање на Услови за планирање на просторот

за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори - фотоволтаична електрана), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате, вон г.р., Општина Куманово.

Согласно член 42, став 8 од истоимениот закон, Агенцијата за планирање на просторот ги изработи Условите за планирање на просторот за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори - фотоволтаична електрана), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате, вон г.р., Општина Куманово и ги достави до Министерството за животна средина и просторно планирање под бр. УП1-15 2315/2022 од 29.11.2022 година.

Условите за планирање на просторот за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори - фотоволтаична електрана), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате, вон г.р., Општина Куманово претставуваат влезни параметри и смерници при планирањето на просторот и поставувањето на планските концепции и решенија по сите области релевантни за планирањето на просторот.

Заклучните согледувања, дефинирани во Условите за планирање на просторот кои произлегуваат од Просторниот план на Република Македонија претставуваат обврзувачки активности во понатамошното планирање на просторот.

Врз основа на горенаведеното, а согласно член 88 од Законот за општа управна постапка ("Сл. весник на Република Македонија" бр. 124/15), Министерството за животна средина и просторно планирање го донесе ова Решение и одлучи како во диспозитивот.

ПРАВНА ПОУКА: Против решението за услови за планирање на просторот може да се поведе управен спор пред надлежен суд во рок од 15 дена од приемот на решението.

ПО ОВЛАСТУВАЊЕ НА МИНИСТЕР
РАКОВОДИТЕЛ НА СЕКТОР
Nebi Rexhepi

Изготвил: Дејан Гацовски

Одобрил: Соња Фурнаџиска

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

SPATIAL PLANNING AGENCY

УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

за површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана) на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вон г.р.

ОПШТИНА КУМАНОВО

КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ПРОСТОРНИОТ ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Тех. бр. Y52622

Скопје, ноември 2022

УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

за површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана) на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вон г.р.

ОПШТИНА КУМАНОВО

КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ПРОСТОРНИОТ ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Барател: Министерство за транспорт и врски

Тех. бр. Y52622

Раководител на задачата
Валентина Христова Стефановска,д.н.

Valentina Hristova Stefanovska
Digitally signed by Valentina Hristova Stefanovska
DN: c=MK, 2.5.4.97=VATMK-4030000576521, o=AGENCIJA ZA PLANIRANJE NA PROSTOROT, ou=AGENCIJA ZA PLANIRANJE NA PROSTOROT:4030000576521, givenName=Valentina, serialNumber=CRT361479B, sn=Stefanovska Valentina Hristova, cn=Valentina Hristova Stefanovska
Date: 2022.11.28 11:25:19 +01'00'

Контролирал
м-р Весна Мирчевска Димишковска, д.и.з.ж.с.

Vesna Mirchevska Dimishkovska
Digitally signed by Vesna Mirchevska Dimishkovska
DN: c=MK, 2.5.4.97=VATMK-4030000576521, o=AGENCIJA ZA PLANIRANJE NA PROSTOROT, ou=AGENCIJA ZA PLANIRANJE NA PROSTOROT:4030000576521, givenName=Vesna, serialNumber=CRT361479B, sn=Mirchevska Dimishkovska, cn=Vesna Mirchevska Dimishkovska
Date: 2022.11.28 11:38:30 +01'00'

Агенција за планирање на просторот
Директор

Andrijana Andreeva
Digitally signed by Andrijana Andreeva
Date: 2022.11.28 12:00:52 +01'00'

м-р Андријана Андреева, д.и.а.

Скопје, ноември 2022

УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

за површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана) на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вон г.р.

ОПШТИНА КУМАНОВО

На седницата одржана на 11.06.2004 година, Собранието на Република Македонија, го донесе Просторниот план на Република Македонија како највисок, стратешки, долгорочен, интегрален и развоен документ, заради утврдување на рамномерен и одржлив просторен развој на државата, определување на намената, како и уредувањето и користењето на просторот.

Со Просторниот план се утврдуваат условите за хумано живеење и работа на граѓаните, рационалното управување со просторот и се обезбедуваат услови за спроведување на мерки и активности за заштита и унапредување на животната средина и природата, заштита од воени дејствија, природни и технолошки катастрофи.

Имајќи ја предвид важноста на Просторниот план, со донесувањето на Планот се донесе и Закон за спроведување на Просторниот план на Република Македонија (“Службен весник на Република Македонија” бр. 39/2004).

Со Законот се уредуваат условите начините и динамиката на спроведувањето на Просторниот план, како и правата и одговорностите на субјектите во спроведувањето на Планот.

Законот за спроведување на Просторниот план на Република Македонија, се заснова врз следните основни начела:

- јавен интерес на Просторниот план на Република Македонија;
- единствен систем во планирањето на просторот;
- јавност во спроведувањето на Просторниот план;
- стратешкиот карактер на просторниот развој на државата;
- следење на состојбите во просторот;
- усогласување на стратешките документи на државата и сите зафати и интервенции во просторот;
- координација на Просторниот план на Република Македонија, со другите просторни и урбанистички планови и другата документација за планирање и уредување на просторот, како и со субјектите за вршење на стручни работи во спроведувањето на Планот.

Спроведувањето на Планот подразбира задолжително усогласување на соодветните стратегии, основи, други развојни програми и сите видови на планови од пониско ниво, со Просторниот план.

Според член 4 од овој Закон, Просторниот план, се спроведува со изготвување и донесување на просторни планови на региони, просторни планови на подрачја од посебен интерес, како и со урбанистички планови за населените места и друга документација за планирање и уредување на просторот, предвидена

со закон. За изготвување и донесување на плановите од став 2 на овој член, Министерството надлежно за работите на просторното планирање, издава решение за услови за планирање на просторот.

Условите за планирање на просторот, според овој Закон, содржат општи и посебни одредби, насоки и решенија од планската документација од повисоко ниво и графички прилог или прилози кои ги прикажуваат решенијата на Планот.

Во конкретниот случај Условите за планирање на просторот се наменети за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана) на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово. Вкупната површина на планскиот опфат изнесува 3,5 ha и Предвидената вкупна моќност ќе биде од 1 MW до 4 MW.

Видот на планската документација да се усогласи со Законот за урбанистичко планирање и Правилникот за урбанистичко планирање.

Условите за планирање треба да претставуваат влезни параметри и насоки при планирањето на просторот и поставување на планските концепции и решенија по сите области релевантни за планирањето на просторот, обработени во согласност со **Просторниот план на Република Македонија.**

Основни определби на Просторниот план

Основната **стратешка определба** на Просторниот план на Републиката е остварување на повисок степен на вкупната функционална интегрираност на просторот на државата, како и **обезбедување услови за значително поголема инфраструктурна и економска интеграција со соседните и останатите европски земји**.

Остварувањето на повисок степен на интегрираност на просторот на Републиката подразбира **намалување на регионалните диспропорции**, односно квалитативни промени во просторната, економската и социјалната структура. Во инвестиционите одлуки, стриктно се почитуваат локациоите, техно-економските и критериумите за заштита на животната средина, кои се усвоени на национално ниво.

Една од основните цели на Просторниот план се однесува на штедење, рационално користење и заштита на природните ресурси, искористување на погодностите за производство **и лоцирање на активности на простори врзани со местото на одгледување или искористување.** Меѓу приоритетните определби на Просторниот план е **заштитата на земјоделското земјиште, а особено стриктното ограничување на трансформацијата на земјиштето од I - IV бонитетна класа за неземјоделско користење, како и зачувување на квалитетот и природната плодност на земјиштето**.

Во напорите за унапредување на квалитетот на живеењето во Републиката, посебно тежиште се става на **унапредувањето и заштитата на животната средина.** Состојбата на животната средина и еколошките барања се битен фактор на ограничување во планирањето на активностите, заради што е неопходна процена на влијанијата врз животната средина. Посебно значење имаат заштитата и промоцијата на вредните природни богатства и поголемите подрачја со посебна намена и со природни вредности, важни за биодиверзитетот и квалитетот на животната средина, како и заштитата и промоцијата, или соодветниот третман на културното богатство согласно со неговата културолошка и цивилизациска важност и значење.

Местоположба на локацијата и ружа на ветрови

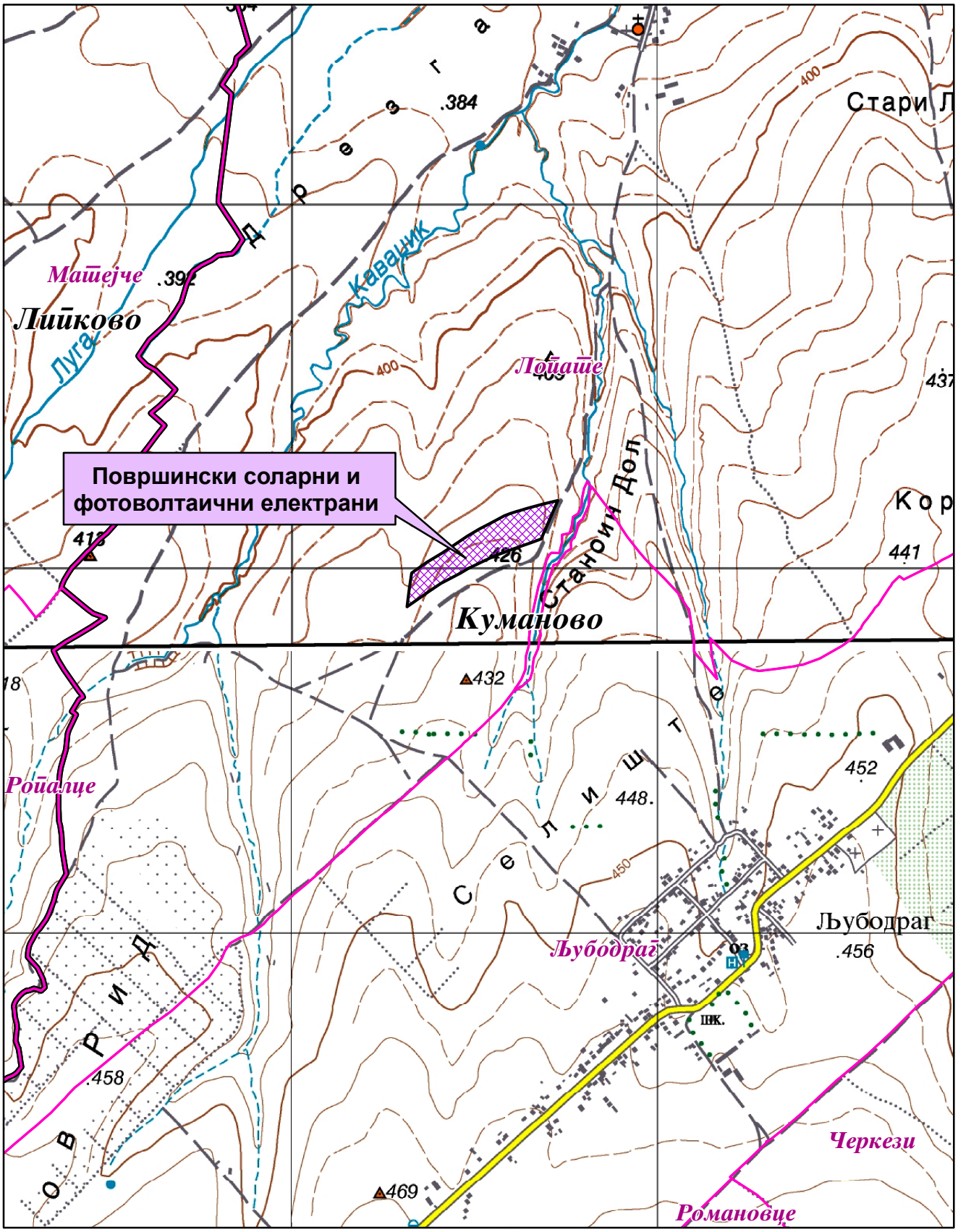

Општинска граница

Катастарска граница

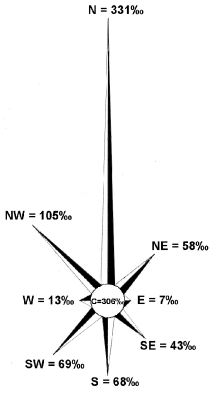

Природни и климатски карактеристики

Природните карактеристики на едно подрачје претставуваат збир на вредности и обележја создадени од природата без учество и влијание на човекот. Во нив спаѓаат географската и геопрометнаа положба на подрачјето, релјефните карактеристики, геолошките, сеизмичките, педолошките и климатските карактеристики.

Предметната локација во КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово се наоѓа северозападно од населеното место Љубодраг на надморска височина од 415-425 метри.

Клима

Подрачјето се карактеризира со умерено континентална клима, со модифицирани летни температури условени од северните континентални влијанија и со распоред на поголеми врнежи преку зимскиот период, како резултат од медитеранскиот плувиометриски режим.

Просечната годишна температура на воздухот е 11.7^{0}C. Годишната амплитуда на температурата изнесува 22,2^{0}C. Максималната просечна годишна температура е 17.6^{0}C, а минималната е 6.1^{0}C. Разликата помеѓу апсолутно максималната (39,5^{0}C) и апсолутно минималната (-23,1^{0}C) изнесува 62,6^{0}C. Во овој простор има интензивна инсолација со времетраење од 2204 часа сончев сјај годишно или 6.3 часа дневно. Бројот на ведри денови е 102 дена, облачни има 161 ден и тмурни 101 ден.

Релативната влажност на воздухот просечно годишно изнесува 72%. Најголема влажност има во декември и јануари од 85%, февруари 83%, а најмала влажност во јули и август по 60%. Како резултат на ниските темератури во регионот должината на мразниот период изнесува 166 дена просечно годишно и има 20 дена со снег и 38 дена со град, а доста се чести појави на магла особено во зимските месеци. Просечно годишно се магловити 30 дена. Поројните дождови се појавуваат просечно 6,7 дена во годината. Според врнежите (дожд, снег и град) подрачјето е со релативно мали временски нееднакво распределени врнежи. Тие варираат како по годишните сезони, така и од година во година. Просечно годишно врнежите изнесуваат 506,8mm., со максимум во мај (68,9mm.) ноември (53,6mm) и јуни (52,3mm) и минимум во август (26,6mm), јануари (32,6mm) и февруари (32,9mm).

Според воздушните струења овој простор припаѓа во релативно ветровити подрачја, бидејќи просечно годишниот број на тишините изнесува 306‰. Доминантен е северниот ветер кој дува преку цела година со просечна честина од 331‰ и просечна брзина од 3.2m/sek. Најголема честина има во јуни, јули и јануари. Изразити по честина се северозападниот 105‰, југозападниот 69‰, јужниот ветер 68‰, североисточниот 58‰, југоисточниот 43‰, западниот со честина од 13‰ и источниот ветар со честина од 7‰.

Податоците се од мерната станица Куманово.

Економски основи на просторниот развој

Концептот на планиран развој и просторна разместеност на економските дејности во "Просторниот план на Република Македонија" се темели на дефинираните цели на економскиот развој во "Националната стратегија на економскиот развој", определбите за рационално користење на потенцијалите и погодностите на развојот, поставеноста на системот на населби, како и политиката за порамномерна и порационална просторна организација на производните и услужни дејности.

Според економската структура, фазата од развојот во која се наоѓа економијата, степенот на расположивоста на факторите, економските состојби и економската позиција на Државата во светот, идниот развој на македонската економија е детерминиран од насоките и комбинацијата на инвестициите со другите развојни фактори.

Концепцијата на просторната организација на производните и услужни дејности поаѓајќи од објективните фактори, пазарните услови, доминацијата на приватната сопственост во економскиот систем и одлуките на државните и локалните органи, се остварува како комбинација на концентрацијата на стопанството на одделни места и дисперзија во просторот кои се комплементарни приоди во развојот и просторната разместеност на економските дејности.

Со разместувањето на економските капацитети и со агломерирањето на населението во просторот, се формираат центри-полови на развојот како што е Градот Куманово со гравитационо влијание врз просторот за кој се наменети Условите за планирање.

Половите на развој ги формираат оските на развојот условени од географските карактеристики на просторите, т.е. релјефот, теченијата на реките, потоа деловните односи, комуникациите, како и изградените инфраструктурни системи и стопански капацитети.

Со Просторниот план на Р Македонија дефинирани се пет оски на развој од кои релевантни за Општината на чиј простор се наоѓа локацијата за која се наменети Условите за планирање се три развојни оски.

Развојната оска "Север-Југ" минува по средината на територијата на земјата. Таа го следи од Скопје на југ течението на реката Вардар. Формирана е историски во текот на целиот XX век, па и порано, а на југ, преку границата стигнува до Солун. По Првата светска војна таа продолжи и на север, па се спои со оската по течението на реката Морава. Денес, на територијата на земјата ги поврзува градовите: Куманово - Скопје - Велес - Неготино (и Кавадарци) - Демир Капија - Валандово - Гевгелија. На север од Скопје има и еден крак до Приштина. Какви промени и да се случат, во наредните децении оваа оска ќе остане главна.

"Северната развојна оска" се формирала по Втората светска војна до денес, во северниот и западниот дел на државата и ги поврзува градовите: Крива Паланка - Куманово - Скопје - Тетово - Гостивар - Кичево - Охрид - Струга. Во современите промени, оваа оска продолжува на исток кон Ќустендил - Р Бугарија и на запад кон Елбасан - Р Албанија.

"Источната развојна оска" има добри изгледи да се оформи во источниот дел од државата поврзувајќи ги градовите: Куманово - Свети Николе - Штип - Радовиш и Струмица. На север еден крак оди кон Р Србија и Црна Гора, а од Струмица, еден крак води до Петрич во Р Бугарија. Во сегашно време оваа оска е со слаб интензитет, но развојот ќе го зголемува нејзиното значење.

Развојните оски имаат значајна улога во просторната организација, а во прв ред за модернизација на патиштата, за изградбата на далекуводи, гасоводи итн., со што ќе се создадат предуслови за поттикнување на развојот на вкупната економија во Регионот и интегрален просторен развој на Државата.

При спроведувањео на стратегијата за организација и користење на просторот за алокација на производни и услужни дејности, решенијата во просторот треба да овозможат поголема атрактивност на просторот, заштита на природните и создадени ресурси и богатства, сообраќајно и информатичко поврзување, локациона флексибилност и почитување на развојните фактори.

Според определбите на Просторниот план, идниот развој и разместеност на производните и услужни дејности треба да базира на одржливост на економијата применувајќи ги законитостите на пазарната економија и релевантната законска регулатива од областа на заштитата на животната средина, особено превенција и спречување на негативните влијанија на економските активности врз животната и работна средина.

Поставувањето на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, ќе бидат во функција на одржливиот развој преку производство на енергија од обновливи извори (сончева енергија).

Користење и заштита на земјоделското земјиште

Зачувувањето, заштитата и рационалното користење на земјоделското земјиште е основна планска определба и главен предуслов за ефикасно остварување на производните и другите функции на земјоделството, а конфликтните ситуации кои ќе произлегуваат од развојот на другите стопански и општествени активности ќе се решаваат врз основа на критериуми за глобална општествено-економска рационалност и оправданост со што ќе се постигнат следните зацртани цели:

- Запирање на тенденциите на прекумерна и стихијна пренамена на плодните површини во непродуктивни цели;
- Зголемување на продуктивната способност на земјоделското земјиште и подобрување на структурата на обработливите површини во функција на поголемо производство на храна;
- Привремено или трајно исклучување од процесот на производство на храна на терените каде концентрацијата на токсични материи од сообраќајни коридори во земјиштето, воздухот и водата се над дозволените норми;
- Рекултивирање и враќање на деградираното земјиште во земјоделска намена со мелиоративни и агротехнички зафати;

- Искористување на компаративните предности и погодности на одделни подрачја и стопанства за повисок степен на финализација и задоволување на потребите на преработувачките капацитети и нивна ориентација кон извоз;
- Обезбедување на материјални и други услови за дефинирање и реализација на програмата за реонизација на земјоделското производство поради рационално искористување на сите природни ресурси, човечки потенцијали и индустриско-преработувачки капацитети.

Согласно Просторниот план на Република Македонија просторот на Републиката е поделен во **6 земјоделско стопански реони и 54 микрореони**. **Предметната локација припаѓа на Скопско-Кумановскиот земјоделско стопански реон со 14 микрореони.**

При изработка на документацијата за предметниот простор, неопходно е воспоставување и почитување на ефикасна контрола на користењето и уредувањето на земјиштето и утврдување на нормите и стандарди за градба. Меѓу приоритетните определби на Просторниот план е заштитата на земјоделското земјиште, а особено стриктното ограничување на трансформацијата на земјиштето од I-IV бонитетна класа за неземјоделско користење, како и зачувување на квалитетот и природната плодност на земјиштето.

Пренамената на земјоделското земјиште се регулира со Законот за земјоделско земјиште. Доколку при изработка на урбанистичко планската документација се зафаќаат нови земјоделски површини, надлежниот орган за одобрување на планските програми веднаш по заверка на истите до Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство поднесува барање за согласност за трајна пренамена на земјоделско земјиште во градежно.

Водни ресурси и водостопанска инфраструктура

Согласно Просторниот план на Република Македонија планирањето и реализирањето на активностите за подобрување на условите за живот треба да се во корелација со концептот за одржлив развој, кој подразбира рационално користење на природните и создадените добра. Одржливиот развој подразбира користење на добрата во мерка која дозволува нивна репродукција, усогласување на развојните стратегии и спречување на конфликти во сите области на живеење. Во развојот на водостопанството и водостопанската инфраструктура мора да се запази концептот на одржлив развој кој е насочен кон рационално користење на водата. Стратегијата за користење и развој на водостопанството е условена од фактот дека Републиката е сиромашна со вода. Колку водите во одреден простор може да се сметаат за „воден ресурс" зависи од можноста за нивно искористување, односно од можноста за реализирање на водостопански решенија со кои водите ќе се искористат за покривање на потребите од вода за населението, земјоделството, индустријата и за заштитата на живиот свет.

Со Просторниот план на Република Македонија на територијата на Републиката дефинирани се 15 водостопански подрачја (ВП): „Полог", „Скопје", „Треска", „Пчиња", „Среден Вардар", „Горна Брегалница", „Средна и Долна

Брегалница", „Пелагонија", „Средна и Долна Црна", „Долен Вардар", „Дојран", „Струмичко Радовишко", „Охридско - Струшко", „Преспа" и „Дебар".

Просторот наменет за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана) во КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово припаѓа на водостопанското подрачје „Пчиња" кое го опфаќа сливот на реката Пчиња од границата меѓу РСМакедонија и РСрбија до вливот во реката Вардар.

Во Републиката се регистрирани вкупно 4.414 извори од кои со издашност над 100 l/s регистрирани се 58. Во ВП „Пчиња" регистрирани се 614 извори, но ни еден не е регистриран како извор со значајна издашност.

Површинските води се најзначајни за подмирување на потребите од вода, но нивната распределба на територијата на Републиката е нерамномерно. Потенцијалот на површинските води е диктиран од појавата, траењето и интензитетот на врнежите. Поради морфолошката, хидрогеолошката и хидрографската структура на просторот врнежите брзо се концентрираат во речната мрежа и истекуваат. Површинското истекување за сливните подрачја во Републиката има вредност од 26,2 л/сек/км^2 за реката Радика до 3,1 л/сек/км^2 за сливот на реката Струмица. За сливот на реката Пчиња кај водомерниот профил „Пелинце" изнесува 8,5 л/сек/км^2, кај в.п. „Трновец" 6,8 л/сек/км^2 и кај в.п. „Катлановска Бања" 4,5 л/сек/км^2.

За подобрување на режимот на површинските водотеци и целосно искористување на нивниот хидропотенцијал, во ВП „Пчиња" изградени се акумулациите Липково и Глажња на Липковска Река. Основна намена на водите од акумулациите е наводнување на обработливите површини, водоснабдување на населението, заштита од големи води и задржување на наноси. За идниот период во ова ВП се предвидува изградба на акумулациите Слупчане на Слупчанска Река, Вакуф и Длабочица на Крива Река и акумулацијата Пчиња на река Пчиња.

Друг значаен ресурс на води се подземните води чија издашност зависи од климатските, морфолошките и хидрогеолошките карактеристики на просторот. Овие води поради високиот квалитетот со кој најчесто се одликуваат може да имаат големо значење за покривање на потребите од вода, но потребни се дополнителни истражувања за нивниот квантитет и квалитет.

Како посебен вид на подземни води се издвоени наоѓалиштата со термални, термоминерални и минерални води од кои во регионот на ВП „Пчиња" со значаен квалитет и капацитет се забележани на просторот Куманово - Кратово.

Поставувањето на површинските и фотоволтаичните електрани со кои ќе се користи сончевата енергија, како обновлив ресурс, за производство на електрична енергија, во подрачје кое е сиромашно со вода, ќе допринесе за подобрување на енергетската покриеност на регионот во согласност со принципите на еколошко и одржливо искористување на природните ресурси.

За наводнување на обработливите површини во ВП "Пчиња" изградени се системи за наводнување кои покриваат површина од 9.961 ha, а се предвидува вкупно да с енаводнуваат 12.468 ha. При изработка на планската документација за електраните површините за сите содржини теба да се барат исклучиво на

површини од послаби бонитетни класи. Приоритет е заштитата на земјоделското земјиште и ограничување на неговата трансформација во градежно земјиште. При изработката на планската документација да се утврди местоположбата на постоечката и планираната инфраструктура за наводнување и соодветно на тоа да се превземат и примента мерки за нејзино непречено функционирање.

Енергетика и енергетска инфраструктура

Од аспект на **енергетиката и енергетската инфраструктура** со Просторниот план на Република Македонија се дефинираат состојбите, потребите и начините на задоволување на потрошувачката на разните видови на енергија во Републиката. При тоа приоритет се дава на намалување на увозната зависност на енергенти и енергија, односно задоволување на потрошувачката со домашно производство.

Според статистичките податоци последниве години во Републиката над 30% од потрошената електрична енергија е од увозно потекло за што се одвојуваат големи девизни средства. Зголемената потрошувачка на енергетски горива ја наметнува потребата од подобрувањето на енергетската ефикасност. Европската регулатива "Европа 2020" за паметен, одржлив и сеопфатен развој предвидува мерки за намалување на емисиите на издувни гасови, зголемување на користењето на обновливи извори на енергија и зголемување на енергетската ефикасност. Имплементирањето на овие мерки, ќе придонесе за подобра односно поквалитетна иднина за следните генерации, отворање на нови работни места, а истовремено се обезбедуваат услови за одржлив развој. Со рационално искористување на енергетските извори им се овозможува на идните генерации да имаат ресурси за сопствен раст и развој.

Размената на електрична енергија помеѓу балканските електроенергетски системи (чии земји најчесто се увозници) е многу значајен фактор за натамошниот развој. Електроенергетските системи на балканските земји треба да бидат поврзани со конективни водови кои што нема да преставуваат тесно грло во трансмисија на потребните количини на електрична моќност. Републиката досега има 400 kV конективни водови со Грција (кон Солун и Лерин) и Косово (Косово-Б) и кон Бугарија (Црвена Могила), а во план е градбата на вод кон Албанија. Планираната, со Просторниот план на РМ, траса на водот од Скопје5 кон Србија е сменета и изграден е водот Штип-Србија.

Локацијата наменета за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово нема конфликт со постојните и планирани преносни и конективни водови. Така постојниот преносен 110kV далновод Скопје4-Рафинерија ОКТА минува на 1,2km источно од оваа локација.

Поставувањето на **површински соларни и фотоволтаични електрани** ги подобрува перформансите на електроенергетската мрежа, го намалува увозот на електрична енергија и емисиите на стакленички гасови.

Гасовод

Природниот гас, со сегашната потрошувачка, малку е застапен во енергетскиот сектор во РСМакедонија. Со негова зголемена употреба се воведува еколошки поприфатливо гориво кое со својот хемиски состав и висока калорична моќ, претставува одлична замена за нафтата, нејзините деривати, јагленот и другите цврсти и течни горива. Природниот гас испушта помалку штетни материи во однос на другите енергенти, заради што аерозагадувањето е сведено на минимум.

Изграденият крак Жидилово-Скопје е дел од меѓународниот транзитен гасоводен систем Русија-Романија-Бугарија-СМакедонија. Се планира во идниот период доизградба на гасоводната мрежа во Републиката и поврзување со мрежите на соседните држави што ќе овозможи зголемување на сигурноста во снабдувањето на сите региони во Републиката, но и урамнотежување на потрошувачката во текот на целата година.

Постојниот магистрален гасовод на делницата Жидилово-Куманово минува на 3,7km југоисточно од оваа локација.

Население

Утврдувањето на концептот на просторната организација, уредувањето и користењето на територијата на Републиката, а во контекст на тоа и стопанската структура, зависи од развојот, структурните промени и просторната дистрибуција на **населението**.

Врз основа на прогноза за бројот, структурата, темпото на растежот, критериумите за разместување и подвижноста, треба да се покаже просторно-временската компонента на остварување на идната организација и уредување преку демографскиот аспект.

Демографските проекции, кои на планирањето му даваат нова димензија, покажуваат или треба да покажат, како во иднина ќе се формира населението, неговиот работен контингент (работна сила) и домаќинствата и како треба да придонесат кон сестрано согледување на идната состојба на населението како производен дел, потрошувач и управувач - креатор.

Тргнувајќи од определбата дека **популациската политика преку систем на мерки и активности** треба да влијае врз природниот прираст, се оценува дека за обезбедување на плански развој и излез од состојбата на неразвиеност се наметнува водењето активна популациска политика во согласност со можностите на социо-економски развој на Републиката. Во овие рамки треба да се води единствена популациска политика со диференциран пристап и мерки по одделни подрачја, со цел да се постигне **оптимализација во користењето на просторот и ресурсите,** хуманизација на условите за семејниот и општествениот живот на населението, намалување на миграциите, како и создавање на услови за порамномерен регионален развој на Републиката.

Како демографска рамка, населението е значајна категорија која треба да се има во предвид при апроксимацијата на потенцијалните работни ресурси и потенцијалните потрошувачи и корисници на сите видови услуги.

Урбанизација и мрежа на населби

Урбанизацијата како сложен, динамичен процес треба да претставува основна рамка и влијателен фактор во насочувањето на долгорочниот просторен развој на Република Северна Македонија. Под поимот урбанизација се подразбира во прв ред развој на градовите изразен со порастот на нивното население, социјалните и политички функции и во изградбата и уредување на нивните просторно физички структури. Во поширока смисла урбанизацијата го опфаќа и развојот на руралните населби и простори кој е резултат на промените кои водат кон намалување на разликите помеѓу градот и селото.

Ваквите и слични иницијативи на соодветен начин се вградени во основните цели на урбанизацијата и развој и уредување на населбите, дефинирани во Просторниот план на Р. Македонија.

Една од **целите** согласно ППРМ која треба да се земе во предвид при изработка на **површински соларни и фотоволтаични електрани,** предвидува:

- Планско уредување и екипирање на населбите **со елементи на комунална инфраструктура**.

Од аспект на урбанизацијата при поставувањето на вакви објекти во просторот треба да се обрне внимание на изборот на локации од аспект на заштита на продуктивното земјиште, како и нивно вклопување во постојниот урбан модел на просторот и пејзажното обликување на окружувањето.

Планскиот опфат со намена површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, ќе овозможи поефикасно снабдување на населбите со електрична енергија, што е особено значајно за оние кои немаат соодветно, односно квалитетно снабдување. Преку воведување на алтернативни извори на енергија се овозможува заштеда на необновливи извори на енергија што е еден од основните приоритети во одржливиот развој.

Домување

Основните цели на Просторниот план во областа на домувањето се во функција на оптимална проекција на станбениот простор, а се однесуваат на: обезбедување стан за секое домаќинство, подобрување на станбениот стандард, изградба на **адекватна инфраструктура во функција на поквалитетен стандард на домување**, асеизмичност во градбата, замена на субстандардниот станбен фонд и изнаоѓање модуси и дефинирање на критериуми за надминување на појавата на бесправна изградба.

Современата технологија, автоматизација и модернизација навлегува во сите пори на современиот живот, па оттаму предизвикува битни трансформации и во станот, кои квалитативно го менуваат традиционалниот тип на домување.

Порастот на животниот стандард и порастот на културата на домувањето доведуваат до постојано зголемување на површината на станот, подобрување на внатрешната организација и распоред, **квантитативно и квалитативно подигнување на комуналната опременост на станот**.

Во тој контекст, **планскиот опфат со намена површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово,** е во функција на обезбедување поквалитетни услуги за снабдување на домаќинствата со електрична енергија во овој дел на Републиката, **со што се овозможува квалитативно и квантитативно подигнување на комуналната опременост на станот.**

Јавни функции

Организацијата на **јавните функции** е директно поврзана со планирањето и уредувањето на населбите и зависи од типот на населбата, нејзиното место и улога во хиерархијата на населбите и соодветното ниво на централитет.

Планскиот опфат со намена површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, е надвор од урбаниот опфат на најблиската населба, така што нема препораки и обврски за организација на јавни функции, што значи дека се исклучени и можностите за било каков конфликт помеѓу два типа на функции.

Индустрија

Развојот и просторната разместеност на индустријата претставува значаен фактор и движечка сила за поттикнување на развојот на вкупната економија и модернизација на другите области од економскиот и општествениот живот. Ефикасното и успешно спроведување на насоките и определбите за поттикнување на развојот на индустриските дејности и нивно рационално разместување во просторот ги детерминираат позитивните промени и во другите сегменти на економијата: пораст на вработеноста, зголемување на бруто домашниот производ, подобрување на животниот стандард и др.

Со плански и организиран начин на ширење на инфра и супраструктурата и создавањето на други погодни услови за локација на производни капацитети во просторот околу општинските центри и во поширокиот рурален простор, се обезбедуваат основи врз кои може да се очекува остварување на просторната разместеност на индустријата, преку моделот на концентрираната дисперзија.

Во планскиот период, индустриското производство се очекува да биде застапено во сите општини и да остварува растеж кој ќе придонесе за зголемување на вработувањето, подобрување на условите за живеење на граѓаните на поширокиот простор на земјата.

Поставувањето на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, ќе биде во функција на развој на енергетскиот сектор преку производство на енергија од обновливи извори, што кореспондира со основните определби на Просторниот план на Р Македонија за одржлив развој.

Индустријата која е водечка стопанска дејност и двигател на развојот на вкупната економија има значајно влијание врз квалитетот на животната средина. Во услови на усвоената развојна парадигма на "одржлив" развој, напорите треба да се насочат кон суштествени промени во стратегијата и политиката за развој и просторна алокација на производните капацитети засновани на принципите на еколошка заштита.

Сообраќај и врски

Комуникациската мрежа на Република Северна Македонија, сочинета од повеќе комуникациски потсистеми, е етаблирана преку системот за сообраќај и врски врз чија основа, помеѓу другото, се темели и организацијата на просторот на државата. Комуникациските системи во Републиката, кои се од особено значење за развојот на стопанските активности, се очекува да се подобруваат, унапредуваат и да се развиваат во две насоки на развој на комуникациите:

- екстерното поврзување на државата (стратешки коридори);
- интерното поврзување во државата (регионални и локални потреби).

Основа за *екстерното поврзување* на државата се дефинираните комуникациски коридори согласно меѓународните конвенции и препораки, што воедно се и основа за ориентација кон европските и балканските определби за економски и технолошки комуникации, што е од особено значење за извозот.

Основата за *интерното поврзување* во државата односно планирање и развој на патната мрежа на Државата се базира на категоризација на патиштата, на стратешки дефинирани меѓународни коридори за патен сообраќај, на досега изградената европска патна мрежа-ТЕМ со "Е" ознака на патиштата, на досега изградената магистрална и регионална патна мрежа, како и на определбите од долгорочната стратегија за развој.

Мрежата на патишта "Е" ознака што ги дефинира меѓународните коридори за патен сообраќај низ Републиката се: **Е-65, Е-75, Е-850, Е-871**.

Според Просторниот план на Република Македонија, автопатската и магистрална патна мрежа релевантна за предметниот простор е:

- **Е-75** кој се поклопува со магистралниот пат М-1: (СР-Табановце- Куманово-Велес-Богородица-ГР) - Коридор за патен сообраќај во насока север-југ;
- **М-1** - (СР-Табановце-Куманово-Велес-Богородица-ГР).

Врз основа на **Одлуката за категоризација на државните патишта** („Службен весник на Република Македонија" број 133/11, 150/11 и 20/12) овој магистрален патен правец се преименува со ознаката:

- **А1 (М-1)** - (Граница со Србија-ГП Табановци-Куманово-**Велес**-Неготино-Демир Капија-Гевгелија-граница со Грција-ГП Богородица и делница Градско-Прилеп-врска со А3).

Во идната патна мрежа на Републиката, основните патни коридори ќе ги следат веќе традиционалните правци во насока север-југ (коридор 10), односно исток-запад (коридор 8), што се вкрстосуваат во просторот помеѓу градовите: Скопје, Куманово и Велес. На тој начин дел од магистралните патишта во Републиката ќе формираат три основни патни коридори, што треба да се изградат

со технички и експлоатациони карактеристики компатибилни со системот на европските автопатишта (ТЕМ):

- север-југ: М-1 (Србија - Куманово - Велес - Гевгелија - Грција),
- исток-запад: М-2 и М-4 (Бугарија-Крива Паланка-Куманово-Скопје-Тетово-Струга-Албанија и крак Скопје - Србија),
- исток-запад: М-5 (Бугарија - Делчево - Кочани - Штип - Велес -Прилеп - Битола - Ресен - Охрид- Требеништа - М4 (крак Битола -граница со Грција).

На автопатската и магистралната патна мрежа се надоврзуваат ***регионалните патишта***, што заедно со локалните категоризирани патишта ќе ја сочинуваат патната мрежа на Републиката.

Релевантните регионални патни правци за предметната локација, според Просторниот план на Република Македонија, влегуваат во групата на **регионални патишта "Р1"** и се со ознака:

- **Р1104** - (Скопје-врска со А2-обиколница Скопје-Арачиново-Куманово-врска со А1-граница со Р. Србија-ГП Сопот)

Динамиката за реализација на мрежата, што ќе овозможи целосно опслужување на Републиката, ќе биде во функција на сообраќајните потреби (очекуваниот обем на сообраќајот), потребите за интеграција во европскиот патен систем, како и економската моќ на државата, а трасите на меѓународните и магистралните патишта, задолжително ќе поминуваат надвор од населените места и се предлага да се решаваат со денивелирано вкрстосување со останатата патна мрежа.

При планирање да се почитува Законот за јавни патишта („Службен весник на Република Македонија" број: 84/08, 52/09, 114/09, 124/10, 23/11, 53/11, 44/12, 168/12, 163/13, 187/13, 39/14, 42/14, 166/14, 44/15, 116/15, 150/15, 31/16, 71/16, 163/16 и 174/21).

Железнички сообраќај: Концепцијата за развој на *железничкиот систем* базира на потребата за модернизација и проширување на железницата во целина, како и поврзување на железничката мрежа на Републиката со соодветните мрежи на Република Бугарија и Република Албанија.

Железнички сообраќај: Концепцијата за развој на **железничкиот систем** базира на потребата за модернизација и проширување на железницата во целина, како и поврзување на железничката мрежа на Републиката со соодветните мрежи на Република Бугарија и Република Албанија.

Железничката мрежа на Републиката, во планскиот период, треба да ја сочинуваат: магистрални железнички линии од меѓународен карактер, регионални линии и локални линии.

Магистрални железнички линии од меѓународен карактер:

- **СР- Табановце-Скопје-Гевгелија-ГР.....213,5 km**
- СР - Блаце-Скопје.....31,7 km
- СР -Кременица-Битола-Велес.....145,6 km
- БГ -Крива Паланка-Куманово.....84,7 km
- АЛ-Струга-Кичево-Скопје.....143,0 km

Покрај постојните врски Табановце и Блаце на север, односно Гевгелија и Кременица на југ, ќе се изврши и соодветно поврзување на исток кон Република Бугарија, односно на запад кон Република Албанија, со што ќе се овозможи целосно интегрирање на македонскиот железнички систем со соодветните системи на соседните држави.

Во планскиот период меѓудругото, се очекува развој на интегралниот транспорт, односно техничко-технолошкото доопремување на Македонските железници за извршување на задачите и за вклучување во меѓународниот сообраќај, што е во согласност со стратегијата на развојот на железничкиот сообраќај и со реалните можности на Државата.

Воздушен сообраќај: Воздушните патишта во Државата се интегрален дел од европската мрежа на воздушни коридори со ширина од 10 наутички милји во кои контролирано се одвиваат прелетите над територијата на државата.

Примарната аеродромска мрежа во Државата треба да ја сочинуваат вкупно 4 аеродроми за јавен воздушен сообраќај, и тоа во Скопје, Охрид, Струмица и Битола. Аеродромот во Скопје е оспособен за прием и опрема на интерконтинентални авиони, аеродромот во Охрид е реконструиран во повисока-II категорија, а новите аеродроми што се предвидуваат во Струмица и Битола се предвидени да бидат со доминантна намена за карго транспорт на стоки.

Секундарната аеродромска мрежа се предлага да ја сочинуваат сегашните 5 реконструирани и технички доопремени спортски аеродроми и вкупно 15 аеродроми за стопанска авијација, од кои 7 нови. Покрај тоа треба да се уредат и околу 20 терени за дополнителен развој на воздухопловниот спорт и туризам во согласност со меѓународните прописи за ваков вид на аеродроми.

Радиокомуникациска и кабелска електронско комуникациска мрежа

Радиокомуникациска мрежа е јавна електронска комуникациска мрежа со која се обезбедува емитување, пренос или прием на знаци, сигнали, текст, слики и звуци или други содржини од каква било природа преку радиобранови. Основни елементи на примопредавателниот систем се: антените, антенските столбови, водови, засилувачи и друго.

Јавните електронски комуникациски мрежи треба да се планираат, поставуваат, градат, употребуваат и слично под услови утврдени со Законот за електронските комуникации, прописите донесени врз основа на него, прописите за просторно и урбанистичко планирање и градење, прописите за заштита на животната средина, нормативите, прописите и техничките спецификации содржани во препораките на Европската Унија.

Изложеноста на јавноста на нејонизирачко електромагнетно зрачење со пуштањето во работа на антенски систем не треба да ги надминува вредностите пропишани со Упатството за гранични вредности при изложеност на нејонизирачко зрачење издадено од Меѓународна комисија за заштита од нејонизирачко зрачење (ICNIRP – International Commission on Non-Ionizig Radiation Protection). Агенцијата за електронски комуникации врши контрола со мерење на нејонизирачкото електромагнетно зрачење, со цел да ја утврди усогласеноста на антенските системи со граничните вредности.

Оператори на мобилната телефонија во Републиката се: М-Телеком, А1 Македонија, Телекабел и Лајкамобајл. Тие во своите секојдневни развојни активности вршат:

- Квалитетно мрежно покривање со мобилен сигнал на:
  - региони, општини, населени места,
  - подрачја од јавен интерес (културно-историски, спортски, стопански, индустриски, погранични зони и др.),
  - сообраќајна и транспортна инфраструктура.
- Подготовка на проекти за развој на мрежата согласно постоечката инфраструктура на теренот.
- Усогласување на развојните планови со одделни институции на државата (министерства, управи и сл.).

Овој регион покриен е со сигнал на мобилна телефонија на мобилните оператори.

Кабелска електронска комуникациска мрежа - се користи за дистрибуција на јавни електронски комуникациски услуги до крајниот корисник. Пристапниот дел на мрежата е изграден од кабли (од бакарни парици, коаксијални, хибридни коаксијално-оптички и/или оптички) и придружни дистрибутивни и изводни точки: канали, цевки, кабелски окна/шахти, надворешни ормари и др.

Јавната кабелска електронска комуникациска мрежа и придружните средства треба да се планираат, проектираат, поставуваат и градат на начин кој нема да ја попречува работата на другите електронски комуникациски мрежи и придружни средства, како ни обезбедувањето на другите електронски комуникациски услуги.

Изградбата на јавните електронски комуникациски мрежи и придружни средства треба да се обезбеди:

- заштита на човековото здравје и безбедност,
- заштита на работната и животната средина,
- заштита на просторот од непотребни интервенции,
- заштита на инфраструктурата на изградените јавни електронски комуникациски мрежи,
- унапредување на развојот и поттикнување на инвестиции во јавните електронски комуникациски мрежи со воведување на нови технологии и услуги, а особено со воведување на следни генерации на јавни електронски комуникациски мрежи.

АД "Македонски Телекомуникации" и останатите оператори за своите корисници обезбедуваат широк опсег на услуги како што се: говорни услуги (вклучувајќи услуги со додадена вредност), услуги за пренос на податоци, пристап до Интернет, мобилни комуникациони услуги, јавни говорници и др. Комуникациските услуги се обезбедуваат врз основа на добро воспоставената електронска комуникациска мрежа со примена на најсовремени технологии.

Телефонските корисници во ова подрачје во електронско комуникацискиот сообраќај приклучени се преку телефонската централа во Куманово.

Операторите на јавна кабелска електронска комуникациска мрежа треба да обезбедат можност за широкопојасен пристап до услуги (broadband) со големи брзини на: 100% од домаќинствата покриени со мрежата на операторот со можност за пристап до јавната комуникациска мрежа со брзина на пренос од 30 Mbps и најмалку 50% од домаќинствата покриени со мрежата на операторот со можност за пристап до јавната комуникациска мрежа со брзина на пренос од 100 Mbps.

За новопредвидените градби, изградената електронска комуникациска инфраструктура за пренос со големи брзини треба да им овозможи на сите корисници слободен избор на оператор, а на сите оператори пристап до градбите под еднакви и недискриминаторски услови.

Заштита на животната средина

Анализата на влијанијата врз животната средина, како превентива, има за цел да ги идентификува можните проблеми, да ги рационализира трошоците и да направи оптимален избор на мерките за заштита на животната средина. За разлика од "пасивниот" пристап, со кој се применуваат заштитни мерки по настанатиот проблем, што претставува финансиско оптоварување на производителите, давачите на услуги и општеството во целост, превентивната заштита на животната средина се трансформира во елемент на развој и појдовна основа за глобалното управување со животната средина засновано на принципите на **одржливиот развој**. Одржувањето на континуитет во следењето на состојбите во медиумите и областите на животната средина, дава претстава за трендот на промени кои настанале во текот на подолг временски период на анализираното подрачје, како основа за планирање и предвидување на промените кои би можело да се очекуваат во животната средина во временската рамка на која се однесува планскиот документ.

Со цел да се обезбеди заштита и унапредување на животната средина на просторот за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, потребно е да се почитуваат одредбите пропишани во законската регулатива од областа на заштита на животната средина и подзаконските акти донесени врз нивна основа.

Имајќи во предвид дека енергијата на сончевото зрачење претставува најобилен, неисцрпен, бесплатен и обновлив извор на енергија, кој не ја загадува околината, при разработка на влијанијата од површинските соларни и фотоволтаични електрани врз животната средина констатирано е дека истите не создаваат емисии на штетни материи, не трошат гориво и не создаваат бучава. Досегашните научни истражувања посочуваат дека единствено негативно влијание по човековата околина е потребата од зголемена површина на земјиште за нивно инсталирање. При реализација на предвидените активности за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани треба да се внимава да не дојде до искористување на земјиштето на начин и обем со кој би се загрозиле неговите природни вредности, квалитетот и количината и режимот на површинските и подземните води.

Доколку при поставувањето на површински соларни и фотоволтаични електрани се создаде отпад, создавачите на отпад се должни во најголема можна мера, да го избегнат создавањето на отпад и да ги намалат штетните влијанија на отпадот врз животната средина, животот и здравјето на луѓето. При **управување со отпадот** по претходно извршената **селекција**, отпадот треба да биде преработен по пат на **рециклирање**, повторно употребен во истиот или во друг процес за екстракција на секундарните суровини или пак да се искористи како извор на енергија. Создадениот отпад треба да се депонира организирано со контролиран транспортен систем во постојната депонија. Потребно е да се потенцира дека создавачот и/или поседувачот на отпадни материи и емисии ги сноси сите трошоци за санација на евентуално предизвиканите нарушувања во животната средина.

Заштита на природното наследство

Од областа на **заштита на природата** *(природното наследство, природните реткости и биолошката и пределската разновидност),* документацијата за предметниот простор треба да се усогласи со Просторниот план на Република Македонија, врз основа на режимот за заштита, ќе се организира распоред на активности и изградба на објекти кои ќе се усогласат со барањата кои ги поставува одржливото користење на природата и современиот третман на заштитата.

Особено внимание при заштита на природата, треба да се посвети на начинот, видот и обемот на изградбата што се предвидува во заштитените простори за да се одбегнат или да се надминат судирите и колизиите со инкомпатибилните функции. За таа цел е неопходно почитување на следните принципи:

- Оптимална заштита на просторите со исклучителна вредност;
- Зачувување и обновување на постојната биолошка и пределска разновидност во состојба на природна рамнотежа;
- Обезбедување на одржливо користење на природното наследство во интерес на сегашниот и идниот развој, без значително оштетување на деловите на природата и со што помали нарушувања на природната рамнотежа;
- Спречување на штетните активности на физички и правни лица и нарушувања во природата како последица на технолошкиот развој и извршување на дејности, односно обезбедување на што поповолни услови за заштита и развој на природата;
- Рационална изградба на инфраструктурата;
- Концентрација и ограничување на изградбата;
- Правилен избор на соодветна локација.

Согласно Законот за заштита на природата („Службен весник на Република Македонија" број 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15, 39/16, 63/16, 113/18 и 151/21) и Законот за животна средина („Службен весник на Република Македонија" број 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 99/18 и 89/22) потребно е внесување на мерки за заштита на природата при планирањето и уредувањето на просторот и истите треба строго да се почитуваат.

Согласно Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република Македонија, на просторот за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, нема регистрирано ниту евидентирано природно наследство.

Доколку при изработката на документацијата за предметниот простор или при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрозено со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се предвидат мерки за заштита на природното наследство:

- Утврдување на границите и означување на сите објекти кои би можеле да бидат предложени и прогласени како природно наследство;
- Забрана за вршење на какви било стопански активности кои не се во согласност со целите и мерките за заштита утврдени со правниот акт за прогласување на природното добро или Просторниот план за подрачје со специјална намена;
- Магистралната и останатата инфраструктура (надземна и подземна) да се води надвор од објектите со природни вредности, а при помали зафати потребно е нејзино естетско вклопување во природниот пејзаж;
- Воспоставување на мониторинг, перманентна контрола и надзор на објектите со природни вредности и преземање на стручни и управни постапки за санирање на негативните појави;
- Воспоставување на стручна соработка со соодветни институции во окружувањето;
- Почитување на начелата за заштита на природата согласно Законот за заштита на природата.

Заштита на културно наследство

Во своето милениумско постоење, човековата цивилизација од праисторијата до денес, на територијата на нашата држава, оставила значајни траги од вонредни културни, историски и уметнички вредности кои го потврдуваат постоењето, континуитетот и идентитетот на македонскиот народ на овие простори.

Просторниот аспект на недвижното културно наследство е предмет на анализа во корелација со долгорочната стратегија на економски, општествен и просторен развој, односно стратегија за зачувување и заштита на тоа наследство во услови на пазарно стопанство.

Републичкиот завод за заштита на спомениците на културата, за потребите на Просторниот план на Републиката, изготви Експертен елаборат за заштита на недвижното културно наследство во кој е даден Инвентар на недвижното културно наследство од посебно значење.

Инвентарот содржи список на регистрирани и евидентирани недвижни културни добра, што подразбира список на недвижните предмети со утврдено својство споменик на културата, односно на недвижните предмети за кои основано се претпоставува дека имаат споменично својство. Тоа се: археолошки локалитети, цркви, манастири, џамии, бањи, безистени, кули, саат кули, турбиња, мавзолеи,

конаци, мостови, згради, куќи, стари чаршии, стари градски јадра и други споменици со нивните имиња, локации, блиските населени места, период на настанување и општините во кои се наоѓаат спомениците.

Согласно постоечката законска регулатива, видови на недвижно културно наследство се: споменици, споменични целини и културни предели.

На подрачјето на катастарската општина Лопате кое е предмет на анализа има евидентирани недвижни споменици на културата (Експертен елаборат):

1. *Археолошки локалитет "Градина", Лопате, бронзен период;*
2. *Археолошки локалитет "Дрезга", Лопате, римски период;*
3. *Археолошки локалитет "Лопате", Лопате, доцноримски период.*

Во Археолошката карта на Република Македонија[1], која ги проучува предисториските и историските слоеви на човековата егзистенција, од најстарите времиња до доцниот среден век, на анализираното подрачје на катастарската општина, евидентирани се следните локалитети:

КО Лопате – *Амам,* населба од неолит; *Дрезга,* населба и некропола од римско време,се наоѓа северозападно од селото; *Лопате,* некропола од римско време; *Прибовце,* населба од бронзано и од доцноантичко време.

Според Просторниот план на Република Македонија, најголем број на цели се однесуваат на третманот и заштитата на културното наследство во плановите од пониско ниво.

При изработка на документацијата од пониско ниво, да се утврди точната позиција на утврдените *локалитети со културно наследство* и во таа смисла да се применат плански мерки за заштита на недвижното наследство:

- задолжителен третман на недвижното културно наследство во процесот на изработката на просторните и урбанистичките планови од пониско ниво заради обезбедување на плански услови за нивна заштита, остварување на нивната културна функција, просторна интеграција и активно користење на спомениците на културата за соодветна намена, во туристичкото стопанство, во малото стопанство и услугите, како и во вкупниот развој на државата;
- планирање на реконструкција, ревитализација и конзервација на најзначајните споменички целини и објекти и организација и уредување на контактниот, околниот споменичен простор заради зачувување на нивната културно - историска димензија и нивна соодветна презентација;
- измена и дополнување на просторните и урбанистичките планови заради усогласување од аспект на заштитата на недвижното културно наследство.

Културното недвижно наследство во просторните и урбанистички планови треба да се третира на начин кој ќе обезбеди негово успешно вклопување во просторното и организационо ткиво на градовите и населените места или пошироките подрачја и потенцирање на неговите градежни, обликовни и естетски вредности.

[1] МАНУ Скопје, 1996г.

Туризам и организација на туристички простори

Туризмот и угостителството со својата основна функција-прифаќање, сместување и истовремено задоволување на голем број разновидни барања и желби на туристите, влијае врз вкупната економија и развојот на одредена средина, а исто така има изразено влијание и врз просторот во кој ја извршува својата дејност. Туризмот со своето мултиплицирано влијание во процесот на стопанисување, посредно и непосредно, ги вклучува и другите гранки и дејности во вкупната понуда на туристичкиот пазар. Ова пред сé, се однесува на угостителството, трговијата, сообраќајот, занаетчиството, здравството и на разни други видови услуги. Исто така, преку туризмот се нудат и се продаваат нематеријални вредности, како што се: разни информации, обичаи, фолклор, забава, спортско-рекреативни активности и слично.

Врз основа на комплексно согледаните природни и создадени услови и ресурси по обем, квалитет, распространетост или уникатност, функционалност, атрактивност и степен на активираноста, на територијата на РС Македонија како посебни целини може да се издвојат следните видови на туристички потенцијали: водените површини, планините, бањите, целините и добрата со природно и културно наследство, транзитните туристички правци, градските населби, ловните подрачја и селата.

Согласно со основните долгорочни цели, концептот и критериумите за развој и организација на туристичката понуда, во РС Македонија се дефинирани вкупно 10 туристички региони со 54 туристички зони.

Предметната локација припаѓа на Скопско - Кумановски туристички регион со утврдени 8 туристички зони и 17 туристички локалитети. Поминува транзитен коридор.

Заштита од воени разурнувања, природни и техничко-технолошки катастрофи

Согласно Просторниот план на Република Македонија, предметната локација за условите за планирање на просторот наменети за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово се наоѓа во простори со висок степен на загрозеност од воени дејства. Тоа се простори кои во случај на војна би се нашле во зафатот на стратегиските насоки на нападот на агресорот. Истовремено тоа се насоки кои се совпаѓаат со природните комуникациски коридори во кои се сконцентрирани најразвиените физички структури и се со најгуста населеност. Оттука во случај на војна во овие простори може да се очекува висок степен на повредливост на физичките структури, луѓето и материјалните добра.

Согласно Законот за заштита и спасување („Службен весник на Република Македонија" број 93/12 - пречистен текст, 41/14, 129/15, 71/16, 106/16, 83/18 и 215/21), **задолжително треба да се применуваат мерките за заштита и спасување кои опфаќаат урбанистичко-технички и хуманитарни мерки,** а се применуваат во процесот на планирање и уредување на просторот и проектирање и изградба на објектите, на начин кој го уредува Владата со подзаконски акт.

Сеизмичките појави - земјотресите се доминантни природни непогоди во Државата, кои можат да имаат катастрофални последици врз човекот и природата. Присутни се низ вековите, на десет сеизмички жаришта во земјата или во нејзината поблиска и поширока околина. Земјотресите со умерени магнитуди (M<6,0) можат да предизвикаат сериозни разурнувања, бидејќи традиционално градените објекти, особено во руралните средини, не можат да ги издржат овие земјотреси без значителни оштетувања. Историските податоци покажуваат дека силните земјотреси генерирани на територијата на државата се проследени и со појава на колатерални хазарди (ликвификација, одрони, свлечишта, пукнатини, раседници, померувања), со доминантни одрони и свлечишта, што уште повеќе ги зголемува негативните последици на земјотресите.

Во досегашниот просторен развој на Републиката, природните богатства, географските, морфолошките и другите погодности имале доминантно влијание врз изградбата и уредувањето на нејзината територија, без оглед на присутните сеизмички ризици. Тоа создава конфликтна ситуација во која најголемите градови, најголем број на населението, индустриските капацитети и најзначајните комуникации, како што се коридорите север - југ и исток - запад, се лоцирани во зоните со најголема сеизмичност (интензитет од VII – X степени на МКС -64).

Локацијата за која се наменети условите за планирање на просторот се наоѓа во зона со **VIII степени по Меркалиевата скала на очекувани земјотреси.**

Намалување на сеизмичкиот ризик може да се изврши со задолжителна примена на нормативно - правна регулатива, со која се уредени постапките, условите и барањата за постигнување на технички конзистентен и економски одржлив степен на сеизмичка заштита, кај изградбата на новите објекти.

Во инвестиционите проекти треба да се разработат мерките за заштита на човекот, материјалните добра и животната средина од природни катастрофи.

Неопходно е перманентно ажурирање на плановите за заштита од елементарни непогоди, кои согласно законските обврски постојат за целата територија на државата, поради присутниот сеизмички хазард, како и изложеноста на други природни катастрофи. Со реализација на наведените приоритети се создаваат реални услови за успешна инженерска превенција и намалување на сеизмичкиот ризик на територијата на целата Држава, односно за ефикасен менаџмент на ефектите и вонредните состојби предизвикани од силните сеизмички сили.

За успешно функционирање на заштитата од природни и елементарни катастрофи во процесот на урбанистичко планирање потребно е да се преземат соодветни мерки за заштита од пожари, односно евентуалните човечки и материјални загуби да бидат што помали во случај на пожари.

Во однос на диспозицијата на противпожарната заштита, предметната локација во случај на пожар ќе ја опслужуваат противпожарни единици од градот Куманово.

Во процесот на планирање потребно е да се води сметка за конфигурацијата на теренот, степен на загрозеност од пожари и услови кои им погодуваат на

пожарите: климатско-хидролошките услови, ружата на ветрови и слично кои имаат влијание врз загрозеност и заштита од пожари.

Заради поуспешна заштита во урбанистички планови се превземаат низа мерки за отстранување на причините за предизвикување на пожари, спречување на нивното ширење, гаснење и укажување помош при отстранување на последиците предизвикани со пожари, кои се однесуваат на:

- изворите за снабдување со вода, капацитетите на водоводната мрежа и водоводните објекти кои обезбедуваат доволно количество вода за гаснење на пожари;
- оддалеченоста меѓу зоните предвидени за станбени и јавни објекти и зоните предвидени за индустриски објекти и објекти за специјална намена за сместување лесно запаливи течности, гасови и експлозивни материи;
- широчината, носивоста и проточноста на патиштата со кои ќе се овозможи пристап на противпожарни возила до секој објект и нивно маневрирање за време на гаснење на пожарите.

Заштитата од пожари опфаќа мерки и дејности од нормативен, оперативен, организационен, технички, образовно-воспитен и пропаганден карактер, кои се уредени со Законот за заштита и спасување, како и Уредбата за спроведување на заштитата и спасувањето од пожари.

При појава на природни стихии, како што се **поплавите**, секое организирано општество превзема активни и пасивни мерки за организирана одбрана.

Појавата на **поплави** првенствено е поврзана со природните езера и хидрографската мрежа, но најчестиот вид на поплави и најголемата опасност од нив, сепак, доаѓа од поројните водотеци. Согласно со ова за донесување на брзи, исправни и ефикасни одлуки неопходно е да се располага со:

- однапред разработен план;
- сигурни информации за состојбата во загрозеното подрачје;
- сигурни прогностички информации за очекуваните сосотојби;

Од метеоролошки појави со карактеристики на елементарни непогоди се манифестираат појавата на **град, луњени ветрови и магли**.

Едно од можните и неопходно потребни превентивни мерки за заштита од **техничко - технолошки** катастрофи е планирањето, кое преку осознавање и анализа на состојбите и опасностите од можните инциденти, во одржувањето на инсталациите и опремата, треба да создаде прифатлив однос кон животната средина.

Потребна е доследна примена на основните методолошки постапки за планирање и уредување на просторот:

- оценка на состојбите на природните компоненти на животната средина и степенот на загрозеност од појава на технички катастрофи;
- оценка на оптовареноста на просторот со технолошки системи со одредено ниво на ризик;
- анализа на меѓусебната зависност на природните услови и постојните технолошки системи;
- дефинирање на нивото на постојниот ризик при редовна секојдневна работа на технолошките системи и при појавата на инцидентни случаи;

- процена на загрозеноста на луѓето и материјалните добра;
- утврдување на критериумите за избор на оптимална варијанта на заштита врз основа на проценетиот степен на загрозеност.

Со примена на оваа методолошка постапка може де се очекува остварување на следните основни цели за заштита од техничко-технолошки катастрофи:

- максимално усогласување и користење на просторот од аспект на заштита во рамките на просторните можности;
- вградување на мерките на кои се заснова организацијата на заштита и спасување на човечките животи и материјалните добра од техничко-технолошки катастрофи во определувањето на намената на просторот;
- интегрирање на елементите на загрозеноста на прашањата врзани со заштитата на животната средина.

Заради постигнување на целосна заштита на луѓето, материјалните добра и потесната и пошироката животна средина постојат три нивоа на преземање на сигурносни, превентивни мерки:

Прво ниво: ги вклучува сите мерки кои се преземаат во одржувањето на опремата и инсталациите, заради сигурно користење на опасни материјали во технолошките процеси и одбегнување на технолошки катастрофи.

Второ ниво: се однесува на сите мерки кои треба да обезбедат ограничување на емисијата како последица од пожар, експлозија или ослободување на хемикалии, што може да се случи во околности на поголеми индустриски акциденти.

Трето ниво: вклучува мерки кои се преземаат за заштита на животната средина во смисла на ограничување на ефектите од емисија на опасни материи, или последици од пожар и експлозии.

При изработката на плановите од пониско ниво треба да се има предвид следното:

- Потребата од оформување на системот на евиденција и анализа на технолошките акциденти, компатибилен на системот МАРС на Европската унија, како база за евиденција на опасни материјали, присутни во технолошките постројки и можни причини на катастрофи.
- Потребата од предвидување на превентивни мерки од страна на стопанските субјекти за спречување на технолошки катастрофи, базирани врз анализата на однесувањето на исти или слични постројки.
- Изработка на соодветни планови и програми за заштита на населението и едукација и тренинг на персоналот во случај на евентуална техничка катастрофа.

Насоки за потребата од спроведување на Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина

Во процесот за проценка на влијанието на плановите, стратегиите и програмите врз животната средина и врз здравјето на луѓето (Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина-СОВЖС), покрај проценката на влијанијата се предвидуваат и мерки кои имаат за цел заштита на животната средина од сите можни влијанија и тоа уште во процесот на планирање и донесување одлуки за

одредени стратегии, планови и програми, т.е. плански документи. Преку навремено спроведување на постапката за СОВЖС се обезбедува идентификување на потенцијалните позитивни и негативни влијанија од реализацијата на планскиот документ врз животната средина, а исто така се дефинираат и алтернативи и можни мерки за спречување, намалување и ублажување на негативните влијанија врз сите елементи на животната средина.

СОВЖС се подготвува во согласност со националната легислатива и одредбите од друга релевантна меѓународна легислатива, која е инкорпорирана во националната, во форма на законски и подзаконски акти и Конвенции, кои се ратификувани од страна на РСМ со посебни закони.

Целта на СОВЖС постапката е да се процени дали планскиот документ е во согласност со поставените цели за животна средина на национално и меѓународно ниво. Целите на стратегиската оцена на влијанието врз животната средина се прикажани преку статусот на: населението, социо-економски развој, човековото здравје, воздухот, климатските промени, водата, почвата, природното и културното наследство и материјалните добра.

Најдобро е процесот на стратегиска оцена на влијанието на планскиот документ да се одвива паралелно со развојот на планскиот документ, со цел навремено да се земат во предвид целите на животната средина при дефинирање на целите на самиот плански документ.

Постапката за сратегиска оцена на влијанието врз животната средина се спроведува во неколку фази, од кои првата е ***Утврдување на потреба од спроведување на СОВЖС*** (дали планскиот документ ќе има значителни влијанија врз животната средина) согласно со Уредбата за стратегиите, плановите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапка за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето. Оваа фаза претставува изготвување на Одлуката за спроведување или неспроведување на СОВЖС. Органот кој го подготвува планскиот документ е должен да донесе Одлука за спроведување или Одлука за не спроведување на стратегиска оцена во која се образложени причините за спроведувањето, односно не спроведувањето согласно со критериумите врз основа на кои се определува дали еден плански документ би можел да има значително влијание врз животната средина и врз здравјето на луѓето.

Влијанијата, кои се претпоставува дека може да произлезат со поставувањето на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, може да се разгледуваат од аспект на негативни влијанија и од аспект на идни бенефиции, односно позитивни влијанија:

- Просторот за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово во рамките на планскиот опфат, се очекува да предизвика позитивни импулси и ефекти врз целото непосредно опкружување од аспект на

повисока организација, инфраструктурна опременост и уреденост на просторот. Поставувањето на површински соларни и фотоволтаични електрани ги подобрува перформансите на електроенергетската мрежа, го намалува увозот на електрична енергија и емисиите на стакленички гасови.

- Со поставувањето на површински соларни и фотоволтаични електрани ќе има и негативни влијанија врз животната средина, посебно во фазата на градба на планираните објекти. Влијанијата што ќе се јават во фаза на поставување (емисии на штетни материи во воздухот, можни штетни влијанија врз почвата (директни и индиректни), емисии на бучава, отпад и влијанија врз флората и фауната), ќе бидат локални и со ограничен временски рок. Влијанијата кои ќе се јават во фазата на експлоатација се проценуваат како малку значајни, имајќи го во предвид фактот дека површинските соларни и фотоволтаични електрани не создаваат емисии на штетни материи, не трошат гориво и не создаваат бучава. Мерки за заштита од влијанија врз животната средина се наведени во секторската област: заштита на животната средина.
- Поради потребата од зголемена површина на земјиште за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани неопходно е воспоставување и почитување на ефикасна контрола на користењето и уредувањето на земјиштето и утврдување на нормите и стандардите за градба. Меѓу приоритетните определби на Просторниот план е заштитата на земјоделското земјиште, а особено стриктното ограничување на трансформацијата на земјиштето од I-IV бонитетна класа за неземјоделско користење, како и зачувување на квалитетот и природната плодност на земјиштето.
- Предметниот опфат нема конфликт со планираните енергетски водови, радиокомуникациски и кабелски електронско комуникациски мрежи.
- Во експлоатациониот период не се очекува значајни влијанија врз животот и здравјето на луѓето, затоа што видот и природата на планираните содржини со намена фотоволтаични електрани не спаѓаат во групата на големи и директни загадувачи на животната средина и животот и здравјето на луѓето.
- Просторот за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, нема регистрирано ниту евидентирано природно наследство. Доколку при изработка на предметната документација или при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрозено со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се предвидат соодветни мерки за заштита на природното наследство согласно со законската регулатива.
- Во делот за заштита на културното наследство, културното наследство е наведено на ниво на катастарска општина, поради што при изработка на планска документација потребно е да се утврди дали на предметната локација има културно наследство и во таа смисла да се применат

соодветните плански мерки за заштита на истото и да се постапи во согласност со постоечката законска регулатива.

- За предметниот простор не постои можност за појава на прекугранични влијанија, ниту во фазата на градба, ниту во фазата на експлоатација, поради доволната оддалеченост на предвидениот опфат од границите на Државата.
- Мерки за ублажување на негативните влијанија од евенуални несреќи и хаварии се наведени во секторската област: Заштита од воени разурнувања, природни и техничко-технолошки катастрофи.

При донесувањето на Одлука за спроведување или Одлука за не спроведување на стратегиска оцена за документацијата за предметниот простор за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, задолжително да се земат во предвид претходно наведените забелешки, како и забелешките од секторските области опфатени со Просторниот план на Република Македонија.

Усогласување на планската документација со Просторниот план

Сите активности во просторот треба да се усогласат со насоките на Просторниот план на државата, особено значителните и оние кои се однесуваат на планирањето и изградбата на:

- државните инфраструктурни системи (патишта, железници, воздушен сообраќај, телекомуникации);
- енергетските системи, енерговоди и поголеми водостопански системи;
- градежните објекти важни за Државата;
- капацитетите на туристичката понуда;
- стопанските комплекси и оние кои се однесуваат на поголеми концентрации (слободни економски зони);
- капацитетите за користење на природните ресурси

Просторните планови на регионите и подрачјата од посебен интерес и урбанистичките планови се усогласуваат со Просторниот план на Републиката, особено во однос на следните елементи:

- намената и користењето на површините;
- мрежата на инфраструктура;
- мрежата на населби;
- заштитата на животната средина.

Насоките на Просторниот план на Републиката во однос на намената и користењето на површините се однесуваат на заложбата при изработката на урбанистичките планови, површините за сите урбани содржини треба да се бараат исклучиво на површини од послаби бонитетни класи (над IV категорија).

Посебни мерки и активности за остварување на рационалното користење и заштита на просторот, како и посебни интереси на просторниот развој се:

- Обезбедување на спроведување на постојните закони и прописи со кои се заштитува просторот, ресурсите и националното богатство и се организира и уредува просторот со цел за вкупен развој.
- Рационално користење на подрачјата за градба и нивно проширување или формирањето на нови врз база на критериумите за изготвување на соодветна планска документација.
- Насоките и критериумите за уредување на просторот надвор од градежните подрачја треба да се утврдат со помош на стручни основи и упатствата од ресорите на земјоделството, водостопанството, шумарството и заштитата на животната средина.
- Создавање на услови за лоцирање на мали стопански единици.

ЗАКЛУЧНИ СОГЛЕДУВАЊА

Условите за планирање на просторот се наменети за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана) на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово. Вкупната површина на планскиот опфат изнесува 3,5 ha и Предвидената вкупна моќност ќе биде од 1 MW до 4 MW.

Видот на планската документација да се усогласи со Законот за урбанистичко планирање и Правилникот за урбанистичко планирање.

Условите за планирање треба да претставуваат влезни параметри и насоки при планирањето на просторот и поставување на планските концепции и решенија по сите области релевантни за планирањето на просторот, обработени во согласност со **Просторниот план на Република Македонија.**

При изработката на документацијата за предметниот простор, треба да се имаат предвид следните поединечни заклучни согледувања од секторските области опфатени со Просторниот план:

Економски основи на просторниот развој

- **Според определбите на Просторниот план, идниот развој и разместеност на производните и услужни дејности треба да базира на одржливост на економијата применувајќи ги законитостите на пазарната економија и релевантната законска регулатива од областа на заштитата на животната средина, особено превенција и спречување на негативните влијанија на економските активности врз животната и работна средина.**
- **Поставувањето на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово**, ќе бидат во функција на одржливиот развој преку производство на енергија од обновливи извори (сончева енергија).

Користење и заштита на земјоделско земјиште

- **Согласно Просторниот план на Република Македонија просторот на Републиката е поделен во 6 земјоделско стопански реони и 54 микрореони. Предметната локација припаѓа на Скопско-Кумановскиот земјоделско стопански реон со 14 микрореони.**
- При изработка на документацијата за предметниот простор, неопходно е воспоставување и почитување на ефикасна контрола на користењето и уредување на нормите и стандарди за градба. Меѓу приоритетните определби на Просторниот план е заштитата на земјоделското земјиште, а особено стриктното ограничување на трансформацијата на земјиштето од I-IV бонитетна класа за неземјоделско користење, како и зачувување на квалитетот и природната плодност на земјиштето.

Водостопанство и водостопанска инфраструктура

- Површинските води се најзначајни за подмирување на потребите од вода, но нивната распределба на територијата на Републиката е нерамномерно. Потенцијалот на површинските води е диктиран од појавата, траењето и интензитетот на врнежите. Поради морфолошката, хидрогеолошката и хидрографската структура на просторот врнежите брзо се концентрираат во речната мрежа и истекуваат. Површинското истекување за сливните подрачја во Републиката има вредност од 26,2 л/сек/км^2 за реката Радика до 3,1 л/сек/км^2 за сливот на реката Струмица. За сливот на реката Пчиња (каде се наоѓаат електраните) кај водомерниот профил „Пелинце" изнесува 8,5 л/сек/км^2, кај ВП „Трновец" 6,8 л/сек/км^2 и кај ВП „Катлановска Бања" 4,5 л/сек/км^2. Поставувањето на површинските соларни и фотоволтаични електрани со кои ќе се користи сончевата енергија, како обновлив ресурс, за производство на електрична енергија, во подрачје кое е сиромашно со вода, ќе допринесе за подобрување на енергетската покриеност на регионот во согласност со принципите на еколошко и одржливо искористување на природните ресурси.
- За наводнување на обработливите површини во В.П "Пчиња" изградени се системи за наводнување кои покриваат површина од 9.961 ha, а се предвидува вкупно да се наводнуваат 12.468 ha. При изработка на планската документација за електраните површините за сите содржини теба да се барат исклучиво на површини од послаби бонитетни класи. При изработката на планската документација да се утврди местоположбата на постоечката и планираната инфраструктура за наводнување и соодветно на тоа да се превземат и примента мерки за нејзино непречено функционирање. Приоритет е заштитата на земјоделското земјиште и ограничување на неговата трансформација во градежно земјиште.

Енергетика и енергетска инфраструктура

- **Локацијата наменета за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, нема конфликт со постојните и планирани енергетски водови.**
- Поставувањето на **површински соларни и фотоволтаични електрани** ги подобрува перформансите на електроенергетската мрежа, го намалува увозот на електрична енергија и емисиите на стакленички гасови.

Урбанизација и мрежа на населби

- **Планскиот опфат со намена површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, ќе овозможи поефикасно снабдување на населбите со електрична енергија, што е особено значајно за оние кои немаат соодветно, односно квалитетно снабдување. Преку воведување на**

алтернативни извори на енергија се овозможува заштеда на необновливи извори на енергија што е еден од основните приоритети во одржливиот развој.

Домување

- **Планскиот опфат со намена површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, е во функција на обезбедување поквалитетни услуги за снабдување на домаќинствата со електрична енергија во овој дел на Републиката, со што се овозможува квалитативно и квантитативно подигнување на комуналната опременост на станот.**

Јавни функции

- **Планскиот опфат со намена површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, е надвор од урбаниот опфат на најблиската населба, така што нема препораки и обврски за организација на јавни функции, што значи дека се исклучени и можностите за било каков конфликт помеѓу два типа на функции.**

Индустрија

- **Со плански и организиран начин на ширење на инфра и супраструктурата и создавањето на други погодни услови за локација на производни капацитети во просторот околу општинските центри и во поширокиот рурален простор, се обезбедуваат основи врз кои може да се очекува остварување на просторната разместеност на индустријата, преку моделот на концентрираната дисперзија.**
- **Поставувањето на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, ќе биде во функција на развој на енергетскиот сектор преку производство на енергија од обновливи извори, што кореспондира со основните определби на Просторниот план на Република Македонија за одржлив развој.**

Сообраќајна инфраструктура

- Според Просторниот план на Република Македонија, автопатската и магистрална патна мрежа релевантна за предметниот простор е:

  А1 (М-1) - (Граница со Србија-ГП Табановци-Куманово-**Велес**-Неготино-Демир Капија-Гевгелија-граница со Грција-ГП Богородица и делница Градско-Прилеп-врска со А3).
- **Релевантен регионален патен правец за предметната локација влегува во групата на регионални патишта "Р1" и е со ознака:**

P1104 - (Скопје-врска со А2-обиколница Скопје-Арачиново-Куманово-врска со А1-граница со Р. Србија-ГП Сопот).

- **При планирање да се почитува Законот за јавни патишта** („Службен весник на Република Македонија" број: 84/08, 52/09, 114/09, 124/10, 23/11, 53/11, 44/12, 168/12, 163/13, 187/13, 39/14, 42/14, 166/14, 44/15, 116/15, 150/15, 31/16, 71/16, 163/16 и 174/21).

Радиокомуникациска и кабелска електронско комуникациска мрежа

- **Локацијата наменета за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, нема конфликт со постојните и планирани радиокомуникациски и кабелски електронско комуникациски мрежи.**
- Преку кабелските електронски комуникациски мрежи, на крајните корисници треба да им се обезбеди сигурен пренос на јавни електронски комуникациски услуги со задоволување на одредени општи и посебни услови за квалитет, во согласност со Законот за електронските комуникации и препораките за обезбедување на одредено ниво на квалитет на пренос.

Заштита на животна средина

- **Со цел да се обезбеди заштита и унапредување на животната средина на просторот за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, потребно е да се почитуваат одредбите пропишани во законската регулатива од областа на заштита на животната средина и подзаконските акти донесени врз нивна основа.**
- Да се внимава да не дојде до искористување на земјиштето на начин и обем со кој би се загрозиле неговите природни вредности.
- Да се превземат активности за намалување на бучавата и вибрациите од опремата, со цел да се избегнат негативните ефекти од бучавата и да се почитуваат пропишаните гранични вредности за дозволено ниво на бучава во животната средина.
- Создавачите на отпад се должни во најголема можна мера, да го избегнат создавањето на отпад и да ги намалат штетните влијанија на отпадот врз животната средина, животот и здравјето на луѓето. При управување со отпадот по претходно извршената селекција, отпадот треба да биде преработен по пат на рециклирање, повторно употребен во истиот или во друг процес за екстракција на секундарните суровини или пак да се искористи како извор на енергија.
- Евентуалниот отпад што може да се формира во тек на поставувањето и експлоатациониот период треба да се депонира организирано со контролиран транспортен систем во постојната депонија.

- Создавачот и/или поседувачот на отпадни материи и емисии ги сноси сите трошоци за санација на евентуално предизвиканите нарушувања во животната средина.

Заштита на природно наследство

- **Согласно Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република Македонија, на просторот за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, нема регистрирано ниту евидентирано природно наследство.**
- Доколку при изработката на документацијата за предметниот простор или при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрозено со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се предвидат соодветни мерки за заштита на природното наследство согласно Законот за заштита на природата.

Заштита на културно наследство

- Согласно податоците од Експертниот елаборат за заштита на културното наследство и Археолошката карта на Република Македонија[2] на подрачјето на катастарската општина Лопате има евидентирани недвижни споменици на културата и археолошки локалитети.
- При изработка на документацијата од пониско ниво да се утврди точна локација на евидентираното културно наследство и во таа смисла да се применат соодветните плански мерки за заштита на истото.
- Доколку при изведување на земјаните работи се наиде на археолошки артефакти, односно дојде до откривање на материјални остатоци со културно-историска вредност, потребно е да се постапи во согласност со постоечката законска регулатива (Закон за заштита културното наследство - „Службен весник на Република Македонија" број 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18 и 20/19), односно веднаш да се запре со отпочнатите градежни активности и да се извести надлежната институција за заштита на културното наследство.

Развој на туризмот

- Предметната локација за која што се наменети Условите за планирање, припаѓа на **Скопско - Кумановски туристички регион со утврдени 8 туристички зони и 17 туристички локалитети. Поминува транзитен коридор.**
- Согласно поставките на Концептот и критериумите за развој и организација на туристичката дејност, за непречен развој на вкупната туристичка понуда на ова подрачје, се препорачува, при идната организација на стопанските

[2] МАНУ Скопје, 1996г.

дејности да се почитуваат критериумите за заштита и одржлив економски развој.

Заштита од воени разурнувања, природни и техничко-технолошки катастрофи

- **Локацијата за условите за планирање на просторот наменети за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово се наоѓа во простори со висок степен на загрозеност од воени дејства.** Според тоа во согласност со Законот за заштита и спасување, задолжително треба да се применуваат мерките за заштита и спасување.
- Задолжителна примена на мерки за заштита од пожар.
- **Анализираниот простор се наоѓа во подрачје каде се можни потреси со јачина до VIII степени по МКС**, што наметнува задолжителна примена на нормативно-правна регулатива, со која се уредени постапките, условите и барањата за постигнување на технички конзистентен и економски одржлив степен на сеизмичка заштита, кај изградбата на новите објекти.

Насоки за потребата од спроведување на Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина

- **При донесувањето на Одлука за спроведување или Одлука за не спроведување на стратегиска оцена за документацијата за предметниот простор за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, задолжително да се земат во предвид насоките за потреба од спроведување на Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина, како и забелешките и заклучоците од секторските области опфатени со Просторниот план на Република Македонија.**

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:
Синтезни карти

Тема:
Биланс на намена на површините

Користење на земјиштето

Карта бр. 20

Легенда:

- шуми и шумско земјиште
- земјоделско земјиште
- наводнувани површини
- високопланински пасишта
- акумулации
- зони за експлоат. на минерали
- туристички простори
- транзитни коридори
- туристички центри
- автопат
- магистрален пат
- регионален пат
- железничка мрежа
- воздухопловно пристаниште

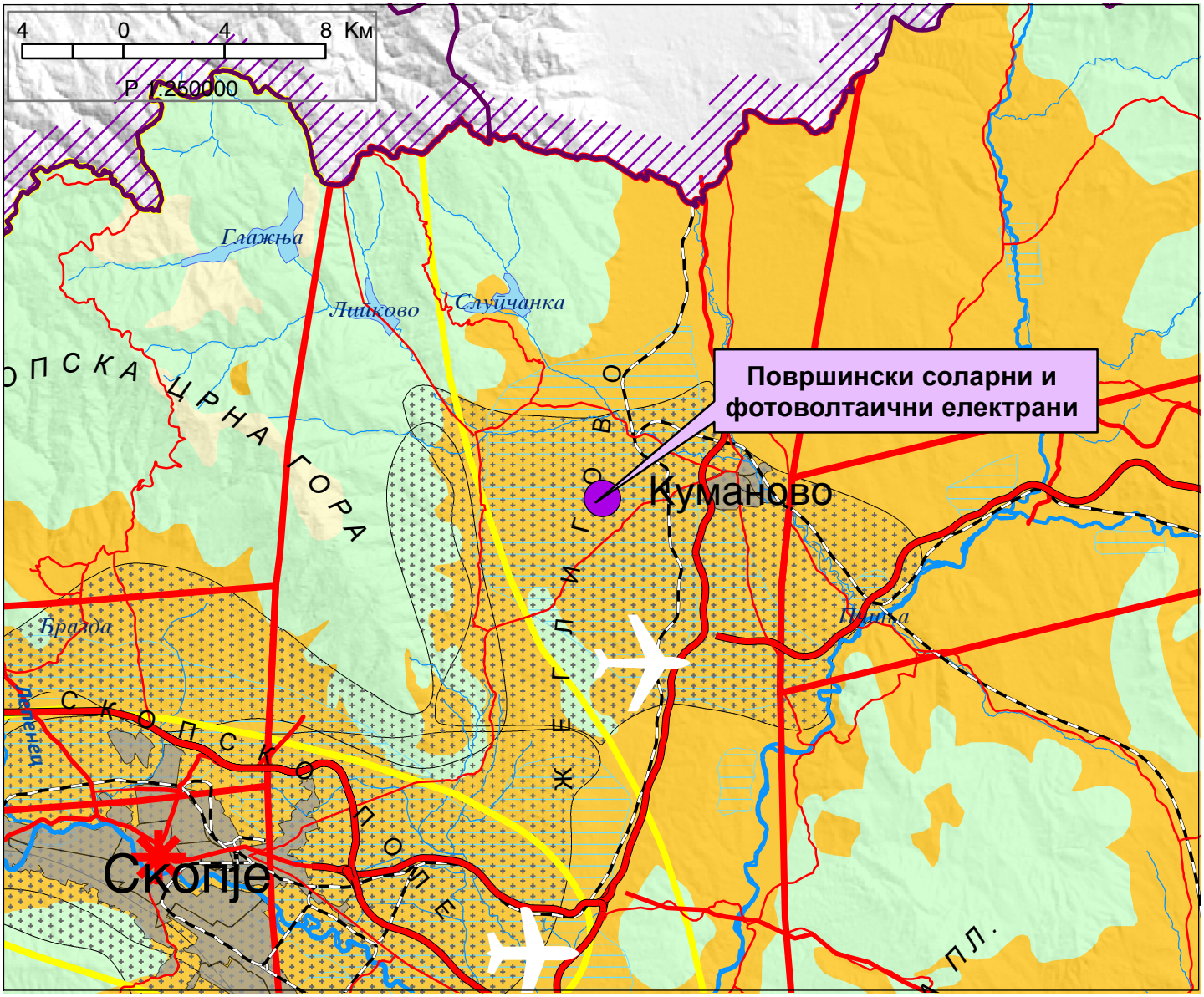

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:
Синтезни карти

Тема:
Просторно-функционална организација

Систем на населби и сообраќајна мрежа

Карта бр. 22

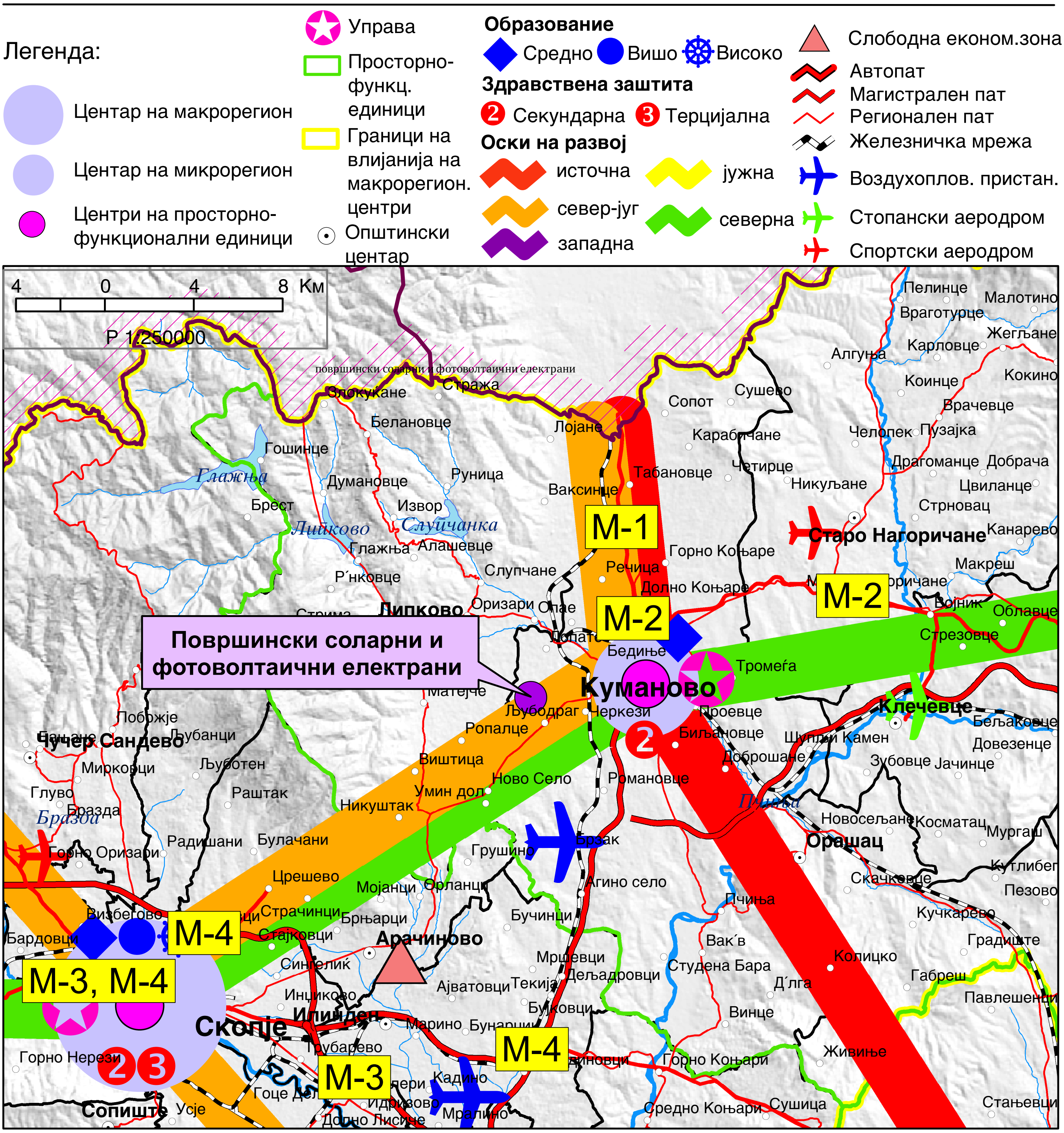

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:
Синтезни карти

Тема:
Техничка инфраструктура

Водостопанска и енергетска инфраструктура

Карта бр. 23

Легенда:

- Извориште
- Водоводен систем
- Регионален водост. систем
- Акумулации
- Акумулации по 2020г.
- Природни езера
- Наводнувани површини
- Водостопански подрачја
- Термоелектрани
- Хидроелектрани

Далноводи
- 110 kV
- 220 kV
- 400 kV

Трафостаници
- 110 kV
- 220 kV
- 400 kV

- Рафинерија
- Нафтовод
- Индустриски топлани
- Рудник на јаглен
- Брикетара
- Гасовод
- Регулациони станици
- Канализационен систем

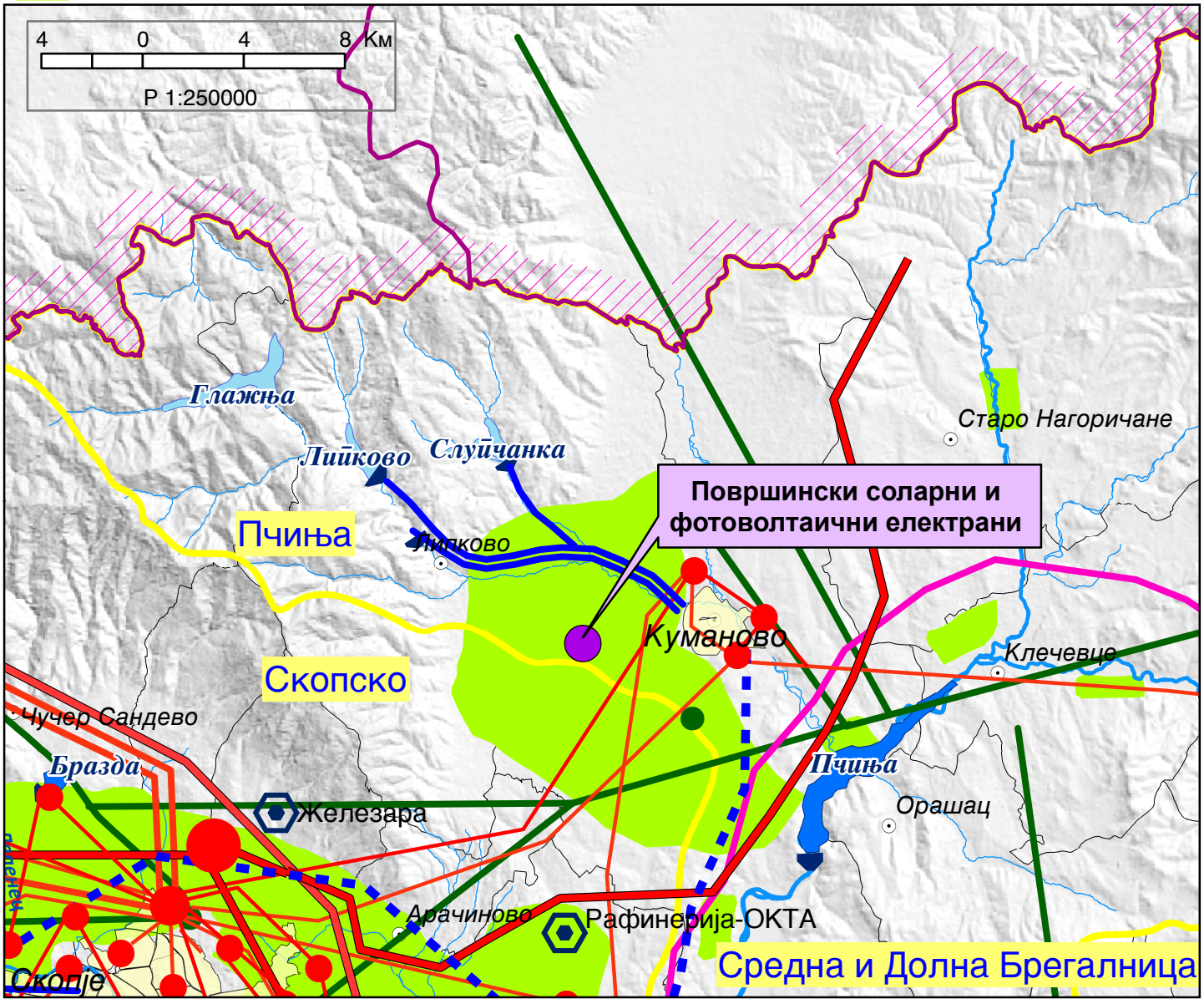

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:
Синтезни карти

Тема:
Заштита на животната средина

Реонизација и категоризација на просторот за заштита

Карта бр. 24

Легенда:

- Граници на региони за управување со животната средина
- Заштита на простори со природни вредности
- Рекултивација на деград. простори
- Управување со загад. на воздух и вода
- Заштита на реки со нарушен квалитет
- Заштита на акумулации и реки за водозафати
- Рекултивација на деградирани простори
- Заштита на земјоделско земјиште
- Заштита на шуми
- Поволни подрачја за лоцирање регионални санитарни депонии
- Поволни хидрогеолошки средини за лоцирање на депонии
- Споменичко подрачје
- Археолошки локалитети
- Споменички целини

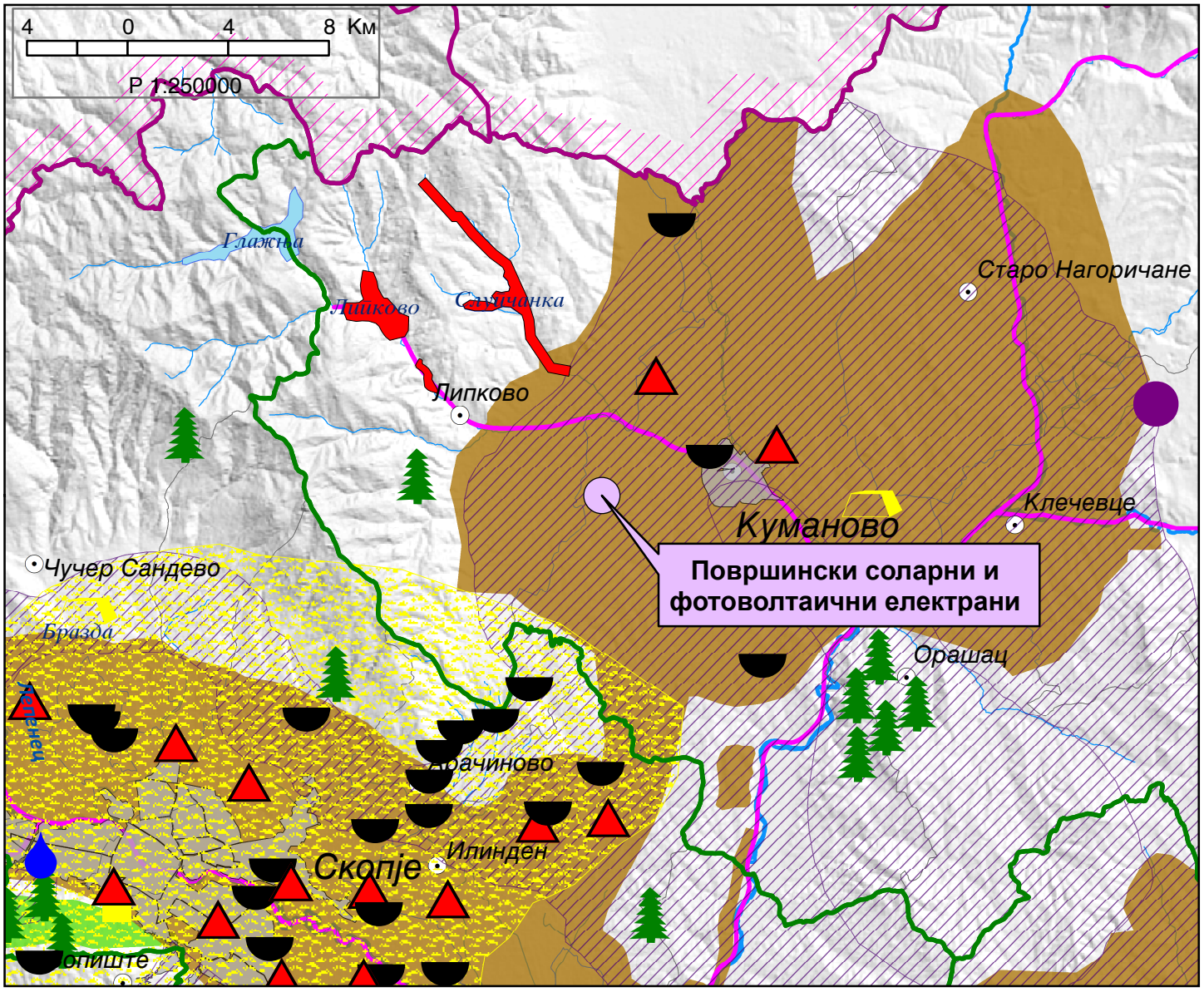

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ГП 3 СО НАМЕНА Е1.13-ПОВРШИНСКИ СОЛАРНИ И ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРАНИ (ГРАДБИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА ОД ОБНОВЛИВИ ИЗВОРИ - ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО КАПАЦИТЕТ ПОГОЛЕМ ОД 1MW), НА КП 2330, КП 2331 И КП 2332, КО ЛОПАТЕ - ВГР, ОПШТИНА КУМАНОВО

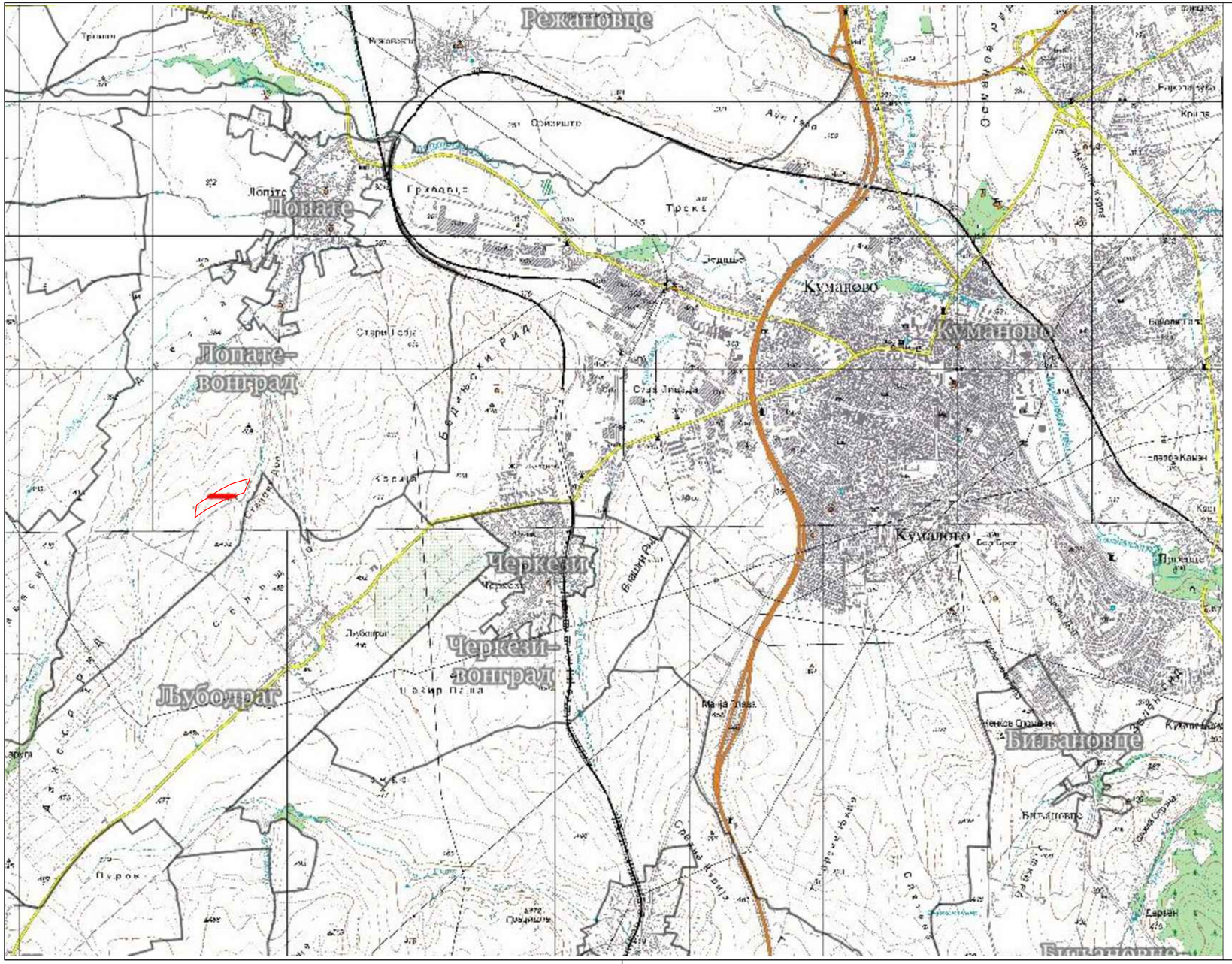

ЛЕГЕНДА:

ГРАНИЦА НА ПРОЕКТЕН ОПФАТ 3.50ха

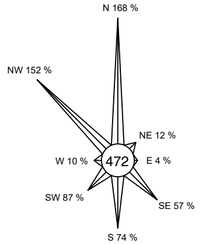

НАРАЧАТЕЛИ: Мартин Кочков, Владимир Ацевски	ИЗРАБОТУВАЧ: ДРУШТВО ЗА ПРОЕКТИРАЊЕ, ТРГОВИЈА И ИНЖЕНЕРИНГ ДООЕЛ ВЕЛЕС, УРБАНПРОЕКТИНГ, УЛИЦА „НИКОЛА ОРОВЧАНЕЦ" БРОЈ 1 - ВЕЛЕС	(М.П.)
ИМЕ НА ПОДРАЧЈЕТО И ОПШТИНАТА: КО ЛОПАТЕ-ВГР, ОПШТИНА КУМАНОВО	БРОЈ НА ЛИЦЕНЦА: 0054	
ВИД НА ПЛАН: УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ	ПЛАНЕР: БИЉАНА ТАСЕВА д.и.а. овластување бр. 0.0367	ПОТПИС:
ФАЗА: У; ТЕХНИЧКИ БРОЈ: 67/22		
ДАТА: МАРТ 2023; РАЗМЕР: 1:25000		
ЦРТЕЖ / ПРИЛОГ: ПРЕГЛЕДНА КАРТА	ОДГОВОРНО ЛИЦЕ НА ПРАВНОТО ЛИЦЕ: БИЉАНА ТАСЕВА	БРОЈ НА ГРАФИЧКИ ПРИЛОГ: 02

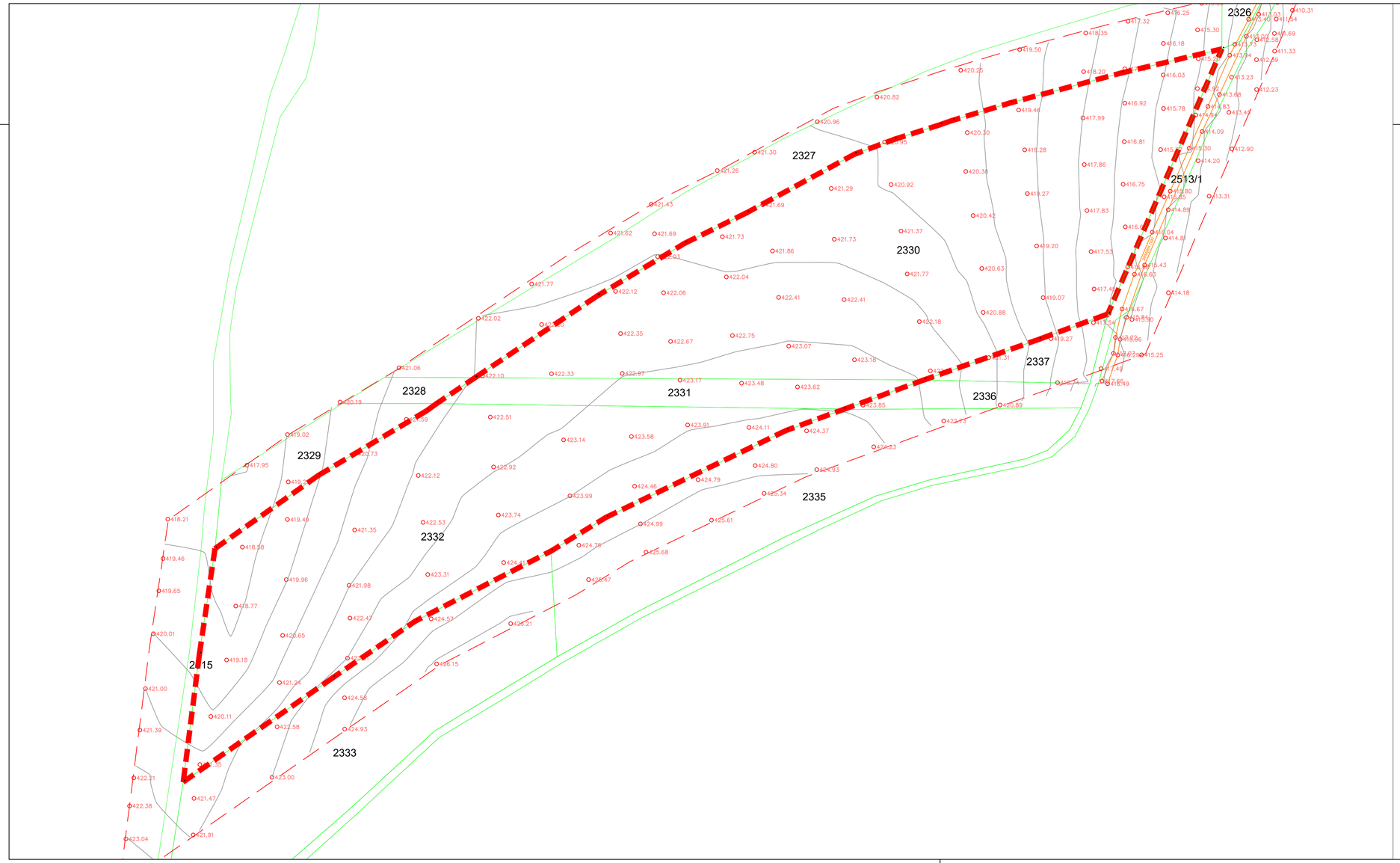

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ГП 3 СО НАМЕНА Е1.13-ПОВРШИНСКИ СОЛАРНИ И ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРАНИ (ГРАДБИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА ОД ОБНОВЛИВИ ИЗВОРИ - ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО КАПАЦИТЕТ ПОГОЛЕМ ОД 1MW), НА КП 2330, КП 2331 И КП 2332, КО ЛОПАТЕ - ВГР, ОПШТИНА КУМАНОВО

ЛЕГЕНДА:

- ГРАНИЦА НА ПРОЕКТЕН ОПФАТ 3.50ха
- мала изохипса
- мала изохипса
- земјен пат
- граница на катастарска парцела
- 141 141.04 - апсолутни надморски висини
- 3684 - број на катастарска парцел

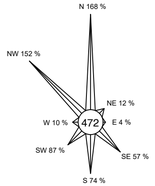

НАРАЧАТЕЛИ: Мартин Кочков, Владимир Ацевски	ИЗРАБОТУВАЧ: ДРУШТВО ЗА ПРОЕКТИРАЊЕ, ТРГОВИЈА И ИНЖЕНЕРИНГ ДООЕЛ ВЕЛЕС УРБАНПРОЕКТИНГ УЛИЦА „НИКОЛА ОРОВЧАНЕЦ" БРОЈ 1 - ВЕЛЕС		(М.П.)
ИМЕ НА ПОДРАЧЈЕТО И ОПШТИНАТА: КО ЛОПАТЕ-ВГР, ОПШТИНА КУМАНОВО	БРОЈ НА ЛИЦЕНЦА: 0054		
ВИД НА ПЛАН: УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ	ПЛАНЕР: БИЉАНА ТАСЕВА д.и.а. овластување бр. 0.0367		ПОТПИС:
ФАЗА: У	ТЕХНИЧКИ БРОЈ: 67/22		
ДАТА: МАРТ 2023	РАЗМЕР: 1:1000		
ЦРТЕЖ / ПРИЛОГ: АЖУРИРАНА ГЕОДЕТСКА ПОДЛОГА	ОДГОВОРНО ЛИЦЕ НА ПРАВНОТО ЛИЦЕ: БИЉАНА ТАСЕВА		БРОЈ НА ГРАФИЧКИ ПРИЛОГ: 03

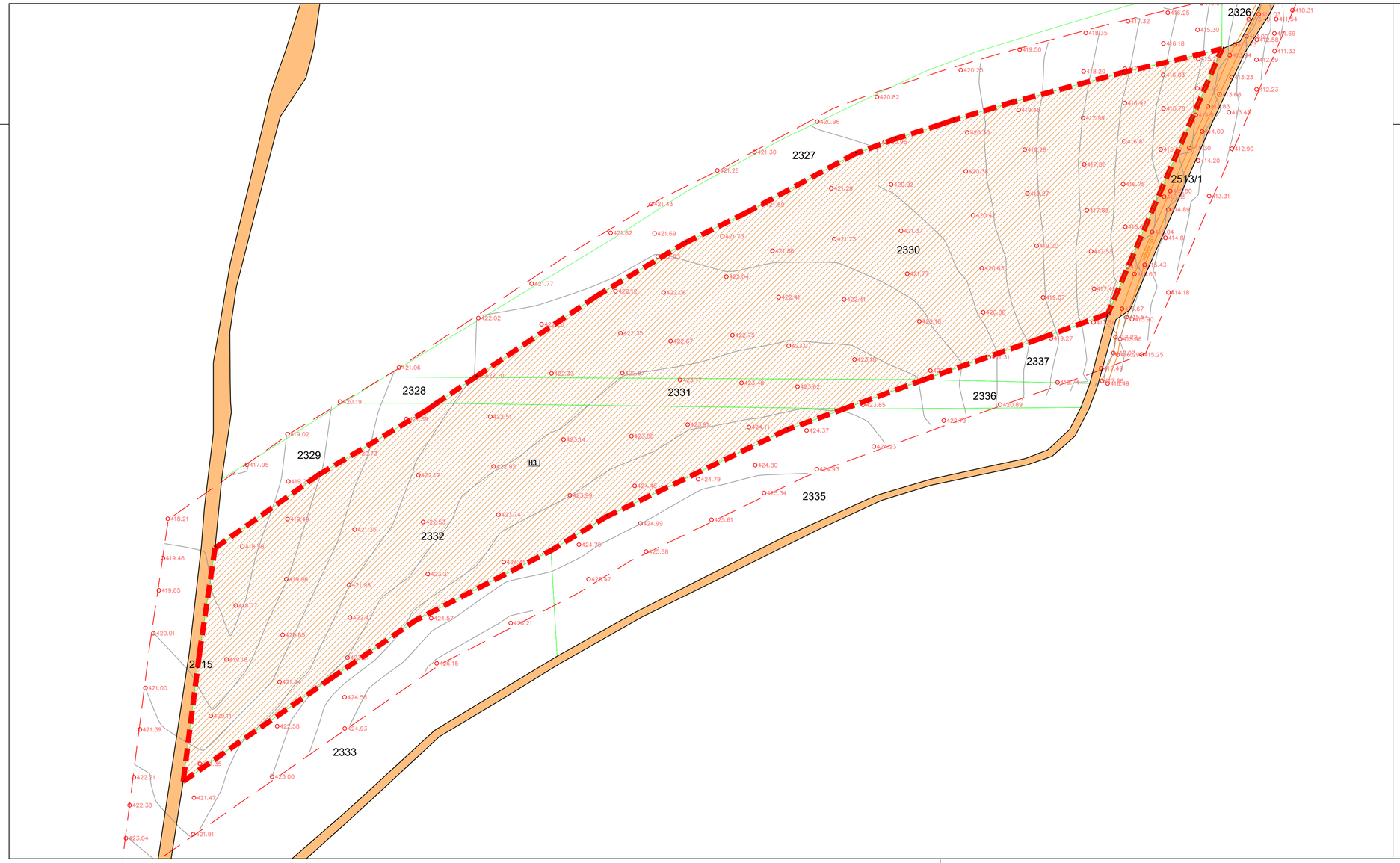

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ГП 3 СО НАМЕНА Е1.13-ПОВРШИНСКИ СОЛАРНИ И ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРАНИ (ГРАДБИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА ОД ОБНОВЛИВИ ИЗВОРИ - ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО КАПАЦИТЕТ ПОГОЛЕМ ОД 1MW), НА КП 2330, КП 2331 И КП 2332, КО ЛОПАТЕ - ВГР, ОПШТИНА КУМАНОВО

ЛЕГЕНДА

ГРАНИЦА НА ПЛАНСКИ ОПФАТ 3.50ха

ЕЛЕМЕНТИ НА УЛИЧНА МРЕЖА

НАМЕНА НА ПОВРШИНИ

H3 НЕИЗГРАДЕНО ЗЕМЈИШТЕ

КОЛОВОЗ (ЗЕМЈЕН ПАТ)

ПОСТОЈНА СОСТОЈБА			
КП	Вкупна површина на проектен опфат m^2	Намена на површини	површина по намена m^2
КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр	35051 m2	H3 - Неизградено земјиште	35051 m2
Вкупно:	**35051 m2**	**-**	**35051 m2**

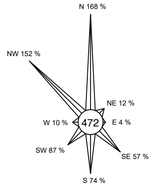

НАРАЧАТЕЛИ: Мартин Кочков Владимир Ацевски	ИЗРАБОТУВАЧ: ДРУШТВО ЗА ПРОЕКТИРАЊЕ, ТРГОВИЈА И ИНЖЕНЕРИНГ ДООЕЛ ВЕЛЕС УРБАНПРОЕКТИНГ УЛИЦА „НИКОЛА ОРОВЧАНЕЦ" БРОЈ 1 - ВЕЛЕС	(М.П.)
ИМЕ НА ПОДРАЧЈЕТО И ОПШТИНАТА: КО ЛОПАТЕ-ВГР, ОПШТИНА КУМАНОВО	БРОЈ НА ЛИЦЕНЦА: 0054	
ВИД НА ПЛАН: УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ	ПЛАНЕР: БИЉАНА ТАСЕВА д.и.а. овластување бр. 0.0367	ПОТПИС:
ФАЗА: У / ТЕХНИЧКИ БРОЈ: 67/22 ДАТА: МАРТ 2023 / РАЗМЕР: 1:1000		
ЦРТЕЖ / ПРИЛОГ: КАРТА НА ИЗГРАДЕНИОТ ГРАДЕЖЕН ФОНД И ИЗГРАДЕНАТА КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА	ОДГОВОРНО ЛИЦЕ НА ПРАВНОТО ЛИЦЕ: БИЉАНА ТАСЕВА	БРОЈ НА ГРАФИЧКИ ПРИЛОГ: 04

II. ПЛАНСКИ ДЕЛ НА УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ

Текстуален дел

1. Проектна програма

Проектна програма за изработка на **Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр, Општина Куманово** е одобрена од Министерот за транспорт и врски со арх.бр. 67-677/5 од 10 Март, 2023 година во постапка бр.48955 во електронскиот систем е-урбанизам.

Република Северна Македонија

Министерство за транспорт и врски

Сектор за уредување на просторот

10 Март, 2023

Архивски број: 67-677/5

П О Т В Р Д А

Се потврдува одобрување од урбанистички аспект на **ПРОЕКТНАТА ПРОГРАМА за изработка на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате - вгр, Општина Куманово, изработена од Друштво за проектирање, трговија и инженеринг УРБАН ПРОЕКТИНГ ДООЕЛ Велес со архивски број 67/22 од Февруари 2023 година**, и број на постапка во е-урбанизам 48955 врз основа на Предлогот за одобрување на Проектна програма од Комисијата за урбанизам бр. 67-677/3 од 03.03.2023 година.

(се наведува видот на документација и техничкиот број)

Друштво за проектирање, трговија и инженеринг
УРБАН ПРОЕКТИНГ ДООЕЛ Велес

(се наведува изработувачот на документацијата)

Проектна програма за Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план кои спаѓаат во прва категорија на градби е доставена преку информацискиот систем е-урбанизам.

(се наведува видот на документацијата)

Барање бр. 67-677/1 од 25.01.2023 година.

(се наведуваат архивскиот број и датум на барањето)

Министер
Благој Бочварски

Blagoj Bochvarski

1 | Министерство за транспорт и врски Република Северна Македонија | Ул. „Дрвена Скопска Општина" бр.4, Скопје Република Северна Македонија | +389 2 3145 497 www.mtc.gov.mk

УРБАНПРОЕКТИНГ

Друштво за проектирање, трговија и инженеринг –ДООЕЛ Велес

Адреса: *ул."Никола Оровчанец " бр: 1 , 1400 Велес,Р.Македонија*

Тел./Фах. *043/222-744; 070/222-848*

Mail:*urbanproekting@yahoo.com*

ПРОЕКТНА ПРОГРАМА ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ГП 3 СО НАМЕНА Е1.13-ПОВРШИНСКИ СОЛАРНИ И ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРАНИ (ГРАДБИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА ОД ОБНОВЛИВИ ИЗВОРИ – ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО КАПАЦИТЕТ ПОГОЛЕМ ОД 1MW), НА КП 2330, КП 2331 И КП 2332, КО ЛОПАТЕ-ВГР, ОПШТИНА КУМАНОВО

Управител:

дипл.инж.арх. БИЉАНА ТАСЕВА

Biljana Taseva

Digitally signed by Biljana Taseva
DN: c=MK, ou=VAT - 4004007121369, 2.5.4.97=NTRMK-6229123, o=DPTI URBAN PROEKTING DOOEL Veles, serialNumber=172590, title=upravitel, sn=Taseva, givenName=Biljana, cn=Biljana Taseva
Date: 2023.02.28 12:58:07 +01'00'

Технички број: **67/22**

Февруари, 2023 година

Проект:
Проектна програма за изработка на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате - вгр, Општина Куманово

Место:
КО Лопате-вгр, Општина Куманово

Технички број:
67/22

Нарачатели:
Мартин Кочков
Владимир Ацевски

Содржина:

- Општ дел

1. Регистрација на проектантското претпријатие
2. Лиценца за проектирање на правното лице
3. Решение за назначување на проектант/планер
4. Овластување на проектантот/планерот

- Прилози кон текстуален дел

1. Полномошна од нарачатели
2. Имотни листови
3. Допис од Министерство за Култура – Управа за заштита на културно наследство

- Текстуален дел

1. Проектна програма потпишана од инвеститор

- Графички дел

1. Решение за УПП и Услови за планирање на посторот
2. Прегледна карта
3. Ажурирана геодетска подлога

/електронски издаден документ/

Тековна состојба

Дигитално потпишан од: Makedonski Telekom
CT=QUEENTRALEN
REGISTAR:1030001425480,SERIALNUMBER=CRT358360
4+CN=ANGjELINA KOSTOVSKA
Централен Регистар на Република Северна Македонија
Датум и час на потпишување: 31.08.2022 во 15:03:16
Издавач на сертификатот: Makedonski Telekom CA
Сертификатот е валиден до: 05.05.2023

ЕМБС:	**6229123**

Целосен назив на Субјектот на Упис:	Друштво за проектирање, трговија и инженеринг УРБАН ПРОЕКТИНГ ДООЕЛ Велес
Кратко име:	ДПТИ УРБАН ПРОЕКТИНГ Велес
Седиште:	Ул. НИКОЛА ОРОВЧАНЕЦ Бр.1 ВЕЛЕС ВЕЛЕС
Вид на субјект на упис:	ДООЕЛ
Акт:	Изјава : Изјава за основа на ДООЕЛ (Пречистен текст) од 29.08.2022
Датум на основање:	16.5.2007
Времетраење:	Неограничено
***Вид на сопственост:**	Приватна сопственост
Единствен даночен број:	4004007121369
Потекло на капиталот:	Недефиниран
Големина на субјектот:	микро
Организационен облик:	05.4 - дооел
Надлежен регистар:	Трговски Регистар
Деловен статус:	Активен

Основна главнина

Паричен влог EUR:	0,00
Непаричен влог EUR:	5.000,00
Уплатен дел EUR:	5.000,00
Вкупно основна главнина EUR:	5.000,00

Сопственици

ЕМБГ/ЕМБС:	2503957485005
Име:	**БИЉАНА ТАСЕВА**
Адреса:	Ул. БЛАГОЈ НЕЧЕВ Бр.69 ВЕЛЕС ВЕЛЕС
Тип на сопственик:	Основач/сопственик / Основач
Паричен влог EUR:	0,00
Непаричен влог EUR:	5.000,00
Уплатен дел EUR:	5.000,00
Вкупен влог EUR:	5.000,00
Вид на одговорност:	Не одговара
КОНТАКТ:	
Телефон:	043223084

Дејности

Приоритетна дејност/ Главна приходна шифра:	71.11	Архитектонски дејности
ОПШТА КЛАУЗУЛА ЗА БИЗНИС		
Евидентирани се дејности во надворешниот промет		

Овластувања

Управител

ЕМБГ/ЕМБС:	2503957485005
Име:	**БИЉАНА ТАСЕВА**
Адреса:	Ул. БЛАГОЈ НЕЧЕВ Бр.69 ВЕЛЕС ВЕЛЕС
Овластувања:	Управител без ограничување, занимање:Дипломиран инженер архитект
Тип на овластување:	Неограничени овластувања во внатрешниот и надворешниот промет
КОНТАКТ:	
Телефон:	043223084

Дополнителни Информации

КОНТАКТ:	
E-mail:	urbanproekting@yahoo.com

*Видот на сопственоста се определува врз основа на својството на основачот/содружникот /сопственикот и служи исклучиво за статистички цели на Државниот завод за статистика на Република Македонија.

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ
СКОПЈЕ

Врз основа на член 68 став (2) од Законот за просторно и урбанистичко планирање, Министерството за транспорт и врски издава

Л И Ц Е Н Ц А

ЗА ИЗРАБОТУВАЊЕ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ

на

Друштво за проектирање, трговија и инженеринг
УРБАН ПРОЕКТИНГДООЕЛ Велес
ВЛАДИМИР НАЗОР бр.2 ВЕЛЕС, ВЕЛЕС
ЕМБС: 5217849

(назив, седиште, адреса и ЕМБС на правното лице)

СО ДОБИВАЊЕ НА ОВАА ЛИЦЕНЦА ПРАВНОТО ЛИЦЕ СЕ СТЕКНУВА СО ПРАВО ЗА ИЗРАБОТУВАЊЕ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ И УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТИ

Лиценцата се издава на НЕОПРЕДЕЛЕНО ВРЕМЕ и важи се додека правното лице ги исполнува условите за издавање на лиценцата пропишани со овој закон.

Број: 0054
12.05.2021 година
(ден, месец и година на издавање)

МИНИСТЕР ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ

Благој Бочварски

Врз основа на Законот за урбанистичко планирање (Службен весник на Р.С.Македонија бр. 32/20) и Правилникот за урбанистичко планирање (Службен весник на Р.С.Македонија бр. 225/20, 219/21 и 104/22), а во врска со изработка на **Проектна програма за изработка на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр, Општина Куманово,** УРБАН ПРОЕКТИНГ дооел – Велес го издава следното

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ НА ПЛАНЕРИ

За изработка на **Проектна програма за изработка на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр, Општина Куманово** со технички бр. 67/22, како планер се назначува:

БИЉАНА ТАСЕВА диа, овластување бр. 0.0367

Планерите се должни проектната програма да ја изработат согласно Законот за урбанистичко планирање (Службен весник на Р.С.Македонија бр. 32/20) и Правилникот за урбанистичко планирање (Службен весник на Р.С.Македонија бр. 225/20, 219/21 и 104/22), како и другите важечки прописи и нормативи од областа на урбанизмот.

УПРАВИТЕЛ
Биљана Тасева

Република Северна Македонија
КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ
И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ

Врз основа на член 67, став (10) од Законот за урбанистичко планирање, („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 32 од 10 февруари 2020 г.) Комората на овластени архитекти и овластени инженери издава

ОВЛАСТУВАЊЕ

ЗА ИЗРАБОТУВАЊЕ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ

на

БИЉАНА ТАСЕВА

дипломиран инженер архитект (NQF VII-1)

Овластувањето се издава на НЕОПРЕДЕЛЕНО ВРЕМЕ и важи се додека лицето носител на овластувањето ги исполнува условите пропишани во овој закон и во статутот на комората

Број: **0.0367**

Издадено на: 01.07.2020 год.

Претседател на
Комората на овластени архитекти
и овластени инженери

Проф. д-р Миле Димитровски
дипл.маш.инж.

Прилози кон текстуален дел

1. Полномошно од нарачател
2. Имотни листови
3. Допис од Министерство за Култура – Управа за заштита на културно наследство

ПОЛНОМОШНО

Јас долупотпишаниот Мартин Кочков со адреса на живеење на, ул.6 бр.148, Бардовци - Скопје и ЕМБГ 1810986450152 ја овластувам фирмата УРБАН ПРОЕКТИНГ ДООЕЛ Велес со седиште на ул.Никола Оровчанец бр.1, 1400 Велес и лицето Билјана Тасева да во мое име и за моја сметка а без мое присуство ме застапува пред Министерството за транспорт и врски и сите потребни релевантни институции и во мое име ја води постапката за одобрување на

Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате - вгр, Општина Куманово

со целокупната документација потребна за одобрување на истиот.

Именуваните лица се овластуваат да ги превземат сите потребни дејствија во текот на постапката за одобрување на **Урбанистички проект (УП)** се до негово правосилно завршување.

Полномошното важи неограничено, се до негово отповикување.

Датум:

Инвеститор:
Мартин Кочков

Јас, НОТАР Андријана Ѓорѓеска

за подрачјето на основните судови Скопје, Бул. Видое Смилевски Бато бр.22/1-3

Потврдувам дека
Мартин Кочков, ул. 6 бр.148,Бардовци, Скопје, во мое присуство своерачно го потпиша писменото, Владимир Ацевски, ул. 11-ти Октомври бр.44/3-4, Скопје, во мое присуство своерачно го потпиша писменото,
Идентитетот на учесникот го утврдив самиот врз основа на лична карта бр.: М0135020 Издадена од МВР Скопје и врз основа на лична карта бр.: А1868058 издадена од МВР Скопје

Потписот - ракознакот на писменото е втиснат.

Согласно чл. 86 став (4) од Законот за нотаријатот, учесниците се известени дека нотарот не е одговорен за содржината на писменото ниту е должен да испитува дали учесниците се овластени за таа правна работа.

Нотарската такса за заверка по тарифен број 10 т. 2 од Законот за судски такси во износ од 100 денари наплатена и поништена на примерокот кој останува за архивирање.

Нотарската награда е пресметана во износ од 200 денари.

Број УЗП 12036/2022

Во Скопје 13.10.2022

НОТАР

Андријана Ѓорѓеска

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
ЗАМЕНИК - НОТАР
ЈАСМИНА ПЕТРОВСКА
за подрачјето на основните судови на градот Скопје

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
за подрачјето на основните судови на градот
НОТАР
АНДРИЈАНА ЃОРЃЕСКА
СКОПЈЕ

ПОЛНОМОШНО

Јас долупотпишаниот Владимир Ацевски со адреса на живеење на, ул.11-ти Октомври бр.44-3/4 - Скопје и ЕМБГ 2611977420004 ја овластувам фирмата УРБАН ПРОЕКТИНГ ДООЕЛ Велес со седиште на ул.Никола Оровчанец бр.1, 1400 Велес и лицето Билјана Тасева да во мое име и за моја сметка а без мое присуство ме застапува пред Министерството за транспорт и врски и сите потребни релевантни институции и во мое име ја води постапката за одобрување на

Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате - вгр, Општина Куманово

со целокупната документација потребна за одобрување на истиот.

Именуваните лица се овластуваат да ги превземат сите потребни дејствија во текот на постапката за одобрување на **Урбанистички проект (УП)** се до негово правосилно завршување.

Полномошното важи неограничено, се до негово отповикување.

Датум:

Инвеститор:
Владимир Ацевски

Јас, НОТАР Андријана Ѓорѓеска

за подрачјето на основните судови Скопје, Бул. Видое Смилевски Бато бр.22/1-3

Потврдувам дека
Владимир Ацевски, ул. 11-ти Октомври бр.44/3-4, Скопје, во мое присуство своерачно го потпиша писменото,
Идентитетот на учесникот го утврдив самиот врз основа на лична карта бр.: А1868058 издадена од МВР Скопје

Потписот - ракознакот на писменото е втиснат.

Согласно чл. 86 став (4) од Законот за нотаријатот, учесниците се известени дека нотарот не е одговорен за содржината на писменото ниту е должен да испитува дали учесниците се овластени за таа правна работа.

Нотарската такса за заверка по тарифен број 10 т. 2 од Законот за судски такси во износ од 50 денари наплатена и поништена на примерокот кој останува за архивирање.

Нотарската награда е пресметана во износ од 100 денари.

Број УЗП 12037/2022

Во Скопје 13.10.2022

НОТАР

Андријана Ѓорѓеска

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗАМЕНИК - НОТАР ЈАСМИНА ПЕТРОВСКА за подрачјето на основните судови на градот Скопје

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА за подрачјето на основните судови на градот НОТАР АНДРИЈАНА ЃОРЃЕСКА СКОПЈЕ

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ
1105-27410/2022 од 30.09.2022 10:13:51

1105-27410/2022

ИМОТЕН ЛИСТ број: 1152 ИЗВОД
Катастарска општина: ЛОПАТЕ-ВОНГРАД

ЛИСТ А: ПОДАТОЦИ ЗА НОСИТЕЛОТ НА ПРАВОТО НА СОПСТВЕНОСТ

Ред. бр.	ЕМБГ / ЕМБС	Име и презиме / Назив	Адреса / Седиште	Дел на недвижност	Правен основ на запишување	Бр. на пред. по кој е извршено запишување	Датум и час на запишување
1	***	ВЛАДИМИР АЦЕВСКИ	11-ТИ ОКТОМВРИ 44/3/4, СКОПЈЕ-О.ЦЕНТАР	1/2	ДОГОВОР ЗА КУПОПРОДАЖБА НА НЕДВИЖЕН ИМОТ ОДУ.БР. 418/22 НА 23.09.2022.ГОД.ОД НОТАР МАРЈАН КОЦЕВСКИ	1112-6383/2022	26.09.2022 10:17:00
2	***	МАРТИН КОЧКОВ	БАРДОВЦИ,УЛ.6 148, СКОПЈЕ-КАРПОШ	1/2	ДОГОВОР ЗА КУПОПРОДАЖБА НА НЕДВИЖЕН ИМОТ ОДУ.БР. 418/22 НА 23.09.2022.ГОД.ОД НОТАР МАРЈАН КОЦЕВСКИ	1112-6383/2022	26.09.2022 10:17:00

ЛИСТ Б: ПОДАТОЦИ ЗА ЗЕМЈИШТЕТО (КАТАСТАРСКА ПАРЦЕЛА) И ЗА ПРАВОТО НА СОПСТВЕНОСТ

Број на катастарска парцела		Викано место/улица	Катастарска			Површина во м2	Сопственост / сосопственост / заедничка сопственост	Право преземено при конверзија на податоците од стариот ел.систем	Бр. на евид. лист	Бр. на пред. по кој е извршено запишување	Датум и час на запишување
основен	дел		култура		класа						
2332		САРИМЕША	зз	н	3	14181	СОСОПСТВЕНОСТ			1112-6383/2022	26.09.2022 10:17:00

Легенда на внесени шифри и кратенки:

Шифра	Опис
зз	Плодните земјишта
н	Нива

Тип	Опис
Извод	Дел од содржината на имотниот лист за избраните парцели или згради

М.П.

Овластено лице:
Енес Имери
име и презиме, потпис

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ
1105-27411/2022 од 30.09.2022 10:15:32

1105-27411/2022

ИМОТЕН ЛИСТ број: 1152 ИЗВОД
Катастарска општина: ЛОПАТЕ-ВОНГРАД

ЛИСТ А: ПОДАТОЦИ ЗА НОСИТЕЛОТ НА ПРАВОТО НА СОПСТВЕНОСТ

Ред. бр.	ЕМБГ / ЕМБС	Име и презиме / Назив	Адреса / Седиште	Дел на недвижност	Правен основ на запишување	Бр. на пред. по кој е извршено запишување	Датум и час на запишување
1	***	ВЛАДИМИР АЦЕВСКИ	11-ТИ ОКТОМВРИ 44/3/4, СКОПЈЕ-О.ЦЕНТАР	1/2	ДОГОВОР ЗА КУПОПРОДАЖБА НА НЕДВИЖЕН ИМОТ ОДУ.БР. 418/22 НА 23.09.2022.ГОД.ОД НОТАР МАРЈАН КОЦЕВСКИ	1112-6383/2022	26.09.2022 10:17:00
2	***	МАРТИН КОЧКОВ	БАРДОВЦИ,УЛ.6 148, СКОПЈЕ-КАРПОШ	1/2	ДОГОВОР ЗА КУПОПРОДАЖБА НА НЕДВИЖЕН ИМОТ ОДУ.БР. 418/22 НА 23.09.2022.ГОД.ОД НОТАР МАРЈАН КОЦЕВСКИ	1112-6383/2022	26.09.2022 10:17:00

ЛИСТ Б: ПОДАТОЦИ ЗА ЗЕМЈИШТЕТО (КАТАСТАРСКА ПАРЦЕЛА) И ЗА ПРАВОТО НА СОПСТВЕНОСТ

Број на катастарска парцела		Викано место/улица	Катастарска			Површина во м2	Сопственост / сосопственост / заедничка сопственост	Право преземено при конверзија на податоците од стариот ел.систем	Бр. на евид. лист	Бр. на пред. по кој е извршено запишување	Датум и час на запишување
основен	дел		култура		класа						
2331		САРИМЕША	ш	ш	3	1893	СОСОПСТВЕНОСТ			1112-6383/2022	26.09.2022 10:17:00

Легенда на внесени шифри и кратенки:

Шифра	Опис
ш	Шуми

Тип	Опис
Извод	Дел од содржината на имотниот лист за избраните парцели или згради

МП

Овластено лице:
Енес Имери
име и презиме, потпис

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ
1105-27412/2022 од 30.09.2022 10:17:45

1105-27412/2022

ИМОТЕН ЛИСТ број: 1152 ИЗВОД
Катастарска општина: ЛОПАТЕ-ВОНГРАД

ЛИСТ А: ПОДАТОЦИ ЗА НОСИТЕЛОТ НА ПРАВОТО НА СОПСТВЕНОСТ

Ред.бр.	ЕМБГ / ЕМБС	Име и презиме / Назив	Адреса / Седиште	Дел на недвижност	Правен основ на запишување	Бр. на пред. по кој е извршено запишување	Датум и час на запишување
1	***	ВЛАДИМИР АЦЕВСКИ	11-ТИ ОКТОМВРИ 44/3/4, СКОПЈЕ-О.ЦЕНТАР	1/2	ДОГОВОР ЗА КУПОПРОДАЖБА НА НЕДВИЖЕН ИМОТ ОДУ.БР. 418/22 НА 23.09.2022.ГОД.ОД НОТАР МАРЈАН КОЦЕВСКИ	1112-6383/2022	26.09.2022 10:17:00
2	***	МАРТИН КОЧКОВ	БАРДОВЦИ,УЛ.6 148, СКОПЈЕ-КАРПОШ	1/2	ДОГОВОР ЗА КУПОПРОДАЖБА НА НЕДВИЖЕН ИМОТ ОДУ.БР. 418/22 НА 23.09.2022.ГОД.ОД НОТАР МАРЈАН КОЦЕВСКИ	1112-6383/2022	26.09.2022 10:17:00

ЛИСТ Б: ПОДАТОЦИ ЗА ЗЕМЈИШТЕТО (КАТАСТАРСКА ПАРЦЕЛА) И ЗА ПРАВОТО НА СОПСТВЕНОСТ

Број на катастарска парцела		Викано место/улица	Катастарска			Површина во м2	Сопственост / сосопственост / заедничка сопственост	Право преземено при конверзија на податоците од стариот ел.систем	Бр. на евид. лист	Бр. на пред. по кој е извршено запишување	Датум и час на запишување
основен	дел		култура		класа						
2330		САРИМЕША	зз	н	3	10827	СОСОПСТВЕНОСТ			1112-6383/2022	26.09.2022 10:17:00
2330		САРИМЕША	зз	н	4	8150	СОСОПСТВЕНОСТ			1112-6383/2022	26.09.2022 10:17:00

Легенда на внесени шифри и кратенки:

Шифра	Опис
зз	Плодните земјишта
н	Нива

Тип	Опис
Извод	Дел од содржината на имотниот лист за избраните парцели или згради

Република Северна Македонија

Министерство за култура

УПРАВА ЗА ЗАШТИТА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

ДО
УРБАН ПРОЕКТИНГ дооел - Велес

ул. Никола Оровчанец бр. 1
1400 Велес

Бр. 17 – 2719/2
14.11.2022 година
Скопје

Предмет: Доставување на податоци и информации
Врска: 67/22 од 13.10.2022 година.

Во врска со вашето барање за **Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13 – Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1 MW), на КП 2330, 2331 и 2332, КО Лопате - вгр, Општина Куманово,** Управата за заштита на културно наследство врз основа на доставената и постојана документација, констатира дека во границите на проектниот опфат нема заштитени добра, ниту добра за кои основано се претпоставува дека претставуваат културно наследство.

Доколку во процесот на реализација на проектот бидат откриени објекти, односно предмети (целосно зачувани или фрагменти) од материјалната култура на Р. Македонија, изведувачот е должен веднаш да ги прекине работите и да ја извести Управата за заштита на културното наследство, во смисла на член 65 од Законот за заштита на културното наследство („Службен весник на Република Македонија" бр. 20/04, 71/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18 и 19/20).

Со почит,

в.д. Директор,
Арлиан Асланај

Изработил: м-р А. Илиевски
Проверил/Одобрил: м-р Б. Јовановска

Управа за заштита на културното наследство
Directorate for Protection of Cultural Heritage

ул. „Павел Шатев " бр. 3, Скопје; П.Фах 220
contact@uzkn.gov.mk
+389 2 5517 700
www.uzkn.gov.mk

Текстуален дел

1. Проектна програма

ПРЕДЛОГ ПРОЕКТНА ПРОГРАМА ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ГП 3 СО НАМЕНА Е1.13-ПОВРШИНСКИ СОЛАРНИ И ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРАНИ (ГРАДБИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА ОД ОБНОВЛИВИ ИЗВОРИ – ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО КАПАЦИТЕТ ПОГОЛЕМ ОД 1MW), НА КП 2330, КП 2331 И КП 2332, КО ЛОПАТЕ - ВГР, ОПШТИНА КУМАНОВО

ВОВЕД

Постапка за изготвување на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате - вгр, Општина Куманово е покрената по иницијатива на сопствениците на катастарската парцела.

Предложениот урбанистички проект треба да овозможи услови за реализација на фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW .

Со предложениот урбанистички проект на катастарските парцели КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате - вгр, Општина Куманово (во сопственост на Инвеститорот: Мартин Кочков и Владимир Ацевски) а видно од Имотен лист бр. 1152, КО Лопате - вгр, Општина Куманово) ќе се планира градежна парцела и површина за градба со поединечна класа на намена Е1.13 – Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW).

Проектната програма треба да овозможи изработка на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр, Општина Куманово и истиот треба да биде изработен согласно Законот за урбанистичко планирање (Сл.весник на Р.С.Македонија бр. 32/20) и Правилник за урбанистичко планирање (Сл. весник на Р.С.Македонија бр. 225/20, 219/21 и 104/22).

Урбанистичкиот проект опфаќа три катастарски парцели, односно КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр, Општина Куманово врз која треба да се формира една градежна парцела со намена Е1.13 – Површински соларни и фотоволтаични електрани.

Оттаму, согласно одредбите на Член 58 став (6) од Законот за урбанистичко планирање („Службен весник на Република Македонија" број 32/20) и Член 58 од Правилникот за урбанистичко планирање („Службен весник на Република Македонија" број 225/20, 219/21 и 104/22), пристапено е кон изработка на урбанистички проект вон опфат на урбанистички план, а кој се изработува врз основа на прибавени услови за планирање на просторот.

Согласно Член 42 став (7) од Законот за урбанистичко планирање и согласно Прирачникот за начинот на водење на постапката за издавање на услови за планирање на просорот врз основа на изработен елаборат за услови за планирање на просторот донесен од Министерот за транспорт и врски со бр. 24-7024/1 од 28.10.2021, кон барањето за добивање на услови за планирање на просторот се доставува предлог на проектната програма.

Согласно прибавените услови за планирање на просторот, наведено е дека во рамки на катастарската општина Лопате има регистрирани недвижни споменици на културата, па затоа се прибавени податоци и информации од надлежниот орган, во случајот Министерството за Култура – Управа за заштита на културното наследство со бр. 17-2719/2 од 14.11.2022 година, каде е констатирано дека во границите на проектниот опфат нема заштитени добра, ниту за кои основано се претпоставува дека претставуваат културно наследство.

ОПИС НА ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ

Катастарските парцели КП 4693 и КП 4694, КО Куманово, Општина Куманово се опфатени со Просторен план на Република Македонија (Службен весник на Р.Македонија бр. 39/04) за кои се прибавени Услови за планирање на просторот од страна на Агенција за Планирање на

Просторот со бр.Y52622 од Ноември 2022 година, за кои е добиено Решение за УПП од страна на МЖСПП-Сектор за просторно планирање со бр.УП1-15 2315/2022 од 27.12.2022 година.

Локалитетот се наоѓа на териоторијата на Општина Куманово. Подрачјето е целосно вон опфат на важечки урбанистички планови.

Сообраќајниот пристап до локалитетот се обезбедува преку постоен земјен пат на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр, Општина Куманово со која тангира западниот и источниот крај на проектниот опфат.

Границата на проектниот опфат може да се опише и преку координатите на секоја прекршна точка како што следи:

N	X	Y
1	7554417.96	4665045.89
2	7554414	4665043.04
3	7554370.98	4665017.36
4	7554329.94	4664988.31
5	7554323.75	4664946.45
6	7554317.31	4664895.59
7	7554376.86	4664937.08
8	7554409.54	4664959.5
9	7554463.43	4664987.31
10	7554485.25	4665000.69
11	7554556.88	4665035.23
12	7554579.63	4665043.57
13	7554611.6	4665055.28
14	7554657.2	4665071.38
15	7554684.73	4665081.5
16	7554730.03	4665186.78
17	7554690.03	4665177.21
18	7554645.81	4665165.31
19	7554622.88	4665158.36
20	7554618.01	4665156.67
21	7554599.92	4665150.88
22	7554583.96	4665144.93
23	7554541.18	4665121.69
24	7554516.6	4665109.59
25	7554481.88	4665088.71
26	7554433.2	4665056.17

Вкупната површина на проектниот опфат во рамките на опишаните граници изнесува 35051m², односно 3,5ha.

ПРОЕКТНИ БАРАЊА ЗА ГРАДБИТЕ

Со урбанистичкиот проект, согласно член 77, став 1 од Правилникот за урбанистичко планирање (Сл.весник на Р.С.Македонија бр. 225/20, 219/21 и 104/22), се планира следната поединечна намена:

Е1.13 – Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW)

Трафостаниците, согласно горенаведениот Правилник, спаѓаат во поединечната намена Е1.8 – Инфраструктури за пренос на електрична енергија и истата претставува комплементарна намена во смисла на член 80 од Правилникот за урбанистичко планирање (Сл.весник на Р.С.Македонија бр. 225/20, 219/21 и 104/22) т.е. намена што во градежната парцела ја дополнува и служи исклучиво за функционирање на утврдената поединечна намена.

Целта на урбанистичкиот проект е да се овозможат услови за изградба на фотоволтаична централа за производство на енергија од обновливи извори (сончева енергија) што коренсподира со основните определби на Просторниот план на Р.Македонија. Преку воведување на алтернативни извори на енергија се овозможува заштеда на необновливи извори на енергија што е еден од основните приоритети во одржливиот развој.

Моќноста на фотоволтаичната централа ќе зависи од моќноста на фотоволатаичните модули кои се предвидуваат да се постават, додека вкупната моќност ќе биде над 1,0MW до мах 4,0MW.

ПРОЕКТНИ БАРАЊА ЗА ИНФРАСТРУКТУРАТА

Просторот дефиниран за изработка на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за

производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр, Општина Куманово со својата местоположба припаѓа на територија на Општина Куманово.

Во однос на стационарниот сообраќај, потребите за паркирање ќе се обезбедат во рамки на градежната парцела.

Согласно предвидена намена, во локалитетот не се предвидува континуиран престој на вработени. За производството, неопходни ќе бидат единствено повремени посети за контрола и одржување. Оттука, потребниот број на паркинг места е утврден на: 1 (едно) паркинг место, а што е одредено согласно реалните потреби, а во склад со Член 134 став (1) од Правилникот за урбанистичко планирање („Службен весник на Република Македонија" број 225/20, 219/21 и 104/22), за намена „Е - Инфраструктури".

ХИДРОТЕХНИЧКА ИНФРАСТРУКТУРА

Во рамките на проектниот опфат нема постојна хидротехничка инфраструктура, па затоа треба да се предвиди водоводна мрежа за техничка вода, доколку во иднина се јави потреба од истата.

Доколку во постапката на изработка на урбанистичкиот проект се дојде до други сознанија за постојна или претходно планирана хидротехничка инфраструктура, проектното решение ќе се прилагоди на истите, во соработка со стручните служби на комуналните претпријатија кои стопанисуваат со инфраструктурата.

ЕЛЕКТРОТЕХНИЧКА ИНФРАСТРУКТУРА

Во рамките на проектниот опфат нема постојна електротехничка инфраструктура.

Во рамките на градежната парцела каде ќе се поставува фотоволтаичната централа ќе се предвидат и сите пратечки инфраструктури во служба на примарната намена: електроенергетски и телекомуникациски водови, инвертори, трансформаторски станици, системи за мониторинг и сл.

Проектното решение треба да предвиди и траса за подземен електроенергетски вод, како и траса за подземен телекомуникациски вод во профилот на пристапниот пат.

Доколку во постапката на изработка на урбанистичкиот проект се дојде до други сознанија за постојна или претходно планирана електротехничка инфраструктура, проектното решение ќе се прилагоди на истите, во соработка со стручните служби на комуналните претпријатија кои стопанисуваат со инфраструктурата.

МЕТОДОЛОГИЈА

Урбанистичкиот проект да се изработи согласно Законот за урбанистичко планирање („Службен весник на Република Македонија" број 32/20), Правилникот за урбанистичко планирање („Службен весник на Република Македонија" број 225/20, 219/21 и 104/22), Законот за градење („Службен весник на Република Македонија" број 130/2009, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12, 25/13, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/14, 187/14, 44/15, 129/15, 217/15, 226/15, 30/16, 31/16, 39/16, 71/16, 132/16, 35/18, 64/18 и 168/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија" број 244/19, 18/20 и 279/20), Правилникот за стандарди и нормативи за проектирање („Службен весник на Република Македонија" број 60/12, 29/15, 32/16, 114/16 и 211/20), и останатата релевантна законска и подзаконска регулатива од областа на урбанизмот и проектирањето.

<u>Услови за изградба:</u>

Катастарски парцели: на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр, Општина Куманово

Намена: Е1.13 – Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW)

Површина на проектен опфат: 35051m², односно 3,5ha.

Согласен барачател/барател:

Мартин Кочков

Владимир Ацевски

Графички дел

СЕКТОР ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Арх.бр. УП1-15 2315/2022

Дата: .....
27 -12- 2022

Врз основа на член 88 од Законот за општа управна постапка ("Службен весник на Република Македонија" бр. 124/15), како и врз основа на член 42, став 1 и став 9 од Законот за урбанистичко планирање ("Службен весник на Република Македонија" бр. 32/20), а во врска со член 4, став 3 од Законот за спроведување на Просторниот план на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 39/04), министерот за животна средина и просторно планирање, го донесе следното:

Р Е Ш Е Н И Е
за Услови за планирање на просторот

1. Со ова Решение на Министерството за транспорт и врски му се издаваат **Услови за планирање на просторот за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори - фотоволтаична електрана), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате, вон г.р., Општина Куманово.**
Предвидената моќност на фотоволтаичните електрани е од 1 MW до 4 MW.
Вкупната површина на планскиот опфат изнесува 3,5 ха.
2. Условите за планирање на просторот од точка 1 на ова Решение, изработени од Агенцијата за планирање на просторот со **тех. бр. Y52622** се составен дел на Решението.
3. Условите за планирање на просторот за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори - фотоволтаична електрана), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате, вон г.р., Општина Куманово содржат општи и посебни одредби, насоки и решенија и **заклучни согледувања со обврзувачка активност** од планската документација од повисоко ниво и графички прилози кои претставуваат Извод од планот.
4. Со цел да се обезбеди заштита и унапредување на животната средина при изработка на планската документација потребно е да се почитуваат одредбите пропишани во Законот за животна средина ("Службен весник на РМ" бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18) како и подзаконските акти донесени врз основа на истиот.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

Министерството за транспорт и врски, врз основа на член 42, став 1 од Законот за урбанистичко планирање ("Службен весник на Република Македонија" бр. 32/20), поднесе барање преку е-урбанизам, со број на постапка УПП 46578 од 18.10.2022 год., до Агенцијата за планирање на просторот за издавање на Услови за планирање на просторот

за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори - фотоволтаична електрана), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате, вон г.р., Општина Куманово.

Согласно член 42, став 8 од истоимениот закон, Агенцијата за планирање на просторот ги изработи Условите за планирање на просторот за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори - фотоволтаична електрана), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате, вон г.р., Општина Куманово и ги достави до Министерството за животна средина и просторно планирање под бр. УП1-15 2315/2022 од 29.11.2022 година.

Условите за планирање на просторот за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори - фотоволтаична електрана), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате, вон г.р., Општина Куманово претставуваат влезни параметри и смерници при планирањето на просторот и поставувањето на планските концепции и решенија по сите области релевантни за планирањето на просторот.

Заклучните согледувања, дефинирани во Условите за планирање на просторот кои произлегуваат од Просторниот план на Република Македонија претставуваат обврзувачки активности во понатамошното планирање на просторот.

Врз основа на горенаведеното, а согласно член 88 од Законот за општа управна постапка ("Сл. весник на Република Македонија" бр. 124/15), Министерството за животна средина и просторно планирање го донесе ова Решение и одлучи како во диспозитивот.

ПРАВНА ПОУКА: Против решението за услови за планирање на просторот може да се поведе управен спор пред надлежен суд во рок од 15 дена од приемот на решението.

ПО ОВЛАСТУВАЊЕ НА МИНИСТЕР
РАКОВОДИТЕЛ НА СЕКТОР
Nebi Rexhepi

Изготвил: Дејан Гацовски

Одобрил: Соња Фурнаџиска

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

SPATIAL PLANNING AGENCY

УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

за површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана) на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вон г.р.

ОПШТИНА КУМАНОВО

КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ПРОСТОРНИОТ ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Тех. бр. Y52622

Скопје, ноември 2022

УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

за површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана) на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вон г.р.

ОПШТИНА КУМАНОВО

КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ПРОСТОРНИОТ ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Барател: Министерство за транспорт и врски

Тех. бр. Y52622

Раководител на задачата
Валентина Христова Стефановска,д.н.

Valentina Hristova Stefanovska
Digitally signed by Valentina Hristova Stefanovska
DN: c=MK, 2.5.4.97=VATMK-4030000576521, o=AGENCIJA ZA PLANIRANJE NA PROSTOROT, ou=AGENCIJA ZA PLANIRANJE NA PROSTOROT:4030000576521, givenName=Valentina, serialNumber=CRT361479B, sn=Stefanovska Valentina Hristova, cn=Valentina Hristova Stefanovska
Date: 2022.11.28 11:25:19 +01'00'

Контролирал
м-р Весна Мирчевска Димишковска, д.и.з.ж.с.

Vesna Mirchevska Dimishkovska
Digitally signed by Vesna Mirchevska Dimishkovska
DN: c=MK, 2.5.4.97=VATMK-4030000576521, o=AGENCIJA ZA PLANIRANJE NA PROSTOROT, ou=AGENCIJA ZA PLANIRANJE NA PROSTOROT:4030000576521, givenName=Vesna, serialNumber=CRT361479B, sn=Mirchevska Dimishkovska, cn=Vesna Mirchevska Dimishkovska
Date: 2022.11.28 11:38:30 +01'00'

Агенција за планирање на просторот
Директор

Andrijana Andreeva
Digitally signed by Andrijana Andreeva
Date: 2022.11.28 12:00:52 +01'00'

м-р Андријана Андреева, д.и.а.

Скопје, ноември 2022

УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

за површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана) на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вон г.р.

ОПШТИНА КУМАНОВО

На седницата одржана на 11.06.2004 година, Собранието на Република Македонија, го донесе Просторниот план на Република Македонија како највисок, стратешки, долгорочен, интегрален и развоен документ, заради утврдување на рамномерен и одржлив просторен развој на државата, определување на намената, како и уредувањето и користењето на просторот.

Со Просторниот план се утврдуваат условите за хумано живеење и работа на граѓаните, рационалното управување со просторот и се обезбедуваат услови за спроведување на мерки и активности за заштита и унапредување на животната средина и природата, заштита од воени дејствија, природни и технолошки катастрофи.

Имајќи ја предвид важноста на Просторниот план, со донесувањето на Планот се донесе и Закон за спроведување на Просторниот план на Република Македонија (“Службен весник на Република Македонија” бр. 39/2004).

Со Законот се уредуваат условите начините и динамиката на спроведувањето на Просторниот план, како и правата и одговорностите на субјектите во спроведувањето на Планот.

Законот за спроведување на Просторниот план на Република Македонија, се заснова врз следните основни начела:

- јавен интерес на Просторниот план на Република Македонија;
- единствен систем во планирањето на просторот;
- јавност во спроведувањето на Просторниот план;
- стратешкиот карактер на просторниот развој на државата;
- следење на состојбите во просторот;
- усогласување на стратешките документи на државата и сите зафати и интервенции во просторот;
- координација на Просторниот план на Република Македонија, со другите просторни и урбанистички планови и другата документација за планирање и уредување на просторот, како и со субјектите за вршење на стручни работи во спроведувањето на Планот.

Спроведувањето на Планот подразбира задолжително усогласување на соодветните стратегии, основи, други развојни програми и сите видови на планови од пониско ниво, со Просторниот план.

Според член 4 од овој Закон, Просторниот план, се спроведува со изготвување и донесување на просторни планови на региони, просторни планови на подрачја од посебен интерес, како и со урбанистички планови за населените места и друга документација за планирање и уредување на просторот, предвидена

со закон. За изготвување и донесување на плановите од став 2 на овој член, Министерството надлежно за работите на просторното планирање, издава решение за услови за планирање на просторот.

Условите за планирање на просторот, според овој Закон, содржат општи и посебни одредби, насоки и решенија од планската документација од повисоко ниво и графички прилог или прилози кои ги прикажуваат решенијата на Планот.

Во конкретниот случај Условите за планирање на просторот се наменети за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана) на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово. Вкупната површина на планскиот опфат изнесува 3,5 ha и Предвидената вкупна моќност ќе биде од 1 MW до 4 MW.

Видот на планската документација да се усогласи со Законот за урбанистичко планирање и Правилникот за урбанистичко планирање.

Условите за планирање треба да претставуваат влезни параметри и насоки при планирањето на просторот и поставување на планските концепции и решенија по сите области релевантни за планирањето на просторот, обработени во согласност со **Просторниот план на Република Македонија.**

Основни определби на Просторниот план

Основната **стратешка определба** на Просторниот план на Републиката е остварување на повисок степен на вкупната функционална интегрираност на просторот на државата, како и **обезбедување услови за значително поголема инфраструктурна и економска интеграција со соседните и останатите европски земји**.

Остварувањето на повисок степен на интегрираност на просторот на Републиката подразбира **намалување на регионалните диспропорции**, односно квалитативни промени во просторната, економската и социјалната структура. Во инвестиционите одлуки, стриктно се почитуваат локациоите, техно-економските и критериумите за заштита на животната средина, кои се усвоени на национално ниво.

Една од основните цели на Просторниот план се однесува на штедење, рационално користење и заштита на природните ресурси, искористување на погодностите за производство **и лоцирање на активности на простори врзани со местото на одгледување или искористување.** Меѓу приоритетните определби на Просторниот план е **заштитата на земјоделското земјиште, а особено стриктното ограничување на трансформацијата на земјиштето од I - IV бонитетна класа за неземјоделско користење, како и зачувување на квалитетот и природната плодност на земјиштето**.

Во напорите за унапредување на квалитетот на живеењето во Републиката, посебно тежиште се става на **унапредувањето и заштитата на животната средина.** Состојбата на животната средина и еколошките барања се битен фактор на ограничување во планирањето на активностите, заради што е неопходна процена на влијанијата врз животната средина. Посебно значење имаат заштитата и промоцијата на вредните природни богатства и поголемите подрачја со посебна намена и со природни вредности, важни за биодиверзитетот и квалитетот на животната средина, како и заштитата и промоцијата, или соодветниот третман на културното богатство согласно со неговата културолошка и цивилизациска важност и значење.

Местоположба на локацијата и ружа на ветрови

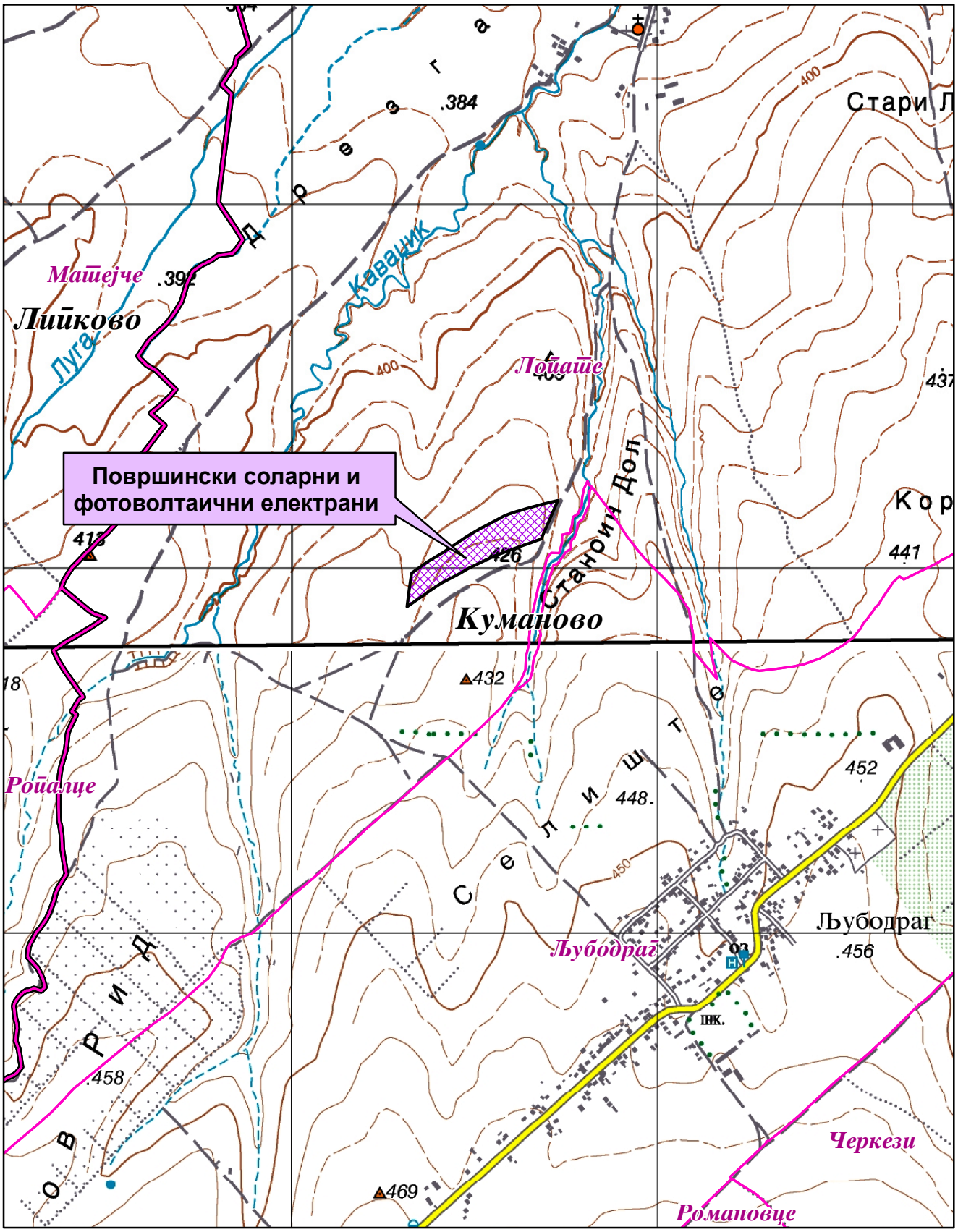

Општинска граница

Катастарска граница

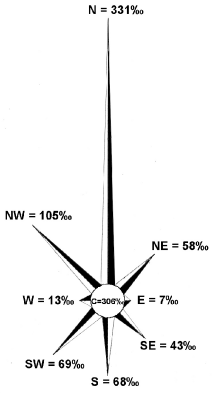

Природни и климатски карактеристики

Природните карактеристики на едно подрачје претставуваат збир на вредности и обележја создадени од природата без учество и влијание на човекот. Во нив спаѓаат географската и геопрометнаа положба на подрачјето, релјефните карактеристики, геолошките, сеизмичките, педолошките и климатските карактеристики.

Предметната локација во КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово се наоѓа северозападно од населеното место Љубодраг на надморска височина од 415-425 метри.

Клима

Подрачјето се карактеризира со умерено континентална клима, со модифицирани летни температури условени од северните континентални влијанија и со распоред на поголеми врнежи преку зимскиот период, како резултат од медитеранскиот плувиометриски режим.

Просечната годишна температура на воздухот е 11.7^{0}C. Годишната амплитуда на температурата изнесува 22,2^{0}C. Максималната просечна годишна температура е 17.6^{0}C, а минималната е 6.1^{0}C. Разликата помеѓу апсолутно максималната (39,5^{0}C) и апсолутно минималната (-23,1^{0}C) изнесува 62,6^{0}C. Во овој простор има интензивна инсолација со времетраење од 2204 часа сончев сјај годишно или 6.3 часа дневно. Бројот на ведри денови е 102 дена, облачни има 161 ден и тмурни 101 ден.

Релативната влажност на воздухот просечно годишно изнесува 72%. Најголема влажност има во декември и јануари од 85%, февруари 83%, а најмала влажност во јули и август по 60%. Како резултат на ниските темератури во регионот должината на мразниот период изнесува 166 дена просечно годишно и има 20 дена со снег и 38 дена со град, а доста се чести појави на магла особено во зимските месеци. Просечно годишно се магловити 30 дена. Поројните дождови се појавуваат просечно 6,7 дена во годината. Според врнежите (дожд, снег и град) подрачјето е со релативно мали временски нееднакво распределени врнежи. Тие варираат како по годишните сезони, така и од година во година. Просечно годишно врнежите изнесуваат 506,8mm., со максимум во мај (68,9mm.) ноември (53,6mm) и јуни (52,3mm) и минимум во август (26,6mm), јануари (32,6mm) и февруари (32,9mm).

Според воздушните струења овој простор припаѓа во релативно ветровити подрачја, бидејќи просечно годишниот број на тишините изнесува 306‰. Доминантен е северниот ветер кој дува преку цела година со просечна честина од 331‰ и просечна брзина од 3.2m/sek. Најголема честина има во јуни, јули и јануари. Изразити по честина се северозападниот 105‰, југозападниот 69‰, јужниот ветер 68‰, североисточниот 58‰, југоисточниот 43‰, западниот со честина од 13‰ и источниот ветар со честина од 7‰.

Податоците се од мерната станица Куманово.

Економски основи на просторниот развој

Концептот на планиран развој и просторна разместеност на економските дејности во "Просторниот план на Република Македонија" се темели на дефинираните цели на економскиот развој во "Националната стратегија на економскиот развој", определбите за рационално користење на потенцијалите и погодностите на развојот, поставеноста на системот на населби, како и политиката за порамномерна и порационална просторна организација на производните и услужни дејности.

Според економската структура, фазата од развојот во која се наоѓа економијата, степенот на расположивоста на факторите, економските состојби и економската позиција на Државата во светот, идниот развој на македонската економија е детерминиран од насоките и комбинацијата на инвестициите со другите развојни фактори.

Концепцијата на просторната организација на производните и услужни дејности поаѓајќи од објективните фактори, пазарните услови, доминацијата на приватната сопственост во економскиот систем и одлуките на државните и локалните органи, се остварува како комбинација на концентрацијата на стопанството на одделни места и дисперзија во просторот кои се комплементарни приоди во развојот и просторната разместеност на економските дејности.

Со разместувањето на економските капацитети и со агломерирањето на населението во просторот, се формираат центри-полови на развојот како што е Градот Куманово со гравитационо влијание врз просторот за кој се наменети Условите за планирање.

Половите на развој ги формираат оските на развојот условени од географските карактеристики на просторите, т.е. релјефот, теченијата на реките, потоа деловните односи, комуникациите, како и изградените инфраструктурни системи и стопански капацитети.

Со Просторниот план на Р Македонија дефинирани се пет оски на развој од кои релевантни за Општината на чиј простор се наоѓа локацијата за која се наменети Условите за планирање се три развојни оски.

Развојната оска "Север-Југ" минува по средината на територијата на земјата. Таа го следи од Скопје на југ течението на реката Вардар. Формирана е историски во текот на целиот XX век, па и порано, а на југ, преку границата стигнува до Солун. По Првата светска војна таа продолжи и на север, па се спои со оската по течението на реката Морава. Денес, на територијата на земјата ги поврзува градовите: Куманово - Скопје - Велес - Неготино (и Кавадарци) - Демир Капија - Валандово - Гевгелија. На север од Скопје има и еден крак до Приштина. Какви промени и да се случат, во наредните децении оваа оска ќе остане главна.

"Северната развојна оска" се формирала по Втората светска војна до денес, во северниот и западниот дел на државата и ги поврзува градовите: Крива Паланка - Куманово - Скопје - Тетово - Гостивар - Кичево - Охрид - Струга. Во современите промени, оваа оска продолжува на исток кон Ќустендил - Р Бугарија и на запад кон Елбасан - Р Албанија.

"Источната развојна оска" има добри изгледи да се оформи во источниот дел од државата поврзувајќи ги градовите: Куманово - Свети Николе - Штип - Радовиш и Струмица. На север еден крак оди кон Р Србија и Црна Гора, а од Струмица, еден крак води до Петрич во Р Бугарија. Во сегашно време оваа оска е со слаб интензитет, но развојот ќе го зголемува нејзиното значење.

Развојните оски имаат значајна улога во просторната организација, а во прв ред за модернизација на патиштата, за изградбата на далекуводи, гасоводи итн., со што ќе се создадат предуслови за поттикнување на развојот на вкупната економија во Регионот и интегрален просторен развој на Државата.

При спроведувањео на стратегијата за организација и користење на просторот за алокација на производни и услужни дејности, решенијата во просторот треба да овозможат поголема атрактивност на просторот, заштита на природните и создадени ресурси и богатства, сообраќајно и информатичко поврзување, локациона флексибилност и почитување на развојните фактори.

Според определбите на Просторниот план, идниот развој и разместеност на производните и услужни дејности треба да базира на одржливост на економијата применувајќи ги законитостите на пазарната економија и релевантната законска регулатива од областа на заштитата на животната средина, особено превенција и спречување на негативните влијанија на економските активности врз животната и работна средина.

Поставувањето на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, ќе бидат во функција на одржливиот развој преку производство на енергија од обновливи извори (сончева енергија).

Користење и заштита на земјоделското земјиште

Зачувувањето, заштитата и рационалното користење на земјоделското земјиште е основна планска определба и главен предуслов за ефикасно остварување на производните и другите функции на земјоделството, а конфликтните ситуации кои ќе произлегуваат од развојот на другите стопански и општествени активности ќе се решаваат врз основа на критериуми за глобална општествено-економска рационалност и оправданост со што ќе се постигнат следните зацртани цели:

- Запирање на тенденциите на прекумерна и стихијна пренамена на плодните површини во непродуктивни цели;
- Зголемување на продуктивната способност на земјоделското земјиште и подобрување на структурата на обработливите површини во функција на поголемо производство на храна;
- Привремено или трајно исклучување од процесот на производство на храна на терените каде концентрацијата на токсични материи од сообраќајни коридори во земјиштето, воздухот и водата се над дозволените норми;
- Рекултивирање и враќање на деградираното земјиште во земјоделска намена со мелиоративни и агротехнички зафати;

- Искористување на компаративните предности и погодности на одделни подрачја и стопанства за повисок степен на финализација и задоволување на потребите на преработувачките капацитети и нивна ориентација кон извоз;
- Обезбедување на материјални и други услови за дефинирање и реализација на програмата за реонизација на земјоделското производство поради рационално искористување на сите природни ресурси, човечки потенцијали и индустриско-преработувачки капацитети.

Согласно Просторниот план на Република Македонија просторот на Републиката е поделен во **6 земјоделско стопански реони и 54 микрореони**. **Предметната локација припаѓа на Скопско-Кумановскиот земјоделско стопански реон со 14 микрореони.**

При изработка на документацијата за предметниот простор, неопходно е воспоставување и почитување на ефикасна контрола на користењето и уредувањето на земјиштето и утврдување на нормите и стандарди за градба. Меѓу приоритетните определби на Просторниот план е заштитата на земјоделското земјиште, а особено стриктното ограничување на трансформацијата на земјиштето од I-IV бонитетна класа за неземјоделско користење, како и зачувување на квалитетот и природната плодност на земјиштето.

Пренамената на земјоделското земјиште се регулира со Законот за земјоделско земјиште. Доколку при изработка на урбанистичко планската документација се зафаќаат нови земјоделски површини, надлежниот орган за одобрување на планските програми веднаш по заверка на истите до Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство поднесува барање за согласност за трајна пренамена на земјоделско земјиште во градежно.

Водни ресурси и водостопанска инфраструктура

Согласно Просторниот план на Република Македонија планирањето и реализирањето на активностите за подобрување на условите за живот треба да се во корелација со концептот за одржлив развој, кој подразбира рационално користење на природните и создадените добра. Одржливиот развој подразбира користење на добрата во мерка која дозволува нивна репродукција, усогласување на развојните стратегии и спречување на конфликти во сите области на живеење. Во развојот на водостопанството и водостопанската инфраструктура мора да се запази концептот на одржлив развој кој е насочен кон рационално користење на водата. Стратегијата за користење и развој на водостопанството е условена од фактот дека Републиката е сиромашна со вода. Колку водите во одреден простор може да се сметаат за „воден ресурс" зависи од можноста за нивно искористување, односно од можноста за реализирање на водостопански решенија со кои водите ќе се искористат за покривање на потребите од вода за населението, земјоделството, индустријата и за заштитата на живиот свет.

Со Просторниот план на Република Македонија на територијата на Републиката дефинирани се 15 водостопански подрачја (ВП): „Полог", „Скопје", „Треска", „Пчиња", „Среден Вардар", „Горна Брегалница", „Средна и Долна

Брегалница", „Пелагонија", „Средна и Долна Црна", „Долен Вардар", „Дојран", „Струмичко Радовишко", „Охридско - Струшко", „Преспа" и „Дебар".

Просторот наменет за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана) во КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово припаѓа на водостопанското подрачје „Пчиња" кое го опфаќа сливот на реката Пчиња од границата меѓу РСМакедонија и РСрбија до вливот во реката Вардар.

Во Републиката се регистрирани вкупно 4.414 извори од кои со издашност над 100 l/s регистрирани се 58. Во ВП „Пчиња" регистрирани се 614 извори, но ни еден не е регистриран како извор со значајна издашност.

Површинските води се најзначајни за подмирување на потребите од вода, но нивната распределба на територијата на Републиката е нерамномерно. Потенцијалот на површинските води е диктиран од појавата, траењето и интензитетот на врнежите. Поради морфолошката, хидрогеолошката и хидрографската структура на просторот врнежите брзо се концентрираат во речната мрежа и истекуваат. Површинското истекување за сливните подрачја во Републиката има вредност од 26,2 л/сек/км^2 за реката Радика до 3,1 л/сек/км^2 за сливот на реката Струмица. За сливот на реката Пчиња кај водомерниот профил „Пелинце" изнесува 8,5 л/сек/км^2, кај в.п. „Трновец" 6,8 л/сек/км^2 и кај в.п. „Катлановска Бања" 4,5 л/сек/км^2.

За подобрување на режимот на површинските водотеци и целосно искористување на нивниот хидропотенцијал, во ВП „Пчиња" изградени се акумулациите Липково и Глажња на Липковска Река. Основна намена на водите од акумулациите е наводнување на обработливите површини, водоснабдување на населението, заштита од големи води и задржување на наноси. За идниот период во ова ВП се предвидува изградба на акумулациите Слупчане на Слупчанска Река, Вакуф и Длабочица на Крива Река и акумулацијата Пчиња на река Пчиња.

Друг значаен ресурс на води се подземните води чија издашност зависи од климатските, морфолошките и хидрогеолошките карактеристики на просторот. Овие води поради високиот квалитетот со кој најчесто се одликуваат може да имаат големо значење за покривање на потребите од вода, но потребни се дополнителни истражувања за нивниот квантитет и квалитет.

Како посебен вид на подземни води се издвоени наоѓалиштата со термални, термоминерални и минерални води од кои во регионот на ВП „Пчиња" со значаен квалитет и капацитет се забележани на просторот Куманово - Кратово.

Поставувањето на површинските и фотоволтаичните електрани со кои ќе се користи сончевата енергија, како обновлив ресурс, за производство на електрична енергија, во подрачје кое е сиромашно со вода, ќе допринесе за подобрување на енергетската покриеност на регионот во согласност со принципите на еколошко и одржливо искористување на природните ресурси.

За наводнување на обработливите површини во ВП "Пчиња" изградени се системи за наводнување кои покриваат површина од 9.961 ha, а се предвидува вкупно да с енаводнуваат 12.468 ha. При изработка на планската документација за електраните површините за сите содржини теба да се барат исклучиво на

површини од послаби бонитетни класи. Приоритет е заштитата на земјоделското земјиште и ограничување на неговата трансформација во градежно земјиште. При изработката на планската документација да се утврди местоположбата на постоечката и планираната инфраструктура за наводнување и соодветно на тоа да се превземат и примента мерки за нејзино непречено функционирање.

Енергетика и енергетска инфраструктура

Од аспект на **енергетиката и енергетската инфраструктура** со Просторниот план на Република Македонија се дефинираат состојбите, потребите и начините на задоволување на потрошувачката на разните видови на енергија во Републиката. При тоа приоритет се дава на намалување на увозната зависност на енергенти и енергија, односно задоволување на потрошувачката со домашно производство.

Според статистичките податоци последниве години во Републиката над 30% од потрошената електрична енергија е од увозно потекло за што се одвојуваат големи девизни средства. Зголемената потрошувачка на енергетски горива ја наметнува потребата од подобрувањето на енергетската ефикасност. Европската регулатива "Европа 2020" за паметен, одржлив и сеопфатен развој предвидува мерки за намалување на емисиите на издувни гасови, зголемување на користењето на обновливи извори на енергија и зголемување на енергетската ефикасност. Имплементирањето на овие мерки, ќе придонесе за подобра односно поквалитетна иднина за следните генерации, отворање на нови работни места, а истовремено се обезбедуваат услови за одржлив развој. Со рационално искористување на енергетските извори им се овозможува на идните генерации да имаат ресурси за сопствен раст и развој.

Размената на електрична енергија помеѓу балканските електроенергетски системи (чии земји најчесто се увозници) е многу значајен фактор за натамошниот развој. Електроенергетските системи на балканските земји треба да бидат поврзани со конективни водови кои што нема да преставуваат тесно грло во трансмисија на потребните количини на електрична моќност. Републиката досега има 400 kV конективни водови со Грција (кон Солун и Лерин) и Косово (Косово-Б) и кон Бугарија (Црвена Могила), а во план е градбата на вод кон Албанија. Планираната, со Просторниот план на РМ, траса на водот од Скопје5 кон Србија е сменета и изграден е водот Штип-Србија.

Локацијата наменета за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово нема конфликт со постојните и планирани преносни и конективни водови. Така постојниот преносен 110kV далновод Скопје4-Рафинерија ОКТА минува на 1,2km источно од оваа локација.

Поставувањето на **површински соларни и фотоволтаични електрани** ги подобрува перформансите на електроенергетската мрежа, го намалува увозот на електрична енергија и емисиите на стакленички гасови.

Гасовод

Природниот гас, со сегашната потрошувачка, малку е застапен во енергетскиот сектор во РСМакедонија. Со негова зголемена употреба се воведува еколошки поприфатливо гориво кое со својот хемиски состав и висока калорична моќ, претставува одлична замена за нафтата, нејзините деривати, јагленот и другите цврсти и течни горива. Природниот гас испушта помалку штетни материи во однос на другите енергенти, заради што аерозагадувањето е сведено на минимум.

Изграденият крак Жидилово-Скопје е дел од меѓународниот транзитен гасоводен систем Русија-Романија-Бугарија-СМакедонија. Се планира во идниот период доизградба на гасоводната мрежа во Републиката и поврзување со мрежите на соседните држави што ќе овозможи зголемување на сигурноста во снабдувањето на сите региони во Републиката, но и урамнотежување на потрошувачката во текот на целата година.

Постојниот магистрален гасовод на делницата Жидилово-Куманово минува на 3,7km југоисточно од оваа локација.

Население

Утврдувањето на концептот на просторната организација, уредувањето и користењето на територијата на Републиката, а во контекст на тоа и стопанската структура, зависи од развојот, структурните промени и просторната дистрибуција на **населението**.

Врз основа на прогноза за бројот, структурата, темпото на растежот, критериумите за разместување и подвижноста, треба да се покаже просторно-временската компонента на остварување на идната организација и уредување преку демографскиот аспект.

Демографските проекции, кои на планирањето му даваат нова димензија, покажуваат или треба да покажат, како во иднина ќе се формира населението, неговиот работен контингент (работна сила) и домаќинствата и како треба да придонесат кон сестрано согледување на идната состојба на населението како производен дел, потрошувач и управувач - креатор.

Тргнувајќи од определбата дека **популациската политика преку систем на мерки и активности** треба да влијае врз природниот прираст, се оценува дека за обезбедување на плански развој и излез од состојбата на неразвиеност се наметнува водењето активна популациска политика во согласност со можностите на социо-економски развој на Републиката. Во овие рамки треба да се води единствена популациска политика со диференциран пристап и мерки по одделни подрачја, со цел да се постигне **оптимализација во користењето на просторот и ресурсите,** хуманизација на условите за семејниот и општествениот живот на населението, намалување на миграциите, како и создавање на услови за порамномерен регионален развој на Републиката.

Како демографска рамка, населението е значајна категорија која треба да се има во предвид при апроксимацијата на потенцијалните работни ресурси и потенцијалните потрошувачи и корисници на сите видови услуги.

Урбанизација и мрежа на населби

Урбанизацијата како сложен, динамичен процес треба да претставува основна рамка и влијателен фактор во насочувањето на долгорочниот просторен развој на Република Северна Македонија. Под поимот урбанизација се подразбира во прв ред развој на градовите изразен со порастот на нивното население, социјалните и политички функции и во изградбата и уредување на нивните просторно физички структури. Во поширока смисла урбанизацијата го опфаќа и развојот на руралните населби и простори кој е резултат на промените кои водат кон намалување на разликите помеѓу градот и селото.

Ваквите и слични иницијативи на соодветен начин се вградени во основните цели на урбанизацијата и развој и уредување на населбите, дефинирани во Просторниот план на Р. Македонија.

Една од **целите** согласно ППРМ која треба да се земе во предвид при изработка на **површински соларни и фотоволтаични електрани,** предвидува:

- Планско уредување и екипирање на населбите **со елементи на комунална инфраструктура**.

Од аспект на урбанизацијата при поставувањето на вакви објекти во просторот треба да се обрне внимание на изборот на локации од аспект на заштита на продуктивното земјиште, како и нивно вклопување во постојниот урбан модел на просторот и пејзажното обликување на окружувањето.

Планскиот опфат со намена површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, ќе овозможи поефикасно снабдување на населбите со електрична енергија, што е особено значајно за оние кои немаат соодветно, односно квалитетно снабдување. Преку воведување на алтернативни извори на енергија се овозможува заштеда на необновливи извори на енергија што е еден од основните приоритети во одржливиот развој.

Домување

Основните цели на Просторниот план во областа на домувањето се во функција на оптимална проекција на станбениот простор, а се однесуваат на: обезбедување стан за секое домаќинство, подобрување на станбениот стандард, изградба на **адекватна инфраструктура во функција на поквалитетен стандард на домување**, асеизмичност во градбата, замена на субстандардниот станбен фонд и изнаоѓање модуси и дефинирање на критериуми за надминување на појавата на бесправна изградба.

Современата технологија, автоматизација и модернизација навлегува во сите пори на современиот живот, па оттаму предизвикува битни трансформации и во станот, кои квалитативно го менуваат традиционалниот тип на домување.

Порастот на животниот стандард и порастот на културата на домувањето доведуваат до постојано зголемување на површината на станот, подобрување на внатрешната организација и распоред, **квантитативно и квалитативно подигнување на комуналната опременост на станот**.

Во тој контекст, **планскиот опфат со намена површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово,** е во функција на обезбедување поквалитетни услуги за снабдување на домаќинствата со електрична енергија во овој дел на Републиката, **со што се овозможува квалитативно и квантитативно подигнување на комуналната опременост на станот.**

Јавни функции

Организацијата на **јавните функции** е директно поврзана со планирањето и уредувањето на населбите и зависи од типот на населбата, нејзиното место и улога во хиерархијата на населбите и соодветното ниво на централитет.

Планскиот опфат со намена површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, е надвор од урбаниот опфат на најблиската населба, така што нема препораки и обврски за организација на јавни функции, што значи дека се исклучени и можностите за било каков конфликт помеѓу два типа на функции.

Индустрија

Развојот и просторната разместеност на индустријата претставува значаен фактор и движечка сила за поттикнување на развојот на вкупната економија и модернизација на другите области од економскиот и општествениот живот. Ефикасното и успешно спроведување на насоките и определбите за поттикнување на развојот на индустриските дејности и нивно рационално разместување во просторот ги детерминираат позитивните промени и во другите сегменти на економијата: пораст на вработеноста, зголемување на бруто домашниот производ, подобрување на животниот стандард и др.

Со плански и организиран начин на ширење на инфра и супраструктурата и создавањето на други погодни услови за локација на производни капацитети во просторот околу општинските центри и во поширокиот рурален простор, се обезбедуваат основи врз кои може да се очекува остварување на просторната разместеност на индустријата, преку моделот на концентрираната дисперзија.

Во планскиот период, индустриското производство се очекува да биде застапено во сите општини и да остварува растеж кој ќе придонесе за зголемување на вработувањето, подобрување на условите за живеење на граѓаните на поширокиот простор на земјата.

Поставувањето на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, ќе биде во функција на развој на енергетскиот сектор преку производство на енергија од обновливи извори, што кореспондира со основните определби на Просторниот план на Р Македонија за одржлив развој.

Индустријата која е водечка стопанска дејност и двигател на развојот на вкупната економија има значајно влијание врз квалитетот на животната средина. Во услови на усвоената развојна парадигма на "одржлив" развој, напорите треба да се насочат кон суштествени промени во стратегијата и политиката за развој и просторна алокација на производните капацитети засновани на принципите на еколошка заштита.

Сообраќај и врски

Комуникациската мрежа на Република Северна Македонија, сочинета од повеќе комуникациски потсистеми, е етаблирана преку системот за сообраќај и врски врз чија основа, помеѓу другото, се темели и организацијата на просторот на државата. Комуникациските системи во Републиката, кои се од особено значење за развојот на стопанските активности, се очекува да се подобруваат, унапредуваат и да се развиваат во две насоки на развој на комуникациите:

- екстерното поврзување на државата (стратешки коридори);
- интерното поврзување во државата (регионални и локални потреби).

Основа за *екстерното поврзување* на државата се дефинираните комуникациски коридори согласно меѓународните конвенции и препораки, што воедно се и основа за ориентација кон европските и балканските определби за економски и технолошки комуникации, што е од особено значење за извозот.

Основата за *интерното поврзување* во државата односно планирање и развој на патната мрежа на Државата се базира на категоризација на патиштата, на стратешки дефинирани меѓународни коридори за патен сообраќај, на досега изградената европска патна мрежа-ТЕМ со "Е" ознака на патиштата, на досега изградената магистрална и регионална патна мрежа, како и на определбите од долгорочната стратегија за развој.

Мрежата на патишта "Е" ознака што ги дефинира меѓународните коридори за патен сообраќај низ Републиката се: **Е-65, Е-75, Е-850, Е-871**.

Според Просторниот план на Република Македонија, автопатската и магистрална патна мрежа релевантна за предметниот простор е:

- **Е-75** кој се поклопува со магистралниот пат М-1: (СР-Табановце- Куманово-Велес-Богородица-ГР) - Коридор за патен сообраќај во насока север-југ;
- **М-1** - (СР-Табановце-Куманово-Велес-Богородица-ГР).

Врз основа на **Одлуката за категоризација на државните патишта** („Службен весник на Република Македонија" број 133/11, 150/11 и 20/12) овој магистрален патен правец се преименува со ознаката:

- **А1 (М-1)** - (Граница со Србија-ГП Табановци-Куманово-**Велес**-Неготино-Демир Капија-Гевгелија-граница со Грција-ГП Богородица и делница Градско-Прилеп-врска со А3).

Во идната патна мрежа на Републиката, основните патни коридори ќе ги следат веќе традиционалните правци во насока север-југ (коридор 10), односно исток-запад (коридор 8), што се вкрстосуваат во просторот помеѓу градовите: Скопје, Куманово и Велес. На тој начин дел од магистралните патишта во Републиката ќе формираат три основни патни коридори, што треба да се изградат

со технички и експлоатациони карактеристики компатибилни со системот на европските автопатишта (ТЕМ):

- север-југ: М-1 (Србија - Куманово - Велес - Гевгелија - Грција),
- исток-запад: М-2 и М-4 (Бугарија-Крива Паланка-Куманово-Скопје-Тетово-Струга-Албанија и крак Скопје - Србија),
- исток-запад: М-5 (Бугарија - Делчево - Кочани - Штип - Велес -Прилеп - Битола - Ресен - Охрид- Требеништа - М4 (крак Битола -граница со Грција).

На автопатската и магистралната патна мрежа се надоврзуваат ***регионалните патишта***, што заедно со локалните категоризирани патишта ќе ја сочинуваат патната мрежа на Републиката.

Релевантните регионални патни правци за предметната локација, според Просторниот план на Република Македонија, влегуваат во групата на **регионални патишта "Р1"** и се со ознака:

- **Р1104** - (Скопје-врска со А2-обиколница Скопје-Арачиново-Куманово-врска со А1-граница со Р. Србија-ГП Сопот)

Динамиката за реализација на мрежата, што ќе овозможи целосно опслужување на Републиката, ќе биде во функција на сообраќајните потреби (очекуваниот обем на сообраќајот), потребите за интеграција во европскиот патен систем, како и економската моќ на државата, а трасите на меѓународните и магистралните патишта, задолжително ќе поминуваат надвор од населените места и се предлага да се решаваат со денивелирано вкрстосување со останатата патна мрежа.

При планирање да се почитува Законот за јавни патишта („Службен весник на Република Македонија" број: 84/08, 52/09, 114/09, 124/10, 23/11, 53/11, 44/12, 168/12, 163/13, 187/13, 39/14, 42/14, 166/14, 44/15, 116/15, 150/15, 31/16, 71/16, 163/16 и 174/21).

Железнички сообраќај: Концепцијата за развој на *железничкиот систем* базира на потребата за модернизација и проширување на железницата во целина, како и поврзување на железничката мрежа на Републиката со соодветните мрежи на Република Бугарија и Република Албанија.

Железнички сообраќај: Концепцијата за развој на **железничкиот систем** базира на потребата за модернизација и проширување на железницата во целина, како и поврзување на железничката мрежа на Републиката со соодветните мрежи на Република Бугарија и Република Албанија.

Железничката мрежа на Републиката, во планскиот период, треба да ја сочинуваат: магистрални железнички линии од меѓународен карактер, регионални линии и локални линии.

Магистрални железнички линии од меѓународен карактер:

- **СР- Табановце-Скопје-Гевгелија-ГР.....213,5 km**
- СР - Блаце-Скопје.....31,7 km
- СР -Кременица-Битола-Велес.....145,6 km
- БГ -Крива Паланка-Куманово.....84,7 km
- АЛ-Струга-Кичево-Скопје.....143,0 km

Покрај постојните врски Табановце и Блаце на север, односно Гевгелија и Кременица на југ, ќе се изврши и соодветно поврзување на исток кон Република Бугарија, односно на запад кон Република Албанија, со што ќе се овозможи целосно интегрирање на македонскиот железнички систем со соодветните системи на соседните држави.

Во планскиот период меѓудругото, се очекува развој на интегралниот транспорт, односно техничко-технолошкото доопремување на Македонските железници за извршување на задачите и за вклучување во меѓународниот сообраќај, што е во согласност со стратегијата на развојот на железничкиот сообраќај и со реалните можности на Државата.

Воздушен сообраќај: Воздушните патишта во Државата се интегрален дел од европската мрежа на воздушни коридори со ширина од 10 наутички милји во кои контролирано се одвиваат прелетите над територијата на државата.

Примарната аеродромска мрежа во Државата треба да ја сочинуваат вкупно 4 аеродроми за јавен воздушен сообраќај, и тоа во Скопје, Охрид, Струмица и Битола. Аеродромот во Скопје е оспособен за прием и опрема на интерконтинентални авиони, аеродромот во Охрид е реконструиран во повисока-II категорија, а новите аеродроми што се предвидуваат во Струмица и Битола се предвидени да бидат со доминантна намена за карго транспорт на стоки.

Секундарната аеродромска мрежа се предлага да ја сочинуваат сегашните 5 реконструирани и технички доопремени спортски аеродроми и вкупно 15 аеродроми за стопанска авијација, од кои 7 нови. Покрај тоа треба да се уредат и околу 20 терени за дополнителен развој на воздухопловниот спорт и туризам во согласност со меѓународните прописи за ваков вид на аеродроми.

Радиокомуникациска и кабелска електронско комуникациска мрежа

Радиокомуникациска мрежа е јавна електронска комуникациска мрежа со која се обезбедува емитување, пренос или прием на знаци, сигнали, текст, слики и звуци или други содржини од каква било природа преку радиобранови. Основни елементи на примопредавателниот систем се: антените, антенските столбови, водови, засилувачи и друго.

Јавните електронски комуникациски мрежи треба да се планираат, поставуваат, градат, употребуваат и слично под услови утврдени со Законот за електронските комуникации, прописите донесени врз основа на него, прописите за просторно и урбанистичко планирање и градење, прописите за заштита на животната средина, нормативите, прописите и техничките спецификации содржани во препораките на Европската Унија.

Изложеноста на јавноста на нејонизирачко електромагнетно зрачење со пуштањето во работа на антенски систем не треба да ги надминува вредностите пропишани со Упатството за гранични вредности при изложеност на нејонизирачко зрачење издадено од Меѓународна комисија за заштита од нејонизирачко зрачење (ICNIRP – International Commission on Non-Ionizig Radiation Protection). Агенцијата за електронски комуникации врши контрола со мерење на нејонизирачкото електромагнетно зрачење, со цел да ја утврди усогласеноста на антенските системи со граничните вредности.

Оператори на мобилната телефонија во Републиката се: М-Телеком, А1 Македонија, Телекабел и Лајкамобајл. Тие во своите секојдневни развојни активности вршат:

- Квалитетно мрежно покривање со мобилен сигнал на:
  - региони, општини, населени места,
  - подрачја од јавен интерес (културно-историски, спортски, стопански, индустриски, погранични зони и др.),
  - сообраќајна и транспортна инфраструктура.
- Подготовка на проекти за развој на мрежата согласно постоечката инфраструктура на теренот.
- Усогласување на развојните планови со одделни институции на државата (министерства, управи и сл.).

Овој регион покриен е со сигнал на мобилна телефонија на мобилните оператори.

Кабелска електронска комуникациска мрежа - се користи за дистрибуција на јавни електронски комуникациски услуги до крајниот корисник. Пристапниот дел на мрежата е изграден од кабли (од бакарни парици, коаксијални, хибридни коаксијално-оптички и/или оптички) и придружни дистрибутивни и изводни точки: канали, цевки, кабелски окна/шахти, надворешни ормари и др.

Јавната кабелска електронска комуникациска мрежа и придружните средства треба да се планираат, проектираат, поставуваат и градат на начин кој нема да ја попречува работата на другите електронски комуникациски мрежи и придружни средства, како ни обезбедувањето на другите електронски комуникациски услуги.

Изградбата на јавните електронски комуникациски мрежи и придружни средства треба да се обезбеди:

- заштита на човековото здравје и безбедност,
- заштита на работната и животната средина,
- заштита на просторот од непотребни интервенции,
- заштита на инфраструктурата на изградените јавни електронски комуникациски мрежи,
- унапредување на развојот и поттикнување на инвестиции во јавните електронски комуникациски мрежи со воведување на нови технологии и услуги, а особено со воведување на следни генерации на јавни електронски комуникациски мрежи.

АД "Македонски Телекомуникации" и останатите оператори за своите корисници обезбедуваат широк опсег на услуги како што се: говорни услуги (вклучувајќи услуги со додадена вредност), услуги за пренос на податоци, пристап до Интернет, мобилни комуникациони услуги, јавни говорници и др. Комуникациските услуги се обезбедуваат врз основа на добро воспоставената електронска комуникациска мрежа со примена на најсовремени технологии.

Телефонските корисници во ова подрачје во електронско комуникацискиот сообраќај приклучени се преку телефонската централа во Куманово.

Операторите на јавна кабелска електронска комуникациска мрежа треба да обезбедат можност за широкопојасен пристап до услуги (broadband) со големи брзини на: 100% од домаќинствата покриени со мрежата на операторот со можност за пристап до јавната комуникациска мрежа со брзина на пренос од 30 Mbps и најмалку 50% од домаќинствата покриени со мрежата на операторот со можност за пристап до јавната комуникациска мрежа со брзина на пренос од 100 Mbps.

За новопредвидените градби, изградената електронска комуникациска инфраструктура за пренос со големи брзини треба да им овозможи на сите корисници слободен избор на оператор, а на сите оператори пристап до градбите под еднакви и недискриминаторски услови.

Заштита на животната средина

Анализата на влијанијата врз животната средина, како превентива, има за цел да ги идентификува можните проблеми, да ги рационализира трошоците и да направи оптимален избор на мерките за заштита на животната средина. За разлика од "пасивниот" пристап, со кој се применуваат заштитни мерки по настанатиот проблем, што претставува финансиско оптоварување на производителите, давачите на услуги и општеството во целост, превентивната заштита на животната средина се трансформира во елемент на развој и појдовна основа за глобалното управување со животната средина засновано на принципите на **одржливиот развој**. Одржувањето на континуитет во следењето на состојбите во медиумите и областите на животната средина, дава претстава за трендот на промени кои настанале во текот на подолг временски период на анализираното подрачје, како основа за планирање и предвидување на промените кои би можело да се очекуваат во животната средина во временската рамка на која се однесува планскиот документ.

Со цел да се обезбеди заштита и унапредување на животната средина на просторот за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, потребно е да се почитуваат одредбите пропишани во законската регулатива од областа на заштита на животната средина и подзаконските акти донесени врз нивна основа.

Имајќи во предвид дека енергијата на сончевото зрачење претставува најобилен, неисцрпен, бесплатен и обновлив извор на енергија, кој не ја загадува околината, при разработка на влијанијата од површинските соларни и фотоволтаични електрани врз животната средина констатирано е дека истите не создаваат емисии на штетни материи, не трошат гориво и не создаваат бучава. Досегашните научни истражувања посочуваат дека единствено негативно влијание по човековата околина е потребата од зголемена површина на земјиште за нивно инсталирање. При реализација на предвидените активности за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани треба да се внимава да не дојде до искористување на земјиштето на начин и обем со кој би се загрозиле неговите природни вредности, квалитетот и количината и режимот на површинските и подземните води.

Доколку при поставувањето на површински соларни и фотоволтаични електрани се создаде отпад, создавачите на отпад се должни во најголема можна мера, да го избегнат создавањето на отпад и да ги намалат штетните влијанија на отпадот врз животната средина, животот и здравјето на луѓето. При **управување со отпадот** по претходно извршената **селекција**, отпадот треба да биде преработен по пат на **рециклирање**, повторно употребен во истиот или во друг процес за екстракција на секундарните суровини или пак да се искористи како извор на енергија. Создадениот отпад треба да се депонира организирано со контролиран транспортен систем во постојната депонија. Потребно е да се потенцира дека создавачот и/или поседувачот на отпадни материи и емисии ги сноси сите трошоци за санација на евентуално предизвиканите нарушувања во животната средина.

Заштита на природното наследство

Од областа на **заштита на природата** *(природното наследство, природните реткости и биолошката и пределската разновидност),* документацијата за предметниот простор треба да се усогласи со Просторниот план на Република Македонија, врз основа на режимот за заштита, ќе се организира распоред на активности и изградба на објекти кои ќе се усогласат со барањата кои ги поставува одржливото користење на природата и современиот третман на заштитата.

Особено внимание при заштита на природата, треба да се посвети на начинот, видот и обемот на изградбата што се предвидува во заштитените простори за да се одбегнат или да се надминат судирите и колизиите со инкомпатибилните функции. За таа цел е неопходно почитување на следните принципи:

- Оптимална заштита на просторите со исклучителна вредност;
- Зачувување и обновување на постојната биолошка и пределска разновидност во состојба на природна рамнотежа;
- Обезбедување на одржливо користење на природното наследство во интерес на сегашниот и идниот развој, без значително оштетување на деловите на природата и со што помали нарушувања на природната рамнотежа;
- Спречување на штетните активности на физички и правни лица и нарушувања во природата како последица на технолошкиот развој и извршување на дејности, односно обезбедување на што поповолни услови за заштита и развој на природата;
- Рационална изградба на инфраструктурата;
- Концентрација и ограничување на изградбата;
- Правилен избор на соодветна локација.

Согласно Законот за заштита на природата („Службен весник на Република Македонија" број 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15, 39/16, 63/16, 113/18 и 151/21) и Законот за животна средина („Службен весник на Република Македонија" број 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 99/18 и 89/22) потребно е внесување на мерки за заштита на природата при планирањето и уредувањето на просторот и истите треба строго да се почитуваат.

Согласно Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република Македонија, на просторот за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, нема регистрирано ниту евидентирано природно наследство.

Доколку при изработката на документацијата за предметниот простор или при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрозено со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се предвидат мерки за заштита на природното наследство:

- Утврдување на границите и означување на сите објекти кои би можеле да бидат предложени и прогласени како природно наследство;
- Забрана за вршење на какви било стопански активности кои не се во согласност со целите и мерките за заштита утврдени со правниот акт за прогласување на природното добро или Просторниот план за подрачје со специјална намена;
- Магистралната и останатата инфраструктура (надземна и подземна) да се води надвор од објектите со природни вредности, а при помали зафати потребно е нејзино естетско вклопување во природниот пејзаж;
- Воспоставување на мониторинг, перманентна контрола и надзор на објектите со природни вредности и преземање на стручни и управни постапки за санирање на негативните појави;
- Воспоставување на стручна соработка со соодветни институции во окружувањето;
- Почитување на начелата за заштита на природата согласно Законот за заштита на природата.

Заштита на културно наследство

Во своето милениумско постоење, човековата цивилизација од праисторијата до денес, на територијата на нашата држава, оставила значајни траги од вонредни културни, историски и уметнички вредности кои го потврдуваат постоењето, континуитетот и идентитетот на македонскиот народ на овие простори.

Просторниот аспект на недвижното културно наследство е предмет на анализа во корелација со долгорочната стратегија на економски, општествен и просторен развој, односно стратегија за зачувување и заштита на тоа наследство во услови на пазарно стопанство.

Републичкиот завод за заштита на спомениците на културата, за потребите на Просторниот план на Републиката, изготви Експертен елаборат за заштита на недвижното културно наследство во кој е даден Инвентар на недвижното културно наследство од посебно значење.

Инвентарот содржи список на регистрирани и евидентирани недвижни културни добра, што подразбира список на недвижните предмети со утврдено својство споменик на културата, односно на недвижните предмети за кои основано се претпоставува дека имаат споменично својство. Тоа се: археолошки локалитети, цркви, манастири, џамии, бањи, безистени, кули, саат кули, турбиња, мавзолеи,

конаци, мостови, згради, куќи, стари чаршии, стари градски јадра и други споменици со нивните имиња, локации, блиските населени места, период на настанување и општините во кои се наоѓаат спомениците.

Согласно постоечката законска регулатива, видови на недвижно културно наследство се: споменици, споменични целини и културни предели.

На подрачјето на катастарската општина Лопате кое е предмет на анализа има евидентирани недвижни споменици на културата (Експертен елаборат):

1. *Археолошки локалитет "Градина", Лопате, бронзен период;*
2. *Археолошки локалитет "Дрезга", Лопате, римски период;*
3. *Археолошки локалитет "Лопате", Лопате, доцноримски период.*

Во Археолошката карта на Република Македонија[1], која ги проучува предисториските и историските слоеви на човековата егзистенција, од најстарите времиња до доцниот среден век, на анализираното подрачје на катастарската општина, евидентирани се следните локалитети:

КО Лопате – *Амам,* населба од неолит; *Дрезга,* населба и некропола од римско време,се наоѓа северозападно од селото; *Лопате,* некропола од римско време; *Прибовце,* населба од бронзано и од доцноантичко време.

Според Просторниот план на Република Македонија, најголем број на цели се однесуваат на третманот и заштитата на културното наследство во плановите од пониско ниво.

При изработка на документацијата од пониско ниво, да се утврди точната позиција на утврдените *локалитети со културно наследство* и во таа смисла да се применат плански мерки за заштита на недвижното наследство:

- задолжителен третман на недвижното културно наследство во процесот на изработката на просторните и урбанистичките планови од пониско ниво заради обезбедување на плански услови за нивна заштита, остварување на нивната културна функција, просторна интеграција и активно користење на спомениците на културата за соодветна намена, во туристичкото стопанство, во малото стопанство и услугите, како и во вкупниот развој на државата;
- планирање на реконструкција, ревитализација и конзервација на најзначајните споменички целини и објекти и организација и уредување на контактниот, околниот споменичен простор заради зачувување на нивната културно - историска димензија и нивна соодветна презентација;
- измена и дополнување на просторните и урбанистичките планови заради усогласување од аспект на заштитата на недвижното културно наследство.

Културното недвижно наследство во просторните и урбанистички планови треба да се третира на начин кој ќе обезбеди негово успешно вклопување во просторното и организационо ткиво на градовите и населените места или пошироките подрачја и потенцирање на неговите градежни, обликовни и естетски вредности.

[1] МАНУ Скопје, 1996г.

Туризам и организација на туристички простори

Туризмот и угостителството со својата основна функција-прифаќање, сместување и истовремено задоволување на голем број разновидни барања и желби на туристите, влијае врз вкупната економија и развојот на одредена средина, а исто така има изразено влијание и врз просторот во кој ја извршува својата дејност. Туризмот со своето мултиплицирано влијание во процесот на стопанисување, посредно и непосредно, ги вклучува и другите гранки и дејности во вкупната понуда на туристичкиот пазар. Ова пред сé, се однесува на угостителството, трговијата, сообраќајот, занаетчиството, здравството и на разни други видови услуги. Исто така, преку туризмот се нудат и се продаваат нематеријални вредности, како што се: разни информации, обичаи, фолклор, забава, спортско-рекреативни активности и слично.

Врз основа на комплексно согледаните природни и создадени услови и ресурси по обем, квалитет, распространетост или уникатност, функционалност, атрактивност и степен на активираноста, на територијата на РС Македонија како посебни целини може да се издвојат следните видови на туристички потенцијали: водените површини, планините, бањите, целините и добрата со природно и културно наследство, транзитните туристички правци, градските населби, ловните подрачја и селата.

Согласно со основните долгорочни цели, концептот и критериумите за развој и организација на туристичката понуда, во РС Македонија се дефинирани вкупно 10 туристички региони со 54 туристички зони.

Предметната локација припаѓа на Скопско - Кумановски туристички регион со утврдени 8 туристички зони и 17 туристички локалитети. Поминува транзитен коридор.

Заштита од воени разурнувања, природни и техничко-технолошки катастрофи

Согласно Просторниот план на Република Македонија, предметната локација за условите за планирање на просторот наменети за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово се наоѓа во простори со висок степен на загрозеност од воени дејства. Тоа се простори кои во случај на војна би се нашле во зафатот на стратегиските насоки на нападот на агресорот. Истовремено тоа се насоки кои се совпаѓаат со природните комуникациски коридори во кои се сконцентрирани најразвиените физички структури и се со најгуста населеност. Оттука во случај на војна во овие простори може да се очекува висок степен на повредливост на физичките структури, луѓето и материјалните добра.

Согласно Законот за заштита и спасување („Службен весник на Република Македонија" број 93/12 - пречистен текст, 41/14, 129/15, 71/16, 106/16, 83/18 и 215/21), **задолжително треба да се применуваат мерките за заштита и спасување кои опфаќаат урбанистичко-технички и хуманитарни мерки,** а се применуваат во процесот на планирање и уредување на просторот и проектирање и изградба на објектите, на начин кој го уредува Владата со подзаконски акт.

Сеизмичките појави - земјотресите се доминантни природни непогоди во Државата, кои можат да имаат катастрофални последици врз човекот и природата. Присутни се низ вековите, на десет сеизмички жаришта во земјата или во нејзината поблиска и поширока околина. Земјотресите со умерени магнитуди (M<6,0) можат да предизвикаат сериозни разурнувања, бидејќи традиционално градените објекти, особено во руралните средини, не можат да ги издржат овие земјотреси без значителни оштетувања. Историските податоци покажуваат дека силните земјотреси генерирани на територијата на државата се проследени и со појава на колатерални хазарди (ликвификација, одрони, свлечишта, пукнатини, раседници, померувања), со доминантни одрони и свлечишта, што уште повеќе ги зголемува негативните последици на земјотресите.

Во досегашниот просторен развој на Републиката, природните богатства, географските, морфолошките и другите погодности имале доминантно влијание врз изградбата и уредувањето на нејзината територија, без оглед на присутните сеизмички ризици. Тоа создава конфликтна ситуација во која најголемите градови, најголем број на населението, индустриските капацитети и најзначајните комуникации, како што се коридорите север - југ и исток - запад, се лоцирани во зоните со најголема сеизмичност (интензитет од VII – X степени на МКС -64).

Локацијата за која се наменети условите за планирање на просторот се наоѓа во зона со **VIII степени по Меркалиевата скала на очекувани земјотреси.**

Намалување на сеизмичкиот ризик може да се изврши со задолжителна примена на нормативно - правна регулатива, со која се уредени постапките, условите и барањата за постигнување на технички конзистентен и економски одржлив степен на сеизмичка заштита, кај изградбата на новите објекти.

Во инвестиционите проекти треба да се разработат мерките за заштита на човекот, материјалните добра и животната средина од природни катастрофи.

Неопходно е перманентно ажурирање на плановите за заштита од елементарни непогоди, кои согласно законските обврски постојат за целата територија на државата, поради присутниот сеизмички хазард, како и изложеноста на други природни катастрофи. Со реализација на наведените приоритети се создаваат реални услови за успешна инженерска превенција и намалување на сеизмичкиот ризик на територијата на целата Држава, односно за ефикасен менаџмент на ефектите и вонредните состојби предизвикани од силните сеизмички сили.

За успешно функционирање на заштитата од природни и елементарни катастрофи во процесот на урбанистичко планирање потребно е да се преземат соодветни мерки за заштита од пожари, односно евентуалните човечки и материјални загуби да бидат што помали во случај на пожари.

Во однос на диспозицијата на противпожарната заштита, предметната локација во случај на пожар ќе ја опслужуваат противпожарни единици од градот Куманово.

Во процесот на планирање потребно е да се води сметка за конфигурацијата на теренот, степен на загрозеност од пожари и услови кои им погодуваат на

пожарите: климатско-хидролошките услови, ружата на ветрови и слично кои имаат влијание врз загрозеност и заштита од пожари.

Заради поуспешна заштита во урбанистички планови се превземаат низа мерки за отстранување на причините за предизвикување на пожари, спречување на нивното ширење, гаснење и укажување помош при отстранување на последиците предизвикани со пожари, кои се однесуваат на:

- изворите за снабдување со вода, капацитетите на водоводната мрежа и водоводните објекти кои обезбедуваат доволно количество вода за гаснење на пожари;
- оддалеченоста меѓу зоните предвидени за станбени и јавни објекти и зоните предвидени за индустриски објекти и објекти за специјална намена за сместување лесно запаливи течности, гасови и експлозивни материи;
- широчината, носивоста и проточноста на патиштата со кои ќе се овозможи пристап на противпожарни возила до секој објект и нивно маневрирање за време на гаснење на пожарите.

Заштитата од пожари опфаќа мерки и дејности од нормативен, оперативен, организационен, технички, образовно-воспитен и пропаганден карактер, кои се уредени со Законот за заштита и спасување, како и Уредбата за спроведување на заштитата и спасувањето од пожари.

При појава на природни стихии, како што се **поплавите**, секое организирано општество превзема активни и пасивни мерки за организирана одбрана.

Појавата на **поплави** првенствено е поврзана со природните езера и хидрографската мрежа, но најчестиот вид на поплави и најголемата опасност од нив, сепак, доаѓа од поројните водотеци. Согласно со ова за донесување на брзи, исправни и ефикасни одлуки неопходно е да се располага со:

- однапред разработен план;
- сигурни информации за состојбата во загрозеното подрачје;
- сигурни прогностички информации за очекуваните сосотојби;

Од метеоролошки појави со карактеристики на елементарни непогоди се манифестираат појавата на **град, луњени ветрови и магли**.

Едно од можните и неопходно потребни превентивни мерки за заштита од **техничко - технолошки** катастрофи е планирањето, кое преку осознавање и анализа на состојбите и опасностите од можните инциденти, во одржувањето на инсталациите и опремата, треба да создаде прифатлив однос кон животната средина.

Потребна е доследна примена на основните методолошки постапки за планирање и уредување на просторот:

- оценка на состојбите на природните компоненти на животната средина и степенот на загрозеност од појава на технички катастрофи;
- оценка на оптовареноста на просторот со технолошки системи со одредено ниво на ризик;
- анализа на меѓусебната зависност на природните услови и постојните технолошки системи;
- дефинирање на нивото на постојниот ризик при редовна секојдневна работа на технолошките системи и при појавата на инцидентни случаи;

- процена на загрозеноста на луѓето и материјалните добра;
- утврдување на критериумите за избор на оптимална варијанта на заштита врз основа на проценетиот степен на загрозеност.

Со примена на оваа методолошка постапка може де се очекува остварување на следните основни цели за заштита од техничко-технолошки катастрофи:

- максимално усогласување и користење на просторот од аспект на заштита во рамките на просторните можности;
- вградување на мерките на кои се заснова организацијата на заштита и спасување на човечките животи и материјалните добра од техничко-технолошки катастрофи во определувањето на намената на просторот;
- интегрирање на елементите на загрозеноста на прашањата врзани со заштитата на животната средина.

Заради постигнување на целосна заштита на луѓето, материјалните добра и потесната и пошироката животна средина постојат три нивоа на преземање на сигурносни, превентивни мерки:

Прво ниво: ги вклучува сите мерки кои се преземаат во одржувањето на опремата и инсталациите, заради сигурно користење на опасни материјали во технолошките процеси и одбегнување на технолошки катастрофи.

Второ ниво: се однесува на сите мерки кои треба да обезбедат ограничување на емисијата како последица од пожар, експлозија или ослободување на хемикалии, што може да се случи во околности на поголеми индустриски акциденти.

Трето ниво: вклучува мерки кои се преземаат за заштита на животната средина во смисла на ограничување на ефектите од емисија на опасни материи, или последици од пожар и експлозии.

При изработката на плановите од пониско ниво треба да се има предвид следното:

- Потребата од оформување на системот на евиденција и анализа на технолошките акциденти, компатибилен на системот МАРС на Европската унија, како база за евиденција на опасни материјали, присутни во технолошките постројки и можни причини на катастрофи.
- Потребата од предвидување на превентивни мерки од страна на стопанските субјекти за спречување на технолошки катастрофи, базирани врз анализата на однесувањето на исти или слични постројки.
- Изработка на соодветни планови и програми за заштита на населението и едукација и тренинг на персоналот во случај на евентуална техничка катастрофа.

Насоки за потребата од спроведување на Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина

Во процесот за проценка на влијанието на плановите, стратегиите и програмите врз животната средина и врз здравјето на луѓето (Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина-СОВЖС), покрај проценката на влијанијата се предвидуваат и мерки кои имаат за цел заштита на животната средина од сите можни влијанија и тоа уште во процесот на планирање и донесување одлуки за

одредени стратегии, планови и програми, т.е. плански документи. Преку навремено спроведување на постапката за СОВЖС се обезбедува идентификување на потенцијалните позитивни и негативни влијанија од реализацијата на планскиот документ врз животната средина, а исто така се дефинираат и алтернативи и можни мерки за спречување, намалување и ублажување на негативните влијанија врз сите елементи на животната средина.

СОВЖС се подготвува во согласност со националната легислатива и одредбите од друга релевантна меѓународна легислатива, која е инкорпорирана во националната, во форма на законски и подзаконски акти и Конвенции, кои се ратификувани од страна на РСМ со посебни закони.

Целта на СОВЖС постапката е да се процени дали планскиот документ е во согласност со поставените цели за животна средина на национално и меѓународно ниво. Целите на стратегиската оцена на влијанието врз животната средина се прикажани преку статусот на: населението, социо-економски развој, човековото здравје, воздухот, климатските промени, водата, почвата, природното и културното наследство и материјалните добра.

Најдобро е процесот на стратегиска оцена на влијанието на планскиот документ да се одвива паралелно со развојот на планскиот документ, со цел навремено да се земат во предвид целите на животната средина при дефинирање на целите на самиот плански документ.

Постапката за сратегиска оцена на влијанието врз животната средина се спроведува во неколку фази, од кои првата е ***Утврдување на потреба од спроведување на СОВЖС*** (дали планскиот документ ќе има значителни влијанија врз животната средина) согласно со Уредбата за стратегиите, плановите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапка за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето. Оваа фаза претставува изготвување на Одлуката за спроведување или неспроведување на СОВЖС. Органот кој го подготвува планскиот документ е должен да донесе Одлука за спроведување или Одлука за не спроведување на стратегиска оцена во која се образложени причините за спроведувањето, односно не спроведувањето согласно со критериумите врз основа на кои се определува дали еден плански документ би можел да има значително влијание врз животната средина и врз здравјето на луѓето.

Влијанијата, кои се претпоставува дека може да произлезат со поставувањето на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, може да се разгледуваат од аспект на негативни влијанија и од аспект на идни бенефиции, односно позитивни влијанија:

- Просторот за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово во рамките на планскиот опфат, се очекува да предизвика позитивни импулси и ефекти врз целото непосредно опкружување од аспект на

повисока организација, инфраструктурна опременост и уреденост на просторот. Поставувањето на површински соларни и фотоволтаични електрани ги подобрува перформансите на електроенергетската мрежа, го намалува увозот на електрична енергија и емисиите на стакленички гасови.

- Со поставувањето на површински соларни и фотоволтаични електрани ќе има и негативни влијанија врз животната средина, посебно во фазата на градба на планираните објекти. Влијанијата што ќе се јават во фаза на поставување (емисии на штетни материи во воздухот, можни штетни влијанија врз почвата (директни и индиректни), емисии на бучава, отпад и влијанија врз флората и фауната), ќе бидат локални и со ограничен временски рок. Влијанијата кои ќе се јават во фазата на експлоатација се проценуваат како малку значајни, имајќи го во предвид фактот дека површинските соларни и фотоволтаични електрани не создаваат емисии на штетни материи, не трошат гориво и не создаваат бучава. Мерки за заштита од влијанија врз животната средина се наведени во секторската област: заштита на животната средина.
- Поради потребата од зголемена површина на земјиште за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани неопходно е воспоставување и почитување на ефикасна контрола на користењето и уредувањето на земјиштето и утврдување на нормите и стандардите за градба. Меѓу приоритетните определби на Просторниот план е заштитата на земјоделското земјиште, а особено стриктното ограничување на трансформацијата на земјиштето од I-IV бонитетна класа за неземјоделско користење, како и зачувување на квалитетот и природната плодност на земјиштето.
- Предметниот опфат нема конфликт со планираните енергетски водови, радиокомуникациски и кабелски електронско комуникациски мрежи.
- Во експлоатациониот период не се очекува значајни влијанија врз животот и здравјето на луѓето, затоа што видот и природата на планираните содржини со намена фотоволтаични електрани не спаѓаат во групата на големи и директни загадувачи на животната средина и животот и здравјето на луѓето.
- Просторот за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, нема регистрирано ниту евидентирано природно наследство. Доколку при изработка на предметната документација или при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрозено со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се предвидат соодветни мерки за заштита на природното наследство согласно со законската регулатива.
- Во делот за заштита на културното наследство, културното наследство е наведено на ниво на катастарска општина, поради што при изработка на планска документација потребно е да се утврди дали на предметната локација има културно наследство и во таа смисла да се применат

соодветните плански мерки за заштита на истото и да се постапи во согласност со постоечката законска регулатива.

- За предметниот простор не постои можност за појава на прекугранични влијанија, ниту во фазата на градба, ниту во фазата на експлоатација, поради доволната оддалеченост на предвидениот опфат од границите на Државата.
- Мерки за ублажување на негативните влијанија од евенуални несреќи и хаварии се наведени во секторската област: Заштита од воени разурнувања, природни и техничко-технолошки катастрофи.

При донесувањето на Одлука за спроведување или Одлука за не спроведување на стратегиска оцена за документацијата за предметниот простор за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, задолжително да се земат во предвид претходно наведените забелешки, како и забелешките од секторските области опфатени со Просторниот план на Република Македонија.

Усогласување на планската документација со Просторниот план

Сите активности во просторот треба да се усогласат со насоките на Просторниот план на државата, особено значителните и оние кои се однесуваат на планирањето и изградбата на:

- државните инфраструктурни системи (патишта, железници, воздушен сообраќај, телекомуникации);
- енергетските системи, енерговоди и поголеми водостопански системи;
- градежните објекти важни за Државата;
- капацитетите на туристичката понуда;
- стопанските комплекси и оние кои се однесуваат на поголеми концентрации (слободни економски зони);
- капацитетите за користење на природните ресурси

Просторните планови на регионите и подрачјата од посебен интерес и урбанистичките планови се усогласуваат со Просторниот план на Републиката, особено во однос на следните елементи:

- намената и користењето на површините;
- мрежата на инфраструктура;
- мрежата на населби;
- заштитата на животната средина.

Насоките на Просторниот план на Републиката во однос на намената и користењето на површините се однесуваат на заложбата при изработката на урбанистичките планови, површините за сите урбани содржини треба да се бараат исклучиво на површини од послаби бонитетни класи (над IV категорија).

Посебни мерки и активности за остварување на рационалното користење и заштита на просторот, како и посебни интереси на просторниот развој се:

- Обезбедување на спроведување на постојните закони и прописи со кои се заштитува просторот, ресурсите и националното богатство и се организира и уредува просторот со цел за вкупен развој.
- Рационално користење на подрачјата за градба и нивно проширување или формирањето на нови врз база на критериумите за изготвување на соодветна планска документација.
- Насоките и критериумите за уредување на просторот надвор од градежните подрачја треба да се утврдат со помош на стручни основи и упатствата од ресорите на земјоделството, водостопанството, шумарството и заштитата на животната средина.
- Создавање на услови за лоцирање на мали стопански единици.

ЗАКЛУЧНИ СОГЛЕДУВАЊА

Условите за планирање на просторот се наменети за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана) на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово. Вкупната површина на планскиот опфат изнесува 3,5 ha и Предвидената вкупна моќност ќе биде од 1 MW до 4 MW.

Видот на планската документација да се усогласи со Законот за урбанистичко планирање и Правилникот за урбанистичко планирање.

Условите за планирање треба да претставуваат влезни параметри и насоки при планирањето на просторот и поставување на планските концепции и решенија по сите области релевантни за планирањето на просторот, обработени во согласност со **Просторниот план на Република Македонија.**

При изработката на документацијата за предметниот простор, треба да се имаат предвид следните поединечни заклучни согледувања од секторските области опфатени со Просторниот план:

Економски основи на просторниот развој

- **Според определбите на Просторниот план, идниот развој и разместеност на производните и услужни дејности треба да базира на одржливост на економијата применувајќи ги законитостите на пазарната економија и релевантната законска регулатива од областа на заштитата на животната средина, особено превенција и спречување на негативните влијанија на економските активности врз животната и работна средина.**
- **Поставувањето на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово**, ќе бидат во функција на одржливиот развој преку производство на енергија од обновливи извори (сончева енергија).

Користење и заштита на земјоделско земјиште

- **Согласно Просторниот план на Република Македонија просторот на Републиката е поделен во 6 земјоделско стопански реони и 54 микрореони. Предметната локација припаѓа на Скопско-Кумановскиот земјоделско стопански реон со 14 микрореони.**
- При изработка на документацијата за предметниот простор, неопходно е воспоставување и почитување на ефикасна контрола на користењето и уредување на нормите и стандарди за градба. Меѓу приоритетните определби на Просторниот план е заштитата на земјоделското земјиште, а особено стриктното ограничување на трансформацијата на земјиштето од I-IV бонитетна класа за неземјоделско користење, како и зачувување на квалитетот и природната плодност на земјиштето.

Водостопанство и водостопанска инфраструктура

- Површинските води се најзначајни за подмирување на потребите од вода, но нивната распределба на територијата на Републиката е нерамномерно. Потенцијалот на површинските води е диктиран од појавата, траењето и интензитетот на врнежите. Поради морфолошката, хидрогеолошката и хидрографската структура на просторот врнежите брзо се концентрираат во речната мрежа и истекуваат. Површинското истекување за сливните подрачја во Републиката има вредност од 26,2 л/сек/км^2 за реката Радика до 3,1 л/сек/км^2 за сливот на реката Струмица. За сливот на реката Пчиња (каде се наоѓаат електраните) кај водомерниот профил „Пелинце" изнесува 8,5 л/сек/км^2, кај ВП „Трновец" 6,8 л/сек/км^2 и кај ВП „Катлановска Бања" 4,5 л/сек/км^2. Поставувањето на површинските соларни и фотоволтаични електрани со кои ќе се користи сончевата енергија, како обновлив ресурс, за производство на електрична енергија, во подрачје кое е сиромашно со вода, ќе допринесе за подобрување на енергетската покриеност на регионот во согласност со принципите на еколошко и одржливо искористување на природните ресурси.
- За наводнување на обработливите површини во В.П "Пчиња" изградени се системи за наводнување кои покриваат површина од 9.961 ha, а се предвидува вкупно да се наводнуваат 12.468 ha. При изработка на планската документација за електраните површините за сите содржини теба да се барат исклучиво на површини од послаби бонитетни класи. При изработката на планската документација да се утврди местоположбата на постоечката и планираната инфраструктура за наводнување и соодветно на тоа да се превземат и примента мерки за нејзино непречено функционирање. Приоритет е заштитата на земјоделското земјиште и ограничување на неговата трансформација во градежно земјиште.

Енергетика и енергетска инфраструктура

- **Локацијата наменета за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, нема конфликт со постојните и планирани енергетски водови.**
- Поставувањето на **површински соларни и фотоволтаични електрани** ги подобрува перформансите на електроенергетската мрежа, го намалува увозот на електрична енергија и емисиите на стакленички гасови.

Урбанизација и мрежа на населби

- **Планскиот опфат со намена површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, ќе овозможи поефикасно снабдување на населбите со електрична енергија, што е особено значајно за оние кои немаат соодветно, односно квалитетно снабдување. Преку воведување на**

алтернативни извори на енергија се овозможува заштеда на необновливи извори на енергија што е еден од основните приоритети во одржливиот развој.

Домување

- **Планскиот опфат со намена површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, е во функција на обезбедување поквалитетни услуги за снабдување на домаќинствата со електрична енергија во овој дел на Републиката, со што се овозможува квалитативно и квантитативно подигнување на комуналната опременост на станот.**

Јавни функции

- **Планскиот опфат со намена површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, е надвор од урбаниот опфат на најблиската населба, така што нема препораки и обврски за организација на јавни функции, што значи дека се исклучени и можностите за било каков конфликт помеѓу два типа на функции.**

Индустрија

- **Со плански и организиран начин на ширење на инфра и супраструктурата и создавањето на други погодни услови за локација на производни капацитети во просторот околу општинските центри и во поширокиот рурален простор, се обезбедуваат основи врз кои може да се очекува остварување на просторната разместеност на индустријата, преку моделот на концентрираната дисперзија.**
- **Поставувањето на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, ќе биде во функција на развој на енергетскиот сектор преку производство на енергија од обновливи извори, што кореспондира со основните определби на Просторниот план на Република Македонија за одржлив развој.**

Сообраќајна инфраструктура

- Според Просторниот план на Република Македонија, автопатската и магистрална патна мрежа релевантна за предметниот простор е:

  А1 (М-1) - (Граница со Србија-ГП Табановци-Куманово-**Велес**-Неготино-Демир Капија-Гевгелија-граница со Грција-ГП Богородица и делница Градско-Прилеп-врска со А3).
- **Релевантен регионален патен правец за предметната локација влегува во групата на регионални патишта "Р1" и е со ознака:**

P1104 - (Скопје-врска со А2-обиколница Скопје-Арачиново-Куманово-врска со А1-граница со Р. Србија-ГП Сопот).

- **При планирање да се почитува Законот за јавни патишта** („Службен весник на Република Македонија" број: 84/08, 52/09, 114/09, 124/10, 23/11, 53/11, 44/12, 168/12, 163/13, 187/13, 39/14, 42/14, 166/14, 44/15, 116/15, 150/15, 31/16, 71/16, 163/16 и 174/21).

Радиокомуникациска и кабелска електронско комуникациска мрежа

- **Локацијата наменета за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, нема конфликт со постојните и планирани радиокомуникациски и кабелски електронско комуникациски мрежи.**
- Преку кабелските електронски комуникациски мрежи, на крајните корисници треба да им се обезбеди сигурен пренос на јавни електронски комуникациски услуги со задоволување на одредени општи и посебни услови за квалитет, во согласност со Законот за електронските комуникации и препораките за обезбедување на одредено ниво на квалитет на пренос.

Заштита на животна средина

- **Со цел да се обезбеди заштита и унапредување на животната средина на просторот за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, потребно е да се почитуваат одредбите пропишани во законската регулатива од областа на заштита на животната средина и подзаконските акти донесени врз нивна основа.**
- Да се внимава да не дојде до искористување на земјиштето на начин и обем со кој би се загрозиле неговите природни вредности.
- Да се превземат активности за намалување на бучавата и вибрациите од опремата, со цел да се избегнат негативните ефекти од бучавата и да се почитуваат пропишаните гранични вредности за дозволено ниво на бучава во животната средина.
- Создавачите на отпад се должни во најголема можна мера, да го избегнат создавањето на отпад и да ги намалат штетните влијанија на отпадот врз животната средина, животот и здравјето на луѓето. При управување со отпадот по претходно извршената селекција, отпадот треба да биде преработен по пат на рециклирање, повторно употребен во истиот или во друг процес за екстракција на секундарните суровини или пак да се искористи како извор на енергија.
- Евентуалниот отпад што може да се формира во тек на поставувањето и експлоатациониот период треба да се депонира организирано со контролиран транспортен систем во постојната депонија.

- Создавачот и/или поседувачот на отпадни материи и емисии ги сноси сите трошоци за санација на евентуално предизвиканите нарушувања во животната средина.

Заштита на природно наследство

- **Согласно Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република Македонија, на просторот за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, нема регистрирано ниту евидентирано природно наследство.**
- Доколку при изработката на документацијата за предметниот простор или при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрозено со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се предвидат соодветни мерки за заштита на природното наследство согласно Законот за заштита на природата.

Заштита на културно наследство

- Согласно податоците од Експертниот елаборат за заштита на културното наследство и Археолошката карта на Република Македонија[2] на подрачјето на катастарската општина Лопате има евидентирани недвижни споменици на културата и археолошки локалитети.
- При изработка на документацијата од пониско ниво да се утврди точна локација на евидентираното културно наследство и во таа смисла да се применат соодветните плански мерки за заштита на истото.
- Доколку при изведување на земјаните работи се наиде на археолошки артефакти, односно дојде до откривање на материјални остатоци со културно-историска вредност, потребно е да се постапи во согласност со постоечката законска регулатива (Закон за заштита културното наследство - „Службен весник на Република Македонија" број 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18 и 20/19), односно веднаш да се запре со отпочнатите градежни активности и да се извести надлежната институција за заштита на културното наследство.

Развој на туризмот

- Предметната локација за која што се наменети Условите за планирање, припаѓа на **Скопско - Кумановски туристички регион со утврдени 8 туристички зони и 17 туристички локалитети. Поминува транзитен коридор.**
- Согласно поставките на Концептот и критериумите за развој и организација на туристичката дејност, за непречен развој на вкупната туристичка понуда на ова подрачје, се препорачува, при идната организација на стопанските

[2] МАНУ Скопје, 1996г.

дејности да се почитуваат критериумите за заштита и одржлив економски развој.

Заштита од воени разурнувања, природни и техничко-технолошки катастрофи

- **Локацијата за условите за планирање на просторот наменети за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово се наоѓа во простори со висок степен на загрозеност од воени дејства.** Според тоа во согласност со Законот за заштита и спасување, задолжително треба да се применуваат мерките за заштита и спасување.
- Задолжителна примена на мерки за заштита од пожар.
- **Анализираниот простор се наоѓа во подрачје каде се можни потреси со јачина до VIII степени по МКС**, што наметнува задолжителна примена на нормативно-правна регулатива, со која се уредени постапките, условите и барањата за постигнување на технички конзистентен и економски одржлив степен на сеизмичка заштита, кај изградбата на новите објекти.

Насоки за потребата од спроведување на Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина

- **При донесувањето на Одлука за спроведување или Одлука за не спроведување на стратегиска оцена за документацијата за предметниот простор за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновиви извори – фотоволтаична електрана), КО Лопате-вон г.р., Општина Куманово, задолжително да се земат во предвид насоките за потреба од спроведување на Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина, како и забелешките и заклучоците од секторските области опфатени со Просторниот план на Република Македонија.**

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:
Синтезни карти

Тема:
Биланс на намена на површините

Користење на земјиштето

Карта бр. 20

Легенда:

- шуми и шумско земјиште
- земјоделско земјиште
- наводнувани површини
- високопланински пасишта
- акумулации
- зони за експлоат. на минерали
- туристички простори
- транзитни коридори
- туристички центри
- автопат
- магистрален пат
- регионален пат
- железничка мрежа
- воздухопловно пристаниште

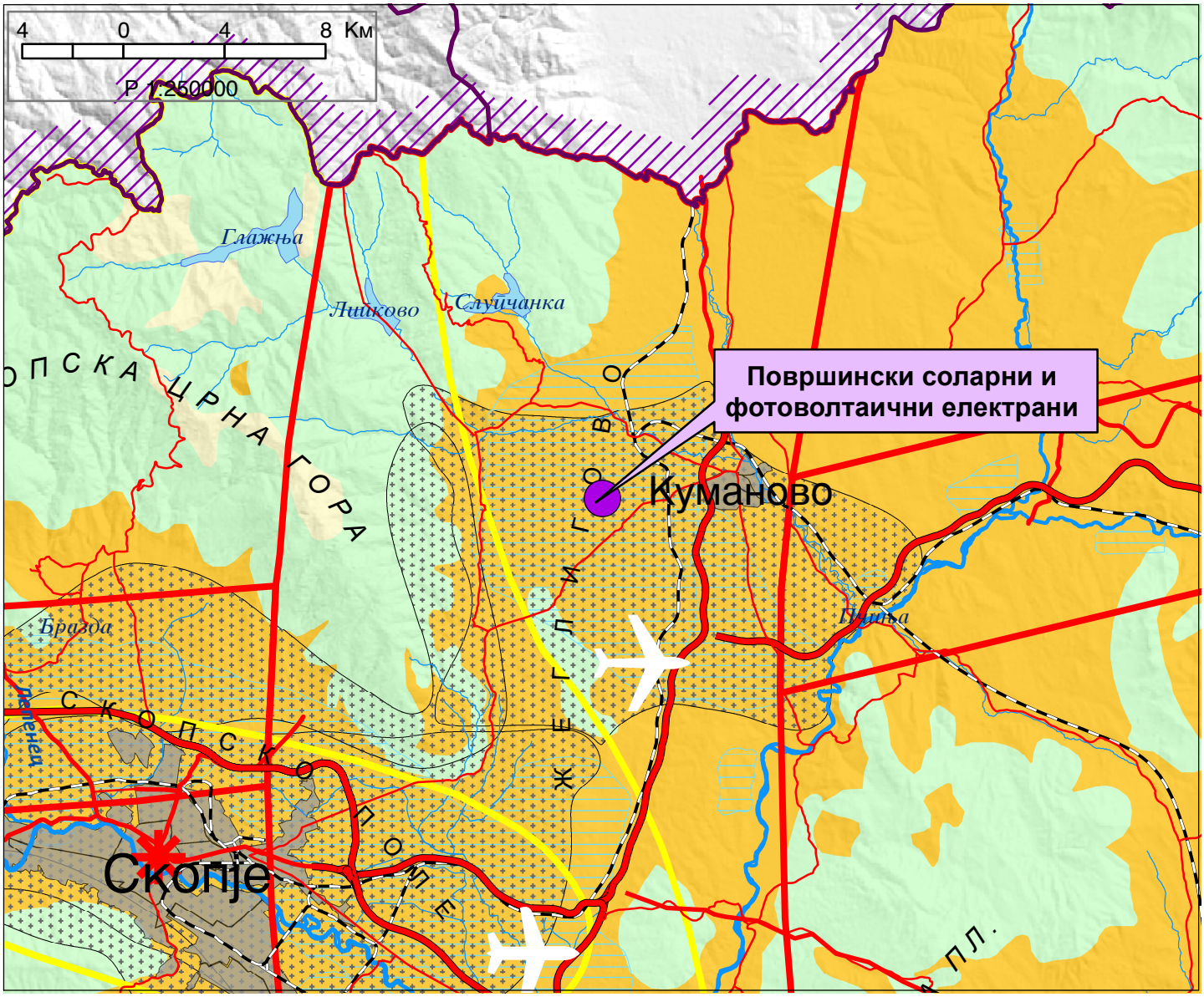

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:
Синтезни карти

Тема:
Просторно-функционална организација

Систем на населби и сообраќајна мрежа

Карта бр. 22

Легенда:

- Центар на макрорегион
- Центар на микрорегион
- Центри на просторно-функционални единици
- Управа
- Просторно-функц. единици
- Граници на влијанија на макрорегион. центри
- Општински центар

Образование
- Средно
- Вишо
- Високо

Здравствена заштита
- 2 Секундарна
- 3 Терцијална

Оски на развој
- источна
- јужна
- север-југ
- северна
- западна

- Слободна економ.зона
- Автопат
- Магистрален пат
- Регионален пат
- Железничка мрежа
- Воздухоплов. пристан.
- Стопански аеродром
- Спортски аеродром

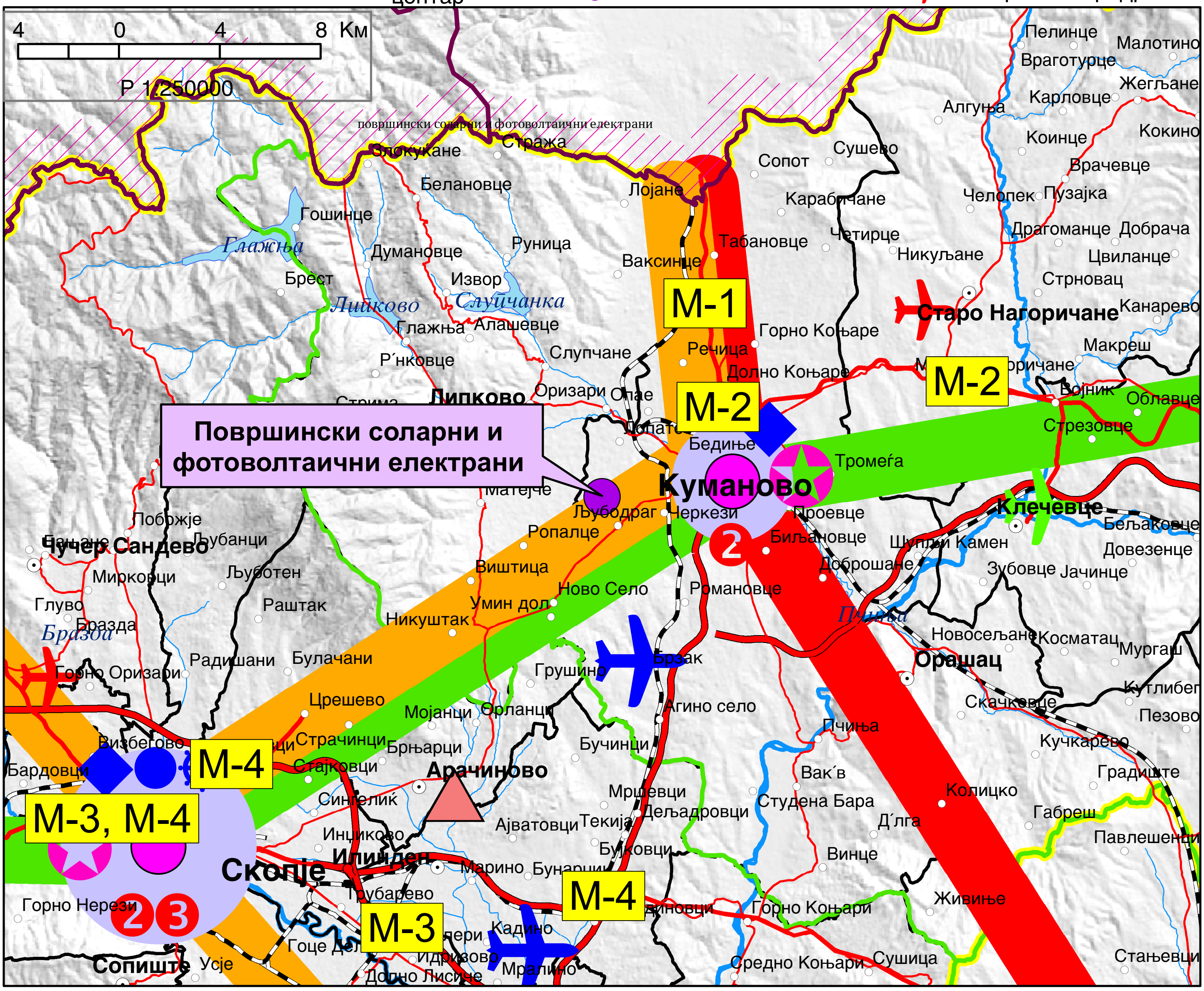

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:
Синтезни карти

Тема:
Техничка инфраструктура

Водостопанска и енергетска инфраструктура

Карта бр. 23

Легенда:

- Извориште
- Водоводен систем
- Регионален водост. систем
- Акумулации
- Акумулации по 2020г.
- Природни езера
- Наводнувани површини
- Водостопански подрачја
- Термоелектрани
- Хидроелектрани

Далноводи
- 110 kV
- 220 kV
- 400 kV

Трафостаници
- 110 kV
- 220 kV
- 400 kV

- Рафинерија
- Нафтовод
- Индустриски топлани
- Рудник на јаглен
- Брикетара
- Гасовод
- Регулациони станици
- Канализационен систем

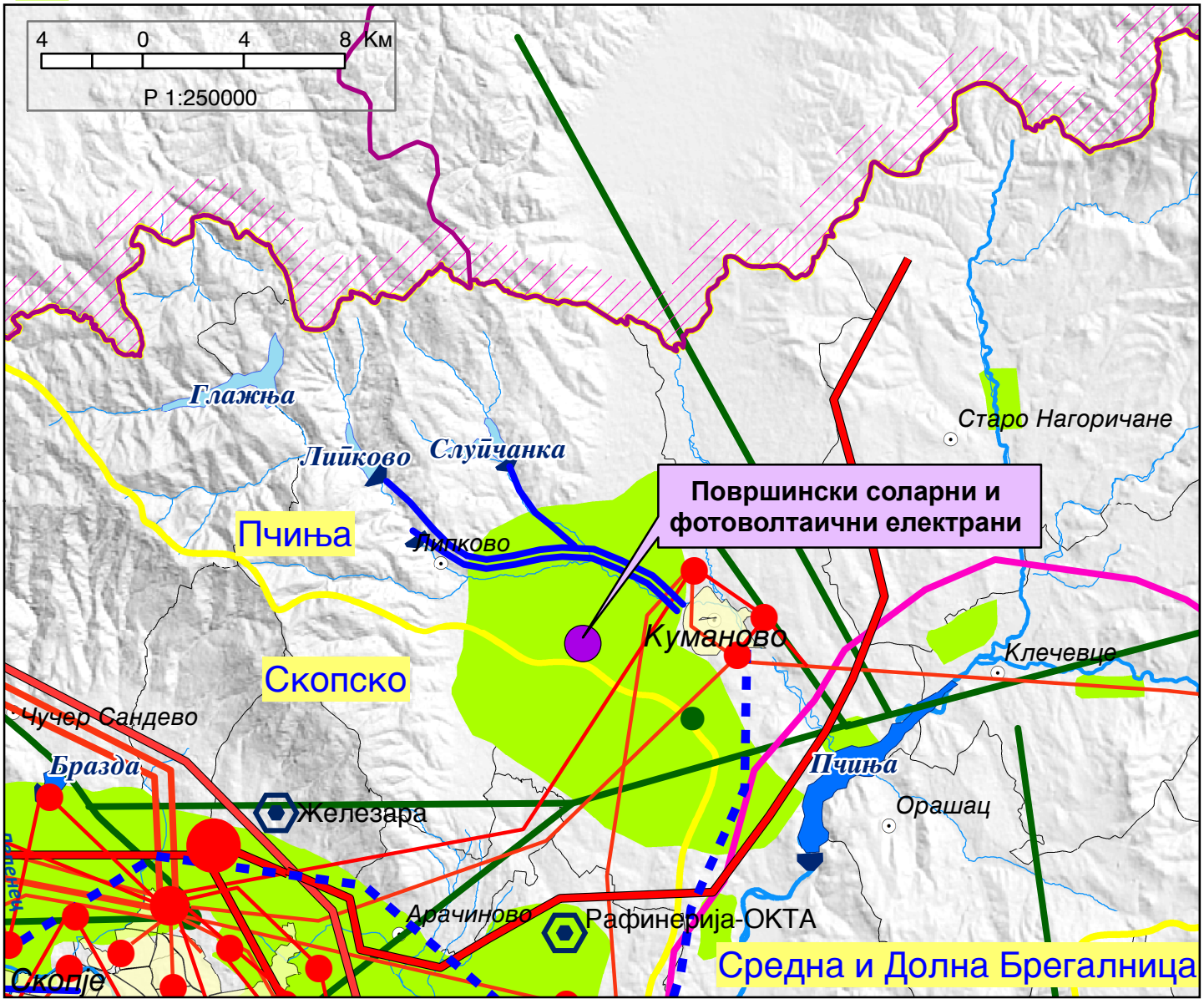

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:
Синтезни карти

Тема:
Заштита на животната средина

Реонизација и категоризација на просторот за заштита

Карта бр. 24

Легенда:

- Граници на региони за управување со животната средина
- Заштита на простори со природни вредности
- Рекултивација на деград. простори
- Управување со загад. на воздух и вода
- Заштита на реки со нарушен квалитет
- Заштита на акумулации и реки за водозафати
- Рекултивација на деградирани простори
- Заштита на земјоделско земјиште
- Заштита на шуми
- Поволни подрачја за лоцирање регионални санитарни депонии
- Поволни хидрогеолошки средини за лоцирање на депонии
- Споменичко подрачје
- Археолошки локалитети
- Споменички целини

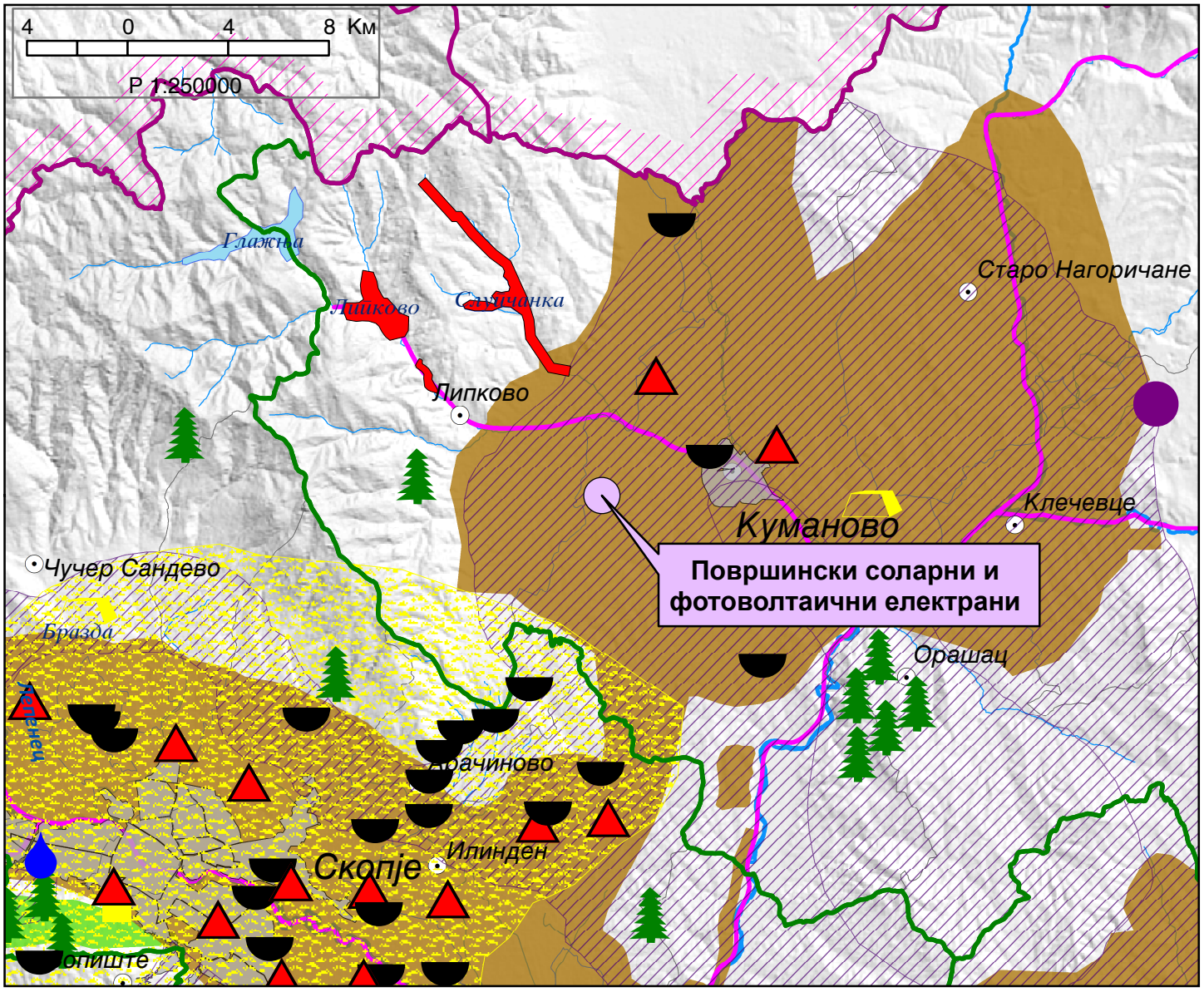

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ГП 3 СО НАМЕНА Е1.13-ПОВРШИНСКИ СОЛАРНИ И ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРАНИ (ГРАДБИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА ОД ОБНОВЛИВИ ИЗВОРИ - ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО КАПАЦИТЕТ ПОГОЛЕМ ОД 1MW), НА КП 2330, КП 2331 И КП 2332, КО ЛОПАТЕ - ВГР, ОПШТИНА КУМАНОВО

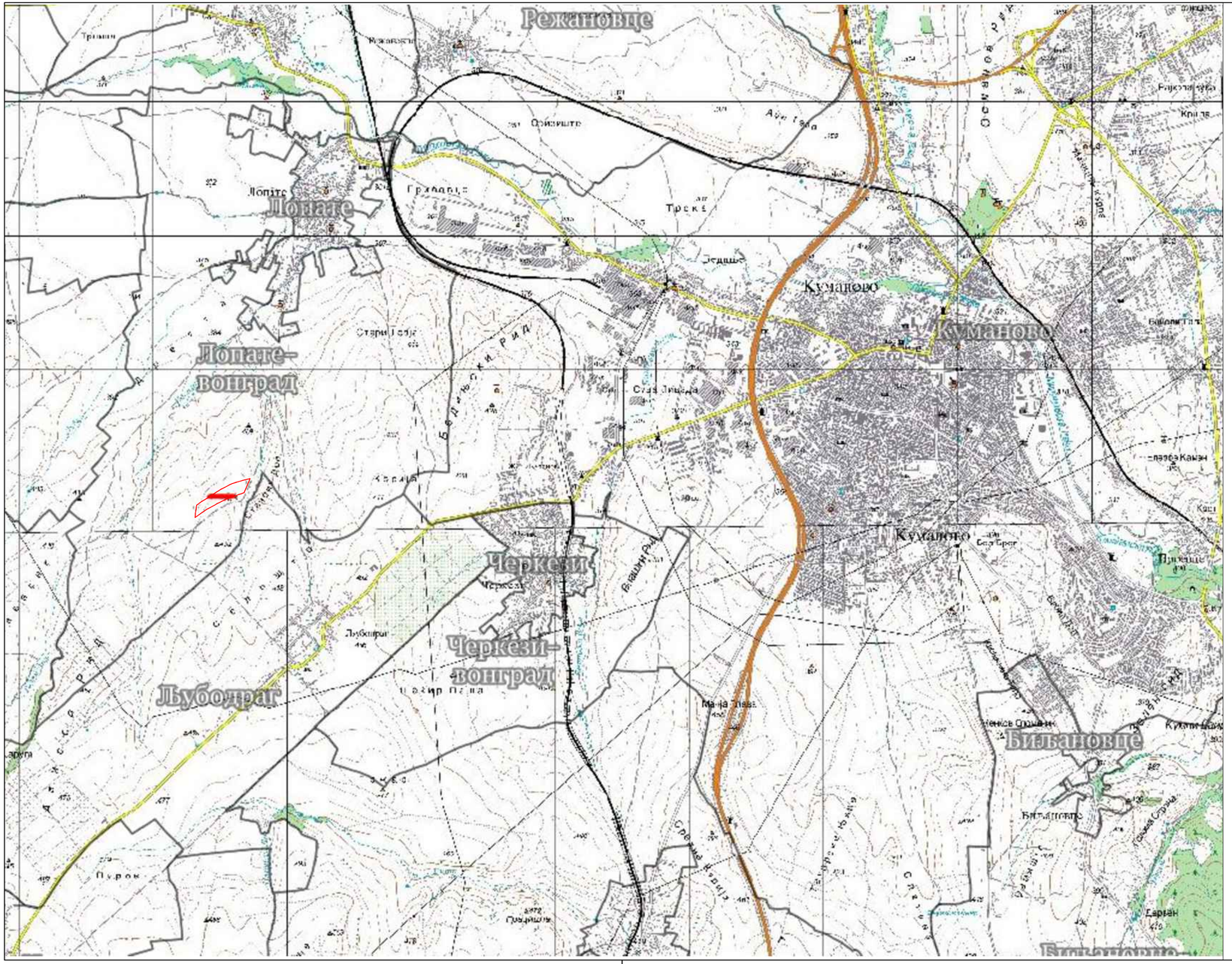

ЛЕГЕНДА:

ГРАНИЦА НА ПРОЕКТЕН ОПФАТ 3.50ха

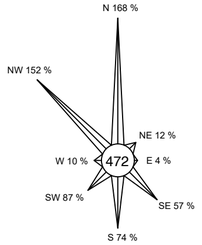

НАРАЧАТЕЛИ: Мартин Кочков, Владимир Ацевски	ИЗРАБОТУВАЧ: ДРУШТВО ЗА ПРОЕКТИРАЊЕ, ТРГОВИЈА И ИНЖЕНЕРИНГ ДООЕЛ ВЕЛЕС, УРБАНПРОЕКТИНГ, УЛИЦА „НИКОЛА ОРОВЧАНЕЦ" БРОЈ 1 - ВЕЛЕС	(М.П.)
ИМЕ НА ПОДРАЧЈЕТО И ОПШТИНАТА: КО ЛОПАТЕ-ВГР, ОПШТИНА КУМАНОВО	БРОЈ НА ЛИЦЕНЦА: 0054	
ВИД НА ПЛАН: УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ	ПЛАНЕР: БИЉАНА ТАСЕВА д.и.а. овластување бр. 0.0367	ПОТПИС:
ФАЗА: У; ТЕХНИЧКИ БРОЈ: 67/22		
ДАТА: МАЈ 2023; РАЗМЕР: 1:25000		
ЦРТЕЖ / ПРИЛОГ: ПРЕГЛЕДНА КАРТА	ОДГОВОРНО ЛИЦЕ НА ПРАВНОТО ЛИЦЕ: БИЉАНА ТАСЕВА	БРОЈ НА ГРАФИЧКИ ПРИЛОГ: 02

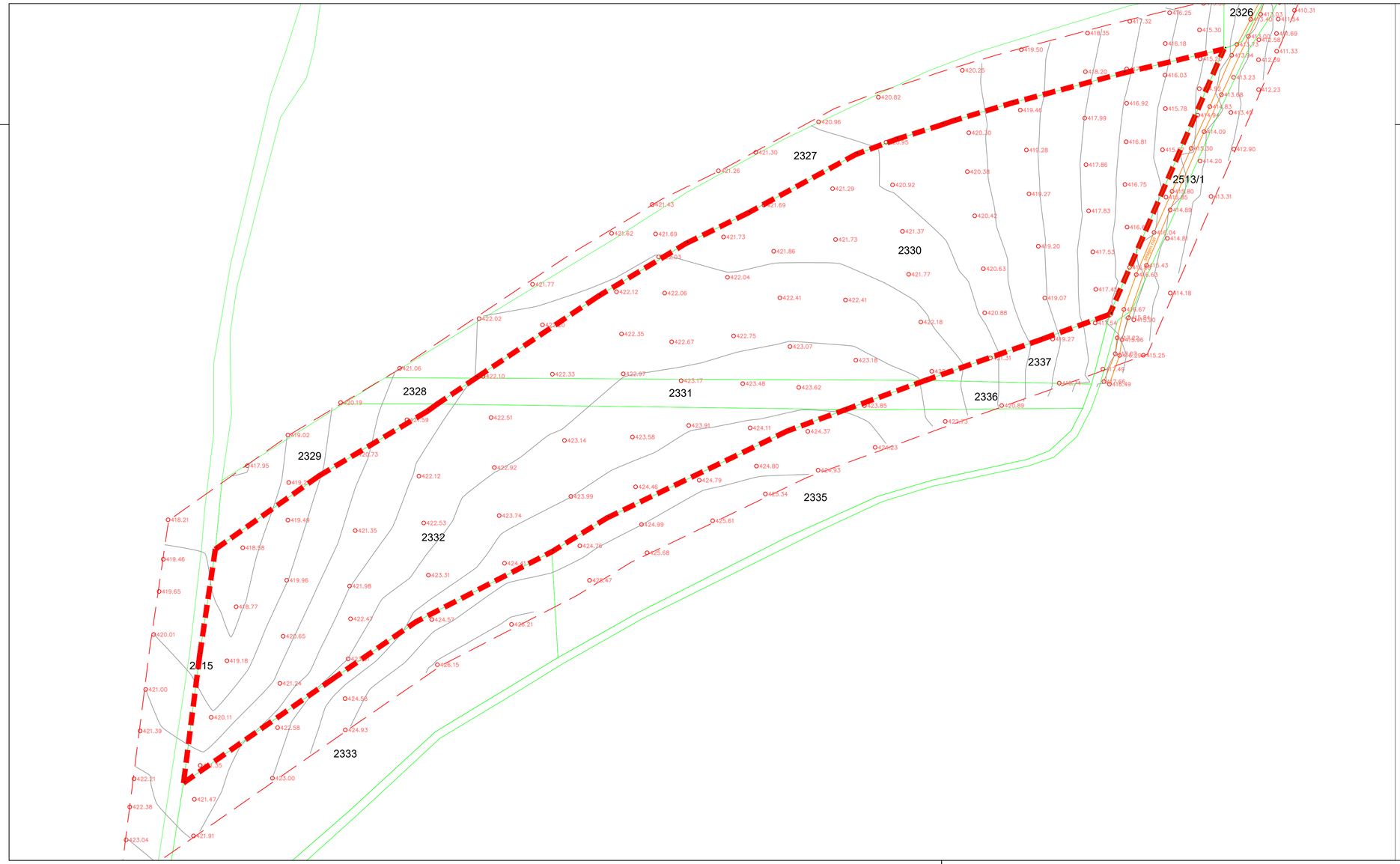

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ГП 3 СО НАМЕНА Е1.13-ПОВРШИНСКИ СОЛАРНИ И ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРАНИ (ГРАДБИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА ОД ОБНОВЛИВИ ИЗВОРИ - ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО КАПАЦИТЕТ ПОГОЛЕМ ОД 1MW), НА КП 2330, КП 2331 И КП 2332, КО ЛОПАТЕ - ВГР, ОПШТИНА КУМАНОВО

ЛЕГЕНДА:

ГРАНИЦА НА ПРОЕКТЕН ОПФАТ 3.50ха

- мала изохипса
- мала изохипса
- земјен пат
- граница на катастарска парцела
- 141 141.04 - апсолутни надморски висини
- 3684 - број на катастарска парцел

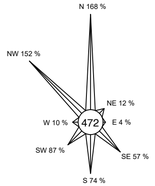

НАРАЧАТЕЛИ: Мартин Кочков, Владимир Ацевски	ИЗРАБОТУВАЧ: ДРУШТВО ЗА ПРОЕКТИРАЊЕ, ТРГОВИЈА И ИНЖЕНЕРИНГ ДООЕЛ ВЕЛЕС УРБАНПРОЕКТИНГ УЛИЦА „НИКОЛА ОРОВЧАНЕЦ" БРОЈ 1 - ВЕЛЕС	(М.П.)
ИМЕ НА ПОДРАЧЈЕТО И ОПШТИНАТА: КО ЛОПАТЕ-ВГР, ОПШТИНА КУМАНОВО	БРОЈ НА ЛИЦЕНЦА: 0054	
ВИД НА ПЛАН: УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ	ПЛАНЕР: БИЉАНА ТАСЕВА д.и.а. овластување бр. 0.0367	ПОТПИС:
ФАЗА: У; ТЕХНИЧКИ БРОЈ: 67/22		
ДАТА: МАЈ 2023; РАЗМЕР: 1:1000		
ЦРТЕЖ / ПРИЛОГ: АЖУРИРАНА ГЕОДЕТСКА ПОДЛОГА	ОДГОВОРНО ЛИЦЕ НА ПРАВНОТО ЛИЦЕ: БИЉАНА ТАСЕВА	БРОЈ НА ГРАФИЧКИ ПРИЛОГ: 03

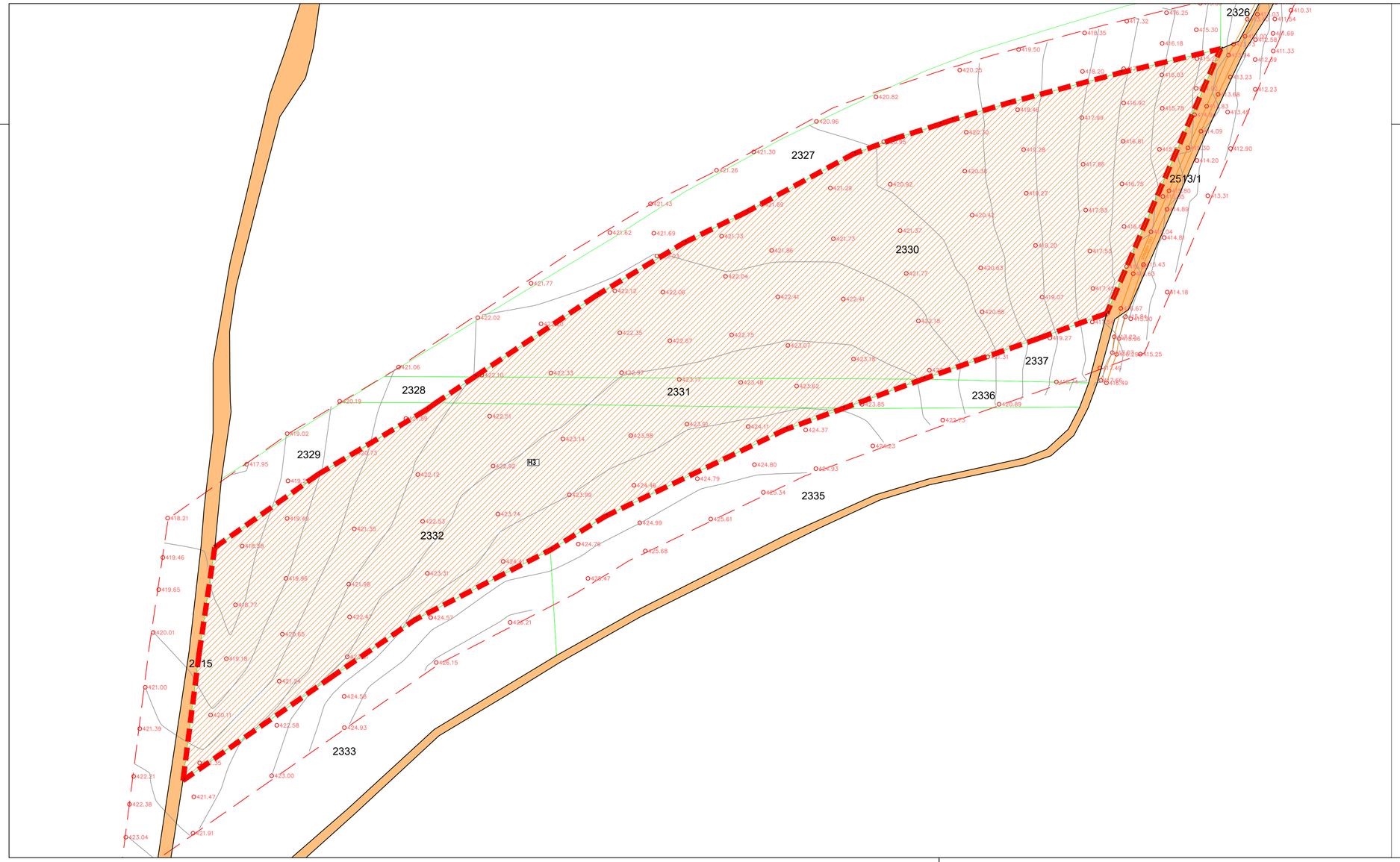

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ГП 3 СО НАМЕНА Е1.13-ПОВРШИНСКИ СОЛАРНИ И ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРАНИ (ГРАДБИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА ОД ОБНОВЛИВИ ИЗВОРИ - ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО КАПАЦИТЕТ ПОГОЛЕМ ОД 1MW), НА КП 2330, КП 2331 И КП 2332, КО ЛОПАТЕ - ВГР, ОПШТИНА КУМАНОВО

ЛЕГЕНДА

ГРАНИЦА НА ПЛАНСКИ ОПФАТ 3.50ха

ЕЛЕМЕНТИ НА УЛИЧНА МРЕЖА

НАМЕНА НА ПОВРШИНИ

H3 НЕИЗГРАДЕНО ЗЕМЈИШТЕ

КОЛОВОЗ (ЗЕМЈЕН ПАТ)

ПОСТОЈНА СОСТОЈБА			
КП	**Вкупна површина на проектен опфат м²**	**Намена на површини**	**површина по намена м²**
КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр	35051 m2	H3 - Неизградено земјиште	35051 m2
Вкупно:	**35051 m2**	**-**	**35051 m2**

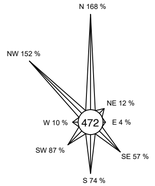

НАРАЧАТЕЛИ: Мартин Кочков Владимир Ацевски	ИЗРАБОТУВАЧ: ДРУШТВО ЗА ПРОЕКТИРАЊЕ, ТРГОВИЈА И ИНЖЕНЕРИНГ ДООЕЛ ВЕЛЕС УРБАНПРОЕКТИНГ УЛИЦА „НИКОЛА ОРОВЧАНЕЦ" БРОЈ 1 - ВЕЛЕС	(М.П.)
ИМЕ НА ПОДРАЧЈЕТО И ОПШТИНАТА: КО ЛОПАТЕ-ВГР, ОПШТИНА КУМАНОВО	БРОЈ НА ЛИЦЕНЦА: 0054	
ВИД НА ПЛАН: УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ	ПЛАНЕР: БИЉАНА ТАСЕВА д.и.а. овластување бр. 0.0367	ПОТПИС:
ФАЗА: У / ТЕХНИЧКИ БРОЈ: 67/22 ДАТА: МАЈ 2023 / РАЗМЕР: 1:1000		
ЦРТЕЖ / ПРИЛОГ: КАРТА НА ИЗГРАДЕНИОТ ГРАДЕЖЕН ФОНД И ИЗГРАДЕНАТА КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА	ОДГОВОРНО ЛИЦЕ НА ПРАВНОТО ЛИЦЕ: БИЉАНА ТАСЕВА	БРОЈ НА ГРАФИЧКИ ПРИЛОГ: 04

2. Опис и образложение на проектниот концепт на урбанистичкото решение на градежната парцела, во која е утрврден простор определен со градежни линии

2.1 Дејности и активности кои се одвиваат во градбите во градежната парцела со нумерички показатели на урбанистичките параметри за секоја градба поединечно

Предмет на овој **Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр, Општина Куманово е формирање на градежна парцела** со предвидена намена Е1.13 - Површински соларни и фотоволтаични електрани, како и површини за градба со намена Е1.8 – Инфраструктури за пренос на електрична енергија, како комеплементарна намена во смисла на член 80 од Правилникот за урбанистичко планирање (Службен весник на Р.С.Македонија со бр. 225/20, 219/21 и 104/22), т.е. намена што градежната парцела ја дополнува и служи исклучиво за функционирање на утврдената примарна намена.

Согласно Член 58 став 6 од Закон за урбанистичко планирање (Сл. весник на РСМ 32/2020), Урбанистички проект може да се изработува и за поединечни градби за коишто не постојат услови и/или економска оправданост за донесување на урбанистички план согласно овој закон, а постои соодветен или некатегоризиран сообраќаен пристап во кој случај урбанистичкиот проект се изработува врз основа на прибавени услови за планирање на просторот.

Пристап до новоформираната градежна парцела е обезбеден преку КП 2513/1, КО Лопате-вгр, Општина Куманово.

Предметниот проектен опфат е опфатен во рамките на урбаниот опфат на Просторниот План на Република Македонија, според кој се изработени условите за планирање на просторот од страна на Агенцијата за планирање на просторот - Скопје, Република Македонија, со технички број Y52622 од Ноември 2022, за кои Услови е добиено Решение од Министерството за животна средина и просторно планирање со бр. УП 1-15 2315/2022 од 27.12.2022 година.

Вкупната површина на проектниот опфат изнесува 35051м^2. Со овој УП се формира една градежна парцела, согласно Законот за урбанистичко планирање (Сл.весник на Р.С.Македонија со бр. 32/20).

Фотоелектричната централа ќе произведува електрична енергија директно од сончевото светлинско зрачење (фотоелектричен ефект). Фотоволтаичните панели може да бидат поставени на метални конструкции кои треба да бидат соодветно заштитени најчесто со процес на галванизација како и комбинација на алуминиумска и метална конструкција. Начинот на монтажа може да биде на бетонски фундаменти како и со набивање на галванизираните челични профили во земја. Сите електрични врски на фотоволтаичните панели ќе се изведат со кабелски врски. Каблите ќе бидат поставени во соодветни кабелски канали. Технолошкиот процес на производство на електрична струја преку соларни панели и планираната трафостаница не бараат секојдневно присуство на вработени,

Во граници на проектниот опфат се планира една градежна парцела во која се планирани една површина за градба со намена Е1.13-површински соларни и фотоволтаични електрани, и една површина за градба со планирана за Е1.8-Инфраструктура за пренос на електрична енергија (трафостаница).

Нумерички показатели за секоја парцела и градба во проектниот опфат

Површина на проектен опфат: 35051м²

Градежна парцела 3

Намена: Е1.13 - Површински соларни и фотоволтаични електрани

Комплементарна намена: Е1.8-Инфраструктура за пренос на електрична енергија (трафостаница)

Површина на градежна парцела: 35051м²

Површина за градење: 30158м²

Вкупно изградена површина: 301586м²

Процент на изграденост: 86,0%

Коефициент на искористеност: 0,86

Висина на венец: 6,00м

Број на катови: П

Пристап:

Пристап до новоформираната градежна парцела е обезбеден преку КП 2513/1, КО Лопате-вгр, Општина Куманово кој тангира на проектниот опфат од источната страна на проектниот опфат.

Паркирање: Паркирањето е решено во рамки на сопствената парцела, каде се предвидени две паркинг места за повремено одржување на фотоволтаичната електрана. За определувањето на потребниот број на паркинг места користени се нормативи според Правилник за урбанистичко планирање (Службен весник на Р.С.Македонија бр. 225/20, 219/21 и 104/22).

Површина за градење 3.1

Намена: Е1.13 - Површински соларни и фотоволтаични електрани

Површина за градење: 30118м²

Вкупно изградена за површина: 30118м²

Катност: П

Мах. висина на објект: 6.00м'

Површина за градење 3.2

Намена: Е1.8-Инфраструктура за пренос на електрична енергија (трафостаница)

Површина за градење: 40м²

Вкупно изградена за површина: 40м²

Катност: П

Мах. висина на објект: 3.50м'

Од предложеното проектно решение, а врз основа на направените анализи произлегуваат следните нумерички показатели за целиот проектен опфат:

Намена: Е1.13 - Површински соларни и фотоволтаични електрани

Комплементарна намена: Е1.8-Инфраструктура за пренос на електрична енергија (трафостаница)

Површина на проектен опфат: 35051м²

Површина на градежна парцела: 35051м²

Сообраќајна површина: 263м²

Површина за градење: 30158м²

Вкупно изградена површина: 30158м²

Процент на изграденост во ГП: 86,0%

Коефициент на искористеност: 0,86

Висина на венец: 6,00м

Број на катови: П

Површина на зеленило во ГП: 4630м² (13.2%) во ГП надвор од површина за градење

НУМЕРИЧКИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ГРАДЕЖНАТА ПАРЦЕЛА И ОБЈЕКТИТЕ

Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр, Општина Куманово

Површина на проектен опфат	Број на Г.П.	Површина на градежна парцела	Број на површина за градба	поединечна класа на намена	максимална висина на градба	број на спратови	поединечна површина на наменска употреба на земјиштето	поединечна застапеност во однос на вкупната површина на ГП	површина под градба /м2/	бруто површина за градба /м2/	процент на изграденост	коефициент на искористеност
35051 m2	3	35051 m2	3.1	Е1.13 - Површински соларни и фотоволтаични електрани	6,00	П	30118 m2	85,9%	30118 m2	30118 m2	86,0%	0,86
			3.2	Е1.8 - Инфраструктура за пренос на електрична енергија	3,50	П	40 m2	0,1%	40 m2	40 m2		
			-	Зеленило	-		4630 m2	13,2%	-			
			-	Сообраќајна површина (тампонирано плато и паркинг места)	-		263 m2	0,8%	-			
Вкупно:		**35051 m2**					**35051 m2**	**100,0%**	**30158 m2**	**30158 m2**	**86,0%**	**0,86**

2.2 Внатрешни сообраќајници и начин на обезбедување на потребен број на паркинг места

Предмет на разработка е **Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр, Општина Куманово**, а пристапот до проектниот опфат е преку постоен некатегоризиран катастарски земјен пат, од источната страна, со променлив профил:

Постоен земјен пат од западна страна:

- коловоз од 7,40м до 7,90м

Пристапот во новопланираната градежна парцела ќе се планира согласно постојната нивелација на некатегоризиран пат.

Пристап до новоформираната градежна парцела е обезбеден преку КП 2513/1, КО Лопате-вгр, Општина Куманово.

Паркирањето е планирано во рамките на градежната парцела, каде се предвидени две паркинг места на ниво на партер, за повремено одржување на фотоволтаичната електрана, додека паркинг место за трафостаницата не е потребно.

За определувањето на потребниот број на паркинг места користени се нормативи според Правилник за урбанистичко планирање (Службен весник на Р.С.Македонија со бр. 225/20, 219/21 и 104/22).

2.3 Партерно решение со хортикултура

Партерното решение на ниво на градежна парцела останува самостојно да го решаваат сопствениците на градбите, но при тоа треба да се води сметка, со озеленувањето да се постигне поголем процент, како од естетски така и од заштитен аспект. Зеленилото во рамките на градежните парцели ќе има значајна функција во заштита на животната средина, но ќе има и забележителни пејсажни ефекти.

Во рамки на градежната парцела предвидена е површина за зеленило, која зафаќа 13,2% од површината или 4630м^2 во градежната парцела надвор од површината за градење, додека останатиот процент на зеленило до 20% ќе се обезбедат при изработка на основниот проект во површината за градба.

2.4 Водови и инсталации на инфраструктурите

<u>Водовод и канализација</u>

За овој тип на градба не е потребен приклучок на водоводна и канализациона мрежа. За технолошкиот процес на производство на електрична енергија преку соларни панели нема потреба од водоснабдување.

Атмосферската вода ќе се одведува природно по теренот.

<u>Електро - енергетика и ПТТ инсталации</u>

Од страна на Електродистрибуција дооел Скопје, според добиеното писмо во кое сме известени дека нема постојни инсталации во нивна надлежност.

Кабловското напојување со среднонапонска и нисконапонска ел. мрежа ќе се определи во понатамошниот тек на разработка на техничката документација, односно со изработка на идејни и главни проекти за електрична мрежа од страна на стручните служби на ЕВН Македонија.

Согласно добиеното писмо од МЕПСО, во рамки на проектниот опфат нема постојни инсталации во нивна надлежност.

Во граници на новопланираната градежна парцела се планира поставување на фотонапонски панели, инвертори, како и трафостаници во функција на централата. Во граници на проектниот опфат се планираат подземни кабли за потребите на фотоволтаичната централа. Подземните кабли може да се водат и надвор од површината за градење.

Кабелот за приклучок на планираните трафостаници од градежната парцела до постојната електроенергетска мрежа ќе бидат изработени со посебен вид на урбанистичко планско проектна документација.

Телефонска мрежа

Согласно добиеното писмо од АЕК и Телеком, на посочената предметна локација, не располагаат со податоци за изградени јавни електронски комуникациски мрежи.

За овој тип на градба не е потребен телефонски и интернет приклучок.

3. Детални услови за проектирање и градење

Локацијата на проектниот опфат за **Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр, Општина Куманово** опфатена со опфатен во рамките на урбаниот опфат на Просторниот План на Република Македонија, според кој се изработени условите за планирање на просторот од страна на Агенцијата за планирање на просторот - Скопје, Република Македонија, со технички број Y52622 од Ноември 2022, за кои Услови е добиено Решение од Министерството за животна средина и просторно планирање со бр. УП 1-15 2315/2022 од 27.12.2022 година.

Урбанистичкиот проект е изработен согласно Законот за урбанистичко планирање (Сл.Весник на РСМ бр.32/20) и Правилник за урбанистичко планирање (Сл.Весник на РСМ бр. 225/20, 219/21 и 104/22).

Деталните услови за планирање важат за **Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр, Општина Куманово.**

Деталните услови за проектирање и градење важат за цеата површина на градежната парцела оформена со овој урбанистички проект.

Општи услови за изградба:

Урбанистичкиот проект е изработен во согласност со Законот за урбанистичко планирање (Сл.весник на Р.С.Македонија со бр. 32/20).

1. Понатамошна разработка на УП ќе биде со основни проекти за градби.
2. Општите услови за изградба, развој и користење на земјиштето дадени во условите за планирање на просторот, важат за сите новопланирани градежни парцели.
3. Изградбата на нови објекти, изградбата на супраструктурата и инфраструктурата како и вкупното просторно уредување на градежната парцела, треба да се изведува согласно законската и подзаконската регулатива, техничките прописи во областа на градежништвото и урбанизмот како и овие параметри што се составен дел на проектната документација.
4. Градежна линија се исцртува во градежни парцели каде што со планот се утврдуваат услови за идна градба. Согласно Правилник за урбанистичко планирање (Службен весник на Р.С.Македонија бр.225/20, 219/21 и 104/22).

5. Основна класа на намена на градежната парцела е Е1.13 - Површински соларни и фотоволтаични електрани, како комплементарна намена се јавува и намената Е1.8 – Инфраструктури за пренос на електрична енергија, која служи исклучиво за функционирање на примарната намена.

6. Оградувањето на градежната парцела да биде во согласност со член 113 од Правилникот за урбанистичко планирање (Сл.Весник на РСМ бр. 225/20, 219 /21 и 104/22).

7. Дозволено е градење во граница на површината за градење. Надвор од површината за градење се дозволува планирање на подземна инфраструктура во граници на градежната парцела.

8. Подземна градежна линија е планска одредба која претставува граница на дозволено градење на подземни инфрастурктурни водови.

9. Процентот на оззеленетост во рамките на градежната парцела претставува однос помеѓу површината на градежно земјиште наменето за зеленило и вкупната површина на градежното земјиште изразено во проценти и истот изнесува минимум 20% согласно Законот за урбано зеленило (Сл.Весник на РМ бр.11/18 и Сл.Весник на РСМ бр. 42/20)

10. Освен услов за изградба на планираната развиена површина за градење е обезбедувањето на потребниот број на паркинг места внатре во ГП.

11. Инфраструктурните водови внатре во градежната парцела, како и приклучоците со надворешната инфраструктура, ќе се дефинираат со основни проекти за секоја фаза соодветно со точни пресметки за потреби и количини.

12. Приклучокот од планираните трафостаници до приклучокот на мрежата ќе се планира со друг вид на планско – проектна документација.

13. Сите параметри за уредување на просторот на проектниот опфат кои не се опфатени во приложените општи услови за изградба на просторот во УП ќе бидат во согласност со Правилник за урбанистичко планирање (Службен весник на РМ бр.225/20, 219/21 и 104/22).

14. Сообраќајното решение за приклучок на објектот е планирано преку постоечките пристапни патишта.

15. Согласно Закон за урбанистичко планирање (Сл. весник на РМ бр. 32/20), во просторните и урбанистички планови, врз основа на документацијата за недвижното културно наследство, задолжително се утврдуваат: плански мерки за заштита на спомениците на културата, како и насоки за определување на режимот на нивната заштита. Доколку при изведувањето на земјаните работи се наиде на археолошки артефакти, односно дојде до откривање на материјални остатови со културно-историска вредност, потребно е да се постапи согласно Законот за заштита на културното наследство, односно веднаш да се запре со отпочнатите градежни активности и да се извести надлежната институција за заштита на културно наследство и во таа смисла да се применат плански мерки за заштита на недвижно културно наследство:

- задолжителен третман на недвижното културно наследство во процесот на изработката на просторните и на урбанистичките планови од пониско ниво заради обезбедување на плански услови за нивната заштита, остварување на нивната културна

функција, просторна интеграција и активно користење на спомениците на културата за соодветна намена, во туристичкото стопанство, во малото стопанство и услугите и во вкупниот развој на државата;

- планирање на реконструкција, ревитализација и конзервација на најзначајните споменички целини и објекти и организација и уредување на контактниот, околниот споменичен простор заради зачувување на нивната културно-историска димензија и соодветна презентација;

- измена и дополнување на просторните и урбанистичките планови заради усогласување од аспект на заштита на недвижното културно наследство;

16. Доколку при реализација на планот се појави археолошко наоѓалиште, треба да се постапи во согласност со одредбите од член 65 од Законот за заштита на културно наследство (Сл. весник на РМ бр. 20/04, 71/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16 и 11/18).

17. Врз основа на Законот за заштита и спасување (Сл.весник на Р.М. бр. 93/12-пречистен текст, 41/14, 129/15, 71/16, 83/18 и сл.весник на Р.С.М. бр. 215/21) за Урбанистички проект, се предвидуваат мерки за заштита и спасување од природни непогоди и други несреќи во мир и во војна и од воени дејства во Република Македонија. Мерки за заштита и спасување се: урбанистичко-технички и хуманитарни и други мерки за заштита и спасување кои би се појавиле при и по природните непогоди и други несреќи, а не се предвидени со овој закон. Урбанистичко-технички мерки се: засолнување, заштита и спасување од поплави, заштита и спасување од пожари, експлозии и опасни материи, заштита од неексплодирани убојни и други експлозивни средства, заштита и спасување од урнатини, заштита и спасување од техничко-технолошки несреќи и спасување од сообраќајни несреќи. Хуманитарни мерки се: евакуација, згрижување на загрозеното и настраданото население, радиолошка, хемиска и биолошка заштита, прва медицинска помош, заштита и спасување на животни и производи од животинско потекло, заштита и спасување на растенија и производи од растително потекло и асанација на теренот.

18. При изготвување на проектната документација, од аспект на заштита на водите, а во согласност со Законот за води (Сл.Весник на РМ бр. 87/08, 06/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15 и 52/16), треба да бидат исполнети следните критериуми за заштита, одржување и уредување на површинските води и крајбрежните земјишта

1. Заради заштита и одржување на природните и уредените речни корита и бреговите на водотеците, езерата и акумулациите, забрането е освен со дозвола или согласност изградба на постојки и објекти во заштитениот крајбрежен појас во широчина од 50метри зад линијата на допирањето на педесетгодишната вода кај нерегулираните водотеци, односно зад ножицата на насипот кај регулираните водотеци и кај езеро и акумулации, во ширина од 50 метра од линијата на највисокиот утврден водостој.
2. Заради заштита на коритата и бреговите од природните водотеци, езерата и акумулациите се забранува освен со дозвола или согласност издадена врз основа на закон
   - Да се менува правецот на водотекот
   - Да се врши градба или зафат кои што би имале негативно влијание врз протокот на водотекот

- Да се градат напречни насипи, прегради, други објекти и насади во коритата на водотеците кои го влошуваат режимот на течението на водите
- Да се сечат дрвја, грмушки и друга вегетација во речните корита и бреговите на водотеците, езерата и акумулациите
- Да се вади чакал, песок и камен од корита и бреговите на површински водни тела за да не дојде до влошување на постојниот режим на водите и се предизвикуваат процеси на ерозија или оневозможува користење на водите
- Да се изгради брана, насип или слична препрека која би имала негативно влијание на протокот на водотекот
- Да се фрла отпаден материјал (комунален, индустриски и др), земја, градежен шут, јаловина и слично
- Да се вршат други активности со кои се оштетуваат речните корита и бреговите на водотеците, езерата и акумулациите

3. Заради заштита и спречување на оштетување на водостопански објекти и постојки, се забранува да се изведуваат градби или да се вршат работи со кои се оштетуваат објектите и постојките
4. Да се спроведат сите неопходни технички мерки за спречување на индиректно испуштање на масла и загадувачки материи и супстанци
5. Пристапот до крајбрежниот појас на водотеците, езерата и акумулациите за спорт, рекреација и слични активности потребно е да биде слободен.
6. Согласно Законот за води – МЖСПП издава водотопанска согласност заради изградба на нови или реконструкција или доградба на постојни објекти, кои се наоѓаат во или покрај површински води, објекти коишто преку или под површинските води или крајбрежните земјишта, а кои можат да влијаат врз режимот на водите.

Сите параметри за уредување на просторот на проектниот опфат кои не се опфатени во приложените општи услови за изградба на просторот во УП ќе бидат во согласност со Правилникот за урбанистичко планирање (Сл.весник на Р.С.Македонија со бр. 225/20, 219/21 и 104/22).

<u>Посебни услови за изградба</u>

Површина на проектен опфат: 35051м²

Градежна парцела 3

Намена: Е1.13 - Површински соларни и фотоволтаични електрани

Комплементарна намена: Е1.8-Инфраструктура за пренос на електрична енергија (трафостаница)

Површина на градежна парцела: 35051м²

Површина за градење: 30158м²

Вкупно изградена површина: 301586м²

Процент на изграденост: 86,0%

Коефициент на искористеност: 0,86

Висина на венец: 6,00м

Број на катови: П

Пристап:

Пристап до новоформираната градежна парцела е обезбеден преку КП 2513/1, КО Лопате-вгр, Општина Куманово кој тангира на проектниот опфат од источната страна на проектниот опфат.

Паркирање: Паркирањето е решено во рамки на сопствената парцела, каде се предвидени две паркинг места за повремено одржување на фотоволтаичната електрана. За определувањето на потребниот број на паркинг места користени се нормативи според Правилник за урбанистичко планирање (Службен весник на Р.С.Македонија бр. 225/20, 219/21 и 104/22).

Површина за градење 3.1

Намена: Е1.13 - Површински соларни и фотоволтаични електрани
Површина за градење: 30118м²
Вкупно изградена за површина: 30118м²
Катност: П
Мах. висина на објект: 6.00м'

Површина за градење 3.2

Намена: Е1.8-Инфраструктура за пренос на електрична енергија (трафостаница)
Површина за градење: 40м²
Вкупно изградена за површина: 40м²
Катност: П
Мах. висина на објект: 3.50м'

Од предложеното проектно решение, а врз основа на направените анализи произлегуваат следните нумерички показатели за целиот проектен опфат:

Намена: Е1.13 - Површински соларни и фотоволтаични електрани
Комплементарна намена: Е1.8-Инфраструктура за пренос на електрична енергија (трафостаница)
Површина на проектен опфат: 35051м²
Површина на градежна парцела: 35051м²
Сообраќајна површина: 263м²
Површина за градење: 30158м²
Вкупно изградена површина: 30158м²
Процент на изграденост во ГП: 86,0%
Коефициент на искористеност: 0,86
Висина на венец: 6,00м
Број на катови: П
Површина на зеленило во ГП: 4630м² (13.2%) во ГП надвор од површина за градење

НУМЕРИЧКИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ГРАДЕЖНАТА ПАРЦЕЛА И ОБЈЕКТИТЕ													
Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр, Општина Куманово													
Површина на проектен опфат	Број на Г.П.	Површина на градежна парцела	Број на површина за градба	поединечна класа на намена	максимална висина на градба	број на спратови	поединечна површина на наменска употреба на земјиштето	поединечна застапеност во однос на вкупната површина на ГП	површина под градба /m2/	бруто површина за градба /m2/	процент на изграденост	коефициент на искористеност	
35051 m2	3	35051 m2	3.1	Е1.13 - Површински соларни и фотоволтаични електрани	6,00	П	30118 m2	85,9%	30118 m2	30118 m2	86,0%	0,86	
			3.2	Е1.8 - Инфраструктура за пренос на електрична енергија	3,50	П	40 m2	0,1%	40 m2	40 m2			
			-	Зеленило	-		4630 m2	13,2%	-				
			-	Сообраќајна површина (тампонирано плато и паркинг места)	-		263 m2	0,8%	-				
Вкупно:		**35051 m2**					**35051 m2**	**100,0%**	**30158 m2**	**30158 m2**	**86,0%**	**0,86**	

4. Мерки за заштита

4.1 Мерки за заштита на животната средина

Законската регулатива врз основа на која се уредува планскиот опфат, од аспект на заштита на животната средина и која е потребно да се примени при изработка на урбанистичкиот план е следна:

- Закон за животната средина (Сл. весник на Р.М. бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15 и 39/16).
- Закон за заштита на природата (Сл. весник на Р.М. бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15, 39/16 и 63/16).
- Законот за квалитетот на амбиентниот воздух (Сл.Весник на Р.М. бр.67/04, 92/07 и 35/10);
- Закон за водите (Сл. весник на Р.М. бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15 и 52/16).
- Уредба за класификација на водите (Сл.Весник на Р.М. бр.18/99);
- Уредба за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води (Сл.Весник на Р.М. бр.18/99);
- Закон за управување со отпадот (Сл. Весник на Р.М. бр.68/04, 107/07, 102/08, 143/08 и 124/10);
- Закон за заштита од бучава во животната средина (Сл.Весник на Р.М. бр.79/07 и 124/10);
- Закон за заштита и спасување (Сл.весник на Р.М. бр. 93/12-пречистен текст, 41/14, 129/15, 71/16, 83/18 и сл.весник на Р.С.М. бр. 215/21).
- Закон за земјоделското земјиште (Сл. весник на Р.М. бр. 135/07, 17/08, 18/11, 42/11, 148/11, 95/12, 79/13, 87/13, 106/13, 164/13, 39/14, 130/14, 166/14, 72/15, 98/15, 154/14, 215/15, 7/16 и 39/16).
- Правилник за урбанистичко планирање (Службен весник на Р.С.Македонија со бр. 225/20, 219/21 и 104/22).
- Закон за градење (Службен весник на Р.М. бр. 130/09, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12, 25/13, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/14,

187/14, 44/15, 129/15, 217/15, 226/15, 30/16, 31/16, 39/16, 71/16 и 132/16) и други законски и подзаконски акти.

Право и должност е на Република Македонија, општината, како и на сите правни и физички лица, да обезбедат услови за заштита и за унапредување на животната средина, заради остварување на правото на граѓаните на здрава животна средина, а тоа е регулирано со Закон за животната средина (Сл. весник на Р.М. бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15 и 39/16).

Цели на овој Закон се:

- зачувување, заштита, обновување и унапредување на квалитетот на животната средина;
- заштита на животот и на здравјето на луѓето;
- заштита на биолошката разновидност;
- рационално и одржливо користење на природните богатста и
- спроведување и унапредување на мерките за решавање на регионалните и на глобалните проблеми на животната средина.

Секој е должен при преземањето активности или при вршење на дејности да обезбеди висок степен на заштита на животната средина и на животот и здравјето на луѓето.

Заштита и унапредување на животната средина е систем на мерки и активности (општествени, политички, социјални, економски, технички, образовни и други) со кои се обезбедува поддршка и создавање на услови за заштита од загадување, деградација и влијание на/врз медиумите и одделните области на животната средина.

Државата формира мрежа за мониторинг, што се состои од мониторинг на медиумите (водата, воздухот и почвата) и областите на животната средина.

Целокупната активност во оваа област ќе се насочува кон обезбедување на непречен просторен развој, при едновремена заштита на квалитетна, здрава и хумана средина за живеење и работа.

Мерките за заштита и унапредување на квалитетот на средината ќе бидат вградени во создавањето на концептот на просторната оранизација на урбаниот опфат.

4.2 Мерки за заштита и спасување

Согласно Закон за заштита и спасување (Сл.весник на Р.М. бр. 93/12-пречистен текст, 41/14, 129/15, 71/16, 83/18 и сл.весник на Р.С.М. бр. 215/21) и Закон за пожарникарството (Сл.весник на Р.М. бр. 168/17-пречистен текст и 152/19), задолжително треба да се применуваат мерките за заштита и спасување.

Заштитата и спасувањето е работа од јавен интерес за Републиката. Системот за заштита и спасување го организираат и спроведуваат државните органи, органите на државната управа, органите на единиците на локалната самоуправа, јавните претпријатија, јавните установи и служби, трговски друштва, здруженија на граѓани, граѓаните и силите за заштита и спасување на начин уреден со Закон за заштита и спасување (Сл.весник на Р.М. бр. 93/12-пречистен текст, 41/14, 129/15, 71/16, 83/18 и сл.весник на Р.С.М. бр. 215/21) и Закон за пожарникарството (Сл.весник на Р.М. бр.

168/17-пречистен текст и 152/19), како и: Уредбата за спроведување на заштита и спасување од пожари (Сл.весник на Р.М. бр.100/10), Уредбата за спроведување и спасување од урнатини (Сл.весник на Р.М. бр.100/10) и Уредбата за начинот на применувањето на мерките за заштита и спасување, при планирањето и уредувањето на просторот и населбите, во проектите и при изградба на градбите, како и учество во техничкиот преглед (Сл.весник на РМ бр.105/05).

Системот за заштита и спасување се остварува преку:

- Набљудување, откривање, следење и проучување на можните опасности;
- Ублажување и спречување на настанување на можните опасности;
- Известување и предупредување за можните опасности и давање упатства за заштита, спасување и помош;
- Едукација и оспособување за заштита, спасување и помош;
- Организирање на силите за заштита и спасување и воспоставување и одржување на другите форми на подготвеност за заштита, спасување и помош;
- Самозаштита, самопомош и заемна помош;
- Мобилизација и активирање на силите и средстата за заштита и спасување;
- Одредување и изведување на заштитните мерки;
- Спасување и помош;
- Отстранување на последиците од природни непогоди и други несреќи, до обезбедување на основните услови за живот;
- Надзор на спроведувањето на заштитата и спасувањето;
- Давање на помош на подрачјата кои претрпеле штети од поголеми размери од природни непогоди и други несреќи, а кои искажале потреба за тоа и
- Примање помош од други држави.

Заради организирано спроведување на заштита и спасување, учесниците во системот за заштита и спасување, донесуваат План за заштита и спасување од природни непогоди и други несреќи. Планот се изработува врз основа на Процена на загрозеност од природни непогоди, епизоотии, епифитотии и други несреќи. Планот за заштита и спасување содржи превентивни и оперативни мерки, активности и постапки за заштита и спасување. Планот го донесува Советот на Општината.

Согласно член 51 и член 53 од горенаведениот Закон за заштита и спасување мерките за заштита и спасување се остваруваат преку организирање на дејства и постапки од превентивен карактер, кои ги подготвува и спроведува Републиката преку органите на државната управа во областа за кои се основани.

Органите на државната управа, органите на единиците на локалната самоуправа, трговските друштва, јавните претпријатија, установите и службите, се должни да ја предвидат и планираат организацијата на спроведувањето на мерките за заштита и спасување и да спроведат мерки кои се во функција на превенцијата.

Во функција на превенција се следните мерки и активности:

1. Изработка на Процена на загрозеност за можни опасности и План за заштита и спасување од проценетите опасности.

2. Вградување на предвидените и планираните мерки за заштита и спасување во редовното планирање и работа
3. Уредување на просторот и изградба на објекти, во функција на заштита и спасување
4. Воспоставување на организација и систем потребни за заштита и спасување
5. Обезбедување на материјална база, персонал и други ресурси потребни за извршување на планираната организација.

Мерките за заштита и спасување задолжително се применуваат при планирањето и уредувањето на просторот, во плановите како и при изградба на градбите и инфраструктурата согласно член 53 од претходно наведениот Закон за заштита и спасување како и согласно Уредбата за начинот на применување на мерките за заштита и спасување, при планирање и уредување на просторот и населбите, во проектите и изградба на објектите (Сл.весник на Р.М. бр.105/05), како и учество во техничкиот преглед.

Мерките за заштита и спасување задолжително се применуваат:

- При планирањето и уредувањето на просторот и населбите
- Во проекти за објекти и технолошки процеси наменети за складирање, производство и употреба на опасни материи, нафта и нејзини деривати, енергетски гасови, јавниот сообраќај,црна и обоена металургија, како и за јавна, административна, културна, туристичко-угостителска дејност и
- При изградба на објект и инфрастурктура.

Согласно член 54 од Закон за заштита и спасување (Сл.весник на Р.М. бр. 93/12-пречистен текст, 41/14, 129/15, 71/16, 83/18 и сл.весник на Р.С.М. бр. 215/21), а во функција на уредување на просторот задолжително се обезбедува:

Во функција на уредувањето на просторот задолжително се обезбедува:

- Изградба на објекти отпорни на сеизмички дејства
- Регулирање на водотеците и изградба на систем на одбранбени насипи
- Изградба на снегозаштитни појаси и пошумување на голините
- Озбебедување на противпожарни пречки
- Изградба на градби за заштита и
- Изградба на потребната инфрастурктура

Согласно член 61 од Закон за заштита и спасување (Сл.весник на Р.М. бр. 93/12-пречистен текст, 41/14, 129/15, 71/16, 83/18 и сл.весник на Р.С.М. бр. 215/21) се предвидуваат:

<u>Заштита и спасување од пожари, експлозии и опасни материи</u>

Превентивни мерки за заштита и спасување од пожар, експлозии и опасни материи се активности кои се планираат и спроведуваат со просторното и урбанистичкото планирање и со примена на техничките нормативи при проектирање на изградба на градбите.

Инвеститорот во проектната документација за изградба на градби, изготви посебен елаборат за заштита од пожар, експлозии и опасни материи и да прибави

согласност за застапеност на мерките за заштита од пожар, експлозии и опасни материи.

Опремата за ПП заштита се состои во предвидување односно на инкорпорирање на прописна инсталација за гасење на пожар, по потреба, противпожарно секторирање, обележување на патишта за евакуација, инсталирање на елементи и детектирање на чад, автоматски систем за откривање и јавување на пожар со елементи за алармирање и сигнализација.

Бидејки комплексот поради својата намена спаѓа во објекти со ниска пожарна оптовареност, најадекватна заштита за гасење на пожарот преставуваат рачните апарати за суво гасење, каде електрични инсталации и потенцијалните експлозивни жаришта се можна појава.

Во овој комплекс, употребата на хидрантска мрежа за гаснење на пожари од (Сл.весник на Р.М. бр. 26/18) не е од примарно значење, имајки го фактот што причинителот на евентуалниот пожар се гаси најдобро со апарати за суво гасење.

Водена хидрантска мрежа би била од корист при евентуално проширување на пожарот во зелените површини во и околу градежната парцела.

Согласно Правилник за изборот на видовите и на количините на противпожарните апарати, (Сл.весник на Р.М. бр. 26/18), и според површината под градба и типот на пожарно оптоварување, кое во случајот е ниско, потребни се минимум 7 апарати за гасење на пожар.

Уредите, инсталациите, опремата и средствата кои се предвидени задолжително треба да се наоѓаат на соодветно назначените места во графичките прилози, да се одржуваат во исправна состојба, да бидат посебно обележани и секогаш достапни за употреба согласно закон.

Притоа, инвеститорот е должен согласно закон да обезбеди/континуирано да обезбедува потврда за сервисираност, исправност на ПП апарати, исправност на резерво-противпанично осветлување со натпис ИЗЛЕЗ, исправност од мерење на заштитно заземјување и громобранска инсталццција, како и исправност на дојавен систем за пожар – сите од лиценциран субјект од дејноста.

Во процесот на планирање потребно е да се води сметка за конфигурација на теренот, степен на загрозеност од пожари и услови кои им погодуваат на пожарите: климатско-хидролошките услови, ружата на ветрови и слично, кои имаат влијание врз загрозеност и заштита од пожари.

Заради поуспешна заштита од ваквите појави се превземаат низа мерки за отстранување на причините за предизвикување на пожари, спречување на нивното ширење, гаснење и укажување помош при отстранување на последиците предизвикани со пожари. Затоа потребно е планираната сообраќајна инфратруктура со хоризонталните и вертикалните елементи на коловозот да овозможат непречена интервенција на противпожарните возила, во согланост со ПП норми и стандарди, водењето на другата инфраструктура да е во инфраструктурни коридори, подземно поставени на дозволени безбедносни меѓусебни растојанија, кое ќе се дефинира со основните проекти.

- Пешачките патеки во внатрешноста на опфатот се така концепирани и димензионирани да можат да обезбедат режимски сообраќај до предвидените

и постојните градби во случај на пожар. Истите се димензионирани со доволна широчина на пристапот и соодветна конструкција, за да овозможи лесна подготовка и ставање во дејство на потребната опрема за борба против пожар и спасување на луѓето.

- Рабниците на пристапниот пат треба да бидат со висина не поголема од 7,0см. и закосени поради лесен пристап на пожарни возила до објектот.

При дефинирањето на градбите во рамките на градежните парцели земено е во предвид потребното минимално растојание меѓу градбите од аспект на префрлање на пожарот од една до друга градба во зависност од предвидената висина на градбите и од противпожарната оптовареност на истите.

За градбите за кои не се однесува оваа одредба ќе се применуваат важечките мерки нормативи и стандарди кои се однесуваат на заштита и спасување.

При изработка на основните проекти на предвидените градби во рамките на планскиот опфат да се предвиди громобранска инсталација со цел да нема појава од зголемено пожарно оптеретување.

За максимална заштита од пожар, проектантот препорачува инсталирање на систем за детекција преку чадни/температурни детектори и систем на дојава на пожар (автоматски јавувач), алармна сирена и алармно светло-ротациско, како и панично светло.

Согласно закон, инвеститорот на предметниот објект не е должен да обезбеди дојавен систем за пожар, но секако во насока на што поголема и поефикасна ПП заштита, убаво е доколку постои можност, овој систем да биде инсталиран како автоматски и во најблиска иднина да биде ставен во употреба.

Првично, при изградба на фотоволтаичната централа, автоматска детекција и дојава нема.

<u>Заштита и спасување од поплави, уривање на брани и други атмосферски непогоди</u>

Заштитата и спасувањето од поплави опфаќа регулирање на водотеците, изградба на заштитни објекти, одржување и санирање на оштетените делови на заштитните објекти, набљудување и извидување на состојбите на водотеците и високите брани, заштитните објекти и околината, обележување на висинските коти на плавниот бран, навремено известување и тревожење на населението во загрозеното подрачје, спроведување на евакуација на населението и материјалните добра од загрозеното подрачје, обезбедување на премин и превоз преку вода, спасување на загрозените луѓе на вода и под вода, црпење на водата од поплавените објекти и извлекување на удавените, обезбедување на населението во поплавените подрачја со основните услови за живот и учество во санирање на последиците предизвикани од поплавата.

Во непосредна близина на проектниот опфат има непостоен водотек, кој е опфатен со хидролошка студија.

Организацијата и спроведувањето на заштитата и спасувањето од поплави, која се остварува во рамките на системот за заштита и спасување се уредува со Уредбата за спроведување на заштитата и спасувањето од поплави (Сл.весник на Р.Македонија бр.91/10).

Заштита и спасување од урнатини

Заштитата и спасувањето од урнатини, опфаќа превентивни и оперативни мерки. За овој план важни се превентивните мерки за заштита од уривање, кои се состојат од активности кои се планираат и спроведуваат со просторното и урбанистичкото планирање и со примена на техничките нормативи при проектирање и изградба на градбите. Ова подразбира да се градат градби асеизмички, да се обезбеди слободен проток на сообраќајниците и да не се создаваат тесни грла на истите, да се обезбеди депонија за складирање на градежниот одпад, при евентуални урнатини. Организацијата и спроведувањето на спасувањето од урнатини, кое се остварува во рамките на системот за заштита и спасување, се уредува со Уредбата за спроведување на спасувањето од урнатини (Сл.весник на Р.М. бр.100/10).

Заштита од природни непогоди

Со оглед дека територијата е изложена на сеизмичко дејство со интензитет од 8 степени MS3 потребно е применување на принципите на асеизмичко градење на градбите.

Густината на градбите односно нивното растојание е планирано во доменот за сеизмичко проектирање, со помали висини градби и со поголеми попречни профили на сообраќајниците, со што во случај на сеизмичко рушење може да се обезбеди проток на луѓе и возила.

При реализација на Урбанистичкиот план, согласно членовите 13,14,34 и 35 мора да се почитуваат мерките од Законот за заштита и спасување (Сл.весник на Р.М. бр. 93/12-пречистен текст, 41/14, 129/15, 71/16, 83/18 и сл.весник на Р.С.М. бр. 215/21) и Законот за пожарникарството (Сл.весник на Р.М. бр. 168/17-пречистен текст и 152/19).

Громобранската инсталација е важен фактор при заштитата од атмосферски празнења - гром. Нејзиното отсуство или лоша состојба може да биде причина за настанување на пожар. Сите објекти на централата се опфатени со громобранска заштита изградена од класична инсталација која се состои од:

А. Систем за прифаќање од вертикални зашилени врвови – Френклинов стап. Во полето на соларната електрана ќе бидат поставени 60 (шеесет) Френклинови стапа, со должина (висина) над земјата од l = 5 m и пречник Ф = 2.5" (63.5 mm.). Истите се поставени непоредно до споевите на лентите за заземјување и со истите се галвански поврзани.

Б. Системот на одводни спроводници го сочинуваат самите метални шипки на кои се поставени метални шилци – Френклинов стап. Како што е опишано во делот а., одводните спроводници се челични поцинкувани цевки МКС Н. Б4.942 со должина од l = 6 m. и пречник Ф = 2.5" (63.5 mm.) Челично поцинкуваните цевки ќе бидат поставени во земја на длабочина од 0.8 m. Цевките ќе бидат залиени со бетон заради подобро прицврстување и стабилност. На долниот дел на цевките, на длабочина од 0.5 m, цевките ќе бидат поврзани со мрежестиот заземјувач (челично поцинкувана лента FeZn 30x4 mm2 – МКС Н. Б4.901).

В. Мерен спој. На две места во полето на мрежестиот заземјувач ќе бидат изведени мерни споеви, поставени во мерни кутии – МКС Н. Б4.912. Мерните кутии ќе бидат поставени на длабочина од 0.5 m. и во нив од двете страни ќе влегуваат челично

поцинкувани ленти FeZn 30x4 mm2 кои ќе бидат поврзани на мрежестиот заземјувач. Мерните кутии ќе бидат поставени во бетонски шахти со димензии h = 700 mm., a = 500 mm., b = 500 mm. и ќе бидат затворени со бетонски поклопец.

4.3 Мерки за обезбедување на пристапност за лица со инвалидност

Домовањето, мобилноста и пристапноста се основни предуслови за спроведување на сите активности во секојдневното живеење на лицата со инвалидност и нивното вклучување во заедницата.

За сите овие подрачја се воочува потребата за развој на стандардите. Потребно е во сегментот на пристапноста да се градат собраќајници со спуштени рабници, раскрсници со звучни семафорски уреди, со тактилни површини за слепите лица, како и звучни и виузуелни најави во возилата на јавниот превоз, со можност слепото лице да користи куче - водич во сите средства на јавниот превоз и влез во сите градби за јавни намени.

Во градскиот и меѓуградскиот јавен сообраќај да се воведат адаптирани нископодни автобуси. Треба да се обрне посебно внимание за воведување на приспособени меѓуградски авотбуски линии. Неопходна е достапност на јавниот превоз на сите линии, пристапност на возниот ред и на возилата и обезбедување на давање јасни и достапни информации на терминалите и во возилата.

Во периодот на спроведување на Стратегијата, една од најважните задачи треба да биде промовирањето на „Универзалниот дизајн". „Универзалниот дизајн" означува оформување на производите, опкружувањето, програмите и услугите, на начин да може да ги користат сите луѓе во најголема можна мера, без потреба од риспособување или посебнооформување.

Посебнацел:Обезбедување на пристапност и достапност во сите сегменти на живеење.

Мерки:

- Да се воспостави опкружување пристапно за лицата со инвалидност со примената на начелата на универзалниот дизајн избегнувајќи на тој начин создавање на нови пречки ;
- Да се овозможи достапност на превозот за сите лица со инвалидност;
- Да се развијат едукациски програми врзани со примената на Универзалниот дизајн;
- Да се обезбеди пристап до информациите и комуникациите за сите лица со инвалидност;
- Да се обезбеди примена на современите технологии;
- Да се воспостав и систем на помош при решавањето на станбеното прашање за лицата со инвалидност.

4.4 Мерки за заштита на културното наследство

Доколку при реализација на урбанистичкиот план се појави археолошко наоѓалиште треба да се постапи во согласност со одредбите од член 65 од Закон за заштита и спасување (Сл.весник на Р.М. бр. 93/12-пречистен текст, 41/14, 129/15, 71/16, 83/18 и сл.весник на Р.С.М. бр. 215/21).

(1). Ако во текот на изведувањето на градежни, земјоделски или други работи се дојде до археолошко наоѓалиште, односно предмети од археолошкото значење, изведувачот на работите е должен:

1. Да го пријави откритието во мисла на членот 129 став (2) на овој закон;
2. Да ги запре работите и да го обезбеди наоѓалиштето од евентуално оштетување и уништување, како и од неовластен пристап и
3. Да ги зачува откриените предмети на местото и во состојбата во која се најдени.

(2). По исклучок од ставот (1) на овој член, ако предметите се ископани, односно извадени заради нивна подобра заштита или со оглед на околностите, изведувачот на работите е должен:

1. Да ги предаде откриените предмети при нивното пријавување или тоа да го направи при идентификацијата во смисла на членот 66 на овој закон, а до предавањето да превземеме мерки кои се нужни за да не пропаднат и да не се оштетат или да се отуѓат и
2. Да ги даде сите релевантни податоци во врска со местото и положбата на предметите во времето на откривањето и за околностите под кои тоа е направено.

Составил:
Билјана Тасева диа

Графички дел

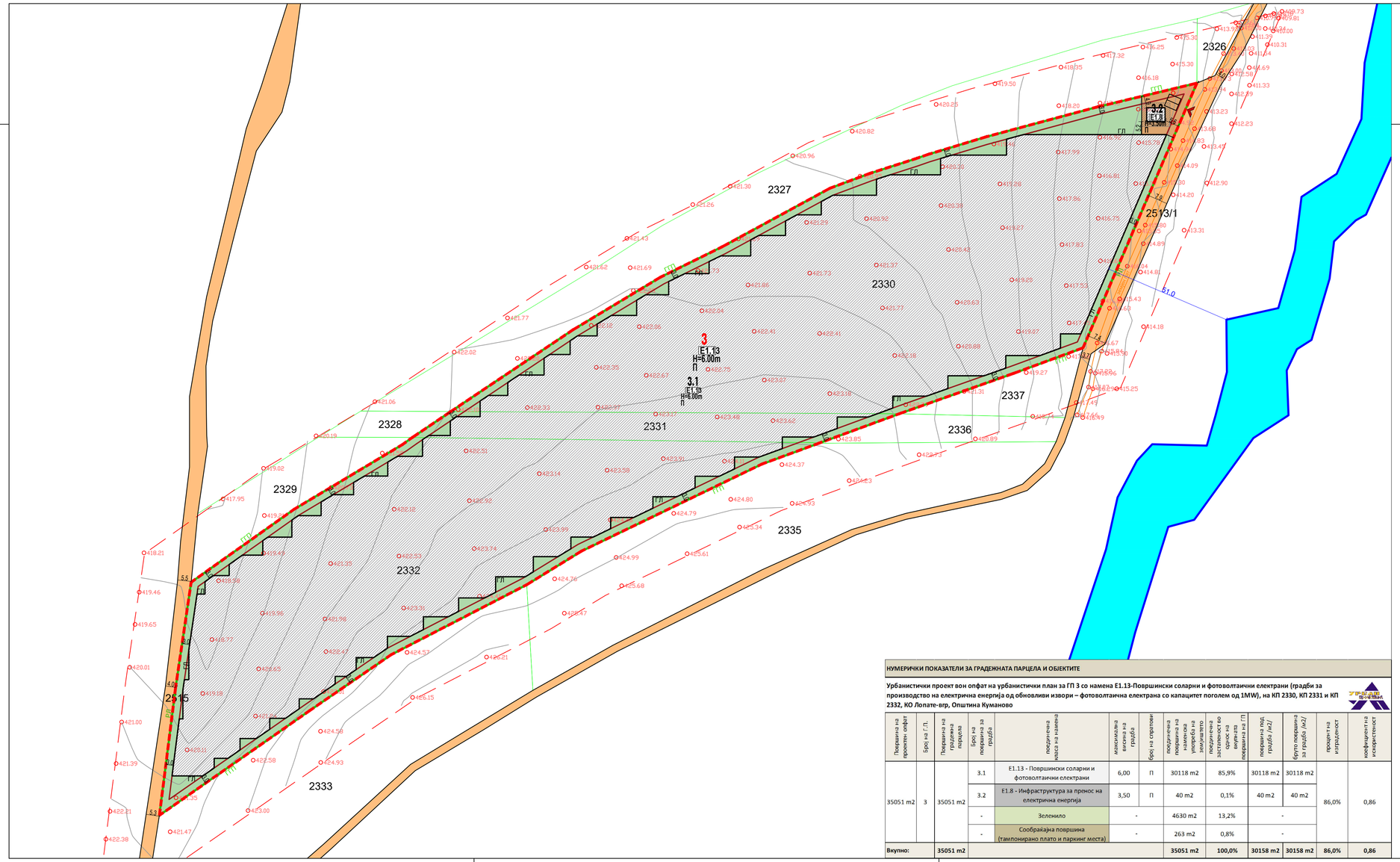

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ГП 3 СО НАМЕНА Е1.13-ПОВРШИНСКИ СОЛАРНИ И ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРАНИ (ГРАДБИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА ОД ОБНОВЛИВИ ИЗВОРИ - ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО КАПАЦИТЕТ ПОГОЛЕМ ОД 1MW), НА КП 2330, КП 2331 И КП 2332, КО ЛОПАТЕ - ВГР, ОПШТИНА КУМАНОВО

ЛЕГЕНДА

- ГРАНИЦА НА ПРОЕКТЕН ОПФАТ П=3.50ха
- ГРАНИЦА НА НАМЕНСКА ЗОНА
- РЕГУЛАЦИОНА ЛИНИЈА
- ГРАНИЦА НА ГРАДЕЖНА ПАРЦЕЛА
- ГРАДЕЖНА ЛИНИЈА
- РАМКОВНА ГРАДЕЖНА ЛИНИЈА
- ЕЛЕМЕНТИ НА СООБРАЌАЈ
- ПОДЗЕМНА ГРАДЕЖНА ЛИНИЈА
- ГРАНИЦА НА ВОДЕНА ПОВРШИНА
- 3 НУМЕРАЦИЈА НА ГРАДЕЖНА ПАРЦЕЛА
- 3.1 НУМЕРАЦИЈА НА ОБЈЕКТ
- П КАТНОСТ НА ОБЈЕКТ
- H=6.00m ВИСИНА НА ОБЈЕКТ

НАМЕНА НА ПОВРШИНИ

Е - ИНФРАСТРУКТУРИ

- E1.13 Е1.13 - ПОВРШИНСКИ СОЛАРНИ И ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРАНИ
- E1.8 Е1.8 - ИНФРАСТРУКТУРА ЗА ПРЕНОС НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА (ТРАФОСТАНИЦА)
- ПРИСТАПЕН ПАТ (ЗЕМЈЕН)
- СООБРАЌАЈНА ПОВРШИНА ВО ГП
- ЗЕЛЕНИЛО
- ВОДЕНА ПОВРШИНА (КАТАСТАРСКА ПАРЦЕЛА РЕКА)

ВЛЕЗОВИ

- ВЛЕЗ ВО ПАРЦЕЛА

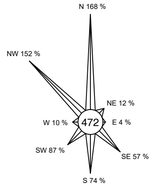

НУМЕРИЧКИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ГРАДЕЖНАТА ПАРЦЕЛА И ОБЈЕКТИТЕ

Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр, Општина Куманово

Површина на проектен опфат	Број на Г.П.	Површина на градежна парцела	Број на површина за градба	намена	максимална висина на градба	број на спратови	површина на наменска употреба на земјиштето	процент на изграденост во однос на внатрешната површина на ГП	површина под градба /м2/	бруто површина за градба /м2/	процент на изграденост	коефициент на искористеност
35051 m2	3	35051 m2	3.1	Е1.13 - Површински соларни и фотоволтаични електрани	6,00	П	30118 m2	85,9%	30118 m2	30118 m2	86,0%	0,86
			3.2	Е1.8 - Инфраструктура за пренос на електрична енергија	3,50	П	40 m2	0,1%	40 m2	40 m2		
			-	Зеленило	-		4630 m2	13,2%	-			
			-	Сообраќајна површина (тампонирано плато и паркинг места)	-		263 m2	0,8%	-			
Вкупно:		**35051 m2**					**35051 m2**	**100,0%**	**30158 m2**	**30158 m2**	**86,0%**	**0,86**

НАРАЧАТЕЛИ: Мартин Кочков, Владимир Ацевски	ИЗРАБОТУВАЧ: ДРУШТВО ЗА ПРОЕКТИРАЊЕ, ТРГОВИЈА И ИНЖЕНЕРИНГ ДООЕЛ ВЕЛЕС УРБАНПРОЕКТИНГ УЛИЦА „НИКОЛА ОРОВЧАНЕЦ" БРОЈ 1 - ВЕЛЕС		(М.П.)
ИМЕ НА ПОДРАЧЈЕТО И ОПШТИНАТА: КО ЛОПАТЕ-ВГР, ОПШТИНА КУМАНОВО	БРОЈ НА ЛИЦЕНЦА: 0054		
ВИД НА ПЛАН: УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ	ПЛАНЕР: БИЉАНА ТАСЕВА д.и.а. овластување бр. 0.0367		ПОТПИС:
ФАЗА: У	ТЕХНИЧКИ БРОЈ: 67/22		
ДАТА: МАЈ 2023	РАЗМЕР: 1:1000		
ЦРТЕЖ / ПРИЛОГ: УРБАНИСТИЧКО РЕШЕНИЕ ЗА ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ	ОДГОВОРНО ЛИЦЕ НА ПРАВНОТО ЛИЦЕ: БИЉАНА ТАСЕВА		БРОЈ НА ГРАФИЧКИ ПРИЛОГ: 01

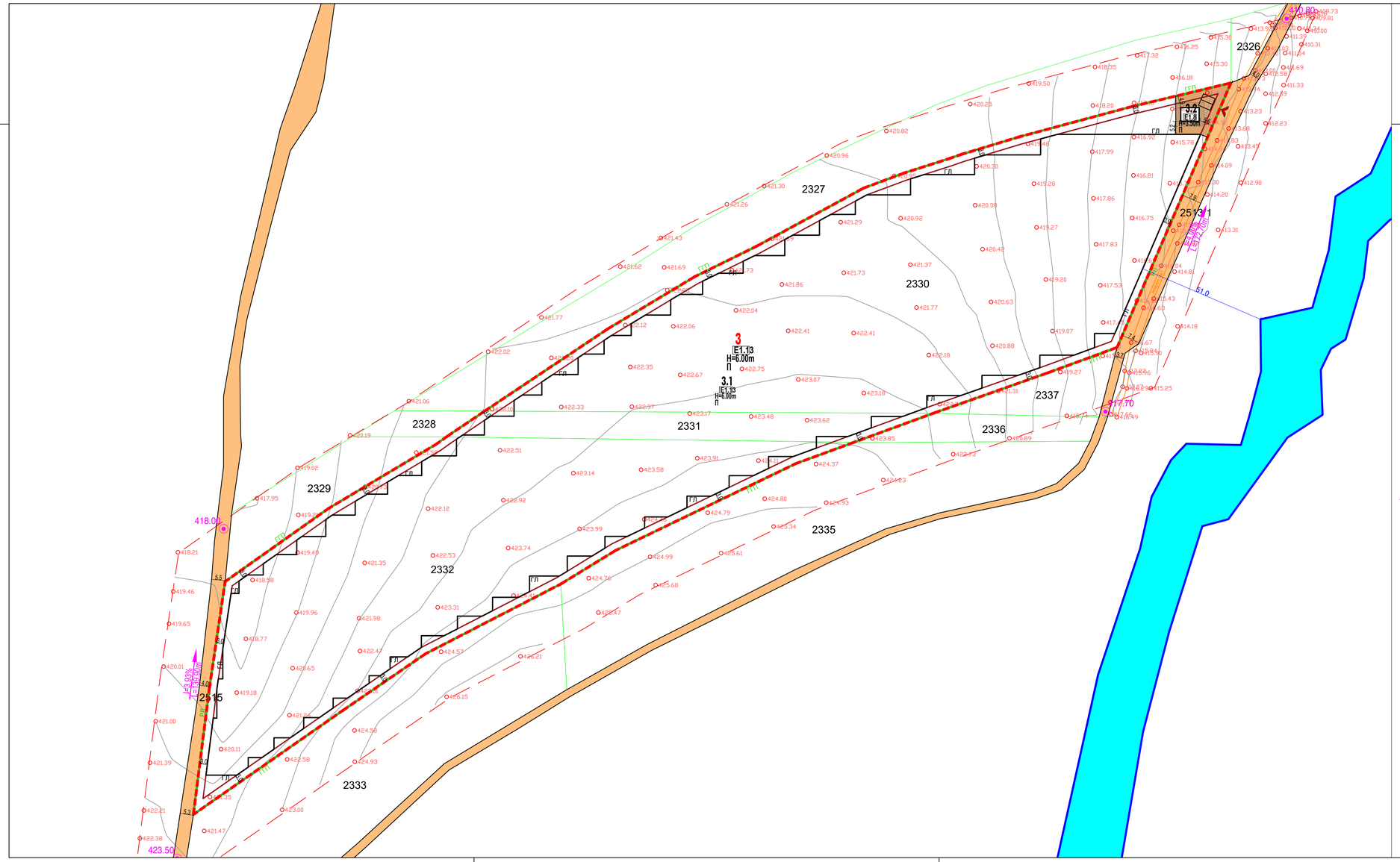

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ГП 3 СО НАМЕНА Е1.13-ПОВРШИНСКИ СОЛАРНИ И ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРАНИ (ГРАДБИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА ОД ОБНОВЛИВИ ИЗВОРИ - ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО КАПАЦИТЕТ ПОГОЛЕМ ОД 1MW), НА КП 2330, КП 2331 И КП 2332, КО ЛОПАТЕ - ВГР, ОПШТИНА КУМАНОВО

ЛЕГЕНДА

- ГРАНИЦА НА ПРОЕКТЕН ОПФАТ П=3.50ха
- РЕГУЛАЦИОНА ЛИНИЈА
- ГРАНИЦА НА ГРАДЕЖНА ПАРЦЕЛА
- ГРАДЕЖНА ЛИНИЈА
- ЕЛЕМЕНТИ НА СООБРАЌАЈ
- ГРАНИЦА НА ВОДЕНА ПОВРШИНА
- 3 НУМЕРАЦИЈА НА ГРАДЕЖНА ПАРЦЕЛА
- 3.1 НУМЕРАЦИЈА НА ОБЈЕКТ
- П КАТНОСТ НА ОБЈЕКТ
- H=6.00m ВИСИНА НА ОБЈЕКТ

НАМЕНА НА ПОВРШИНИ

Е - ИНФРАСТРУКТУРИ

- E1.13 Е1.13 - ПОВРШИНСКИ СОЛАРНИ И ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРАНИ
- E1.8 Е1.8 - ИНФРАСТРУКТУРА ЗА ПРЕНОС НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА (ТРАФОСТАНИЦА)
- ПРИСТАПЕН ПАТ (ЗЕМЈЕН)
- СООБРАЌАЈНА ПОВРШИНА ВО ГП
- ВОДЕНА ПОВРШИНА (КАТАСТАРСКА ПАРЦЕЛА РЕКА)

ВЛЕЗОВИ

- ВЛЕЗ ВО ПАРЦЕЛА
- 273.56 ВИСИНСКА КОТА
- I=0.33% L=200m НИВЕЛМАН

ПРОФИЛ НА ПАТИШТА

ПРИСТАПЕН ПАТ - ИСТОЧНА СТРАНА

3.7-7.9

ПРИСТАПЕН ПАТ - ЗАПАДНА СТРАНА

4.0-5.5

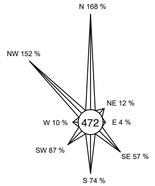

НАРАЧАТЕЛИ: Мартин Кочков, Владимир Ацевски	ИЗРАБОТУВАЧ: ДРУШТВО ЗА ПРОЕКТИРАЊЕ, ТРГОВИЈА И ИНЖЕНЕРИНГ ДООЕЛ ВЕЛЕС УРБАНПРОЕКТИНГ УЛИЦА „НИКОЛА ОРОВЧАНЕЦ" БРОЈ 1 - ВЕЛЕС	(М.П.)
ИМЕ НА ПОДРАЧЈЕТО И ОПШТИНАТА: КО ЛОПАТЕ-ВГР, ОПШТИНА КУМАНОВО	БРОЈ НА ЛИЦЕНЦА: 0054	
ВИД НА ПЛАН: УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ	ПЛАНЕР: БИЉАНА ТАСЕВА д.и.а. овластување бр. 0.0367	ПОТПИС:
ФАЗА: У / ТЕХНИЧКИ БРОЈ: 67/22		
ДАТА: МАЈ 2023 / РАЗМЕР: 1:1000		
ЦРТЕЖ / ПРИЛОГ: УРБАНИСТИЧКО РЕШЕНИЕ НА СООБРАЌАЈ И НИВЕЛМАНСКО РЕШЕНИЕ	ОДГОВОРНО ЛИЦЕ НА ПРАВНОТО ЛИЦЕ: БИЉАНА ТАСЕВА	БРОЈ НА ГРАФИЧКИ ПРИЛОГ: 02

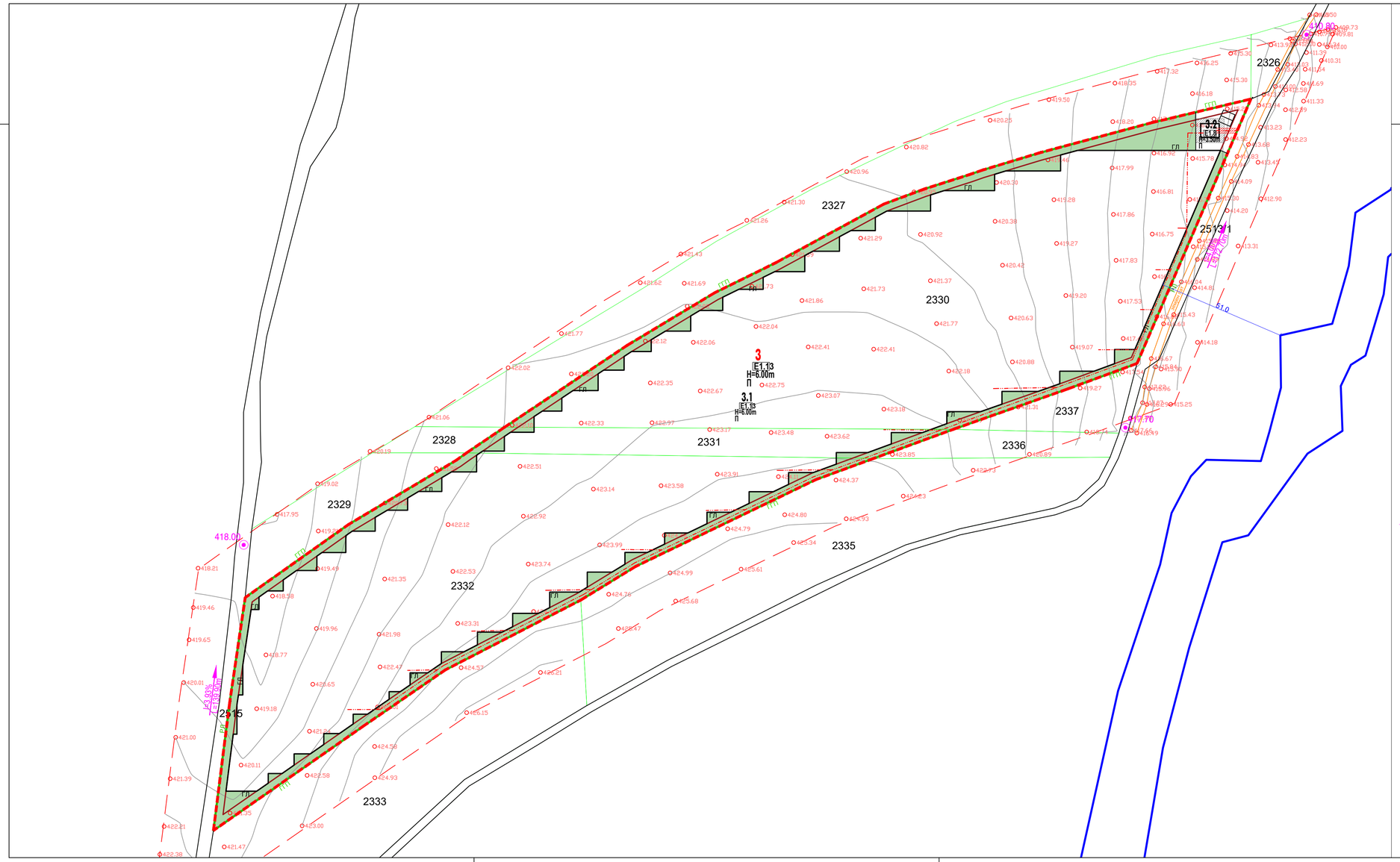

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ГП 3 СО НАМЕНА Е1.13-ПОВРШИНСКИ СОЛАРНИ И ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРАНИ (ГРАДБИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА ОД ОБНОВЛИВИ ИЗВОРИ - ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО КАПАЦИТЕТ ПОГОЛЕМ ОД 1MW), НА КП 2330, КП 2331 И КП 2332, КО ЛОПАТЕ - ВГР, ОПШТИНА КУМАНОВО

ЛЕГЕНДА

- ГРАНИЦА НА ПРОЕКТЕН ОПФАТ П=3.50ха
- РЕГУЛАЦИОНА ЛИНИЈА
- ГРАНИЦА НА ГРАДЕЖНА ПАРЦЕЛА
- ГРАДЕЖНА ЛИНИЈА
- ЕЛЕМЕНТИ НА СООБРАЌАЈ
- ГРАНИЦА НА ВОДЕНА ПОВРШИНА
- 3 НУМЕРАЦИЈА НА ГРАДЕЖНА ПАРЦЕЛА
- 3.1 НУМЕРАЦИЈА НА ОБЈЕКТ
- П КАТНОСТ НА ОБЈЕКТ
- H=6.00m ВИСИНА НА ОБЈЕКТ

НАМЕНА НА ПОВРШИНИ

Е - ИНФРАСТРУКТУРИ

- E1.13 Е1.13 - ПОВРШИНСКИ СОЛАРНИ И ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРАНИ
- E1.8 Е1.8 - ИНФРАСТРУКТУРА ЗА ПРЕНОС НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА (ТРАФОСТАНИЦА)
- ЗЕЛЕНИЛО
- ВОДЕНА ПОВРШИНА (КАТАСТАРСКА ПАРЦЕЛА РЕКА)
- ЗАШТИТЕН ПОЈАС НА ТРАФОСТАНИЦА

ИНФРАСТРУКТУРА

- ЕЛЕКТРО ВОДОВИ - ПЛАНИРАНИ
- ЗАШТИТЕН ПОЈАС НА НИСКОНАПОНСКИ 10(20)kV ПОДЗЕМЕН ВОД
- 273.56 ВИСИНСКА КОТА
- I=0.33% L=200m НИВЕЛМАН

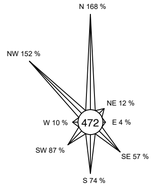

НАРАЧАТЕЛИ: Мартин Кочков, Владимир Ацевски	ИЗРАБОТУВАЧ: ДРУШТВО ЗА ПРОЕКТИРАЊЕ, ТРГОВИЈА И ИНЖЕНЕРИНГ ДООЕЛ ВЕЛЕС УРБАНПРОЕКТИНГ УЛИЦА „НИКОЛА ОРОВЧАНЕЦ" БРОЈ 1 - ВЕЛЕС		(М.П.)
ИМЕ НА ПОДРАЧЈЕТО И ОПШТИНАТА: КО ЛОПАТЕ-ВГР, ОПШТИНА КУМАНОВО	БРОЈ НА ЛИЦЕНЦА: 0054		ПОТПИС:
ВИД НА ПЛАН: УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ	ПЛАНЕР: БИЉАНА ТАСЕВА д.и.а. овластување бр. 0.0367		
ФАЗА: У	ТЕХНИЧКИ БРОЈ: 67/22		
ДАТА: МАЈ 2023	РАЗМЕР: 1:1000		
ЦРТЕЖ / ПРИЛОГ: УРБАНИСТИЧКО РЕШЕНИЕ НА ПРИКЛУЧНИ ТОЧКИ ЗА СИТЕ ВОДОВИ И ГРАДБИ НА ИНФРАСТРУКТУРА И ПАРТЕРНО УРЕДУВАЊЕ	ОДГОВОРНО ЛИЦЕ НА ПРАВНОТО ЛИЦЕ: БИЉАНА ТАСЕВА		БРОЈ НА ГРАФИЧКИ ПРИЛОГ: 03

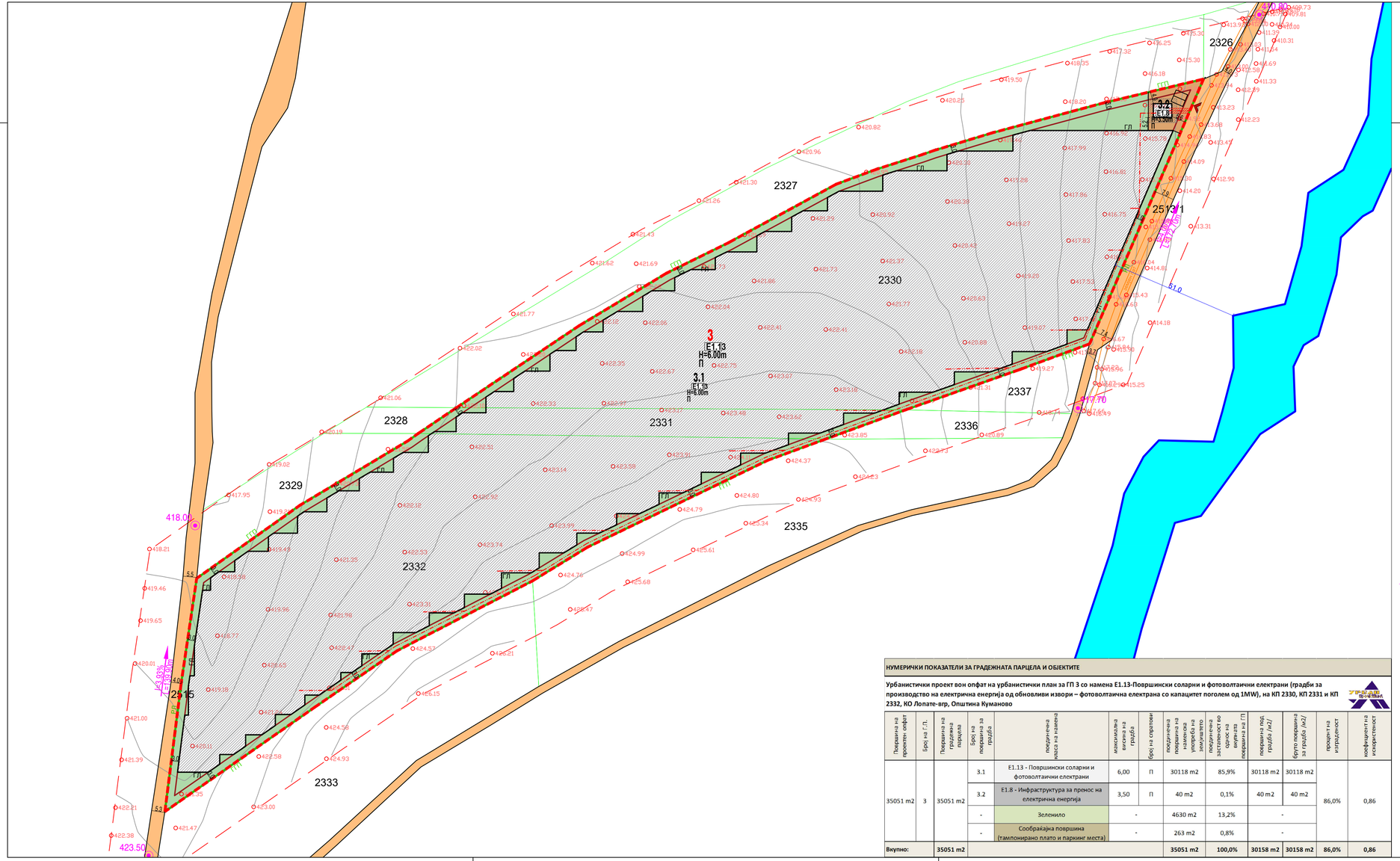

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ГП 3 СО НАМЕНА Е1.13-ПОВРШИНСКИ СОЛАРНИ И ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРАНИ (ГРАДБИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА ОД ОБНОВЛИВИ ИЗВОРИ - ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО КАПАЦИТЕТ ПОГОЛЕМ ОД 1MW), НА КП 2330, КП 2331 И КП 2332, КО ЛОПАТЕ - ВГР, ОПШТИНА КУМАНОВО

ЛЕГЕНДА

- ГРАНИЦА НА ПРОЕКТЕН ОПФАТ П=3.50ха
- ГРАНИЦА НА НАМЕНСКА ЗОНА
- РЕГУЛАЦИОНА ЛИНИЈА
- ГРАНИЦА НА ГРАДЕЖНА ПАРЦЕЛА
- ГРАДЕЖНА ЛИНИЈА
- РАМКОВНА ГРАДЕЖНА ЛИНИЈА
- ЕЛЕМЕНТИ НА СООБРАЌАЈ
- ГРАНИЦА НА ВОДЕНА ПОВРШИНА
- ПОДЗЕМНА ГРАДЕЖНА ЛИНИЈА
- 3 НУМЕРАЦИЈА НА ГРАДЕЖНА ПАРЦЕЛА
- 3.1 НУМЕРАЦИЈА НА ОБЈЕКТ
- П КАТНОСТ НА ОБЈЕКТ
- H=6.00m ВИСИНА НА ОБЈЕКТ

НАМЕНА НА ПОВРШИНИ

Е - ИНФРАСТРУКТУРИ

- Е1.13 Е1.13 - ПОВРШИНСКИ СОЛАРНИ И ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРАНИ
- Е1.8 Е1.8 - ИНФРАСТРУКТУРА ЗА ПРЕНОС НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА (ТРАФОСТАНИЦА)
- ПРИСТАПЕН ПАТ (ЗЕМЈЕН)
- СООБРАЌАЈНА ПОВРШИНА ВО ГП
- ЗЕЛЕНИЛО
- ВОДЕНА ПОВРШИНА (КАТАСТАРСКА ПАРЦЕЛА РЕКА)
- ЗАШТИТЕН ПОЈАС НА ТРАФОСТАНИЦА

ВЛЕЗОВИ

- ВЛЕЗ ВО ПАРЦЕЛА

ИНФРАСТРУКТУРА

- ЕЛЕКТРО ВОД - ПЛАНИРАН
- 2x20kV ЗАШТИТЕН ПОЈАС НА НИСКОНАПОНСКИ 10(20)kV ПОДЗЕМЕН ВОД
- 273.56 ВИСИНСКА КОТА
- I=0.33% L=200m НИВЕЛМАН

ПРОФИЛ НА ПАТИШТА

ПРИСТАПЕН ПАТ - ИСТОЧНА СТРАНА

3.7-7.9

ПРИСТАПЕН ПАТ - ЗАПАДНА СТРАНА

4.0-5.5

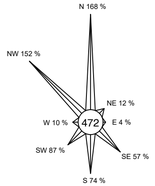

НУМЕРИЧКИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ГРАДЕЖНАТА ПАРЦЕЛА И ОБЈЕКТИТЕ

Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за ГП 3 со намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани (градби за производство на електрична енергија од обновливи извори – фотоволтаична електрана со капацитет поголем од 1MW), на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате-вгр, Општина Куманово

Површина на проектен опфат	Број на Г.П.	Површина на градежната парцела	Број на површината за градба	посебна намена	максимална висина на градба	број на етажи	посебна површина на наменска употреба на земјиштето	коефициент на изграденост ко однос на внатрешната површина на ГП	површина под градба (м2)	бруто површина за градба (м2)	процент на изграденост	коефициент на искористеност
35051 m2	3	35051 m2	3.1	Е1.13 - Површински соларни и фотоволтаични електрани	6,00	П	30118 m2	85,9%	30118 m2	30118 m2	86,0%	0,86
			3.2	Е1.8 - Инфраструктура за пренос на електрична енергија	3,50	П	40 m2	0,1%	40 m2	40 m2		
			-	Зеленило	-		4630 m2	13,2%	-			
			-	Сообраќајна површина (тампонирано плато и паркинг места)	-		263 m2	0,8%	-			
Вкупно:		**35051 m2**					**35051 m2**	**100,0%**	**30158 m2**	**30158 m2**	**86,0%**	**0,86**

НАРАЧАТЕЛИ: Мартин Кочков, Владимир Ацевски	ИЗРАБОТУВАЧ: ДРУШТВО ЗА ПРОЕКТИРАЊЕ, ТРГОВИЈА И ИНЖЕНЕРИНГ ДООЕЛ ВЕЛЕС, УРБАНПРОЕКТИНГ, УЛИЦА „НИКОЛА ОРОВЧАНЕЦ" БРОЈ 1 - ВЕЛЕС		(М.П.)
ИМЕ НА ПОДРАЧЈЕТО И ОПШТИНАТА: КО ЛОПАТЕ-ВГР, ОПШТИНА КУМАНОВО	БРОЈ НА ЛИЦЕНЦА: 0054		
ВИД НА ПЛАН: УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ	ПЛАНЕР: БИЉАНА ТАСЕВА д.и.а. овластување бр. 0.0367		ПОТПИС:
ФАЗА: У	ТЕХНИЧКИ БРОЈ: 67/22		
ДАТА: МАЈ 2023	РАЗМЕР: 1:1000		
ЦРТЕЖ / ПРИЛОГ: СИНТЕЗЕН ПРИКАЗ	ОДГОВОРНО ЛИЦЕ НА ПРАВНОТО ЛИЦЕ: БИЉАНА ТАСЕВА		БРОЈ НА ГРАФИЧКИ ПРИЛОГ: 04

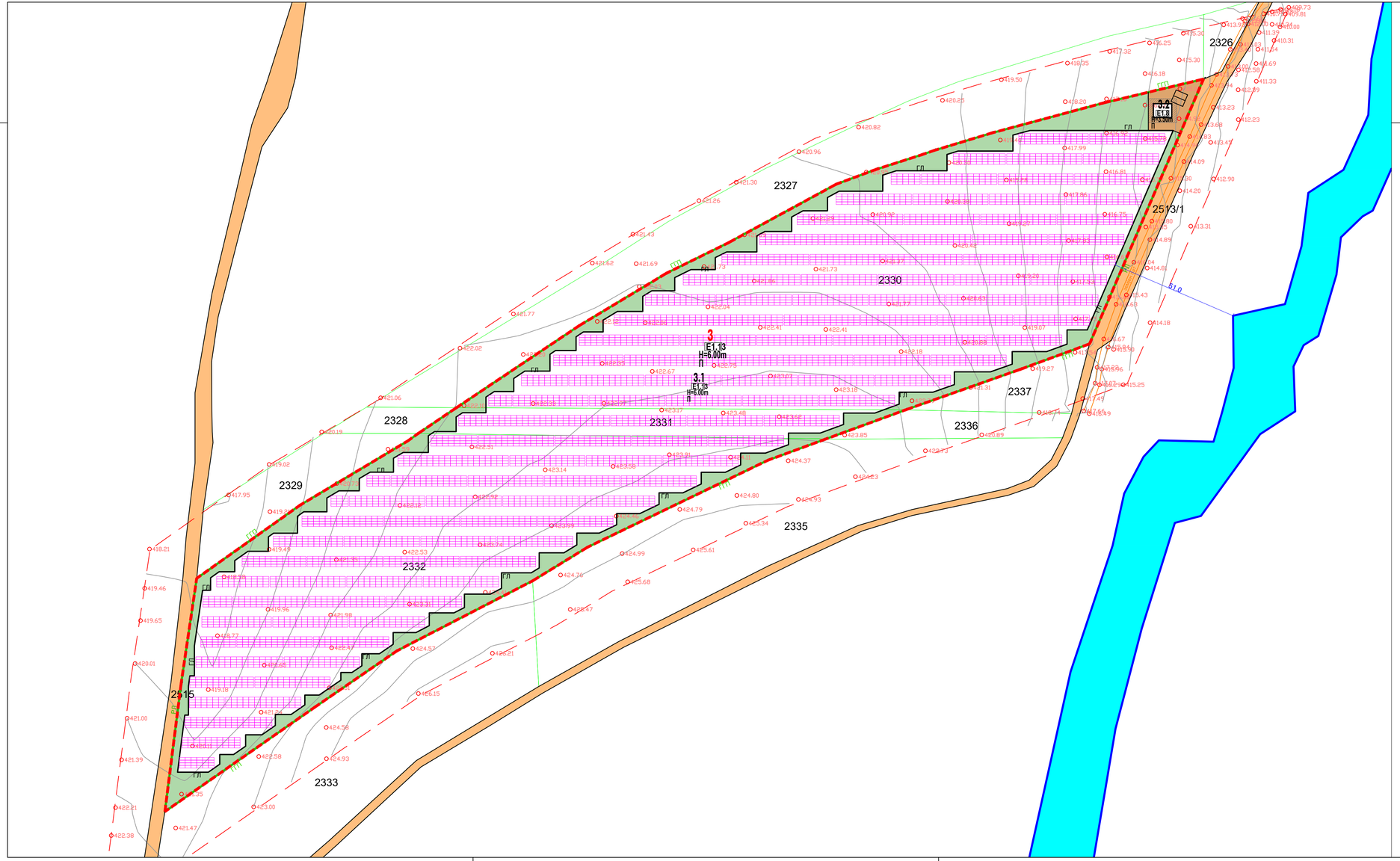

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ГП 3 СО НАМЕНА Е1.13-ПОВРШИНСКИ СОЛАРНИ И ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРАНИ (ГРАДБИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА ОД ОБНОВЛИВИ ИЗВОРИ - ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО КАПАЦИТЕТ ПОГОЛЕМ ОД 1MW), НА КП 2330, КП 2331 И КП 2332, КО ЛОПАТЕ - ВГР, ОПШТИНА КУМАНОВО

ЛЕГЕНДА

- ГРАНИЦА НА ПРОЕКТЕН ОПФАТ П=3.50ха
- РЕГУЛАЦИОНА ЛИНИЈА
- ГРАНИЦА НА ГРАДЕЖНА ПАРЦЕЛА
- ГРАДЕЖНА ЛИНИЈА
- ЕЛЕМЕНТИ НА СООБРАЌАЈ
- ГРАНИЦА НА ВОДЕНА ПОВРШИНА
- 3 НУМЕРАЦИЈА НА ГРАДЕЖНА ПАРЦЕЛА
- 3.1 НУМЕРАЦИЈА НА ОБЈЕКТ
- П КАТНОСТ НА ОБЈЕКТ
- H=6.00m ВИСИНА НА ОБЈЕКТ

НАМЕНА НА ПОВРШИНИ

Е - ИНФРАСТРУКТУРИ

- E1.13 Е1.13 - ПОВРШИНСКИ СОЛАРНИ И ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРАНИ
- E1.8 Е1.8 - ИНФРАСТРУКТУРА ЗА ПРЕНОС НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА (ТРАФОСТАНИЦА)
- ПРИСТАПЕН ПАТ (ЗЕМЈЕН)
- СООБРАЌАЈНА ПОВРШИНА ВО ГП
- ЗЕЛЕНИЛО
- ВОДЕНА ПОВРШИНА (КАТАСТАРСКА ПАРЦЕЛА РЕКА)

ИНФРАСТРУКТУРА

- ФОТОВОЛТАИЧНИ ПАНЕЛИ

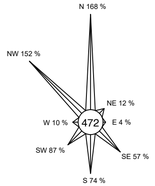

НАРАЧАТЕЛИ: Мартин Кочков, Владимир Ацевски	ИЗРАБОТУВАЧ: ДРУШТВО ЗА ПРОЕКТИРАЊЕ, ТРГОВИЈА И ИНЖЕНЕРИНГ ДООЕЛ ВЕЛЕС УРБАНПРОЕКТИНГ УЛИЦА „НИКОЛА ОРОВЧАНЕЦ" БРОЈ 1 - ВЕЛЕС	(М.П.)
ИМЕ НА ПОДРАЧЈЕТО И ОПШТИНАТА: КО ЛОПАТЕ-ВГР, ОПШТИНА КУМАНОВО	БРОЈ НА ЛИЦЕНЦА: 0054	
ВИД НА ПЛАН: УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ	ПЛАНЕР: БИЉАНА ТАСЕВА д.и.а. овластување бр. 0.0367	ПОТПИС:
ФАЗА: У; ТЕХНИЧКИ БРОЈ: 67/22		
ДАТА: МАЈ 2023; РАЗМЕР: 1:1000		
ЦРТЕЖ / ПРИЛОГ: СИТУАЦИОНО РЕШЕНИЕ СО ФОТОВОЛТАИЧНИ ПАНЕЛИ ОД ИДЕЕН ПРОЕКТ	ОДГОВОРНО ЛИЦЕ НА ПРАВНОТО ЛИЦЕ: БИЉАНА ТАСЕВА	БРОЈ НА ГРАФИЧКИ ПРИЛОГ: 05

III. ПРОЕКТЕН ДЕЛ

Идејна техничка документација

Друштво за производство и дистрибуција на електрична енергија

СОЛАР СПЕКТАР АГ ДООЕЛ

ДПДЕЕ **„Солар Спектар АГ“** ДООЕЛ - Скопје ул. „Пат за Марков Манастир“ бб Тел. 02/2722-499, 071/304-280
Жиро Сметка: 200002387210829, Дан. број: МК 4058011511433
email : info@solarspektarag.com.mk www.solarspektarag.com.mk

Martin Miloshevski

Digitally signed by Martin Miloshevski
DN: C=MK, SERIALNUMBER=155182, SN=Miloshevski, G=Martin, CN=Martin Miloshevski
Reason: I am the author of this document
Location:
Date: 2023.03.30 16:02:21+02'00'
Foxit PDF Reader Version: 12.0.2

И Д Е Е Н П Р О Е К Т

Goran Mojsoski

Digitally signed by Goran Mojsoski
DN: C=MK, OU=VAT - 4058011511433, OID.2.5.4.97=NTRMK-6744214, O=SOLAR SPEKTAR AG DOOEL, SERIALNUMBER=161119, T=Ovlasteno lice, SN=Mojsoski, G=Goran, CN=Goran Mojsoski
Reason: I am the author of this document
Location:
Date: 2023.03.30 16:01:59+02'00'
Foxit PDF Reader Version: 12.0.2

НАЗИВ НА ЦЕНТРАЛАТА:	**ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ СО ИНСТАЛИРАНА МОЌНОСТ ОД 3.455,3 kWp „КОЧКОВ СОЛАР 5“**	ТЕХ. БРОЈ
ЛОКАЦИЈА:	**КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО ЛОПАТЕ В.ГР., ОПШТИНА КУМАНОВО**	**65/23**
ИНВЕСТИТОР:	**МАРТИН КОЧКОВ**	

март, 2023

Изработка:
СОЛАР СПЕКТАР АГ ДООЕЛ

Инвеститор:
МАРТИН КОЧКОВ

СОДРЖИНА:

Општи податоци		
Потврда за регистрирана дејност на правното лице (проектантот)		
Лиценца за проектирање на градби на правното лице		
Решение за именување на проектант и соработници		
Овластувања на проектантите		
А.1	**ФАЗА: АРХИТЕКТУРА**	
1.	Местоположба и карактеристики на локацијата	
1.1	Макролокација	
1.2	Микролокација	
А.2	**Техничка документација на постојна состојба** **Графички дел**	
А – 01	Ситуација	1:1500
А.3	**Техничка документација на новопроектирана состојба** **Графички дел**	
А – 02	Ситуација со диспозиција на фотонапонските панели-новопроектирана состојба	1:1500
А – 03	Основа на парцела со диспозиција на фотонапонски панели-новопроектирана состојба	1:1200
Е	**ФАЗА: ЕЛЕКТРИКА**	
Е.1	Проектна програма	
Е.2	Општи податоци	
2.1	Сончево зрачење и сончеви патеки	
Е.3	Технички опис на проектот	
3.1	Избор на фотонапонски панели	
3.2	Техничко решение	
3.3	Енергетски преобразувачи - инвертори	
3.4	Трафостаница	
3.5	Електричен развод	
3.6	Заземјување и громобранска инсталација	
3.7	Мониторинг, автоматска работа и управување	
3.8	Приказ на врските преку софтверскиот пакет PVsyst - симулација	
3.9	Разводни табли	
3.10	Начин на водење на инсталации	
3.11	Општо	
Е.4	Електрична пресметка	
Е.5	**Техничка документација на проектирана состојба** ***Графички дел***	
Е - 01	Основа на парцели со диспозиција на фотонапонски панели	1:1200
Е - 02	Основа на парцели со диспозиција на монтажна конструкција	1:1200
Е – 03	Пресек на фотонапонските панели со монтажната конструкција	1:250
Е – 04	Основа на парцели со шема на поврзување на инвертори	1:1200
Г.	**ФАЗА: ГРАДЕЖНИШТВО- КОНСТРУКТИВНА ФАЗА**	
Г.1	Монтажна конструкција	
Г.2	**Техничка документација на проектирана состојба** ***Графички дел***	
Г – 01	Основа на парцели со диспозиција на монтажна конструкција	1:1200
Г – 02	Пресек на фотонапоснките панели со монтажна конструкција	1:250

НАЗИВ НА ЦЕНТРАЛАТА: ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ СО ИНСТАЛИРАНА МОЌНОСТ ОД 3.455,3 kWp- „КОЧКОВ СОЛАР 5“

ВИД: ИДЕЕН ПРОЕКТ - ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ СО ИНСТАЛИРАНА МОЌНОСТ ОД 3.455,3 kWp

НАМЕНА НА ПРОЕКТОТ: ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА ОД ОБНОВЛИВ ИЗВОР

ТЕХНИЧКИ БРОЈ: 65/23

ИНВЕСТИТОР: МАРТИН КОЧКОВ

ПРОЕКТАНТ: СОЛАР СПЕКТАР АГ ДООЕЛ
ул. Пат за Марков Манастир бб, 1000 Скопје

Солар Спектар АГ ДООЕЛ,
Управител: Горан Мојсоски

март, 2023

I
ОПШТИ ПОДАТОЦИ

- **Потврда за регистрирана дејност на правното лице (проектантот)**

ЦЕНТРАЛЕН РЕГИСТАР НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Трговски регистар и регистар на други правни лица

www.crm.com.mk

Дигитално потпишан од: CRRSM
Централен Регистар на Република Северна Македонија
Датум и час на потпишување: 16.11.2022 во 11:32:14
Издавач на сертификатот: KIBSTrust Issuing Qseal CA G2
Сертификатот е валиден до: 07.11.2024
Документот е дигитално потпишан и е правно валиден

Број: 0809-50/155020220114386
Датум и време: 16.11.2022 г. 11:32:02

/Електронски издаден документ/

П О Т В Р Д А

за регистрирана дејност

ТЕКОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА СУБЈЕКТОТ	
ЕМБС:	6744214
Назив:	Друштво за производство и дистрибуција на електрична енергија СОЛАР СПЕКТАР АГ ДООЕЛ Скопје
Седиште:	ПАТ ЗА МАРКОВ МАНАСТИР / ББ ДРАЧЕВО, КИСЕЛА ВОДА

ПОДАТОЦИ ЗА РЕГИСТРИРАНА ДЕЈНОСТ	
Предмет на работење:	Регистрирана е општа клаузула за бизнис
Приоритетна дејност/ главна приходна шифра:	42.99 - Изградба на други објекти од нискоградба, неспомнати на друго место
Други дејности во внатрешниот промет:	Нема
Евидентирани дејности во надворешниот промет:	Има
Одобренија, дозволи, лиценци, согласности:	Нема

Правна поука: Против овој реален акт може да се изјави приговор до Централниот регистар на Република Северна Македонија во рок од 8 дена од денот на приемот.

Број: 0809-50/155020220114386

Страна 1 од 1

- **Лиценца за проектирање на градби на правно лице**

Република Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ

Врз основа на член 16 став (3) од Законот за градење ("Службен весник на Република Македонија" бр.130/09, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12, 25/13, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/14, 187/14, 44/15, 129/15, 217/15, 226/15, 30/16, 31/16, 39/16 и 71/16), Министерството за транспорт и врски издава

ЛИЦЕНЦА Б
ЗА ПРОЕКТИРАЊЕ НА ГРАДБИ
ОД ВТОРА КАТЕГОРИЈА

НА

Друштво за производство и дистрибуција на електрична енергија
СОЛАР СПЕКТАР АГ ДООЕЛ Скопје

(назив, седиште, адреса и ЕМБС на правното лице)

ул.Пат за Марков Манастир бб Драчево, Кисела Вода,
ЕМБС:6744214

ЛИЦЕНЦАТА Е СО ВАЖНОСТ ДО: **05.04.2024 година**

Број: **П.809/Б**
05.04.2017 година
(ден, месец и година на издавање)

МИНИСТЕР
Владо Мисајловски

Решение за именување на овластен проектант

ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДСТВО И ДИСТРИБУЦИЈА НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

СОЛАР СПЕКТАР АГ ДООЕЛ
ул. Пат за Марков Манастир бб, 1000 Скопје

Врз основа на член 12, 15, 16, и 17 од Законот за градење со измените од истиот (Сл. Весник на РМ бр. 130/09, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11 , 13/12, 144/13, 25/13, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/14, 187/14, 44/15, 129/15, 217/15, 226/15, 30/16, 31/16, 39/16, 71/16 и 132/16, Сл. весник на РМ бр. 35/18; 64/18; 168/18 и Сл. весник на РСМ бр. 244/19; 18/20; 279/20 и 227/22), за назначување на главен проектант од страна на правното лице СОЛАР СПЕКТАР АГ ДООЕЛ го донесува следното:

Р Е Ш Е Н И Е

За назначување на главен проектант за изработка на Идеен проект за фотонапонски панели кои се поставуваат на земјиште „КОЧКОВ СОЛАР 5“ со локација – Катастарска парцела КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате в.гр., Општина Куманово, изготвена од **СОЛАР СПЕКТАР АГ ДООЕЛ, технички бр. 65/23, како ГЛАВНИ извршители се назначуваат:**

Главен проектант – фаза архитектура:
1. Игор Трајковски дипл. инж. арх. – овластување бр. 1.0435

Соработници – фаза архитектура:
- м-р Сашка Јаневска, дипл. инж. арх.

Главен проектант – фаза електрика:
2. Мартин Милошевски дипл. ел. инж. – овластување бр. 4.0827

Соработници – фаза електрика:
- Иван Мацановски, дипл. маш. инж.
- м-р Ина Андреевска, дипл. ел. инж.
- м-р Ангела Најдоска, дипл. ел. инж.
- Димитар Димитров, дипл. ел. инж.

Главен проектант – фаза градежништво:
3. Бобан Коцевски дипл. град. инж. – овластување бр. 2.0689

Проектантот е обврзан Проектот да го изработи врз основа на ЗАКОН ЗА ГРАДЕЊЕ (Сл. Весник на РМ бр. 130/09, 124/10, 18/11, 36/ 11, 54/11 , 13/12, 144/13, 25/13, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/14, 187/14, 44/15, 129/15, 217/15, 226/15, 30/16, 31/16, 39/16, 71/16 и 132/16, Сл. весник на РМ бр. 35/18; 64/18; 168/18 и Сл. весник на РСМ бр. 244/19; 18/20; 279/20 и 227/22) како и другите важечки прописи од областа на градежништвото.

СОЛАР СПЕКТАР АГ ДООЕЛ,
Управител: Горан Мојсоски

март, 2023

Овластување на овластени проектантите

1. **Архитектура**

Република Македонија
КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ
И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ

Врз основа на член 17 став 3 од Законот за градење ("Службен весник на Република Македонија" бр. 70/13-пречистен текст, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/14, 187/14, 44/15, 129/15, 217/15, 30,16, 31/16, 39/16, 71/16), Комората на овластени архитекти и овластени инженери издава

ОВЛАСТУВАЊЕ Б

ЗА ИЗРАБОТКА НА ПРОЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЈА
од
АРХИТЕКТУРА
на

ИГОР ТРАЈКОВСКИ

дипломиран инженер архитект

Овластувањето е со важност до: 14.01.2024 год.

Број: 1.0435

Издадено на: 15.01.2019 год.

Претседател на
Комората на овластени архитекти
и овластени инженери

Проф. д-р Миле Димитровски
дипл.маш.инж.

2. Електрика

Република Северна Македонија
КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ
И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ

Врз основа на член 17 став 2 од Законот за градење „Службен весник на Република Македонија“ бр.70/2013-пречистен текст, 79/2013, 137/2013, 163/2013, 27/2014, 28/2014, 42/2014, 115/2014, 149/2014, 187/2014, 44/2015, 129/2015, 217/2015, 226/2015, 30/2016, 31/2016 , 39/2016, 71/2016 и 132/2016, 35/2018, 64/2018), Комората на овластени архитекти и овластени инженери издава

ОВЛАСТУВАЊЕ А

ЗА ИЗРАБОТКА НА ПРОЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЈА
од
ЕЛЕКТРОТЕХНИКА
на

МАРТИН МИЛОШЕВСКИ

дипломиран инженер по електротехника (NQF VII_1)

со подмирување на членарината за секоја тековна година
овластувањето важи до 19.04.2025 год.

Број: 4.0827

Издадено на: 20.04.2020 год.

Претседател на
Комората на овластени архитекти
и овластени инженери

Проф. д-р Миле Димитровски
дипл.маш.инж.

3. Градежништво

Република Македонија
КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ
И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ

Врз основа на член 17 став 2 од Законот за градење „Службен весник на Република Македонија“ бр.70/2013-пречистен текст, 79/2013, 137/2013, 163/2013, 27/2014, 28/2014, 42/2014, 115/2014, 149/2014, 187/2014, 44/2015, 129/2015, 217/2015, 226/2015, 30/2016, 31/2016 , 39/2016, 71/2016 и 132/2016, 35/2018, 64/2018), Комората на овластени архитекти и овластени инженери издава

ОВЛАСТУВАЊЕ А

ЗА ИЗРАБОТКА НА ПРОЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЈА
од
ГРАДЕЖНИШТВО
на

БОБАН КОЦЕВСКИ

дипломиран градежен инженер

Овластувањето е со важност до: 02.03.2024 год.

Број: 2.0689

Издадено на: 03.03.2019 год.

Претседател на
Комората на овластени архитекти
и овластени инженери

Проф. д-р Миле Димитровски
дипл.маш.инж.

А. ФАЗА АРХИТЕКТУРА

А. ТЕКСТУАЛЕН ДЕЛ

1 МЕСТОПОЛОЖБА И КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЛОКАЦИЈАТА

1.1 Макролокација

Општина Куманово — општина во североисточниот дел на Македонија. Административен центар е градот Куманово.

Градот Куманово се наоѓа на североисточниот дел на Македонија, во Кумановската Котлина (Жеглигово), на надморска височина од 340 метри, распространет од двете страни на реките Липковка и Кумановка. Куманово е трет град по број на жители во Македонија и има население од 70.842 жители, од кои 42.840 се Македонци.
Според легендата името на населбата потекнува од името на воинственото племе Кумани кои во 1094 год. навлегле во овој крај и извесно време се задржале на територијата на денешната кумановска општина и пошироко. Други претпоставки за името не постојат.

Општина Куманово содржи вкупно 46 села и населени места, т.е. градот Куманово и селата: Агино Село, Бедиње, Бељаковце, Биљановце, Брзак, Вак'в, Винце, Воиновиќ, Габреш, Горно Коњаре, Градиште, Д’лга, Доброшане, Довезенце, Долно Коњаре, Живиње, Зубовце, Јачинце, Карабичане, Клечевце, Кокошиње, Колицко, Косматац, Костурник, Кутлибег, Кучкарево, К’шање, Лопате, Љубодраг, Мургаш, Ново Село, Новосељане, Орашац, Пезово, Пчиња, Режановце, Речица, Романовце, Скачковце, Сопот, Студена Бара, Сушево, Табановце, Тромеѓа, Умин Дол, Черкези, Четирце и Шупљи Камен.

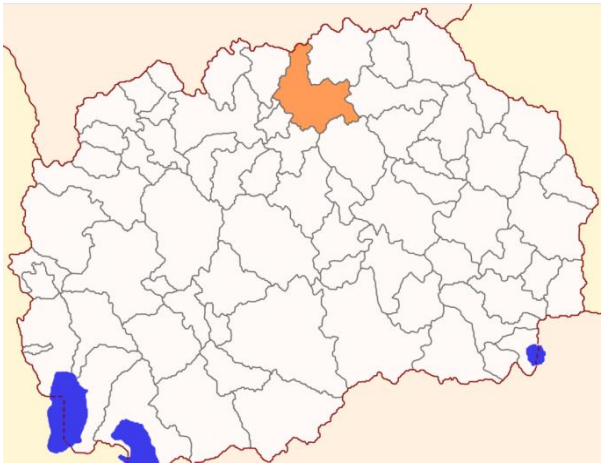

Слика 1. *Местоположба на Куманово*

1.2 Микролокација

Предметната локација на која ќе бидат поставени фотонапонските панели се наоѓа на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате в.гр., Општина Куманово. Предметната локација исто така може да се најде и на координатите 42.128276, 21.655516.

Локацијата ќе биде оградена заради спречување на пристап на стока и луѓе со ограда во височина од 2,3 метри. Столпчиња на врвот ќе бидат закосени спрема надворешноста од локацијата. На врвот ќе се затегне во два реда бодликава жица, а долниот дел (до висина од 2,3 метри) ќе се инсталира челична мрежа со димензии на отворот од 50x50 mm.

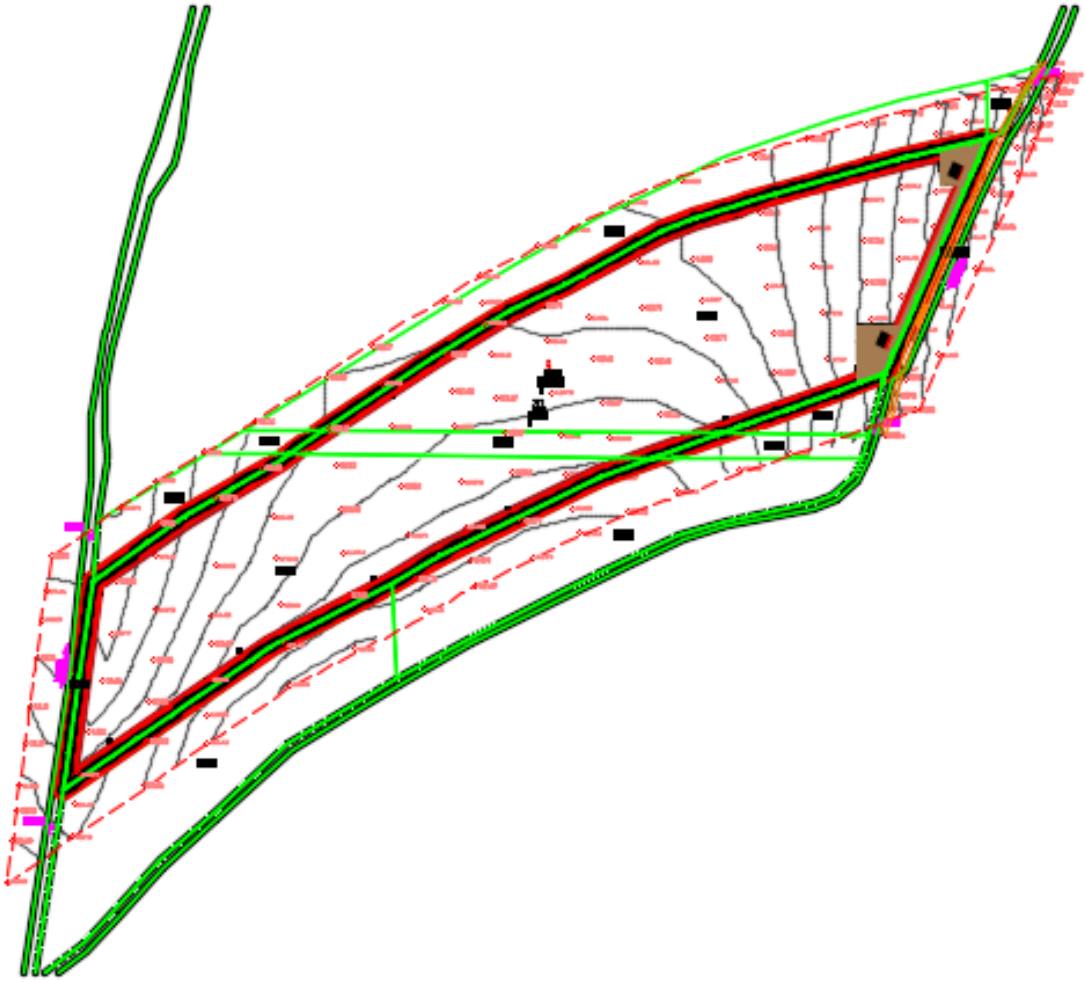

***Слика 2**. Микролокација на парцелата на која се постават фотонапонските панели*

А. ГРАФИЧКИ ДЕЛ

А.2 ТЕХНИЧКА ДОКУМЕНТАЦИЈА НА ПОСТОЈНА СОСТОБА

Табела 1. *Технички цртежи од фаза АРХИТЕКТУРА*

Графички дел		
Бр. на цртеж	Содржина	Размер
А – 01	Ситуација	1:1500

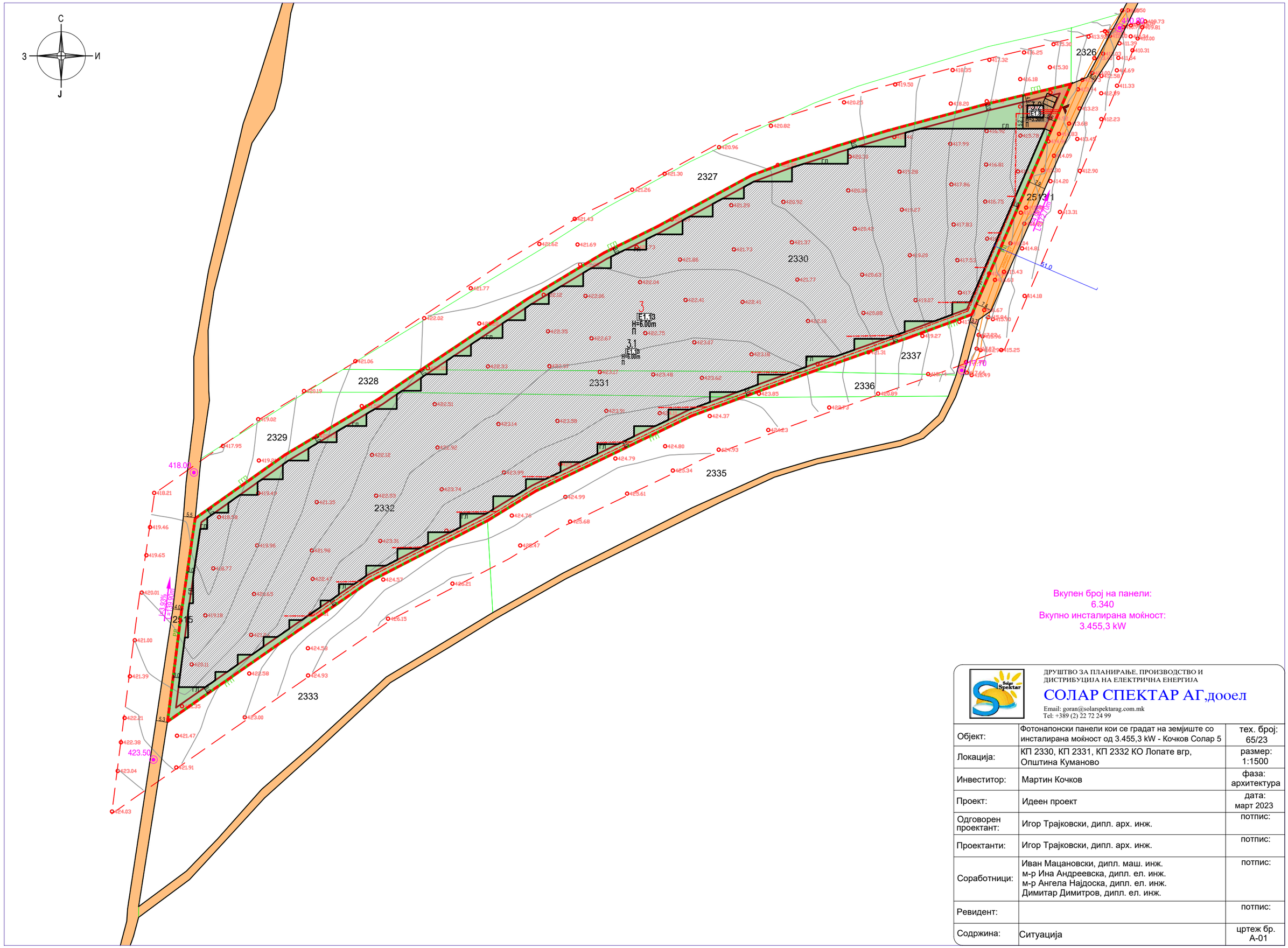

Вкупен број на панели:
6.340
Вкупно инсталирана моќност:
3.455,3 kW

ДРУШТВО ЗА ПЛАНИРАЊЕ, ПРОИЗВОДСТВО И ДИСТРИБУЦИЈА НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА
СОЛАР СПЕКТАР АГ,дооел
Email: goran@solarspektarag.com.mk
Tel: +389 (2) 22 72 24 99

Објект:	Фотонапонски панели кои се градат на земјиште со инсталирана моќност од 3.455,3 kW - Кочков Солар 5	тех. број: 65/23
Локација:	КП 2330, КП 2331, КП 2332 КО Лопате вгр, Општина Куманово	размер: 1:1500
Инвеститор:	Мартин Кочков	фаза: архитектура
Проект:	Идеен проект	дата: март 2023
Одговорен проектант:	Игор Трајковски, дипл. арх. инж.	потпис:
Проектанти:	Игор Трајковски, дипл. арх. инж.	потпис:
Соработници:	Иван Мацановски, дипл. маш. инж. м-р Ина Андреевска, дипл. ел. инж. м-р Ангела Најдоска, дипл. ел. инж. Димитар Димитров, дипл. ел. инж.	потпис:
Ревидент:		потпис:
Содржина:	Ситуација	цртеж бр. А-01

А.3 ТЕХНИЧКА ДОКУМЕНТАЦИЈА НА НОВОПРОЕКТИРАНА СОСТОЈБА

Табела 2. *Технички цртежи од фаза НОВОПРОЕКТИРАНА*

Графички дел		
Бр. на цртеж	Содржина	Размер
А – 02	Ситуација со диспозиција на фотонапонските панели-новопроектирана состојба	1:1500
А – 03	Основа на парцели со диспозиција на фотонапонски панели-новопроектирана состојба	1:1200

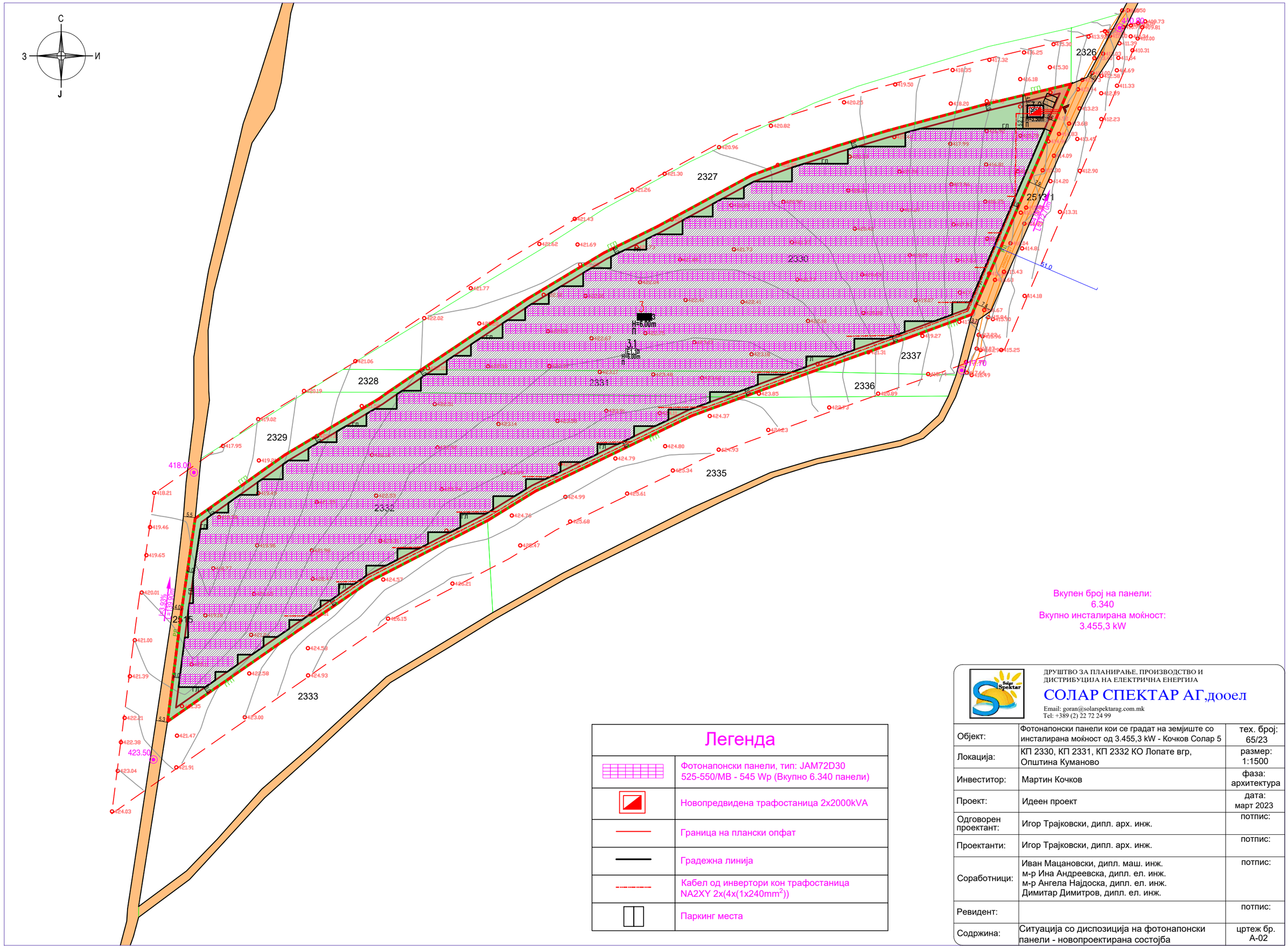

Вкупен број на панели:
6.340
Вкупно инсталирана моќност:
3.455,3 kW

Легенда

	Фотонапонски панели, тип: JAM72D30 525-550/MB - 545 Wp (Вкупно 6.340 панели)
	Новопредвидена трафостаница 2x2000kVA
	Граница на плански опфат
	Градежна линија
	Кабел од инвертори кон трафостаница NA2XY 2x(4x(1x240mm^2))
	Паркинг места

ДРУШТВО ЗА ПЛАНИРАЊЕ, ПРОИЗВОДСТВО И ДИСТРИБУЦИЈА НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА
СОЛАР СПЕКТАР АГ,дооел
Email: goran@solarspektarag.com.mk
Tel: +389 (2) 22 72 24 99

Објект:	Фотонапонски панели кои се градат на земјиште со инсталирана моќност од 3.455,3 kW - Кочков Солар 5	тех. број: 65/23
Локација:	КП 2330, КП 2331, КП 2332 КО Лопате вгр, Општина Куманово	размер: 1:1500
Инвеститор:	Мартин Кочков	фаза: архитектура
Проект:	Идеен проект	дата: март 2023
Одговорен проектант:	Игор Трајковски, дипл. арх. инж.	потпис:
Проектанти:	Игор Трајковски, дипл. арх. инж.	потпис:
Соработници:	Иван Мацановски, дипл. маш. инж. м-р Ина Андреевска, дипл. ел. инж. м-р Ангела Најдоска, дипл. ел. инж. Димитар Димитров, дипл. ел. инж.	потпис:
Ревидент:		потпис:
Содржина:	Ситуација со диспозиција на фотонапонски панели - новопроектирана состојба	цртеж бр. А-02

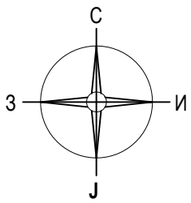

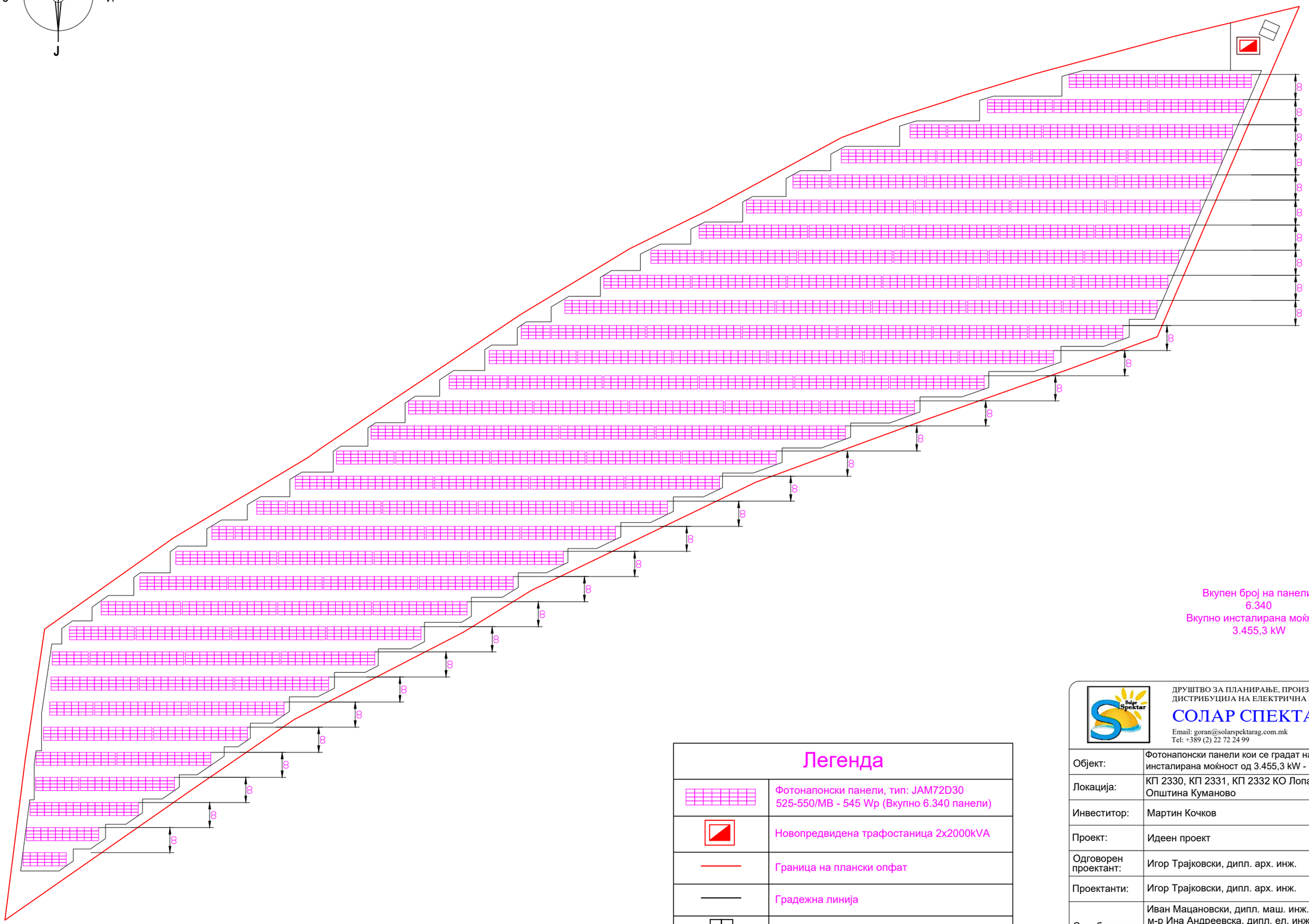

Вкупен број на панели:
6.340
Вкупно инсталирана моќност:
3.455,3 kW

Легенда

	Фотонапонски панели, тип: JAM72D30 525-550/MB - 545 Wp (Вкупно 6.340 панели)
	Новопредвидена трафостаница 2x2000kVA
	Граница на плански опфат
	Градежна линија
	Паркинг места

ДРУШТВО ЗА ПЛАНИРАЊЕ, ПРОИЗВОДСТВО И ДИСТРИБУЦИЈА НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА
СОЛАР СПЕКТАР АГ,дооел
Email: goran@solarspektarag.com.mk
Tel: +389 (2) 22 72 24 99

Објект:	Фотонапонски панели кои се градат на земјиште со инсталирана моќност од 3.455,3 kW - Кочков Солар 5	тех. број: 65/23
Локација:	КП 2330, КП 2331, КП 2332 КО Лопате вгр, Општина Куманово	размер: 1:1200
Инвеститор:	Мартин Кочков	фаза: архитектура
Проект:	Идеен проект	дата: март 2023
Одговорен проектант:	Игор Трајковски, дипл. арх. инж.	потпис:
Проектанти:	Игор Трајковски, дипл. арх. инж.	потпис:
Соработници:	Иван Мацановски, дипл. маш. инж. м-р Ина Андреевска, дипл. ел. инж. м-р Ангела Најдоска, дипл. ел. инж. Димитар Димитров, дипл. ел. инж.	потпис:
Ревидент:		потпис:
Содржина:	Основа на парцели со диспозиција на фотонапонски панели - новопроектирана состојба	цртеж бр. А-03

Е. ФАЗА ЕЛЕКТРИКА

Е
.
ТЕКСТУАЛЕН ДЕЛ

Е.1 ПРОЕКТНА ПРОГРАМА

За потребите на инвеститор Мартин Кочков, на локација со КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате в.гр., Општина Куманово, да се предвиди поставување на фотонапонски панели на монтажна конструкција на земја.

1. Да се проектира, оптимизира и димензионира ФН систем во согласност со важечките европски прописни стандарди.

2. Да се предвидат фотонапонски панели JA Solar JAM72D30 525-550/MB - 545Wp, од производителот JA SOLAR со моќност од **545 Wp** и ефикасност на панелот 21%.

3. Да се предвиди инвертор од производителот **KEHUA TECH SPI250K-B-H** со моќност на излез (АС страна) од **250kW.**

4. Носечка конструкција за монтирање на предвидениот број на панели и да биде изработена во секции со можност за монтирање на фотонапонски панели во четири реда.

5. АС ормарите да се предвидат за монтажа на челична конструкција за фотонапонски панели. Истите да се со степен на заштита IP65.

6. Да се предвиди мониторинг и контрола на PV централата.

7. Да се предвиди систем за заштитно заземјување со поцинкувана трака FeZn 30x4 mm околу централата. Громобранска инсталација да се предвиди со аголни фаќачи на гром монтирани на челична конструкција за фотонапонски панели.

8. Како основа за изработка на техничката документација да послужат архитектонско-градежните подлоги.

9 Електричните инсталации да се проектираат и изведат во согласност со важечките меѓународни и македонски технички прописи и стандарди за објекти од втора категорија согласно со актуелниот закон за градба.

10. За сите останати работи кои не се опфатени со оваа проектна програма се дава слобода за решавање од страна на проектантот со тоа што за битни промени да биде запознаен Инвеститорот.

Согласен инвеститор:

МАРТИН КОЧКОВ

_____

март, 2023

E.2 ОПШТИ ПОДАТОЦИ

2.1 Сончево зрачење и сончеви патеки

Перформансите на фотонапонските панели директно зависат од метеоролошките услови (сончева ирадијација - зрачење, температура на воздухот, брзина на ветрот, итн.) на локацијата каде се врши поставувањето на панелите. На сликата е прикажана мапа на годишната просечна ирадијација во kWh/m^2.

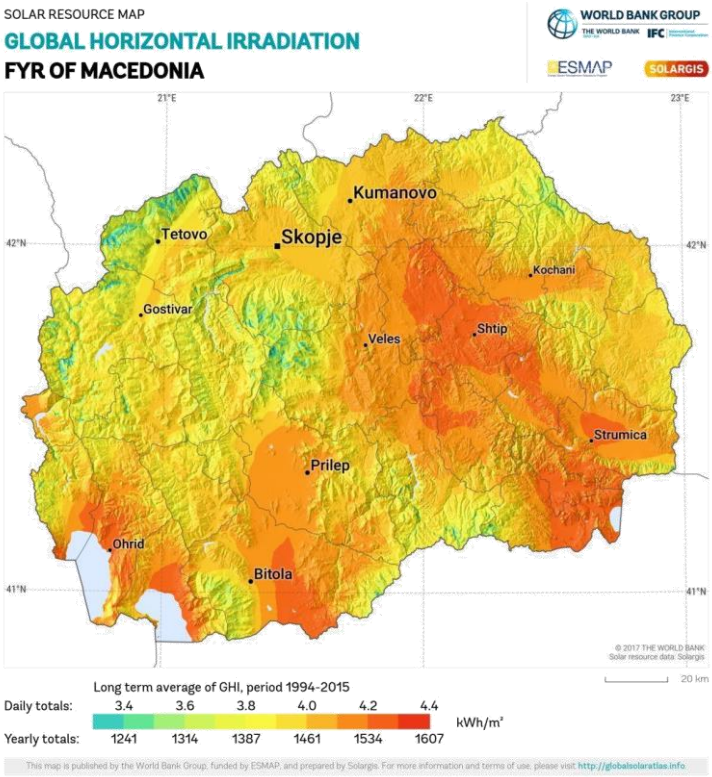

***Слика 1**. Мапа на годишната просечна ирадијација во kWh/m^2*

Локацијата на која што е планирано поставување на фотонапонски панели кои се поставуваат на земјиште за производство на електрична енергија, е подложена на голема сончева радијација со просечна годишна густина на енергија на сончевото зрачење од **1537.16 kWh/m^2**.

За пресметувањето на производството на електрична енергија од фотонапонските панели кои се поставуваат на земјиште е употребена база на податоци PVGIS-Classic (Photovoltaic Geographical Informational System). Дел од сумарните вредности на некои параметри при генерирањето на податоци се прикажани во продолжение:

- **Номинална моќност на инсталираните фотонапонски панели:** 3.455,3 kW (фотонапонски панели од кристален силикон)
- **Пресметани загуби како резултат на температура и ниска радијација**: 9,81 % (со користење на локална амбиентна температура)
- **Пресметани загуби како резултат на ефекти од агол на рефлексија**: 3,65%
- **Други загуби (кабли, инвертор, итн.):** 0,67%
- **Комбинирани загуби на PV системот:** 14,13%

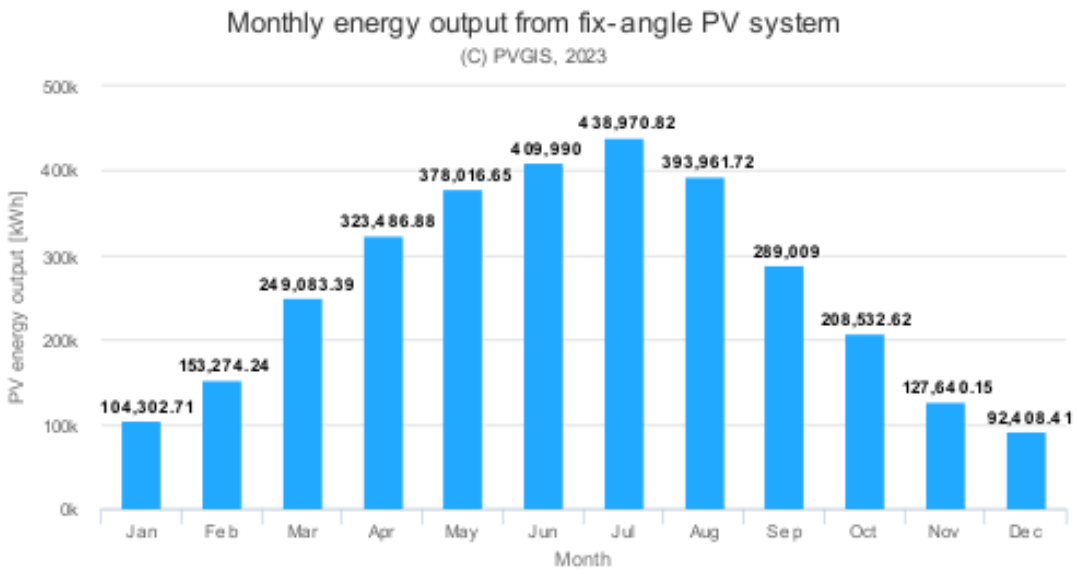

Слика 2. *Очекувано количество на производство на електрична енергија за дадениот систем, со фиксен агол во kWh*

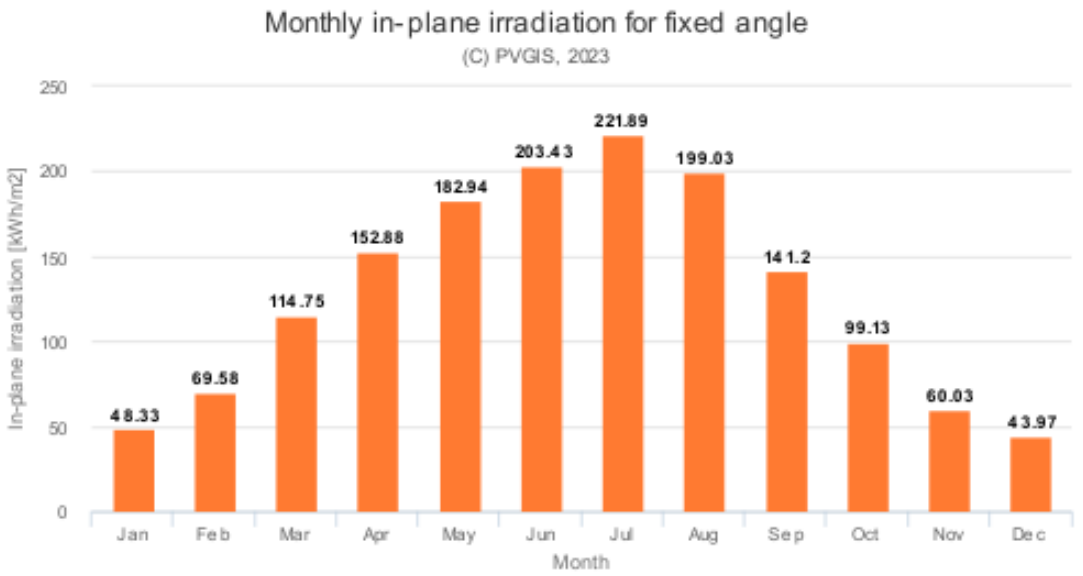

Слика 3. *Просечна ирадијација при фиксен агол за дадената локација изразена во во kWh/m²*

Со цел елиминирање и минимизирање на засенувањето на панелите, од битно значење е познавањето на аголот на висина на хоризонтот и промената на аголот на висината на Сонцето на локацијата. На сликата е прикажана сончевата патека во текот на денот и годината која е компјутерски мапирана со помош на софтверската алатка.

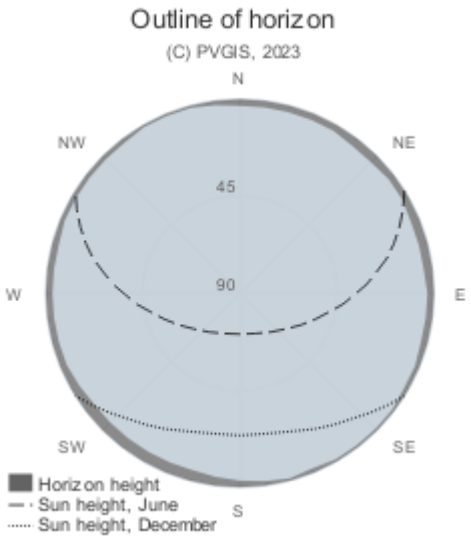

Слика 4. *Промена на аголот на висината на Сонцето за дадениот систем во kWh/m²*

Е.3 Технички опис на проектот

Со овој проект е планирано поставување на фотонапонски панели со вкупна инсталирана моќност од **3.455,3 kW**, за потребите на инвеститор Мартин Кочков, на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате в.гр., Општина Куманово. Фотонапонската централа која се опишува во овој проект е именувана како „Кочков Солар 5“.

Фотонапонските панели функционираат врз основа на директна промена (конверзија) на светлосната енергија од сонцето во еднонасочна електрична струја, која ја вршат фотонапонските панели. Оваа еднонасочна струја, со инвертори синхронизиранисо мрежниот напон, се трансформира во наизменична струја со 800V/50Hz.

Фотонапонските панели ќе се инсталираат на типизирани алуминиумски профили, а тие пак ќе се потпираат на „С“ профили специјално наменети за поставување на земја.

Теренот претходно ќе биде порамнет и за самото набивање на профили ќе се користи специјална машина за набивање со хидрауличен чекан.

После набивањето ќе се изврши комплетно монтирање на останатиот дел од конструкцијата на која ќе се монтираат фотонапонските панели со соодветни држачи.

Предвидени се ископи на ров за полагање на напојни енергетски кабли како и инсталација на оптички кабел за поврзување на мониторинг за фотонапонската централа.

Предвидената монтажна подконструкција мора да ги задоволува Европските стандарди за ветровни и снежни зони.

Годишно очекувано производство на локацијата каде е планирана изведбата на фотонапонските панели за производство на електрична енергија е 4.284.049 kWh или 4.284,049 MWh.

Фотонапонските панели кои ќе се инсталираат на парцелата во сопственост на инвеститор Мартин Кочков, ќе зафаќаат површина од 16.428,1 m^2.

Вкупниот број на фотонапонски панели е 6.340 и тие се со инсталирана моќност од 545 W поединечно или вкупно 3.455,3 kW.

3.1 Избор на фотонапонски панели

Поставениот фотонапонски панел е од производителот JA SOLAR, изработен од монокристален силициум и припаѓа во топ 5 бренд производители на фотонапонски панели во светот. Панелот **JAM72D30 525-550/MB – 545Wp** е составен од специјални ќелии со вкупен број 72 и истите се поделени на пола со што вкупниот број на ќелии е 144, а тоа го подобрува температурниот коефициент на панелот, односно го прави поефикасен. Ќе се постават вкупно **6.340** панели со моќност од **545 Wp**, односно вкупен производствен капацитет од **2.977,88 kWp**. Истите ќе се монтираат на алуминиумска подконструкција.

Фотонапонски панел: JAM72D30 525-550/MB – 545Wp - вкупен број на панели 6.340

Механички карактеристики:

- Димензии на избраниот панел 2285±2mm×1134±2mm×35±1mm
- Тежина: 31.6kg±3%
- Приклучна кутија: IP68, 3 diodes

Електрични карактеристики:

- Максимална моќност P_{max} : 545 W;
- Толеранција на моќност: - 0 ~ +5W;
- Ефикасност на панелот: 21,0 %
- I_{mp} (maximum power current): 13.04 A
- V_{mp} (maximum power voltage): 41.80 V
- I_{sc} (short circuit current): 13.93 A
- V_{oc} (open circuit voltage): 49.75V

Овие вредности се однесуваат при стандардни тест услови STC (Air Mass AM1.5, Irradiance 1000W/m^2, Cell Temperature 25°C)

- Температурен коефициент при V_{oc} -0.260 %/^{o}C
- Температурен коефициент при I_{sc} +0.046 %/^{o}C

Максимални карактеристики:

- Оперативна температура: -40°C ~ +85°C
- Максимален напон на системот: 1500V DC (IEC)

Harvest the Sunshine
DEEP BLUE 3.0
Mono
550W MBB Bifacial Mono PERC
Half-cell Double Glass Module
JAM72D30 525-550/MB/1500V Series
Introduction
Assembled with 11BB bifacial PERCIUM cells and half-cell configuration, these double glass modules have the capability of converting the incident light from the rear side together with the front side into electricity, providing higher output power, lower temperature coefficient, less shading loss, as well as enhanced tolerance for mechanical loading.
Higher output power
More reliable, more stable power generation
Less shading effect
Lower temperature coefficient
Superior Warranty
12-year product warranty
30-year linear power output warranty
0.45% Annual Degradation Over 30 years
Bifacial double glass module linear power warranty
Standard module linear power warranty
Comprehensive Certificates
IEC 61215, IEC 61730
ISO 9001: 2015 Quality management systems
ISO 14001: 2015 Environmental management systems
ISO 45001: 2018 Occupational health and safety management systems
JA SOLAR
www.jasolar.com
Specifications subject to technical changes and tests, JA Solar reserves the right of final interpretation.
Shanghai JA Solar Technology Co., Ltd.

JA SOLAR

JAM72D30 525-550/MB/1500V Series

MECHANICAL DIAGRAMS

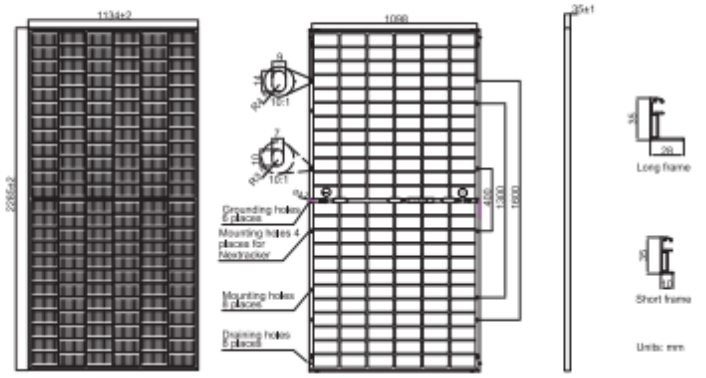

Remark: customized frame color and cable length available upon request

SPECIFICATIONS

Cell	Mono
Weight	31.6kg±3%
Dimensions	2285±2mm×1134±2mm×35±1mm
Cable Cross Section Size	4mm² (IEC), 12 AWG(UL)
No. of cells	144(6×24)
Junction Box	IP68, 3 diodes
Connector	Genuine MC4-EVO2 QC 4.10-35/45
Cable Length (Including Connector)	Portrait:300mm(+)/400mm(-); Landscape:1300mm(+)/1300mm(-)
Front Glass/Back Glass	2.0mm/2.0mm
Country of Manufacturer	China/Vietnam

ELECTRICAL PARAMETERS AT STC

TYPE	JAM72D30 -525/MB/1500V	JAM72D30 -530/MB/1500V	JAM72D30 -535/MB/1500V	JAM72D30 -540/MB/1500V	JAM72D30 -545/MB/1500V	JAM72D30 -550/MB/1500V
Rated Maximum Power(Pmax) [W]	525	530	535	540	545	550
Open Circuit Voltage(Voc) [V]	49.15	49.30	49.45	49.60	49.75	49.90
Maximum Power Voltage(Vmp) [V]	41.15	41.31	41.47	41.64	41.80	41.96
Short Circuit Current(Isc) [A]	13.65	13.72	13.79	13.86	13.93	14.00
Maximum Power Current(Imp) [A]	12.76	12.83	12.90	12.97	13.04	13.11
Module Efficiency [%]	20.3	20.5	20.6	20.8	21.0	21.2
Power Tolerance	0~+5W					
Temperature Coefficient of Isc(α_Isc)	+0.045%/°C					
Temperature Coefficient of Voc(β_Voc)	-0.275%/°C					
Temperature Coefficient of Pmax(γ_Pmp)	-0.350%/°C					
STC	Irradiance 1000W/m², cell temperature 25°C, AM1.5G					

Remark: Electrical data in this catalog do not refer to a single module and they are not part of the offer.They only serve for comparison among different module types.
Measurement tolerance at STC: Pmax ±3 %, Voc ±3% and Isc ±4%.

ELECTRICAL CHARACTERISTICS WITH 10% SOLAR IRRADIATION RATIO

TYPE	JAM72D30 -525/MB	JAM72D30 -530/MB	JAM72D30 -535/MB	JAM72D30 -540/MB	JAM72D30 -545/MB	JAM72D30 -550/MB
Rated Max Power(Pmax) [W]	562	567	572	578	583	589
Open Circuit Voltage(Voc) [V]	49.54	49.67	49.80	49.93	50.03	50.21
Max Power Voltage(Vmp) [V]	41.14	41.31	41.47	41.65	41.78	41.95
Short Circuit Current(Isc) [A]	14.61	14.68	14.76	14.83	14.91	14.98
Max Power Current(Imp) [A]	13.65	13.73	13.80	13.88	13.95	14.03
Irradiation Ratio(rear/front)	10%					

*For NexTracker installations, Maximum Static Load, Front is 2400Pa while Maximum Static Load, Back is 2400Pa.
**Bifaciality=Pmax,rear/Rated Pmax,front

OPERATING CONDITIONS

Maximum System Voltage	1500V DC
Operating Temperature	-40°C~+85°C
Maximum Series Fuse Rating	30A
Maximum Static Load,Front* Maximum Static Load,Back*	3600Pa, 1.5 1600Pa, 1.5
NOCT	45±2°C
Bifaciality**	70%±10%
Fire Performance	UL Type 29

CHARACTERISTICS

Current-Voltage Curve JAM72D30-540/MB/1500V

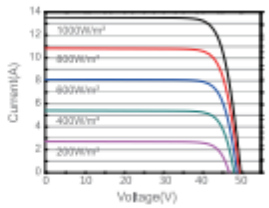

Power-Voltage Curve JAM72D30-540/MB/1500V

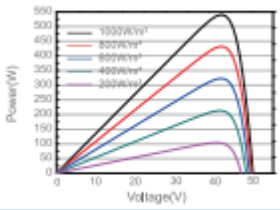

Current-Voltage Curve JAM72D30-540/MB/1500V

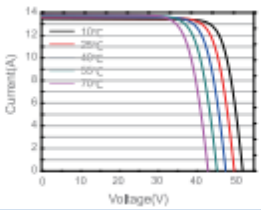

Premium Cells, Premium Modules

Version No. : Global_EN_20210607A

Слика 5. *Графички приказ на избраниот фотонапонски панел*

3.2 Техничко решение

За добивање на одреден еднонасочен напон во рамките на дозволените работни влезни напони на инверторите, повеќе PV панели се поврзуваат во серија и формираат т.н. „низа“. Секоја „низа“ произведува електрична енергија на еднонасочен напон и струја, која со вакви карактеристики не може директно да се пласира до потрошувачите преку постоечката дистрибутивна мрежа. Затоа, преку инверторите произведената електрична енергија со DC параметри треба да се трансформира во електрична енергија со наизменични напон и струја (AC параметри).

Со соодветно поврзување, низирање фотонапонските панели се поврзуваат на енергетски преобразувачи или DC/AC инвертори, чија улога е да ја трансформираат електричната енергија произведена со еднонасочен напон и струја во електрична енергија со наизменичен напон и струја, со минимални загуби на енергија во самиот инвертор.

За потребите на инвеститор Мартин Кочков ќе се постават тринаесет (13) енергетски преобразувачи на моќност – инвертори.

3.3 Енергетски преобразувачи - инвертори

Со соодветно поврзување на низите на инверторите се добива трофазен наизменичен систем за производство на електрична енергија со одредена моќност. Со групирање на повеќе вакви системи и нивно поврзување со заштитна и прекинувачка опрема, се добива генератор на електрична енергија на низок наизменичен напон со фреквенција од 50Hz. Во овој проект предвидени се типични модели на инвертори со кои се задоволуваат нивото на заштита и останатите технички стандарди во согласност со: CE, CEI 0-16, CEI 0-21, EN 50438:2013, IEC 60068-2-x, IEC 61727, IEC 62109-1/2, IEC 62116, VDE 01 26-1-1, VDE-AR-N 4105 и сл.

Ваквото решение е идеално за централи кои се поставени на отворен простор на стандардна алуминиумска конструкција. За потребите на инвеститор Мартин Кочков ќе биде извршено монтирање на фотонапонски панели на земја со што, преку избраните инвертори ќе се овозможи идеално техничко решение. За потребите на овој проект беа избрани тринаесет (13) енергетски преобразувачи на моќност – инвертори кои ги имаат следниве спецификации:

- Инверторот **KEHUA TECH SPI250K-B-H** се карактеризира со дванаесет (12) трагачи на максимална моќност - MPPT. Согласно начинот на низирање на фотонапонските панели вкупно ќе бидат приклучени 6.340 панели на 13 инвертори.

Ред. Бр.	Технички спецификации	Вредност
DC страна		
1	Максимален влезен DC напон	1500V
2	Максимална струја по MPPT трагач	30A
3	Стартен напон	>500V
4	Ранг на работен напон по MPPT трагач	500-1500V
AC страна		
5	Максимална AC моќност	250kW
6	Максимална излезна струја (400V)	198,4A
7	Фреквенција/Напон	50Hz/800V

Табела 3. *Технички спецификации на избраниот енергетски преобразувач*

KEHUA TECH

1500V Three-phase On-grid String Inverter

SPI250K-B-H Series

Product Features

High efficient
- Advanced three-level technology max. efficiency 99.02%
- 12 MPPT design, Compatible with bifacial PV panel
- Anti-PID and PID recovery function

System optimization
- DC 2 in 1 connection enabled and compatible with AL AC cables
- Support PLC communication, save cable investment
- Support night SVG and quick response

Safe and reliable
- IP66 and C5 anti-corrosion grade, intelligent fan with IP68 protection
- Redundant power supply by AC and DC
- Built-in AC/DC SPD protection

Intelligent management
- Intelligent I-V and fault wave recording, quick failure analysis
- Smart online upgrade, easy for system maintenance
- Capacitor detection and life prediction reduce the failure risk

Function Diagram

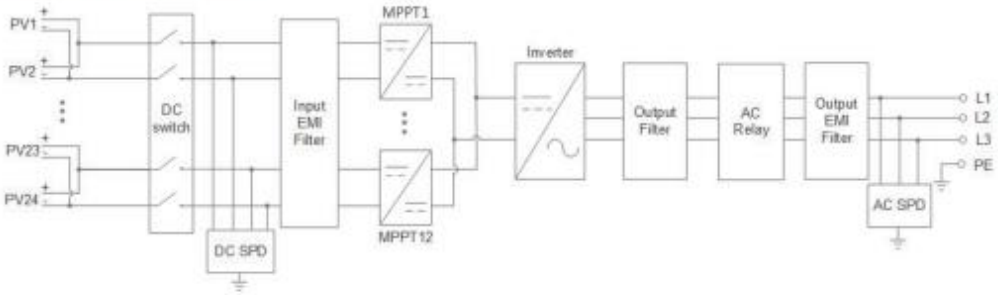

PV+ESS for the Future

Слика 6. *Графички приказ на енергетскиот преобразувач* **KEHUA TECH SPI250K-B-H**

Technical Specification

Items	SPI250K-B-H
DC Input (PV)	
Max. PV input voltage	1500Vdc
Rated input voltage	1050Vdc
Max. PV input current	12×30A
No. of MPPTs	12
No.of PV strings per MPPT	2
MPPT voltage range	500~1500Vdc
Starting voltage	500Vdc
DC switch	Yes
AC Output (On-grid)	
Rated AC output power	250kW@30°C, 235kW@40°C, 220kW@50°C
Max. output power	250kW
Rated AC output voltage	800Vac
Rated output current	180.4A
Max. output current	198.4A
Rated grid frequency	50Hz/60Hz
Grid frequency range	45~55Hz/55~65Hz
Power factor	>0.99 (rated power)
Adjustable power factor	0.8 (leading)~0.8 (lagging)
THDi	<3% (rated power)
Efficiency	
Max. efficiency	99.02%
European efficiency	98.80%
MPPT efficiency	99.90%
Function and protection	
Anti-islanding	Yes
DC (PV) reversed connection	Yes
AC short circuit protection	Yes
Temperature protection	Yes
Surge protection	DC Type II & AC Type II
AFCI function	Yes (optional)
Integrated PID function	Yes (optional)
IV curve scan and diagnosis	Yes (optional)
Support night SVG function	Yes (optional)
General	
Dimensions (W×H×D)	1100×760×361mm
Weight	99kg
IP grade	IP66
Self-consumption at night	<2W
Cooling type	Intelligent forced air cooling
Altitude	4000m (>3000m derating)
Operating temperature	-35~60°C
Relative humidity	0~100%
Display	LED+APP
DC terminal	MC4 Terminal
AC terminal	OT Terminal
Installation method	Wall-mounted
Communication	RS485, PLC (optional), WIFI(optional)/GPRS (optional)
Certification	IEC/EN62109-1, IEC/EN62109-2, EN61000, IEC61683, EN50530, IEC62116, IEC61727, IEC60529, BDEW, VDE0126-1-1, CEI0-16, EN50549-1, EN50549-2

- Specifications are subject to change without prior notice.

Kehua Digital Energy
Add: No. 457, Malong Road, Torch High-Tech Industrial Zone, Xiamen Fujian China
Tel: +86-592-5160516 Fax: +86-592-5162166 www.kehua.com

Слика 7. *Технички карактеристики на енергетскиот преобразувач* **KEHUA TECH SPI250K-B-H**

3.4 Електричен развод

- **DC развод**

Кабелскиот развод што ќе се искористи од фотонапонските панели поврзани во низи до инверторите е едножилен бакарен проводник отпорен на UV - зрачење тип: PV1-f 1x6mm^2.

Слика 8. *Solar cable PV1-f 1 x 6mm^2*

- **AC развод**

На фотонапонската централа „Кочков Солар 5“ нема да се формираат нови AC разводни ормари за напојување на инверторите односно предавање на произведената електрична енергија од инверторите ќе биде директно во трафостаница. Инверторот ќе биде поврзан со постоечката трафостаница со кабел тип **NA2XY-O-2x4x1x240mm^2.** Точната диспозиција на опремата и начинот на водење на инсталациите е прикажано на цртежите од проектот.

3.5 Заземјување и громобранска инсталација

Заштитното заземјување на фотонапонската централа ќе се изведе со челично поцинкувана жица **Ф10mm,** во соодветен ров. Со оглед на применетиот систем на заштита, отпорот на работното заземјување не смее да надминува 2 ома. Овој отпор во ниеден случај или период на годината не смее да биде поголем. Отпорот се проверува секоја година. На заштитното заземјување се поврзува целокупната електроенеггетска опрема како и громобранска заштита. Фотонапонското поле ќе се штити со мали шипки со висина од 40cm кои се поставуваат на секои приближно 7 метри соодветно во секој ред на највисоката точка од конструкцијата. Громобранската заштита се препорачува да се реши за целиот простор со активни елементи кои имаат степен на веројатност за заштита од прибложно 98%. Заштитно заземјување за целиот комплекс се изведува со цел заедничкиот потенцијал да се сведе на една заедничка вредност. Како прифатни водови се користат фаќачите на гром, а како одводни водови се користи поцинкуваната челична конструкција. Целокупниот громобрански материјал е од стандардна изведба.

3.6 Мониторинг, автоматска работа, надзор и управување

Концептот на работа на фотонапонската централа е со автосинхронизирачки стринг - трофазни инвертори. Следењето на сите параметри за вкупната произведена електрична енергија, како и другите работни параметри се врши преку софтвер за мониторинг кој е компатибилен со инверторската опрема.

3.7 Приказ на врските преку софтверскиот пакет PV Sol - симулација

Project Overview

PV System

Grid-connected PV System		
Climate Data	Kumanovo, MKD (1991 - 2010)	
PV Generator Output	3455.3	kWp
PV Generator Surface	16,428.1	m²
Number of PV Modules	6340	
Number of Inverters	13	

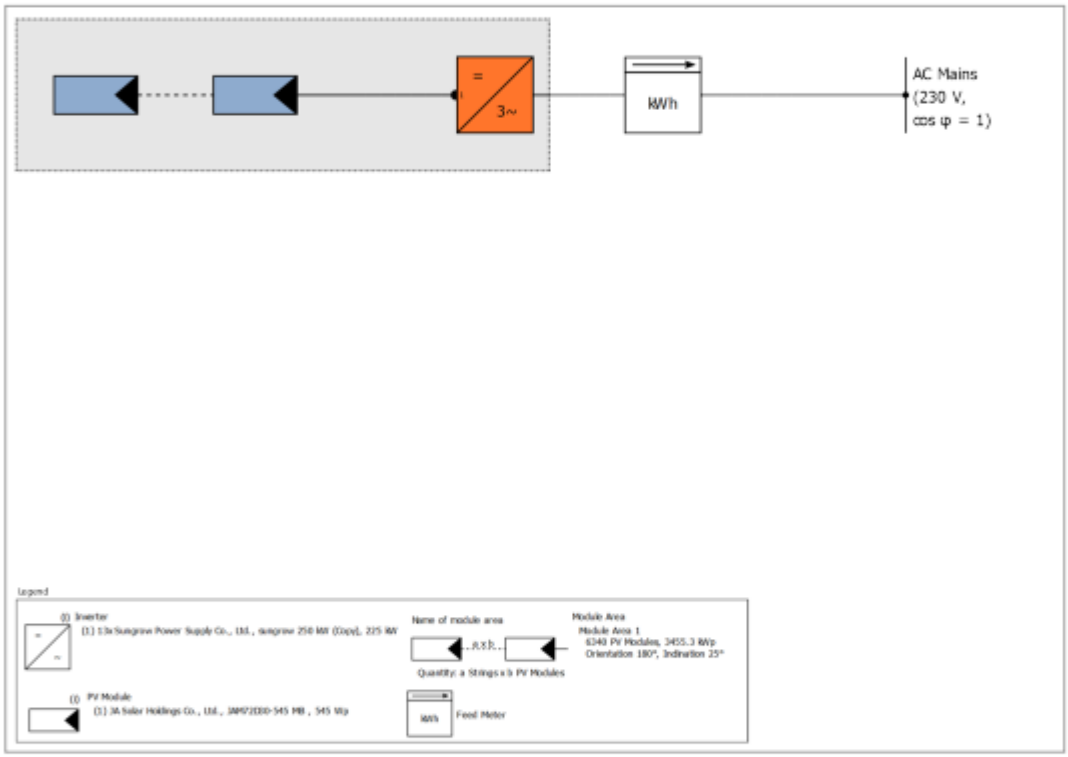

Figure: Schematic diagram

The yield

The yield		
PV Generator Energy (AC grid)	4,284,049	kWh
Grid Feed-in	4,284,049	kWh
Down-regulation at Feed-in Point	0	kWh
Own Power Consumption	0.0	%
Solar Fraction	0.0	%
Spec. Annual Yield	1,239.85	kWh/kWp
Performance Ratio (PR)	79.9	%
CO_2 Emissions avoided	2,570,429	kg / year

Set-up of the System

Overview

System Data

Type of System	Grid-connected PV System
Start of Operation	3/30/2023

Climate Data

Location	Kumanovo, MKD (1991 - 2010)
Resolution of the data	1 h
Simulation model used:	
- Diffuse Irradiation onto Horizontal Plane	Hofmann
- Irradiance onto tilted surface	Hay & Davies

Module Areas

1. Module Area - Module Area 1

PV Generator, 1. Module Area - Module Area 1

Name	Module Area 1
PV Modules	6340 x JAM72D30-545 MB (v1)
Manufacturer	JA Solar Holdings Co., Ltd.
Inclination	25 °
Orientation	South 180 °
Installation Type	Mounted - Open Space
PV Generator Surface	16,428.1 m²

Simulation Results

Results Total System

PV System		
PV Generator Output	3455.3	kWp
Spec. Annual Yield	1,239.85	kWh/kWp
Performance Ratio (PR)	79.9	%
Grid Feed-in	4,284,049	kWh/Year
Grid Feed-in in the first year (incl. module degradation)	4,284,049	kWh/Year
Standby Consumption (Inverter)	268	kWh/Year
CO_2 Emissions avoided	2,570,429	kg / year

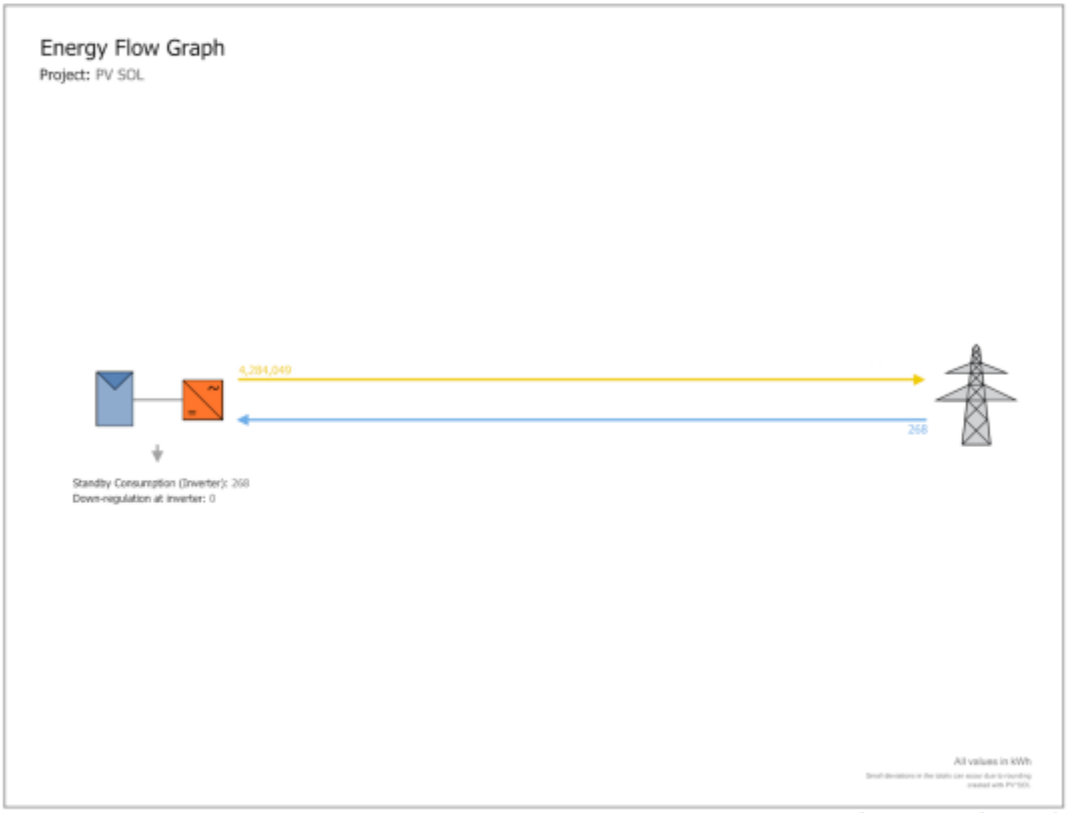

Figure: Energy Flow Graph

3.8 Разводни табли

Во централата не се предвидени DC разводни табли бидејќи самите инвертори во себе содржат вградена прекуструјна и пренапонска заштита.

3.9 Начин на водење на инсталации

Инсталациите ќе се положат во предходно ископан ров во земја. DC каблите надземно ќе бидат положени на предходно монтираната челична конструкција за фотонапонските панели, а подземно ќе се водат во тотра цевка низ рововите.

3.10 Општо

За сите останати работи кои не се опфатени во овој технички опис се дава слобода за решавање на проектантот со тоа што за битни измени треба да се запознае инвеститорот. Сета опрема треба да биде од реномирани брендирани производители со приложување на испитни листови, атести и сертификати за квалитет.

проектант:

Мартин Милошевски д.е.и.

Е.4. Електрична пресметка

Е.3.1 Димензионирање на кабелска мрежа - табеларен преглед за објект: КОЧКОВ СОЛАР 5

Реден број	ознака на кабелот	Делница		Преглед на моќности					Термичко димензионирање на каблови со податоци од IEC 60364-5-52								Избор на заштита	Димензионирање на каблови и осигурачи IEC 60364-5-52						Пад на напон		Избор на кабел
		од	до	Инсталирана моќност	коефициент на едновременост	едновремена моќност	фактор на снага	едновремена струја	број на паралелни каблови	тип на развод	корекциони фактори: термичка отпорност на тло	корекциони фактори: групно водење на кабли	корекциони фактори: температура на околина	корекциони фактори: вкупен фактор	трајно дозволена струја на кабелот (MKS N.B2.752)	максимално дозволена струја на кабелот Izvk = Iz*Kk	Компактен прекинувач,разделна склопка соигурач	номинална струја на осигурач	коефициент на осигурач (MKS N.E5.206)	струја на сигурно исклучување на заштита	производ на 1.45 xIzvk	пресек на кабелот	должина на кабелот	пад на напон	вкупен пад на напон	тип,пресек на кабел NYY,N2HN
				Pi	n	Ped	cosf	Ied	N	-	Ktl	Kp	Kt	Kvk	Iz	Izvk	-	In(os)	Kos	Inos*Kos	1,45Izvk	S	L	u	uvk	S
				KW	-	KW	-	A	-	-	-	-	-	-	A	A	-	A	-	A	A	mm2	m	%	%	mm2
1	2	3	4	5	6	7.0	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
1		TC 2	INV	250.00	1.00	250.0	1.00	180.64	3	D	1.13	0.80	1.07	0.97	272	263.1	400/224	224	1.6	358.4	381.5	240	120	0.518	1.36	NA2XY-0 3x(1x240)mm^2
2		INV	string 1	13.91	1.00	13.9	1.00	12.90	8	D	1.13	0.43	1.07	0.46	70	32.2	250/200	200	1.6	320	46.7	6	120	0.838		PV1-F 2x(1x6mm^2)

Е. ТЕХНИЧКИ ЦРТЕЖИ - електро дел

Е.5 ТЕХНИЧКА ДОКУМЕНТАЦИЈА НА ПРОЕКТИРАНА СОСТОЈБА

Табела 4. *Технички цртежи од фаза ЕЛЕКТРИКА*

Графички дел		
Бр. на цртеж	Содржина	Размер
Е - 01	Основа на парцела со диспозиција на фотонапонски панели	1:1200
Е - 02	Основа на парцела со диспозиција на монтажна конструкција	1:1200
Е – 03	Пресек на фотонапонските панели со монтажната конструкција	1:250
Е – 04	Основа на парцела со шема на поврзување на инвертори	1:1200

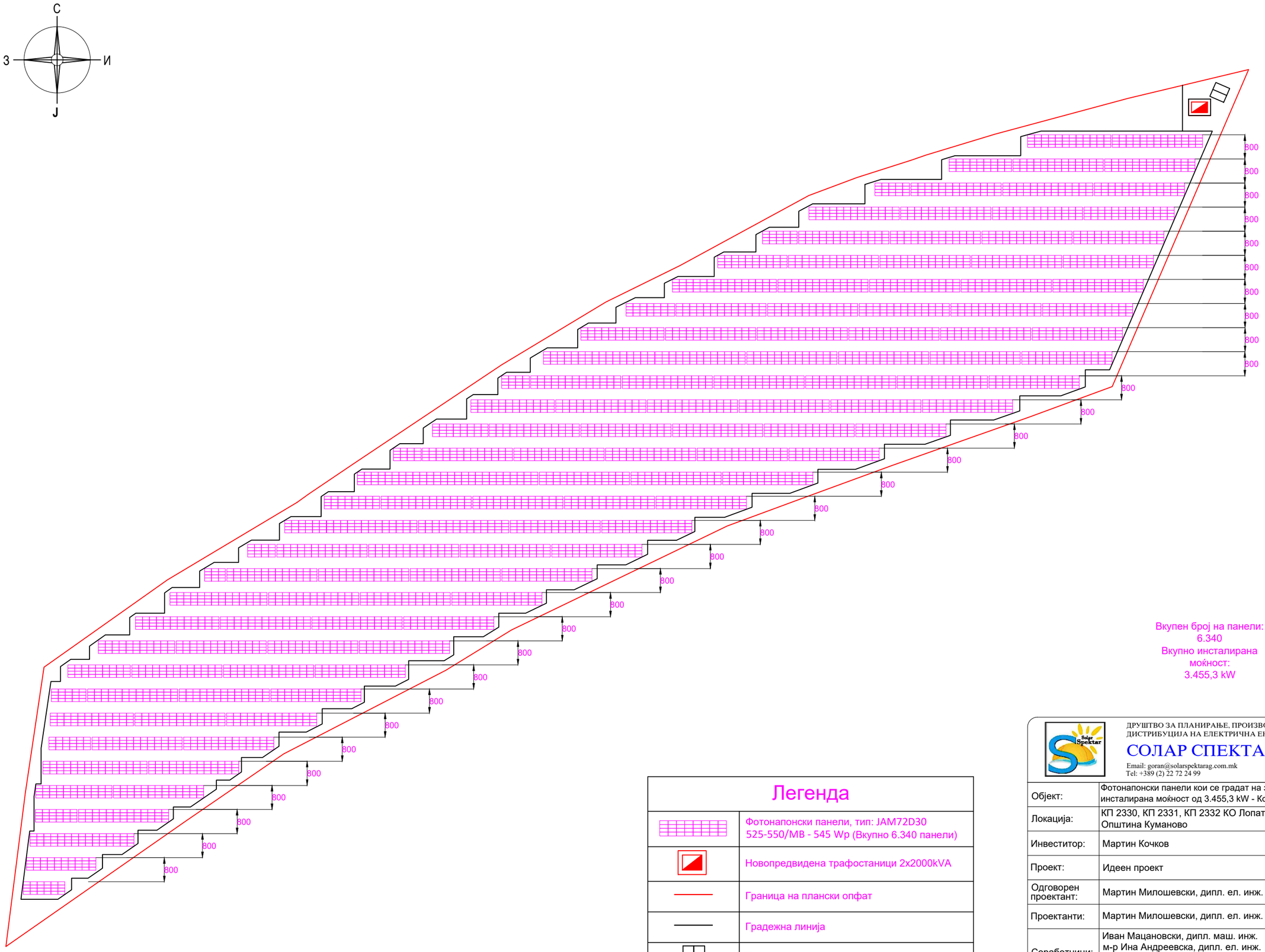

Вкупен број на панели:
6.340
Вкупно инсталирана моќност:
3.455,3 kW

Легенда

	Фотонапонски панели, тип: JAM72D30 525-550/MB - 545 Wp (Вкупно 6.340 панели)
	Новопредвидена трафостаници 2x2000kVA
	Граница на плански опфат
	Градежна линија
	Паркинг места

ДРУШТВО ЗА ПЛАНИРАЊЕ, ПРОИЗВОДСТВО И ДИСТРИБУЦИЈА НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА
СОЛАР СПЕКТАР АГ,дооел
Email: goran@solarspektarag.com.mk
Tel: +389 (2) 22 72 24 99

Објект:	Фотонапонски панели кои се градат на земјиште со инсталирана моќност од 3.455,3 kW - Кочков Солар 5	тех. број: 65/23
Локација:	КП 2330, КП 2331, КП 2332 КО Лопате врг, Општина Куманово	размер: 1:1200
Инвеститор:	Мартин Кочков	фаза: електрика
Проект:	Идеен проект	дата: март 2023
Одговорен проектант:	Мартин Милошевски, дипл. ел. инж.	потпис:
Проектанти:	Мартин Милошевски, дипл. ел. инж.	потпис:
Соработници:	Иван Мацановски, дипл. маш. инж. м-р Ина Андреевска, дипл. ел. инж. м-р Ангела Најдоска, дипл. ел. инж. Димитар Димитров, дипл. ел. инж.	потпис:
Ревидент:		потпис:
Содржина:	Основа на парцели со диспозиција на фотонапонски панели	цртеж бр. Е-01

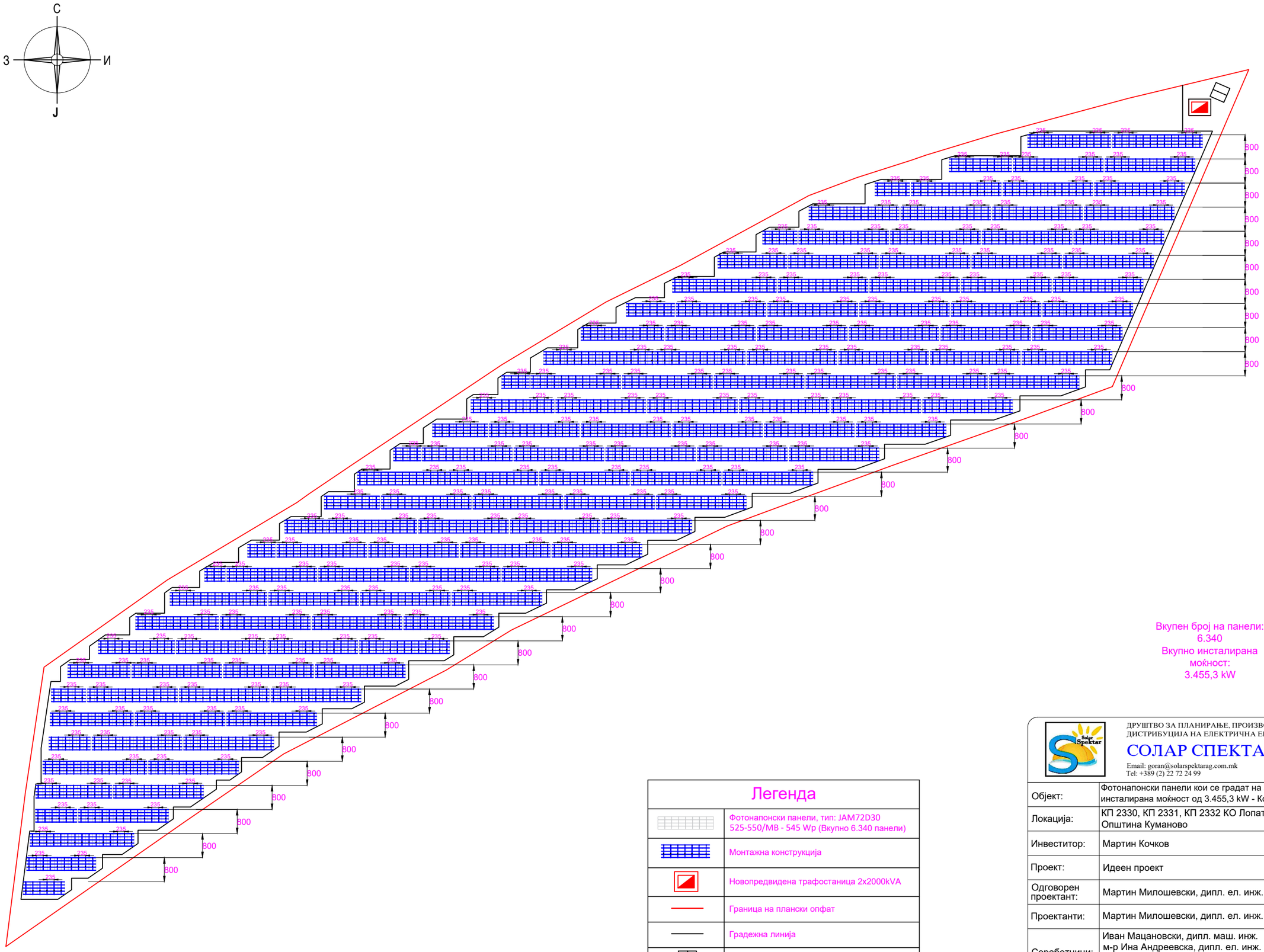

Вкупен број на панели:
6.340
Вкупно инсталирана моќност:
3.455,3 kW

Легенда

	Фотонапонски панели, тип: JAM72D30 525-550/MB - 545 Wp (Вкупно 6.340 панели)
	Монтажна конструкција
	Новопредвидена трафостаница 2x2000kVA
	Граница на плански опфат
	Градежна линија
	Паркинг места

ДРУШТВО ЗА ПЛАНИРАЊЕ, ПРОИЗВОДСТВО И ДИСТРИБУЦИЈА НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА
СОЛАР СПЕКТАР АГ,дооел
Email: goran@solarspektarag.com.mk
Tel: +389 (2) 22 72 24 99

Објект:	Фотонапонски панели кои се градат на земјиште со инсталирана моќност од 3.455,3 kW - Кочков Солар 5	тех. број: 65/23
Локација:	КП 2330, КП 2331, КП 2332 КО Лопате вгр, Општина Куманово	размер: 1:1200
Инвеститор:	Мартин Кочков	фаза: електрика
Проект:	Идеен проект	дата: март 2023
Одговорен проектант:	Мартин Милошевски, дипл. ел. инж.	потпис:
Проектанти:	Мартин Милошевски, дипл. ел. инж.	потпис:
Соработници:	Иван Мацановски, дипл. маш. инж. м-р Ина Андреевска, дипл. ел. инж. м-р Ангела Најдоска, дипл. ел. инж. Димитар Димитров, дипл. ел. инж.	потпис:
Ревидент:		потпис:
Содржина:	Основа на парцели со диспозиција на монтажна конструкција	цртеж бр. Е-02

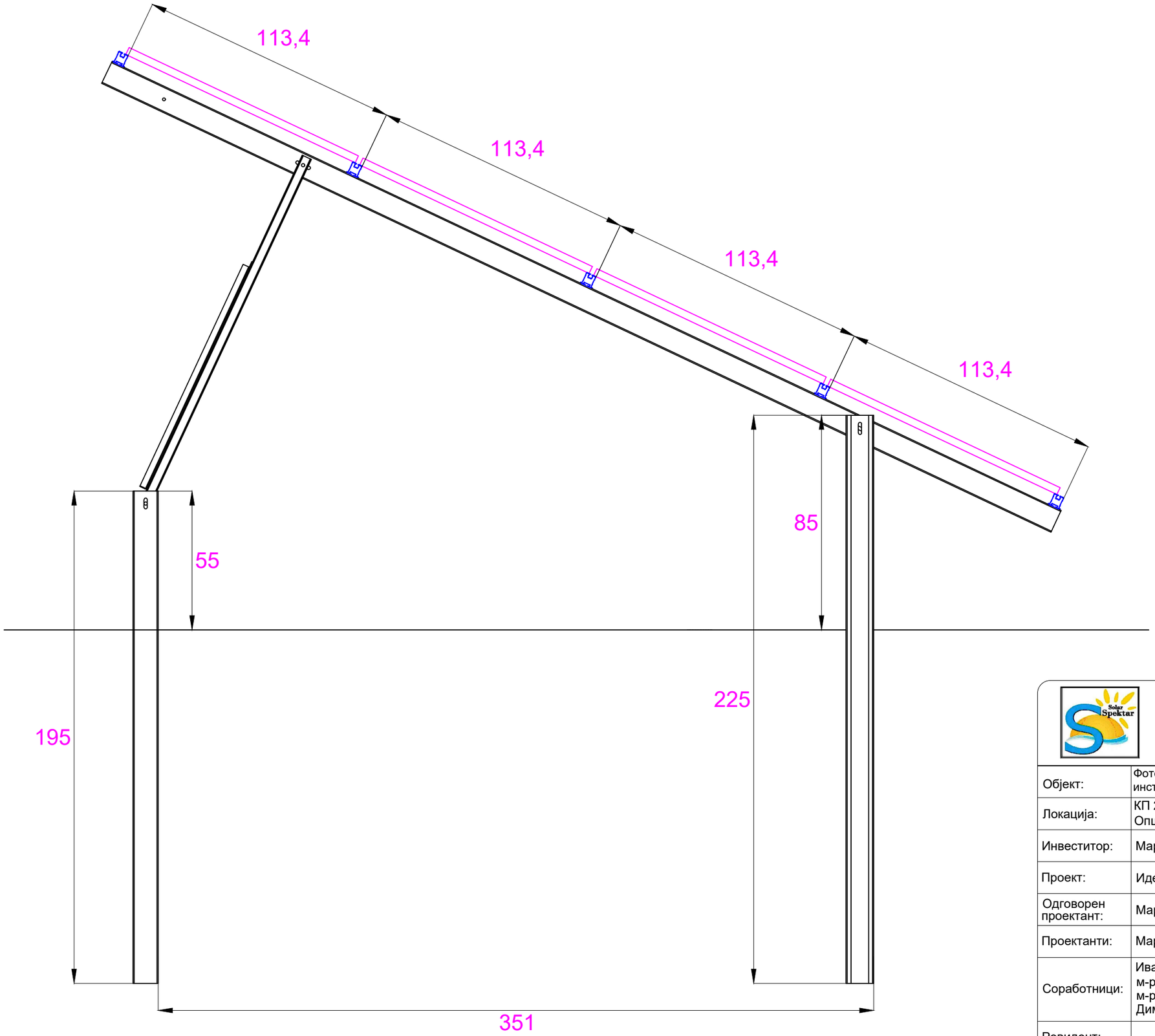

ДРУШТВО ЗА ПЛАНИРАЊЕ, ПРОИЗВОДСТВО И ДИСТРИБУЦИЈА НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

СОЛАР СПЕКТАР АГ,дооел

Email: goran@solarspektarag.com.mk
Tel: +389 (2) 22 72 24 99

Објект:	Фотонапонски панели кои се градат на земјиште со инсталирана моќност од 3.455,3 kW - Кочков Солар 5	тех. број: 65/23
Локација:	КП 2330, КП 2331, КП 2332 КО Лопате вгр, Општина Куманово	размер: 1:250
Инвеститор:	Мартин Кочков	фаза: електрика
Проект:	Идеен проект	дата: март 2023
Одговорен проектант:	Мартин Милошевски, дипл. ел. инж.	потпис:
Проектанти:	Мартин Милошевски, дипл. ел. инж.	потпис:
Соработници:	Иван Мацановски, дипл. маш. инж. м-р Ина Андреевска, дипл. ел. инж. м-р Ангела Најдоска, дипл. ел. инж. Димитар Димитров, дипл. ел. инж.	потпис:
Ревидент:		потпис:
Содржина:	Пресек на фотонапонските панели со монтажната конструкција	цртеж бр. Е-03

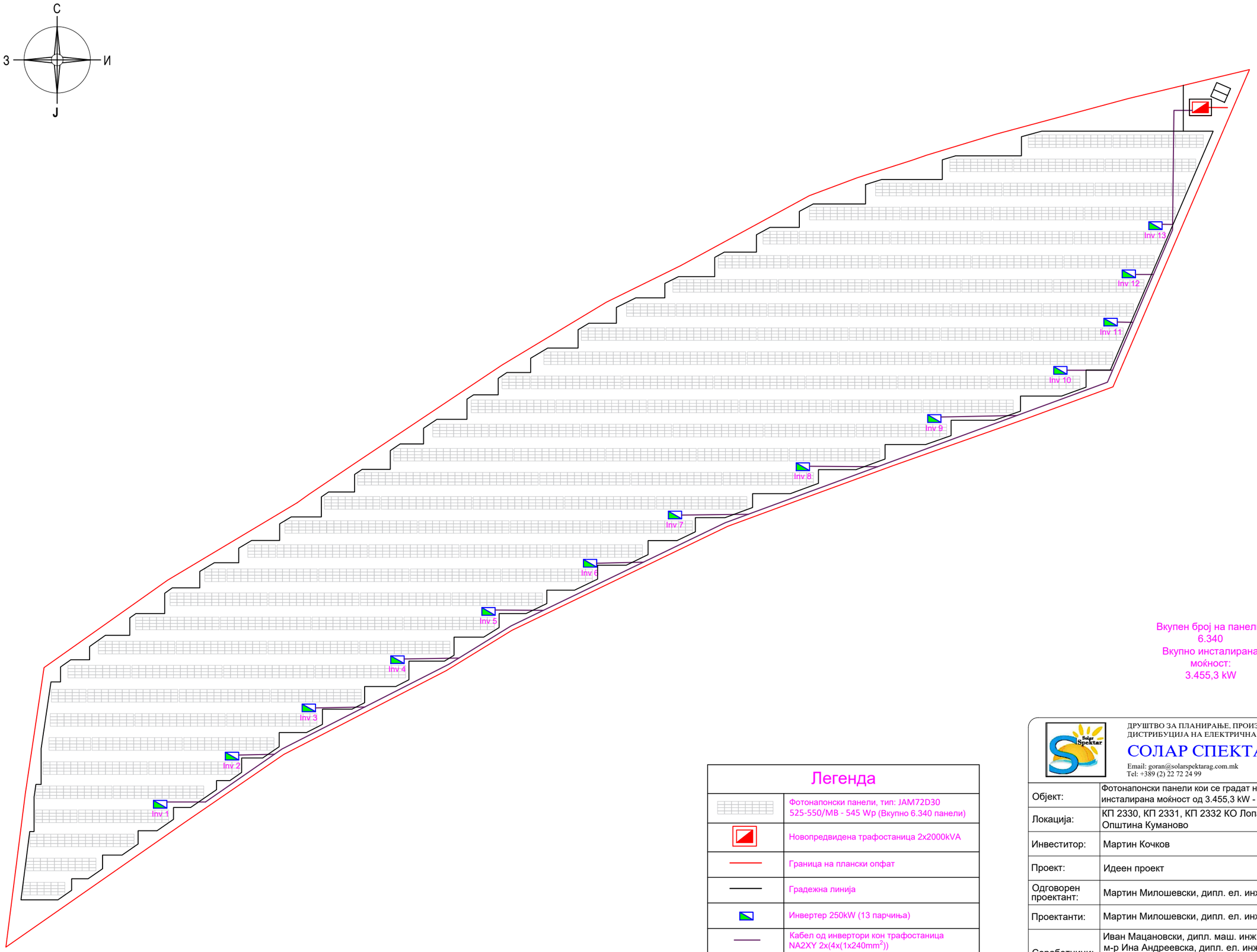

Вкупен број на панели:
6.340
Вкупно инсталирана моќност:
3.455,3 kW

Легенда

	Фотонапонски панели, тип: JAM72D30 525-550/MB - 545 Wp (Вкупно 6.340 панели)
	Новопредвидена трафостаница 2x2000kVA
	Граница на плански опфат
	Градежна линија
	Инвертер 250kW (13 парчиња)
	Кабел од инвертори кон трафостаница NA2XY 2x(4x(1x240mm^2))
	Паркинг места

ДРУШТВО ЗА ПЛАНИРАЊЕ, ПРОИЗВОДСТВО И ДИСТРИБУЦИЈА НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА
СОЛАР СПЕКТАР АГ,дооел
Email: goran@solarspektarag.com.mk
Tel: +389 (2) 22 72 24 99

Објект:	Фотонапонски панели кои се градат на земјиште со инсталирана моќност од 3.455,3 kW - Кочков Солар 5	тех. број: 65/23
Локација:	КП 2330, КП 2331, КП 2332 КО Лопате врг, Општина Куманово	размер: 1:1200
Инвеститор:	Мартин Кочков	фаза: електрика
Проект:	Идеен проект	дата: март 2023
Одговорен проектант:	Мартин Милошевски, дипл. ел. инж.	потпис:
Проектанти:	Мартин Милошевски, дипл. ел. инж.	потпис:
Соработници:	Иван Мацановски, дипл. маш. инж. м-р Ина Андреевска, дипл. ел. инж. м-р Ангела Најдоска, дипл. ел. инж. Димитар Димитров, дипл. ел. инж.	потпис:
Ревидент:		потпис:
Содржина:	Основа на парцели со диспозиција на инвертери и кабелски развод	цртеж бр. Е-04

Г. ГРАДЕЖНО-КОНСТРУКТИВНА ФАЗА

Г.1 Монтажна конструкција

Централата која се опишува во овој проект е фотонапонски систем, именуван како „Кочков Солар 5“ со локација на КП 2330, КП 2331 и КП 2332, КО Лопате в.гр., Општина Куманово.

Монтажата на поцинкованата монтажна подконструкција е планирана да се изведе со набивање на челични поцинковани “C” и “U” профили на длабочина до 1,25 метри. Теренот претходно ќе биде порамнет и за самото набивање на профили ќе се користи специјална машина за набивање со хидрауличен чекан. После набивањето ќе се изврши комплетно монтирање на останатиот дел од конструкцијата на која ќе се монтираат Фотонапонската централа со соодветни држачи.

Предвидени се ископи на ров за полагање на напојни енергетски кабли како и инсталација на оптички кабел за поврзување на мониторинг за фотонапонската централа.

Предвидената монтажна подконструкција мора да ги задоволува Европските стандарди за ветровни и снежни зони.

Графички приказ на диспозицијата на монтажната конструкција бројот на панели се прикажани во Auto Cad – цртежите во електро делот.

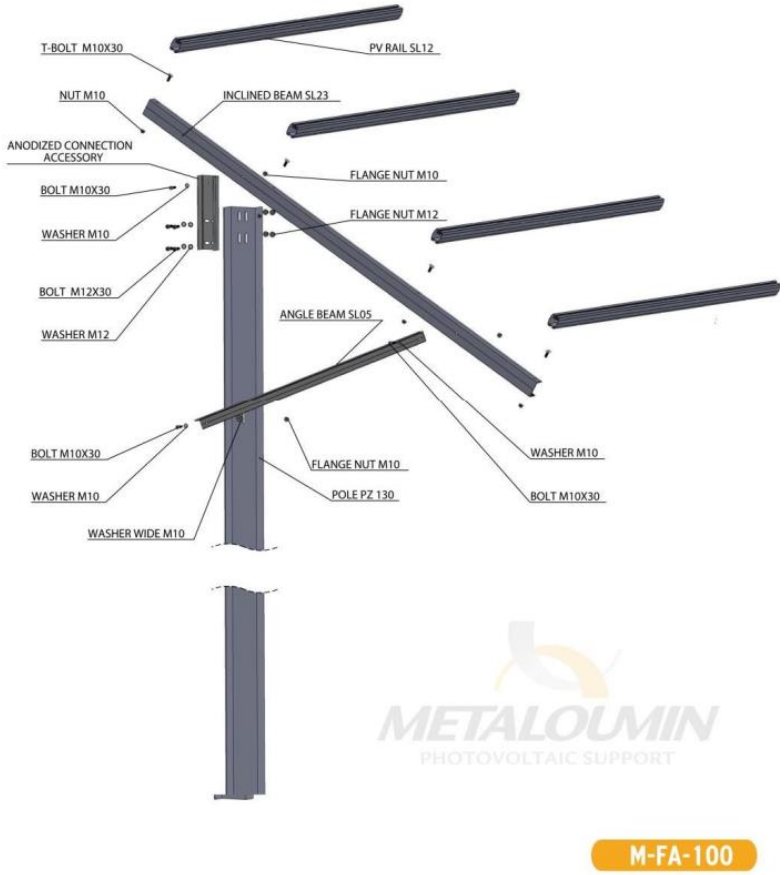

Слика 9. *Приказ на монтажната конструкција – составни делови*

- **Приказ на пресеци на монтажната подконструкција и начин на монтажа**

Монтажна подконструкција

Планирана е стандардна челична поцинкована конструкција за монтажа на Фотонапонска централа на отворен простор. Избраната подконструкција е од производителот METALOUMIN – Грција. Конструкцијата е фиксна под агол на поставување на Фотонапонската централа од 25^0. Монтажата на поцинкованата монтажна подконструкција е планирана да се изведе со набивање на челични поцинковани „С” профили на длабочина до 1,25 метри. Теренот претходно ќе биде порамнет и за самото набивање на профили ќе се користи специјална машина за набивање со хидрауличен чекан. После набивањето ќе се изврши комплетно монтирање на останатиот дел од конструкцијата на која ќе се монтираат Фотонапонската централа со соодветни држачи.

Предвидени се ископи на ров за полагање на напојни енергетски кабли како и инсталација на оптички кабел за поврзување на мониторинг за фотонапонската централа.

Графички приказ на диспозицијата на монтажната конструкција бројот на панели се прикажани во Auto Cad – цртежите.

На следните слики е прикажана начинот на монтажа на подконструкцијата:

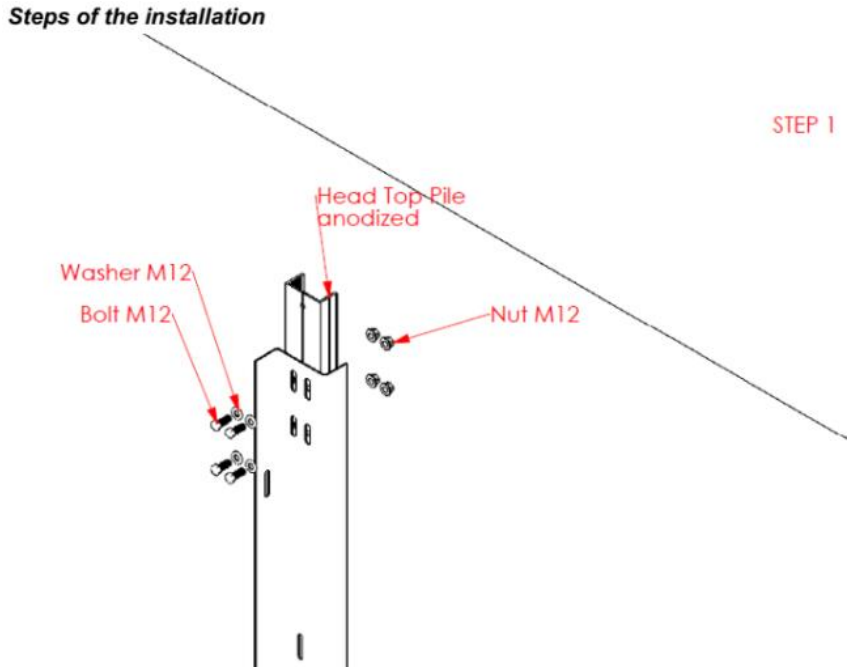

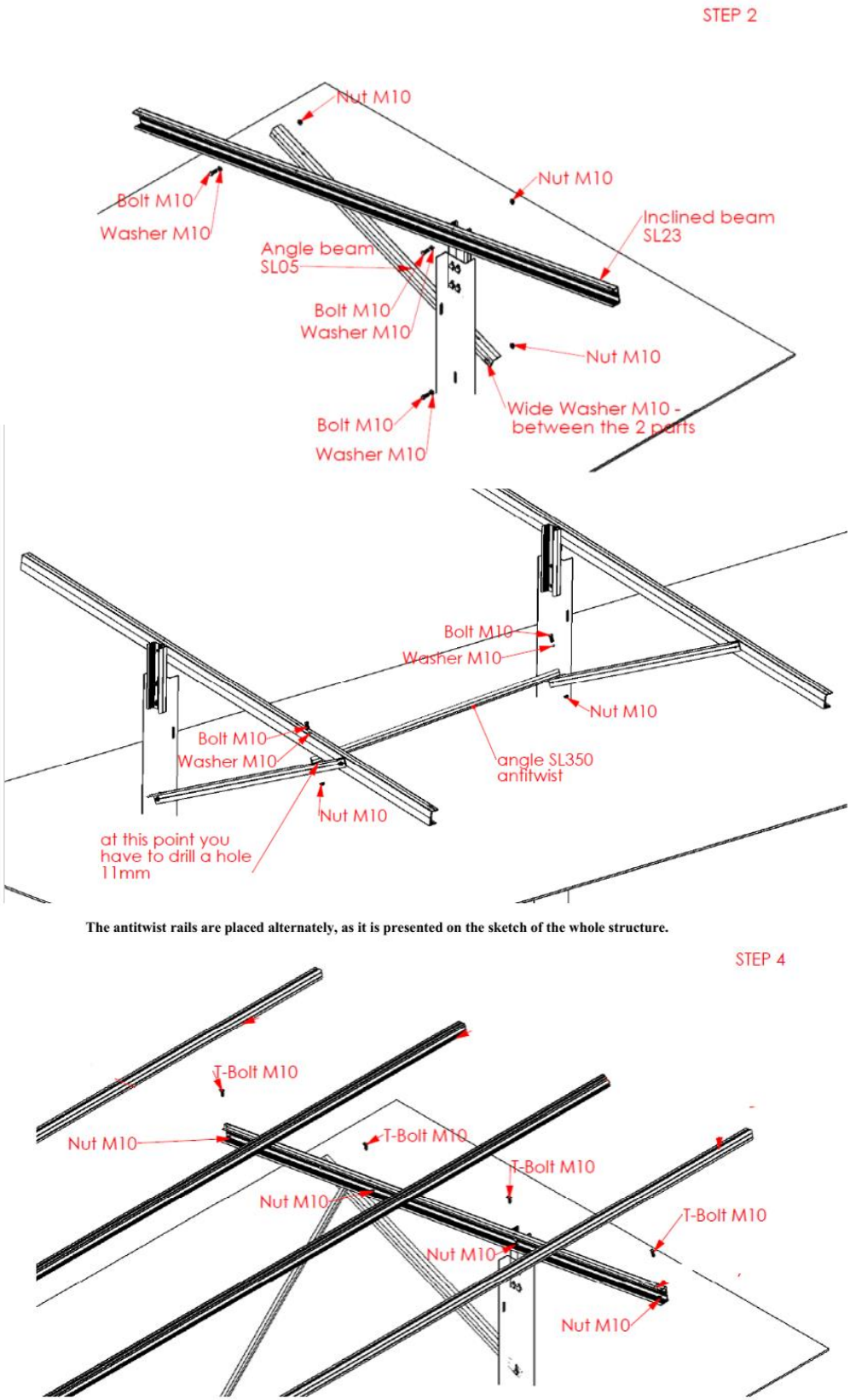

Слика 10. *Приказ на чекори на монтажа на подконструкцијата*

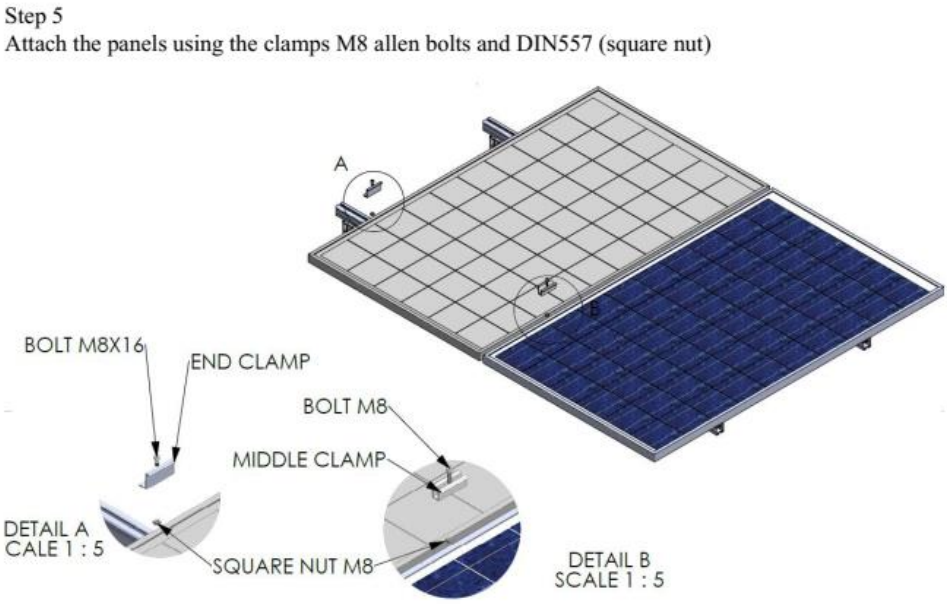

Слика 11. *Приказ на призврстување на Фотонапонската централа на алуминиумските профили*

Слика 12. *Попречен приказ на алуминиумските профили*

- **Приказ и поставеност на “C” и “U” профилите на самата локација**

Начинот на монтажа на профилите односно самото набивање во земја ќе се изврши со соодветна машина за набивање на ваков тип на панели. Приказ на следната слика:

Г. ТЕХНИЧКИ ЦРТЕЖИ - градежен дел

Г.2 ТЕХНИЧКА ДОКУМЕНТАЦИЈА НА ПРОЕКТИРАНА СОСТОЈБА

Табела 7. *Технички цртежи од ГРАДЕЖНО-КОНСТРУКТИВНА фаза*

Графички дел		
Бр. на цртеж	Содржина	Размер
Г – 01	Основа на парцели со диспозиција на монтажна конструкција за фотонапонски панели	1:1200
Г – 02	Пресек на фотонапоснките панели со монтажна конструкција	1:250

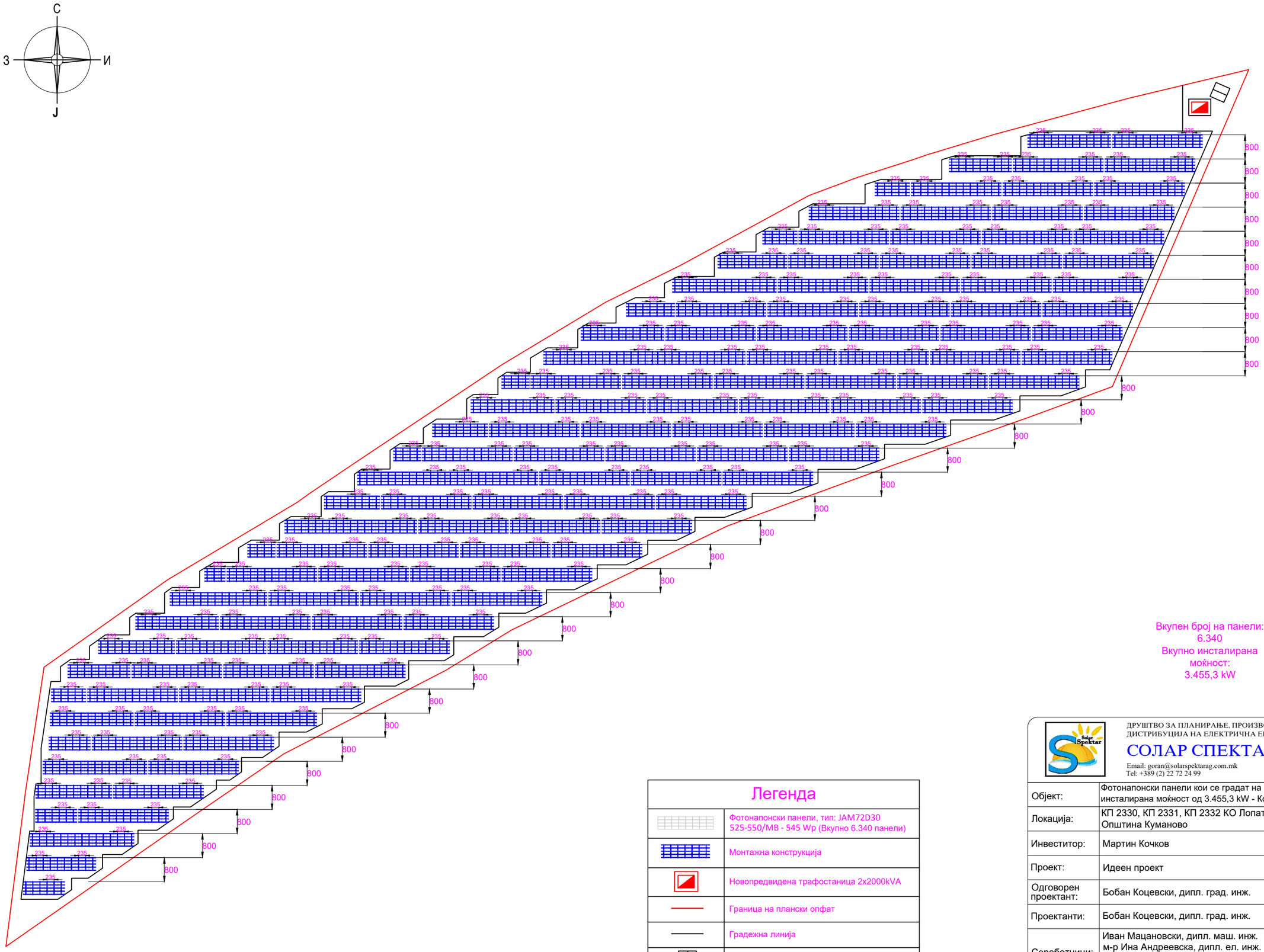

Вкупен број на панели:
6.340
Вкупно инсталирана моќност:
3.455,3 kW

Легенда

	Фотонапонски панели, тип: JAM72D30 525-550/MB - 545 Wp (Вкупно 6.340 панели)
	Монтажна конструкција
	Новопредвидена трафостаница 2x2000kVA
	Граница на плански опфат
	Градежна линија
	Паркинг места

ДРУШТВО ЗА ПЛАНИРАЊЕ, ПРОИЗВОДСТВО И ДИСТРИБУЦИЈА НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА
СОЛАР СПЕКТАР АГ,дооел
Email: goran@solarspektarag.com.mk
Tel: +389 (2) 22 72 24 99

Објект:	Фотонапонски панели кои се градат на земјиште со инсталирана моќност од 3.455,3 kW - Кочков Солар 5	тех. број: 65/23
Локација:	КП 2330, КП 2331, КП 2332 КО Лопате вгр, Општина Куманово	размер: 1:1200
Инвеститор:	Мартин Кочков	фаза: градежништво
Проект:	Идеен проект	дата: март 2023
Одговорен проектант:	Бобан Коцевски, дипл. град. инж.	потпис:
Проектанти:	Бобан Коцевски, дипл. град. инж.	потпис:
Соработници:	Иван Мацановски, дипл. маш. инж. м-р Ина Андреевска, дипл. ел. инж. м-р Ангела Најдоска, дипл. ел. инж. Димитар Димитров, дипл. ел. инж.	потпис:
Ревидент:		потпис:
Содржина:	Основа на парцели со диспозиција на монтажна конструкција	цртеж бр. Г-01

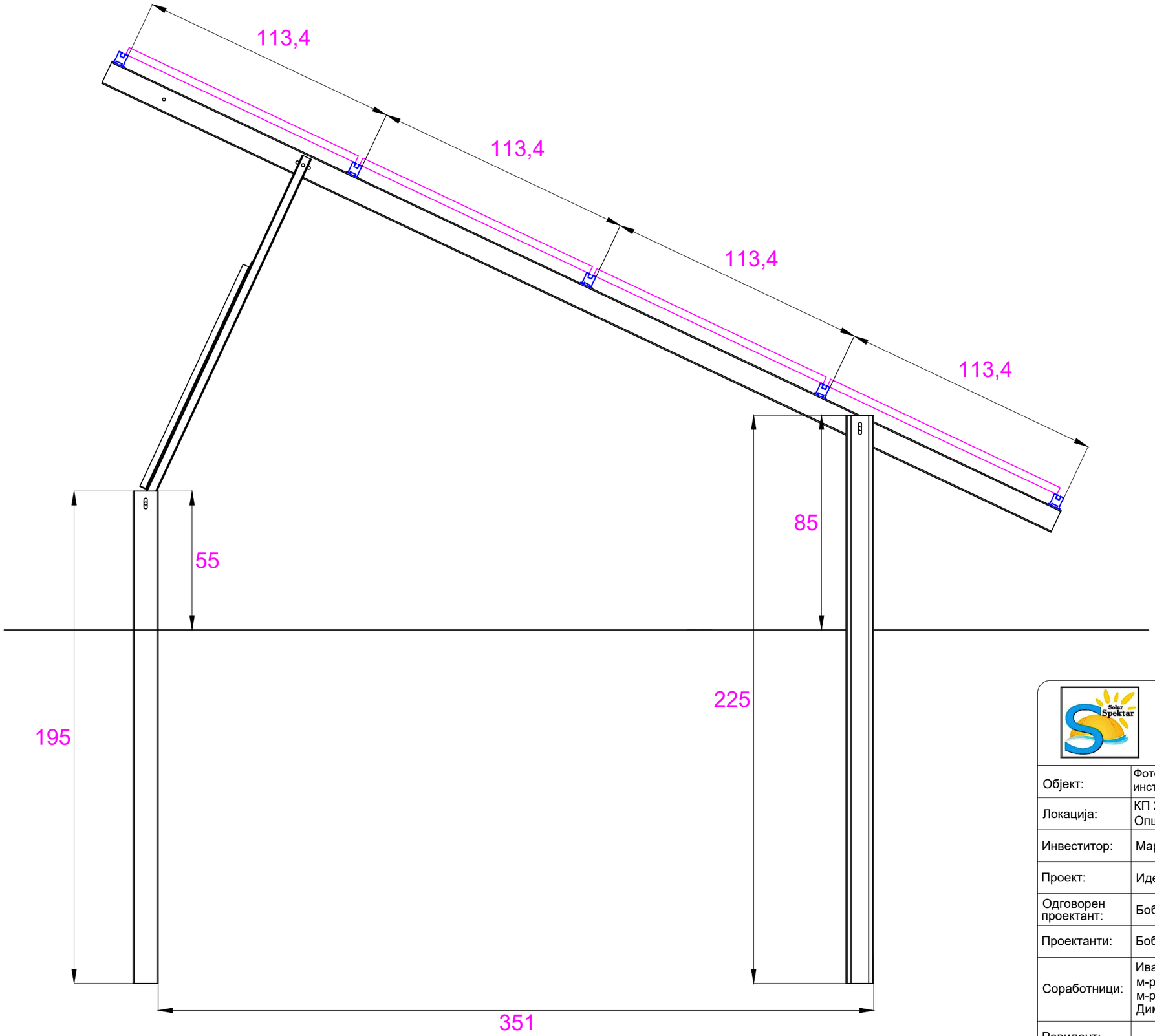

ДРУШТВО ЗА ПЛАНИРАЊЕ, ПРОИЗВОДСТВО И ДИСТРИБУЦИЈА НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

СОЛАР СПЕКТАР АГ,дооел

Email: goran@solarspektarag.com.mk
Tel: +389 (2) 22 72 24 99

Објект:	Фотонапонски панели кои се градат на земјиште со инсталирана моќност од 3.455,3 kW - Кочков Солар 5	тех. број: 65/23
Локација:	КП 2330, КП 2331, КП 2332 КО Лопате вгр, Општина Куманово	размер: 1:250
Инвеститор:	Мартин Кочков	фаза: градежништво
Проект:	Идеен проект	дата: март 2023
Одговорен проектант:	Бобан Коцевски, дипл. град. инж.	потпис:
Проектанти:	Бобан Коцевски, дипл. град. инж.	потпис:
Соработници:	Иван Мацановски, дипл. маш. инж. м-р Ина Андреевска, дипл. ел. инж. м-р Ангела Најдоска, дипл. ел. инж. Димитар Димитров, дипл. ел. инж.	потпис:
Ревидент:		потпис:
Содржина:	Пресек на фотонапонските панели со монтажната конструкција	цртеж бр. Г-02